

LETOPIS

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

26. KNJIGA

1975



ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1976

THE YEARBOOK
OF THE SLOVENE ACADEMY
OF SCIENCES AND ARTS

VOLUME 26

1975

EDITED BY THE SLOVENE ACADEMY OF SCIENCES AND ARTS
LJUBLJANA

1976

LETOPIŠ

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

26. KNJIGA

1975



ZALOŽILA SLOVENSKA AKADEMIJA ZNANOSTI IN UMETNOSTI
V LJUBLJANI

1976

SPREJETO NA SEJI PREDSEDSTVA
SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI
DNE 16. MARCA 1976

I
ORGANIZACIJA

SKUPŠČINA SAZU

Predsednik	Josip Vidmar, redni član
Podpredsednik	Anton Kuhelj, redni član
Podpredsednik	Boris Ziherl, redni član
Glavni tajnik	Gorazd Kušej, redni član

Častna člana

(2)

Josip Broz-Tito

Edvard Kardelj

Redni člani

(32)

Milko Bedjanič, Francè Bezlaj, Matija Bravničar, Bogdan Breccelj, Srečko Brodar, Dragotin Cvetko, Maksim Gaspari, Bogo Grafenauer, Dušan Hadži, Svetozar Ilešič, Božidar Jakac, Viktor Korošec, Ciril Kosmač, Miško Kranjec, Bratko Kreft, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej, France Mihelič, Janez Milčinski, Franc Novak, Anton Ocvirk, Vladimir Pavšič, Anton Peterlin, Ivan Rakovec, Anton Slodnjak, Makso Šnuderl, Lado Vavpetič, Ivan Vidav, Josip Vidmar, Boris Ziherl, Fran Zwitter, Andrej Župančič.

Dopisni člani

(21)

Anton Bajec, Robert Blinc, Miroslav Brzin, Bojan Čop, Davorin Dolar, Janez Fettich, Alojz Finžgar, Jože Goričar, Peter Gosar, Stanko Grafenauer, Milan Grošelj, Valentin Logar, Bo-

ris Majer, Janez Matjašič, Ernest Mayer, Marjan Mušič, Janez Peklenik, Stojan Pretnar, Edo Ravnikar, Lujo Šuklje, Miha Tišler.

Pri delu skupščine SAZU lahko sodelujejo tudi zunanji dopisni člani (24):

Oton Berkopec, Johann Cilenšek, Edhem Čamo, Mirko Deanović, Jovan Djordjević, Branislav Djurdjev, Leon Geršković, Velibor Gligorić, Vanda Kochansky-Devidé, Franjo Kogoj, Blaže Koneski, Marko Kostrenčič, Josef Kratochvíl, Gustav Krklec, Miroslav Krleža, Janko Lavrin, Desanka Maksimović, Grga Novak, Stanojlo Rajičić, Pavle Savić, Petar Stevanović, Pavel Stern, Alois Tavčar, Mstislav Volkov.

V delu skupščine SAZU sodelujejo še delegati delovne skupnosti SAZU. V letu 1975 sta to bila: dr. Katica Drobne in dipl. ing. Mitja Zupančič.

Delovna skupnost SAZU je 31. decembra 1975 štela 157 polnozaposlenih delavcev, od tega 78 raziskovalcev, 4 stažiste, 8 strokovnih delavcev, 18 bibliotekarskih in knjižničarskih delavcev, 23 upravnih in računskih, 11 tehničnih in 15 pomožnih delavcev. Takšnih s skrajšanim delovnim časom je bilo 12, stalnih zunanjih sodelavcev pa 11.

Svet delovne skupnosti SAZU v letu 1975:

č l a n i : D. Dolinar, C. Gorenc, R. Gospodarič, M. Klemenčič, M. Kozlevčar, F. Leben, M. Matičetov, J. Meze, D. Prelovšek, C. Tavzes, M. Zupančič, M. Zerovnik.

PREDSEDSTVO SAZU

Predsednik	Josip Vidmar
Podpredsednika	Anton Kuhelj Boris Zihelr
Glavni tajnik	Gorazd Kušej
Tajnik 1. razreda	(zgodovinske in družbene vede) Lado Vavpetič
Tajnik 2. razreda	(filološke in družbene vede) Valentin Logar
V. d. tajnika 3. razreda	(matematične, fizikalne in tehnične vede) Anton Kuhelj
Tajnik 4. razreda	(prirodoslovne vede) Ivan Rakovec
Tajnik 5. razreda	(umetnosti) Bratko Kreft
Tajnik 6. razreda	(medicinske vede) Milko Bedjanič

Člani plenuma Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ

Josip Vidmar, Anton Kuhelj, Gorazd Kušej

Sedež Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ

je od julija 1975 v Sarajevu, predsedoval mu je Edhem Čamo

ORGANIZACIJA AKADEMIJE

(po stanju 31. decembra 1975)

I. UPRAVNA PISARNA

Upravni direktor: dr. Lev Baebler.

Pomočnik upravnega direktorja: dipl. iur. Marjetka Pogachnik-Novak.

Tajnica predsedstva: Nada Jesse.

Šef odseka za finančno in materialno poslovanje: Sonja Tomše.

II. ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

Samostojni referent: mag. Jolanta Groo-Kozak.

Samostojni referent za tisk publikacij: Staško Jesse.

Tajnica razredov: Božena Legiša.

III. BIBLIOTEKA

Upravnik: Primož Ramovš.

Višji bibliotekar-specialist: Ana Koblar-Horetzky.

Bibliotekar-referent: Marija Klemenčič.

Bibliotekar-pripravnica: Sonja Stergaršek.

IV. SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA

Predsednik: znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah.

UPRAVA INŠTITUTOV, KOMISIJ IN ŠTUDIJSKIH CENTROV

1. INŠTITUT ZA OBČO IN NARODNO ZGODOVINO

Upravnik: akademik dr. Fran Zwitter.

Znanstveni svet: akademika dr. Fran Zwitter in dr. Bogo Grafenauer, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik.

Višji strokovni sodelavec: Božo Otorepec, tajnik inštituta.

Asistent-stažist: Darjenka Grafenauer.

Strokovni delavec: Jelka Milošević-Perko.

2. UMETNOSTNO ZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc.
Znanstveni svet: znanstveni svetnik dr. Emilijan Cevc, univ.
prof. dr. Stane Mikuž, dopisni član univ. prof. ing. arh.
Marjan Mušič, dr. Sergej Vrišer.
Asistent: Damjan Prelovšek.
Strokovni sodelavec: Vera Baloh.
Bibliotekar-referent: Vida Urek.

3. INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Upravnik: znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar.
Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, univ. prof.
dr. Jože Kastelic in delavci inštituta: znanstveni svetniki
dr. ing. Mitja Brodar, dr. Jaroslav Šašel in dr. Alojz
Šercelj, znanstveni sodelavec dr. Franc Leben.
Višji strokovni sodelavec: Ana Šašel.
Asistent: Janez Dular.
Pripravnik: Ladislav Ciglenečki.

4. INŠTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Upravnik: akademik dr. Viktor Korošec.
Znanstveni svet: akademik dr. Viktor Korošec, akademik
dr. Gorazd Kušej, akademik dr. Makso Šnuderl, do-
pisni član dr. Milan Grošelj, univ. prof. dr. Jože Ka-
stelic.
Višji knjižničar-referent: Julijana Šušteršič.

5. MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Upravnik še ni izvoljen.
Znanstveni svet še ni imenovan.

6. ŠTUDIJSKI CENTER ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA IZSELJENSTVA

Predsednik: akademik dr. Fran Zwitter.

7. ŠTUDIJSKI CENTER ZA DRUŽBENO PROBLEMATIKO

Predsednik: akademik dr. Lado Vavpetič.

8. INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK

Upravnik: akademik dr. Bratko Kreft.

Znanstveni svet: akademik dr. Francè Bezlaj, akademik dr. Bratko Kreft, dopisni člani dr. Anton Bajec, dr. Bojan Čop in dr. Valentin Logar, univ. prof. dr. Janko Jurančič, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler.

a) Dialektološka sekcija.

Načelnik: znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler.

Višji strokovni sodelavec: Saša Sernec.

Zunanji znanstveni sodelavec: dopisni član dr. Valentin Logar.

Asistenta: Frančiška Benedik in Sonja Horvat.

b) Leksikološka sekcija.

Načelnik: univ. prof. dr. Janko Jurančič.

Znanstveni svetnik: dr. Lino Legiša.

Strokovna svetnika: Joža Meze, Stanislav Suhadolnik.

Višji strokovni sodelavci: Ivana Černelič, Milena Hajnšek-Holz, Marija Janežič, Zvonka Leder-Mancini, France Novak, Marta Silvester, Ada Vidovič-Muha.

Asistenti: Martin Ahlin, Marjeta Humer, Polona Kostanjevec, Borislava Košmrlj-Levačič, Jaka Müller, Zvonka Praznik, Ivana Šircelj, Cvetana Tavzes.

Asistent-stažist: Francka Premk-Škerlak.

c) Etimološko-onomastična sekcija.

Načelnik: akademik dr. Francè Bezlaj.

Asistent: Janez Keber.

Strokovni sodelavec: Drago Mertelj.

d) Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko.

Predsedstvo: dopisni član dr. Anton Bajec, znanstveni svetnik dr. Jakob Rigler, univ. prof. dr. Jože Toporišič.

e) Komisija za historične slovarje slovenskega jezika.

Predsednik: akad. dr. Francè Bezlaj.

Člani komisije: Jože Koruza, asistent FF, France Novak, višji strokovni sodelavec SAZU, dr. Martina Orožen, docent FF, dr. Breda Pogorelec, docent FF, dr. Jakob Rigler, znanstveni svetnik SAZU, Jože Stabej, sodelavec SAZU, Stanislav Suhadolnik, strokovni svetnik SAZU.

Asistent: Francka Premk-Škerlak.

Asistent-stažist: Majda Perne.

9. INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Upravnik: akademik dr. Anton Ocvirk.

Znanstveni svet: akademik dr. Francè Bezlaj, akademik dr. Anton Ocvirk, akademik dr. Josip Vidmar, univ. prof. dr. Janko Kos.

a) Sekcija za slovensko literarno zgodovino.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Francè Bernik.

b) Sekcija za literarno teorijo.

Znanstveni svetnik: Drago Šega.

Višji strokovni sodelavec: Majda Stanovnik-Blinc.

Asistent: mag. Daroslav Dolinar.

c) Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo. Zunanja znanstvena sodelavca:

Alfonz Gspan, znanstveni svetnik v pok. in dr. Fran Petre, univ. prof.

Višji strokovni sodelavec: Nada Gspan-Prašelj.

Asistentki: Frančiška Buttolo, Pavčič Metka.

Višji knjižničar-referent: Angela Turnšek.

10. INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

V. d. upravnika: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.
Znanstveni svet: akademik dr. Bratko Kreft, prof. VPŠ dr. Boris Merhar, univ. prof. dr. Vilko Novak, univ. prof. dr. Sergij Vilfan, znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer in znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.

a) Sekcija za ljudsko slovstvo.

Znanstveni svetnik: dr. Milko Matičetov.

Asistent: Marija Stanonik.

b) Sekcija za ljudske šege in igre.

Znanstveni svetnik: dr. Niko Kuret.

Asistent: Helena Ložar-Podlogar.

c) Sekcija za materialno kulturo.

Znanstveni sodelavec: dr. Tone Cevc.

d) Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje.

Znanstvena svetnika: dr. Zmaga Kumer in dr. Valens Vodusek.

Asistenta: Bogomir Ramovš in Marko Terseglav.

Strokovni delavec: Julijan Strajnar.

Bibliotekar-pripravnik: Sinja Zemljič-Golob.

11. INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Upravnik: akademik dr. Svetožar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetožar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec, znanstvena svetnika: dr. Jože Bole in dr. Peter Habič, znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.

Znanstveni svetnik: dr. Peter Habič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. France Habe.

Znanstveni sodelavec: dr. Rado Gospodarič.

Višja strokovna sodelavca: Mehtilda Urleb in Egon Pretner.

Asistenta: Janja Hladnik in Andrej Kranjc.

Strokovni sodelavci: Jurij Hajna, Ivan Kenda in France Šušteršič.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

Višji knjižničar: Alenka Kranjc.

12. INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO

Upravnik: akademik dr. Svetožar Ilešič.

Znanstveni svet: akademik dr. Srečko Brodar, akademik dr. Svetožar Ilešič, akademik dr. Ivan Rakovec, znanstveni svetniki dr. Avguštin Lah, dr. Drago Meze, dr. Peter Habič in dr. Milan Šifrer, univ. prof. dr. Ivan Gams in izred. prof. dr. Darko Radinja.

Znanstvena svetnika: dr. Drago Meze, tajnik inštituta in dr. Milan Šifrer.

Strokovni svetnik: Milan Natek.

Asistent: Milan Orožen Adamič.

Zunanji znanstveni sodelavec: dr. Valter Bohinec.

V okviru inštituta sta tudi Kartografski zavod in Geofotolaboratorij.

Tehnični vodja Kartografskega zavoda: višji strokovni sodelavec Marko Žerovnik.

Višji tehnični sodelavec-kartograf: Milena Hribar.

Knjižničar: Jelica Slavič.

Fotografski mojster: Vlado Vivod.

13. INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Upravnik: akademik dr. Ivan Rakovec.

Znanstveni svet: akademik dr. Ivan Rakovec, dopisni član dr. Janez Matjašič, znanstveni svetnik dr. Jože Bole.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Dragica Turnšek.

Znanstveni sodelavec: dr. Katica Drobne.

Višji tehnični sodelavec: Milojka Huzjan.

14. BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

Upravnik: znanstveni svetnik dr. Jože Bole.

Znanstveni svet: akademik prof. dr. Ivan Rakovec, dopisni član univ. prof. dr. Janez Matjašič, znanstveni svetnik dr. Jože Bole, izred. prof. dr. Andrej Martinčič.

Znanstveni svetnik: dop. član univ. prof. dr. Janez Matjašič.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Ivka Munda.

Višji strokovni sodelavci: Jan Carnelutti, dipl. ing. Alojz Marinček, dipl. ing. Ivo Puncer, dipl. ing. Mitja Zupančič.

Asistenti: Božo Drovenik, Andrej Seliškar, Vinko Žagar.

Asistent-stažist: Narcis Mršič.

Strokovni sodelavec: dipl. ing. Milan Prešeren.

Knjižničar-referent: Inge Kalan.

Preparator: Peter Tonkli.

Tehnični sodelavec: Olga Jokić.

Zunanja znanstvena sodelavca: univ. prof. dr. Miroslav Zei, univ. prof. dr. Bogdan Vovk.

15. INŠTITUT ZA MEDICINSKE VEDE

Upravnik še ni izvoljen.

Zunanji znanstveni sodelavci: univ. prof. dr. Stanko Banič, primarij dr. Slavko Rakovec, univ. prof. dr. Miroslav Kališnik.

16. TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna.

Strokovni svet: akademika dr. Viktor Korošec in dr. Dragotin Cvetko, univ. prof. ing. Albert Struna, univ. prof. dr. Stanko Banič, univ. prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič.

Tajnica: Majda Jereb.

- a) Pravna sekcija.
 Načelnik: akademik dr. Viktor Korošec.
 Člani sekcije: akademiki dr. Gorazd Kušej, dr. Makso Šnuderl in dr. Lado Vavpetič, dop. član dr. Alojzij Finžgar, univ. profesorja dr. Peter Kobe in dr. Vladimir Murko in univ. prof. v pokoju dr. Ivan Tomšič.
 Znanstveni svetnik: dr. Ciril Kržišnik.
- b) Tehniška sekcija.
 Načelnik: univ. prof. ing. Albert Struna.
 Člani sekcije: univ. prof. dr. ing. France Adamič (za agronomijo), ing. Stane Bonač (za papirništvo), ing. Venčeslav Funtek (za železnice), univ. prof. dr. ing. Janko Kavčič (za kemijo), ing. Leo Knez (za varilstvo), univ. prof. ing. Bojan Kraut (za strojništvo), univ. prof. ing. France Mlakar (za elektrotehniko), ing. Franc Špiler (za avtomatizacijo), univ. prof. dr. ing. Srdjan Turk (za gradbeništvo), ing. Lojze Žumer (za gozdarstvo in lesno industrijo).
 Jezikovni svetovalec: strokovni svetnik SAZU Joža Meze.
- c) Medicinska sekcija.
 Načelnik: univ. prof. dr. Stanko Banič.
 Člani sekcije: prim. dr. Mirko Karlin, dr. Franjo Smerdu, univ. profesorji: dr. Janez Batis, dr. Ivan Lenart, dr. Vito Lavrič, dr. Stanislav Mahkota, dr. Miroslav Kališnik, univ. doc. dr. Slobodan Grobelnik.
 Jezikovni svetovalec: znanstveni svetnik SAZU dr. Lino Legiša.
- d) Veterinarska sekcija.
 Načelnik: univ. prof. dr. Janez Batis.
 Člani sekcije: univ. profesorji dr. Janez Banič, dr. Oskar Böhm, dr. Ivanka Brglez, dr. Vlado Gregorović, Zdenka Karlin, dipl. vet. Marko Osredkar, univ. prof. dr. Leon Rigler.
- e) Naravoslovna sekcija.
 Načelnik: prof. Ivan Krečič.
 Člani sekcije: prof. Julije Antič, dr. Bogdan Kilar, prof. Pavla Rancinger, prof. dr. Roman Savnik, prof. Gabrijel Simčič, univ. prof. dr. Alojzij Vadnal.
- f) Umetnostna sekcija.
 Načelnik: akademik univ. prof. dr. Dragotin Cvetko.
 Člani sekcije: dr. Emilijan Cevc, mag. I. Klemenčič, dr. Zmaga Kumer, Z. Mancini, Dušan Moravec, dr. Henrik Neubauer.



Preglednica organizacije Slovenske akademije znanosti in umetnosti

II

ČLANI

ČASTNA ČLANA

Josip Broz-Tito, predsednik SFRJ, maršal Jugoslavije; izvoljen 9. avgusta 1948.

Glej Letopis III, 79—115.

Edvard Kardelj, član Predsedstva SFRJ; izvoljen 6. decembra 1949.

Glej Letopis III, 119—132.

REDNI IN DOPISNI ČLANI

I. RAZRED

Za zgodovinske in družbene vede

Redni člani

Dragotin Cvetko, rojen 19. septembra 1911, dr. phil., redni profesor za zgodovino slovanske in novejšje svetovne glasbe na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik oddelka za muzikologijo. Dopisni član akademije od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Član direktorija Société Internationale de Musicologie (Basel); član American Musicological Society, Association Internationale des Bibliothèques musicales (Kassel), Gesellschaft für Musikforschung, Répertoire International des Sources musicales; stalni član International Institute for Comparative Music Studies and Documentation; član in podpredsednik znanstvenega sveta tega inštituta (Zahodni Berlin); član znanstvenega sveta Enzyklopädie der Modernen Musik (Bonn); član redakcije Muzičke enciklopedije; urednik Muzikološkega zbornika. Nagrada zvezne vlade FLR J, 1949; nagrada Zveze skladateljev Jugoslavije, 1953; Prešernova nagrada, 1961; nagrada mesta Ljubljane, 1965; red dela z zlatim vencem, 1965; Herderjeva nagrada, 1972. — Glej letopis XVIII, 31—38 in XXI, 35—38.

Bogo Grafenauer, rojen 16. marca 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino Slovencev na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 13. marca 1972. Dopisni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, član Mednarodne komisije za slovenske študije; član Jugoslovanskega komiteja za historične vede. Medalja zaslug za narod; red dela z zlatim vencem; nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972. — Glej Letopis XIX, 33—34 in XXIII, 39—44.

Viktor Korošec, rojen 7. decembra 1899, dr. iur., redni profesor za rimsko pravo in splošno zgodovino države in prava v antiki na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 2. oktobra 1956. Upravitelj inštituta za prava starega Orienta pri akademiji; načelnik pravne sekcije Terminološke komisije pri akademiji; član Nacionalnega komiteja SFRJ za orientalistiko; član Inštituta za pravno zgodovino v Zagrebu, Société d'Histoire du Droit français et étranger v Parizu, Société Internationale Fernand de Visscher d'Histoire des Droits de l'Antiquité v Bruslju, Comitato scientifico internazionale revije Iura v Catanzari, Conseil scientifique pri Revue Internationale des Droits de l'Antiquité v Bruslju; redni član Società italiana di Storia del diritto; član Sociedade Brasileira de Romanitas v Rio de Janeiro. — Glej Letopis VIII, 35—36.

Gorazd Kušej, rojen 17. decembra 1907, dr. iur., redni profesor za teorijo države in prava in primerjalno ustavno pravo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 17. oktobra 1958, od 1972 glavni tajnik akademije. Dopisni član (associé étranger correspondant) Académie de Stanislas (Nancy), član International Law Association v Londonu in Société de Législation comparée v Parizu. Red dela s srebrnim in z zlatim vencem. Zlata plaketa univerze v Ljubljani, srebrna plaketa univerze v Gradcu (Graz). — Glej Letopis IX, 33—34.

Makso Šnuderl, rojen 13. oktobra 1895, dr. iur., redni profesor za ustavno pravo SFRJ na pravni fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju; častni doktor univerze v Ljubljani. Redni član od 2. oktobra 1956. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član International Law Association v Londonu, sveta Association de Science politique v Ženevi in Association du Droit comparé v Parizu. Nagrada AVNOJ, 1969. Red jugoslovanske zastave z lento, 1975; red re-

publike z zlatim vencem, 1965; red bratstva in enotnosti I. in II. stopnje; red zasluge za narod II. stopnje; Spomenica 1941; nagrada mesta Maribor, 1969. — Glej Letopis VIII, 37—38.

Lado Vavpetič, rojen 26. junija 1902, dr. iur., redni profesor za javno upravo in upravni postopek na pravni fakulteti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 17. oktobra 1958; tajnik I. razreda od oktobra 1972. Predsednik medakademijskega odbora za študij o sodobnih tendencah znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti; častni predsednik Inštituta za javno upravo pri pravni fakulteti v Ljubljani in predsednik njegovega znanstvenega sveta; predsednik slovenske sekcije Pugwash Conference on Sciences and World Affairs; član Institut international du Droit comparé v Parizu, International Law Association v Londonu in Association internationale pour l'enseignement du Droit comparé v Strasbourgu; dopisni član v Istituto per la scienza dell'amministrazione pubblica v Milanu. Red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod z zlato zvezdo; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; red dela z rdečo zastavo, 1972; zlata plaketa univerze v Ljubljani; Kidričeva nagrada, 1973. — Glej Letopis IX, 35—37.

Boris Zihnerl, rojen 25. septembra 1910, redni profesor za občo sociologijo in za zgodovino marksizma na filozofski fakulteti, oz. na fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije, član CK ZKJ; Spomenica 1941; red za hrabrost; red zasluge za narod II; red bratstva in enotnosti; red narodne osvoboditve; red republike z zlatim vencem; red junaka socialističnega dela; Prešernova nagrada 1950 in 1958; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis III, 165—171 in IX, 38—40.

Fran Zwitter, rojen 24. oktobra 1905, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino novega veka na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 17. oktobra 1958. Upravnik Inštituta za občo in narodno zgodovino SAZU; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; član Mednarodne komisije za zgodovino stanovskih skupščin; predsednik Jugoslovanskega komiteja za historične vede in član generalne skupščine Mednarodnega komiteja za historične vede. Red bratstva in enotnosti, 1946; red dela II.; red dela z rdečo zastavo, 1965; red

republike z zlatim vencem, 1975. Nagrada Sklada Borisa Kidriča 1963 in (skupaj s sodelavci) 1972; Kidričeva nagrada za življenjsko delo, 1975. — Glej Letopis V, 76—82 in IX, 41—42.

Dopisni člani

Alojzij Finžgar, glej str. 47.

Jože Goričar, rojen 20. januarja 1907, dr. iur., redni profesor za sociologijo na pravni fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Član komisije za preučevanje ustavnih vprašanj skupščine SRS; član odbora za družbene vede Jugoslovanske nacionalne komisije v UNESCO; član komiteja direktorjev v Centre Européen de Coordination de Recherche et de Documentation en Sciences Sociales; član Institute of Sociology of Law for Europe, član znanstvenega sveta mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lastnini v deželah v razvoju, Ljubljana. Red dela III.; red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XX, 35—36.

Boris Majer, glej str. 54.

Stojan Pretnar, glej str. 60.

Zunanji dopisni člani

Jovan Djordjević, rojen 10. marca 1908, dr. iur., redni profesor za politične vede in ustavno pravo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; član Mednarodne akademije za politične znanosti in ustavno pravo; član Mednarodnega inštituta za politično filozofijo; predsednik ustavnega sodišča SR Srbije; pridruženi profesor pravne fakultete v Parizu; predsednik Saveza udruženja za politične nauke. Nagrada AVNOJ. — Glej Letopis IX, 45—46.

Branislav Djurdjev, rojen 4. avgusta 1908, dr. phil., redni profesor za zgodovino turškega obdobja in metodologijo zgodovine na filozofski fakulteti univerze v Sarajevu v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Ju-

goslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Redni član Društva za nauku i umjetnost Črne Gore. — Glej Letopis XX, 37—38.

Leon Geršković, rojen 2. februarja 1910, dr. iur., redni profesor političnih znanosti. Dopisni član od 17. oktobra 1958. Član Sveta federacije. — Glej Letopis IX, 49—50.

Marko Kostrenčić, rojen 21. marca 1884, dr. iur., častni doktor Karlove univerze v Pragi; redni profesor za zgodovino države in prava narodov SFRJ do 19. stoletja na vseučilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis V, 74—75.

Grga Novak, rojen 2. aprila 1888, dr. phil., častni doktor univerze na Dunaju, redni profesor za zgodovino starega veka na vseučilišču v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 22. decembra 1961. Pravi član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in njen predsednik; predsednik Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ; dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju; dopisni član Avstrijske akademije znanosti na Dunaju in Akademije znanosti v Heidelbergu; častni član Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Madžarske akademije v Budimpešti; inozemski član Bolgarske akademije znanosti v Sofiji; inozemski član Accademia dei Lincei v Rimu; član Londonskega arheološkega društva (Society of antiquaries of London); častni član Arheološkega društva Jugoslavije v Beogradu in Hrvatskega arheološkega društva v Zagrebu; član Deputazione storica per le Venezie v Benetkah, Accademia del Mediterraneo v Palermu, Istituto italiano di preistoria e protoistoria v Firencah, član Institutum Archaeologicum Germanicum v Berlinu. Red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; red dela I.; red Republike z zlatim vencem; vitez Reda Knight Commander, KBE, Velika Britanija; red Polonia Restituta; Grande Ufficiale del merito per la Repubblica Italiana; Commendatore della Gran Croce dell'ordine del merito per la Repubblica Italiana; nosilec zlate medalje univerze v Gradcu; nagrada Hrvaške za življenjsko delo; nagrada AVNOJ, 1971. — Glej Letopis XII, 35—37.

II. RAZRED

Za filološke in literarne vede

Redni člani

Francè Bezlaj, rojen 19. septembra 1910, dr. phil., redni profesor za primerjalno slovensko jezikoslovje na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani; predsednik komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU. Redni član od 3. junija 1964. Dopisni član Akademije znanosti i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1969. Prešernova nagrada, 1957. — Glej Letopis XV, 31—34.

Anton Ocvirk, rojen 23. marca 1907, dr. phil., redni profesor za zgodovino svetovne književnosti in literarno teorijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani; redni član od 3. junija 1964. Upravitelj Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede pri akademiji. — Glej Letopis XV, 39—40.

Anton Slodnjak, rojen 13. junija 1899, dr. phil., redni profesor za slovensko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Redni član od 7. februarja 1967. Častni doktor vseučilišča v Zagrebu, 1970. II. državna nagrada za roman, 1949; nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1974 (s sodelavci). — Glej Letopis XVIII, 39—41.

Josip Vidmar, rojen 14. oktobra 1895, častni doktor univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949; od 27. oktobra 1952 predsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju, Romunske akademije znanosti v Bukarešti in Akademije umetnosti Nemške demokratične republike v Berlinu. Član predsedstva SR Slovenije, častni član Slavističnega društva Slovenije, predsednik Sterijinega pozorja, predsednik sveta Ljubljanskega festivala, predsednik založniškega sveta Partizanske knjige. Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti I.; red narodne osvoboditve I.; red zaslug za narod I.; red jugoslovanske zastave I.; red junaka socialističnega dela; red republike z zlatim vencem; red jugoslovanske zastave z lento; Polonia Restituta; francoski red oficirja umetnosti in

književnosti; srebrna spominska plaketa II. zasedanja AVNOJ; zlata plaketa Ilegalca. Nagrada Zveze pisateljev Jugoslavije, 1960; Sterijina nagrada, 1965; Prešernova nagrada, 1966; nagrada AVNOJ, 1967; nagrada Branko Gavella, 1971; Župančičeva nagrada, 1975. Priznanje za ilegalno delo, 1971; Priznanje Janeza Kranjca, 1974; Priznanje Socialistične republike Slovenije, 1975. — Glej Letopis III, 172—184.

Dopisni člani

Anton Bajec, rojen 6. januarja 1897, dr. phil., izredni profesor slovenskega knjižnega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972. Član Komisije za pravopis, pravorečje in gramatiko v Inštitutu za slovenski jezik pri akademiji. Red zasluge za narod z zlatimi žarki. — Glej Letopis XXIII, 45—48.

Bojan Čop, rojen 23. maja 1923, dr. phil., redni profesor za primerjalno indoevropsko jezikoslovje na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Linguistic Society of America v Baltimore. — Glej Letopis XXIII, 49—52.

Milan Grošelj, rojen 19. septembra 1902, dr. phil., redni profesor za klasično filologijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 53—54.

Valentin Logar, rojen 11. februarja 1916, dr. phil., redni profesor za zgodovino in dialektologijo slovenskega jezika na filozofski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 13. marca 1972. — Glej Letopis XXIII, 53—58.

Zunanji dopisni člani

Oton Berkopec, rojen 6. decembra 1906, dr. phil., znanstveni sodelavec Češkoslovaške akademije znanosti v pokoju. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis XXII, 46—51.

Mirko Deanović, rojen 13. maja 1890, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na univerzi v Zagrebu v pokoju. Redni član JAZU od 29. junija 1960. Dopisni član akademije od 21. marca 1974. — Glej Letopis XXIV, 41—46.

Velibor Gligorič, rojen 28. julija 1899, književni kritik; pravi član Srbske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 42.

Blaže Koneski, rojen 19. decembra 1921, redni profesor za makedonski jezik na filozofski fakulteti univerze v Skopju. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in njen predsednik; dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni doktor univerze v Chicagu in Wrocławu. Nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XIX, 37—38.

Janko Lavrin, rojen 10. februarja 1887, redni profesor za novejšo rusko literaturo na univerzi v Nottinghamu v pokoju in Magister Artium iste univerze. Dopisni član od 2. oktobra 1956. Podpredsednik angleškega inštituta lingvistov. — Glej Letopis VIII, 39—42.

III. RAZRED

Za matematične, fizikalne in tehnične vede

Redni člani

Dušan Hadži, rojen 26. avgusta 1921, dr. chem., redni profesor za kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967; redni član od 21. marca 1974, dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti. Član uredniških odborov revij *Spectrochimica acta*, *Journal of Molecular Structure*, *Spectroscopy Letters in Molecular Physics* ter društev *The Chemical Society* (London), *Faraday Society*, *Bunsengesellschaft* in *Société de chimie physique*; predsednik Slovenskega kemijskega društva in Koordinacijskega odbora za molekularne vede pri Svetu akademij; predsednik skupščine področne raziskovalne skupnosti za kemijo, kemijsko tehnologijo in biokemijo; koordinator znanstvenega sveta Subregionalnega projekta za sodelovanje v molekularnih vedah. Kidričeva nagrada, 1957. — Glej Letopis XVIII, 43—49 in XXV, 45—49.

Anton Kuhelj, rojen 11. novembra 1902, dr. ing., redni profesor za mehaniko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949, od 22. decembra 1961 podpredsednik akademije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Dosežni član Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik. Red dela z rdečo zastavo, 1962; red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1963; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1973; srebrna plaketa B. Kidriča, 1956; plaketa E. Rusjan, 1969; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis III, 185.

Anton Peterlin, rojen 25. septembra 1908, dr. sci. nat., dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949. Pomočnik načelnika polimernega oddelka v National Bureau of Standards, Washington (D. C., ZDA); profesor-gost na Case-Western Reserve University, Cleveland (Ohio, ZDA); častni član Inštituta J. Stefan v Ljubljani; član American Association for the Advancement of Science (Washington), Deutsche Kolloid Gesellschaft (Köln), Deutsche Physikalische Gesellschaft (Hanau), New York Academy of Sciences in Washington Academy of Sciences (Fellow), Society of Sigma X (New Haven), Society of Rheology (Washington); glavni urednik Macromolecular Reviews (New York); sourednik Makromolekulare Chemie (Mainz); član Advisory Board revij Journal of Materials Science (London), Journal of Polymer Science (New York), Kolloid Z. Z. Polymere (Darmstadt) in Journal of Macromolecular Science, Physics (New York). Binghamova medalja Society of Rheology (member Society of American Institute of Physics), 1970; Ford Motor Prize Ameriške fizikalne družbe, 1972. — Glej Letopis II, 45–46.

Ivan Vidav, rojen 17. januarja 1918, dr. phil., redni profesor za matematiko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. oktobra 1958, redni član od 21. decembra 1962. Član Société mathématique de France. Red dela z rdečo zastavo, 1965; red Republike s srebrnim vencem, 1974; Prešernova nagrada, 1952; Kidričeva nagrada, 1970. — Glej Letopis IX, 53–56 in XIII, 32.

Dopisni člani

Robert Blinc, rojen 31. oktobra 1933, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Predsednik Raziskovalne skupnosti Slovenije; član komisije za fiziko trdne snovi IUPAP (International Union for Pure and Applied Physics); član uredniškega odbora Obzornika za matematiko in fiziko ter širših uredniških odborov revij *Physics of Condensed Matter*, *Ferroelectricity*, *Journal of Non-metals*, *Chemical Physics*, *Fizika in Solid State Electronics*; član sekretariata *Society AMPERE*, Ameriške kemijske družbe in Mednarodne unije za magnetno resonanco. Kidričeva nagrada (s sodelavci), 1961. — Glej Letopis XX, 42—44.

Davorin Dolar, rojen 1. februarja 1921, dr. chem., redni profesor za fizikalno kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniških odborov revij *Vestnik Slovenskega kemijskega društva* in *Biophysical Chemistry*. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1968. — Glej Letopis XXI, 39—43.

Peter Gosar, rojen 15. oktobra 1923, doktor fizikalnih znanosti, redni profesor za fiziko na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Predsednik področne raziskovalne skupnosti za matematično-fizikalne vede. Član *Sigma Xi* in *European Physical Society*. Kidričeva nagrada, 1964. — Glej Letopis XX, 45—46.

Janez Peklenik, rojen 11. junija 1926, redni profesor za discipline: tehnična kibernetika, avtomatizacija obdelovalnih sistemov, eksperimentalne metode in konstruiranje z računalnikom na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član CIRP (*Collège International pour l'étude scientifique des techniques de production mécanique*) od 1966; VDI (*Verein Deutscher Ingenieure*) od 1959, ASME (*American Society of Mechanical Engineers*) od 1968, Fellow of the Institution of Mechanical Engineering od leta 1970, član komiteja Zveznega izvršnega sveta za znanost in tehnologijo in izobraževanje 1971—72, član komiteja skupščine SR Slovenije za znanstveno raziskovalno delo 1971—1974, predsednik sveta tehniške sekcije RSS od 1973, član Editorial Board of *International Journal of System Science* od 1971, glavni in odgovorni urednik mednarodne revije *CIRP Manufacturing Systems*

od 1971, član Editorial Board of the International Journal of Production Engineering Research od 1973, predsednik mednarodnega CIRP seminarja »Manufacturing Systems« od 1969, častni profesor Univerze v Birminghamu od 1972, član Institute for Advances Studies in Science and Engineering, University of Birmingham od 1964, član direktorske grupe EXAPT TH Aachen od 1967, član councila CIRP od 1973. Taylor Medaile 1960; Plaketa SME 1971; Kidričeva nagrada, 1974; Okoshi Medaile, 1974. — Glej Letopis XXI, 44—49.

L u j o Š u k l j e, rojen 21. septembra 1910, doktor tehniških ved, redni profesor na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1969. Nagrada Sklada Borisa Kidriča (s sodelavci), 1964; Kidričeva nagrada, 1972. — Glej Letopis XX, 47—48.

M i h a T i š l e r, rojen 18. septembra 1926, redni profesor za organsko kemijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Član uredniškega odbora Croatia Chemica Acta, Vestnika Slovenskega kemijskega društva, Journal of Heterocyclic Chemistry, Organic Preparations and Procedures International, Advances in Heterocyclic Chemistry; član Hrvatskega kemijskega društva, American Chemical Society; član sekcije za organsko kemijo pri American Chemical Society; član Chemical Society (London); član International Society of Heterocyclic Chemistry ter član izvršnega odbora in podpredsednik tega društva. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1962. — Glej Letopis XXI, 50—58.

Zunanji dopisni člani

P a v l e S a v i ć, rojen 10. januarja 1909, dipl. fizikalni kemik, redni profesor za fizikalno kemijo na naravoslovno-matematični fakulteti v Beogradu (od leta 1966 v pokoju). Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in njen predsednik; dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in Makedonske akademije na naukite i umetnostite; inozemski član Akademije znanosti ZSSR; častni član Madžarske akademije znanosti; član Akademije znanosti v New Yorku; častni doktor kemijskih ved univerze v Beogradu; nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada vlade

NR Srbije, 1950. Spomenica 1941; Oktobrska nagrada Skupščine mesta Beograda, 1963; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis XXIII, 59—61.

IV. RAZRED

Za prirodoslovne vede

Redni člani

Srečko Brodar, rojen 6. maja 1893, dr. phil., častni doktor univerze v Ljubljani, redni profesor za kvartarologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 6. decembra 1949, redni član od 22. junija 1953. Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Častni član Arheološkega društva Jugoslavije; dopisni član H. Obermaier Gesellschaft für die Erforschung des Eiszeitalters und seiner Kulturen, Regensburg. Prešernova nagrada, 1949 in 1960. Red dela z rdečo zastavo in red zasluge za narod z zlato zvezdo. Kidričeva nagrada, 1974; nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis III, 205—206 in Letopis V, 98—100.

Svetozar Ilešič, rojen 8. junija 1907, dr. phil., redni profesor za geografijo na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1967, redni član od 5. februarja 1970. Upravnik Inštituta za geografijo in Inštituta za raziskovanje krasa SAZU; član stalne evropske konference za preučevanje podeželske pokrajine; častni član Srbskega geografskega društva, Geografskega društva Makedonije, Poljskega geografskega društva, Geografskega društva v Münchnu, Madžarskega geografskega društva in Italijanskega geografskega društva; častni predsednik Geografskega društva Slovenije; Red dela z zlatim vencem, 1966; red dela z rdečo zastavo, 1967; medalja Jovana Cvijića, 1968; zlata značka Urbanistične zveze Jugoslavije. — Glej Letopis XVIII, 52—54 in Letopis XXI, 59 do 62.

Ivan Rakovec, rojen 18. septembra 1899, dr. phil., redni profesor za geologijo in paleontologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani (od leta 1971 v pokoju). Dopisni član od 21. decembra 1946, redni član od 6. decembra 1949; tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske

vede od 15. junija 1966, upravnik inštituta za paleontologijo pri akademiji. Predsednik Medakademijskega odbora za favno in floro Jugoslavije do 31. maja 1974; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; častni član Slovenskega geološkega društva in Geografskega društva Slovenije; dopisni član Geološkega društva na Dunaju in Mednarodnega paleontološkega društva. Red dela z zlatim vencem II., 1949; red zasluge za narod s srebrnimi žarki, 1970; Kidričeva nagrada, 1957; častna diploma zveze geoloških društev SFR Jugoslavije. — Glej Letopis II, 47—53.

Dopisni člani

Stanko Grafenauer, rojen 13. maja 1922, dipl. ing. rudarstva, doktor geoloških znanosti, redni profesor za kristalografijo, mineralogijo in petrologijo na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 17. aprila 1973. Zunanji sodelavec metalurškega inštituta v Ljubljani; podpredsednik centra za kristalografijo pri JAZU; član mednarodne komisije za rudno mikroskopijo pri mednarodni mineraloški asociaciji. Nagrada Sklada Borisa Kidriča, 1972. — Glej Letopis XXIV, 53—57.

Janez Matjašič, rojen 14. maja 1921, dr. prirodnoslovnih ved, znanstveni svetnik v biološkem inštitutu Jovana Hadžija SAZU. Dopisni član od 21. marca 1974. Član znanstvenega sveta v biološkem in paleontološkem inštitutu SAZU; podpredsednik medakademijskega odbora za favno in floro Jugoslavije; glavni urednik Biološkega vestnika; urednik zoološkega dela Razprav IV. razreda SAZU. Levstikova nagrada, 1957. — Glej Letopis XXV, 66—68.

Ernest Mayer, rojen 10. novembra 1920, dr. prirodnoslovnih ved, redni profesor za taksonomijo rastlin na biotehniški fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974. Predsednik medakademijskega odbora za floro in favno Jugoslavije; predsednik bioloških društev Jugoslavije in eden od podpredsednikov unije znanstvenih bioloških društev Jugoslavije; član redakcijskega odbora Biološkega vestnika; urednik botaničnega dela Razprav IV. razreda SAZU; član izdajateljskega in redakcijskega odbora Feddes Repertorium, Zeitschrift für botanische Taxonomie und Geobotanik, Akademie Verlag,

Berlin. Častni član strokovnega društva Bayerische Gesellschaft (München), dopisni član Societas Zoologica Botanica Fennica Vanamo (Helsinki). Medalja zasluge za narod, 1963; red dela z zlatim vencem, 1965. — Glej Letopis XXV, 69—75.

Zunanji dopisni člani

Vanda Kochansky-Devidé, glej stran 62.

Josef Kratochvíl, rojen 6. januarja 1909, doktor naravoslovja in doktor biologije, profesor zoologije, ravnatelj inštituta za raziskovanje vretenčarjev Češkoslovaške akademije znanosti. Dopisni član od 5. februarja 1970. Redni član Češkoslovaške akademije znanosti in član njenega prezidija. Državna nagrada Klementa Gottwalda I. stopnje, 1955; Rad práce, 1969; Zlata medalja Vysoké školy Zemědělské v Brně, 1970; plaketa CSAV za zásluhy o vědu a lidstvo, 1973. — Glej Letopis XXI, 76—77.

Petar Stevanović, glej stran 66.

Alois Tavčar, rojen 2. marca 1895, dr. ing., častni doktor univerze v Ljubljani in vseučilišča v Zagrebu, redni profesor za genetiko in žlahtnjenje rastlin na agronomski fakulteti vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član Masarykove akademije práce v Pragi; član Honorary Scientific Society Sigma X, Cornell University, New York; član in podpredsednik EUCARPIA (Evropsko združenje za znanstvena raziskovanja žlahtnjenja rastlin), Cambridge, Anglija; član ESNA (Evropsko združenje za nuklearne metode v agrikulturi), Wageningen, Nizozemska; dosmrtni predsednik Društva genetičara Jugoslavije. Red dela I.; red zasluge za narod; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem; Nagrada Rudjer Bošković; spominska plaketa G. Mendel; Memoria symposio — Celebrata, Academia scientiarum Bohemoslovenica; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 105—106.

V. RAZRED

Za umetnosti

Redni člani

Matija Bravničar, rojen 24. februarja 1897, skladatelj, redni profesor za kompozicijo in glasbeno teoretske predmete na Akademiji za glasbo v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 13. marca 1972, redni član od 21. marca 1974. Predsednik zveze skladateljev Jugoslavije in jugoslovanske glasbene sekcije UNESCO. Red dela I.; red zasluge za narod s srebrnimi žarki; Prešernova nagrada, 1963; številne nagrade za kompozicije. — Glej Letopis XIII, 68—70 in XXV, str. 77—79.

Maksim Gaspari, rojen 26. januarja 1883, slikar; restavrator Etnografskega muzeja v Ljubljani v pokoju. Redni član od 13. marca 1972. Častni član Etnografskega društva, društva Vesna in društva Ex libris; častni član mesta Kostanjevice. Prešernova nagrada, 1953; Levstikova nagrada. Red dela z rdečo zastavo, 1973. — Glej Letopis XXIII, 65—67.

Božidar Jakac, rojen 16. julija 1899, redni profesor akademije za likovne umetnosti v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu. Častni član Accademia Fiorentina delle Arti del Disegno, Firenze. Nagrade: Bronasta medalja Mednarodne razstave dekorativnih umetnosti v Parizu, 1925; dve nagradi »May Show«, Cleveland Museum of Art, Cleveland, 1931; Prešernova nagrada (1947, 1948 in 1949); nagrada Komiteja za kulturo in umetnost vlade FLRJ, 1948; I. zvezna nagrada za grafiko, 1950; nagrada na mednarodni razstavi lesoreza XYLON, Zürich, 1953; Trdinova nagrada, Novo mesto, 1956; prva nagrada Zveze jugoslovanskih založnikov, 1962; srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov, Subotica, 1964; nagrada mesta Ljubljane, 1965; nagrada AVNOJ, 1967; odkupna nagrada INTART, Videm, 1968; odkupna nagrada Študentskega centra, Galerija Zagreb, 1974; srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije, Bienale Zagreb, 1974; odkupna nagrada galerije Študentskega kulturnega centra, Beograd, 1974; srebrna plaketa Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije (za zasluge

za Zvezo), 1974; zlata medalja na II. Mednarodnem grafičnem bienalu, Fredrikstat, Norveška, 1974; zlata medalja JUFIZ, 1954; zlata plaketa Filatelistične zveze Slovenije, 1952; zahvalnica Narodne Armije (1945—1970), Beograd, 1970; zahvalnica Skupnosti jugoslovanske PTT, 1974; zlata medalja Denarnega zavoda Slovenije, 1974; Valvazorjeva plaketa, Krško, 1974; plaketa mesta Koprivnica; plaketa mesta Carpi-Triennale lesoreza; zlata spominska medalja občine Ivanič Grad. Priznanja: častno občanstvo Novega mesta (1959). Slovenj Gradca (1966) in Kostanjevice (1974), častno članstvo prosvetnega društva »Dušan Jereb«, Novo mesto, (1946), Dolenjskega kulturnega festivala v Kostanjevici (1969) in društva Ex libris (1969); srebrni ključ mesta Jajce (1969). Redi: red bratstva in edinstva II., 1946; red dela I., 1950; red zaslug za narod II., 1952; red zaslug za narod z zlato zvezdo, 1968; red republike z zlatim vencem, 1969; Do decembra 1975 — 78 samostojnih razstav. — Glej Letopis III, 207—213.

Ciril Kosmač, rojen 28. septembra 1910, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Nagrada AVNOJ, 1974. — Glej Letopis XII, 49—53.

Miško Kranjec, rojen 15. septembra 1908, književnik. Redni član od 2. junija 1953. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu in Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Nagrada AVNOJ, 1969. — Glej Letopis V, 125—132.

Bratko Kreft, rojen 11. februarja 1905, dr. phil., redni profesor za novejšo rusko književnost na filozofski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju, teatrolog, književnik, gledališki umetnik I. A. (od 1962) v pokoju. Redni član od 22. decembra 1961, tajnik razreda za umetnosti pri SAZU in upravnik Inštituta za slovenski jezik pri akademiji. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju. Častni član Slavističnega društva Slovenije; predsednik osrednjega odbora Jugoslovanskega slavističnega komiteja; predsednik Mednarodnega slavističnega komiteja; predsednik Borštnikovega srečanja; predsednik republiške komisije za preimenovanje in združevanje krajev; član Sociétés Européenne de culture, Comunità Europea degli Scrittori. Tri Prešernove nagrade; red dela z rdečo zastavo. Red za zasluge za narod z zlato zvezdo; Ehren-

preis deželne vlade Koroške; nagrada AVNOJ, 1975. — Glej Letopis XII, 63—64.

France Mihelič, rojen 27. aprila 1907, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. februarja 1963. Častni član Akademije likovnih umetnosti v Firenzah. Nagrade: 1932 — 2. nagrada na razstavi Žena v slovenski umetnosti, Ljubljana; 1948 — Prešernova nagrada za slikarstvo, Ljubljana; 1949 — 2. nagrada vlade FLRJ za slikarstvo, Beograd; Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1951 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1952 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1954 — nagrada za grafiko na III. Bianco e nero, Lugano; nagrada Renato Carrain na XXVII. bienalu, Benetke; 1955 — Prešernova nagrada za grafiko, Ljubljana; 2. nagrada na I. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1956 — Levstikova nagrada Mladinske knjige, Ljubljana; 1957 — nagrada Sabro za grafiko na IV. bienalu, Sao Paulo; 1959 — 1. nagrada za jugoslovanskega umetnika na III. mednarodni razstavi grafike, Ljubljana; 1961 — nagrada za slikarstvo na I. trienalu, Beograd; 1962 — 3. nagrada na razstavi Gozd in les v likovni umetnosti, Slovenj Gradec; 1963 — 1. nagrada na I. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1965 — Prešernova nagrada za sceno in kostume, Ljubljana; 1966 — 1. nagrada na II. jugoslovanskem trienalu risbe, Sombor; 1968 — nagrada mesta Čačka na V. memorialu Nadežde Petrović in nagrada obiskovalcev; nagrada Guido Neri na mednarodni razstavi grafike, Firenze; 1969 — nagrada »4. julij«, Beograd; 1970 — nagrada mesta Ljubljane; nagrada AVNOJ, Beograd; 1971 — 1. nagrada za slikarstvo na III. jugoslovanski razstavi JNA na temo NOB, Beograd. Glej Letopis XVI, 31 do 35.

Vladimir Pavšič-Matej Bor, rojen 14. aprila 1913, književnik. Redni član od 6. februarja 1965. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; predsednik skupnosti za varstvo okolja v Sloveniji. Red dela z rdečo zastavo, 1973; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XVI, 36—52.

Dopisna člana

Marjan Mušič, rojen 16. novembra 1904, arhitekt, redni profesor univerze v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1970. Dopisni član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v

Zagrebu; zaslužni član Zveze jugoslovanskih arhitektov; diploma Urbanistične zveze Jugoslavije; Trdinova, Cankarjeva in Prešernova nagrada. Red dela z rdečo zastavo. — Glej Letopis XXI, 82—86.

Edvard Ravnikar, rojen 4. decembra 1907, ing. arh., redni profesor za arhitekturo na fakulteti za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo univerze v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. Dopisni član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 58—63.

Zunanji dopisni člani

Johann Cilenšek, rojen 4. decembra 1913, skladatelj, profesor Franz Liszt-Hochschule für Musik v Weimarju. Dopisni član od 7. februarja 1967. Redni član Akademije umetnosti Nemske demokratične republike v Berlinu. — Glej Letopis XVIII, 61—63.

Krsto Hegedušić, glej stran 103.

Gustav Krklec, rojen 23. maja 1899, književnik. Dopisni član od 7. februarja 1969. Pravi član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. — Glej Letopis XX, 56.

Miroslav Krleža, rojen 7. julija 1893, književnik. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; redni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. Red jugoslovanske zvezde z leno, 1973; nagrada AVNOJ, 1966. — Glej Letopis V, 139—141.

Desanka Maksimović, rojena 16. maja 1898, književnica. Dopisna članica od 7. februarja 1969. Redna članica Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu; članica jugoslovansko-francoskega društva, društva za staranje o decu, Kulturno-prosvetne zajednice Srbije in Matice srpske. Plaketa zahvalnice Biblioteke Djordje Jovanović; spominska plaketa skupščine mesta Beograda. Specijalna Vukova nagrada za izuzetni doprinos razvoju kulture SR Srbije, 1975; spomen-plaketa za saradnju na području stvaralaštva za decu i za doprinose na razvoju umetničkog odgoja i obrazovanja mladih naraštaja, 1975. — Glej Letopis XX, 57.

Stanojlo Rajičić, glej str. 70.

VI. RAZRED

Za medicinske vede

Redni člani

Milko Bedjanič, rojen 29. junija 1904, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 7. februarja 1968, redni član od 21. marca 1974; tajnik razreda za medicinske vede; red dela z rdečo zastavo; Red zasluge za narod z zlato zvezdo, 1974. — Glej Letopis XIX, 39 in XXV, 50—53.

Bogdan Breclj, rojen 6. maja 1906, dr. med., redni profesor za ortopedijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani in predstojnik Ortopedske klinike v Ljubljani v pokoju. Redni član od 6. decembra 1949. Član Sveta federacije. Dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu, Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu in Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu; inozemski član Akademije medicinskih nauk SSSR v Moskvi; častni član Slovenskega zdravniškega društva v Ljubljani; član Société Internationale de Chirurgie et de Traumatologie v Bruslju (S. I. C. O. T.); častni član Société Française d'Orthopédie et de Traumatologie v Parizu; častni član Društva ortopedov in travmatologov Bolgarije v Sofiji; član International Society for Rehabilitation of the Disabled v New Yorku; Corresponding editor revije Journal of Bone and Joint Surgery za Jugoslavijo. Red zasluge za narod I.; znak hrabrosti; Spomenica 1941; red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem; red dela z rdečo zastavo; red republike z zlatim vencem; nagrada AVNOJ, 1968. — Glej Letopis III, 199—200.

Janez Milčinski, rojen 3. maja 1913, dr. iur., dr. med., redni profesor za sodno medicino in predstojnik Inštituta za sodno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Od 1. 10. 1973 rektor Univerze v Ljubljani. Od 24. 12. 1975 predsednik Skupnosti jugoslovanskih univerz. Član matične komisije Znanstvenega društva Kosova (1975). Ad personam izvoljeni član trajnega komiteja Evropske rektorske konference (Bologna 1974) in upravnega sveta Mednarodnega združenja univerz (Moskva 1975). Častni predsednik Mednarodne akade-

mije za sodno in socialno medicino; častni predsednik Koordinacijskega odbora SRS za boj proti alkoholizmu; dopisni član francoskega in nemškega društva za sodno medicino; častni član italijanskega, poljskega, čehoslovaškega in nemškega (NDR) društva za sodno medicino; član Mednarodnega komiteja za alkohol in promet; član uredniškega odbora The International Microfilm Journal of Legal Medicine (New York); soizdajatelj Zeitschrift für Rechtsmedizin; predsednik sekcije za medicino v izrednih razmerah pri Slovenskem zdravniškem društvu; član Sveta SRS za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Zlati znak Osvobodilne fronte, 1975; zlata značka Republiškega Sveta za vzgojo in preventivo v prometu; spominska plaketa Planinske zveze Slovenije; plaketa Zvezne skupščine Rdečega križa; plaketa Medicinske fakultete za 30-letno delo; nagrada AVNOJ, 1973. — Glej Letopis XII, 43—45 in XXI, 63—68.

Franc Novak, rojen 2. junija 1908, dr. sc., dr. med., častni doktor univerze v Torinu, redni profesor za porodništvo in ginekologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani, predsednik Združenja ginekologov in porodničarjev Jugoslavije. Dopisni član od 22. decembra 1961, redni član od 5. februarja 1970. Častni član Societas Gynaecologica et Opstetricia Italica; častni član La Sociedad Chilena de Obstetricia y Ginecologica; častni član Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně; član Fédération Internationale de Gynécologie et d'Obstétrique; predsednik za Jugoslavijo World Association for Gynecological Cancer Prevention; častni član Slovenskega zdravniškega društva in Zbora liječnika Hrvatske; predsednik ginekološke sekcije Slovenskega zdravniškega društva; častni član društva ginekologov Madžarske; častni član ginekološko-akušerske sekcije Srpskog lekarskog društva; častni član društva porodničarjev in ginekologov Guayas (Ecuador); zunanji član Society of Pelvic Surgeons. Dve partizanski zvezdi II.; red za hrabrost; red bratstva in enotnosti II.; red zasluge za narod II.; red dela II.; Spomenica 1941; red zasluge za narod z zlatim vencem, 1968; jubilejni spominski znak mesta Beograda; Prešernova nagrada, 1955; nagrada AVNOJ, 1972. — Glej Letopis XII, 46—48 in Letopis XXI- 69—73.

Andrej O. Župančič, rojen 27. januarja 1916, dr. med., redni profesor za patološko fiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani v pokoju. Dopisni član od 3. julija 1964; redni član od 5. februarja 1970. Član Royal Society of

Medicine v Londonu, Biochemical Society v Londonu in Associate Member of the Physiological Society v Londonu; Scientific Advisory Panel fundacije Ciba v Londonu; častni član ASOVAC. Kidričeva nagrada, 1974. — Glej Letopis XV, 50—51 in XXI, 74—75.

Dopisna člana

Miroslav Brzin, rojen 13. aprila 1923, dr. med., znanstveni svetnik Inštituta za patološko fiziologijo medicinske fakultete v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974. Član Jugoslovanskega fiziološkega društva, Slovenskega kemijskega društva, Woods Hale Marine Laboratory Corporation ter European Cell Biology Organization; doživljenjski član New York Academy of Sciences. — Glej Letopis XXV, 54—59.

Janez Fettich, rojen 9. oktobra 1921, dr. med., redni profesor dermatovenerologije medicinske fakultete in predstojnik dermatološke klinike v Ljubljani. Dopisni član od 21. marca 1974. Član slovenskega zdravniškega društva, dermatološke sekcije SZD, alergološke sekcije SZD, predsednik udruženja dermatovenerologa Jugoslavije; izredni član avstrijskega dermatološkega društva; častni član poljskega dermatološkega društva; glavni in odgovorni urednik Acta dermatovenerologica Iugoslavica, član uredniškega odbora Zdravstvenega vestnika. Predsednik medicinskega sveta kliničnega centra v Ljubljani. — Glej letopis XXV, 60—65.

Zunanji dopisni člani

Edhem Čamo, rojen 30. decembra 1909, dr. vet., redni profesor za zoohigieno na veterinarski fakulteti v Sarajevu. Častni doktor univerze v Sarajevu. Dopisni član od 13. marca 1972. Redni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in njen predsednik. Dopisni član Makedonske akademije na naukite i umetnostite v Skopju in Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti; predsednik sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ in predstavnik sveta akademij v Zveznem komiteju za znanost in kulturo. Član Sveta akademij SFRJ; član Sveta federacije; član predsedništva Republičke konference SSRN Bosne i Hercegovine. Častni član Mednarodnega društva za zoohigieno; častni član in predsednik Jugoslavenskega društva »Nauka i društvo«. Spomenica 1941; red jugoslovanske za-

stave z lento; red bratstva in enotnosti I.; red zasluge za narod II.; red hrabrosti; red dela I.; red republike s srebrnim vencem; 27-julijska nagrada Bosne i Hercegovine; povelja Sarajevske univerze, 1960; povelja ZJU, 1967; povelja veterinarske fakultete; plaketa SUBNOR Jugoslavije, 1974; nagrada ZAVNOBiH, 1974; spominske plakete mest Sarajeva, Gradačca in Tuzle. — Glej Letopis XXIII, 62—64.

Franjo Kogoj, rojen 13. oktobra 1894, dr. med., doctor scienc. med. honoris causa univerz v Ljubljani, Zagrebu in Vojnomedicinske akademije v Beogradu; doctor honoris causa univerze v Gradcu, redni profesor za dermatovenerologijo vseučilišča v Zagrebu v pokoju. Dopisni član od 2. junija 1953. Pravi član Jugoslovanske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu. Dopisni član Srpske akademije nauka i umjetnosti v Beogradu, Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine v Sarajevu, Schweizerische Akademie für medizinische Wissenschaften v Baslu in Avstrijske akademije znanosti na Dunaju. Član Deutsche Akademie der Naturforscher »Leopoldina« v Halle/S. Član Društva za napredek in proučevanje pomorstva Jugoslavije, Pugwash v Zagrebu, Dowling Club v Londonu, Société Européenne de Culture (Benetke — Zagreb) in American Association for the Advancement of Science. Častni član Slovenskega zdravniškega društva. Zbora liječnika Hrvatske in Čsl. lékařské společnosti J. E. Purkyně ter poljskega, češkoslovaškega, italijanskega, hamburškega, nemškega, iranskega, münchenskega, angleškega, venezuelskega, avstralskega, berlinskega, mehikanskega, bolgarskega, moskovskega, finskega in danskega dermatološkega društva. Častni dopisni član Société française de Dermatologie et Syphiligraphie. Dopisni član Wiener dermatologische Gesellschaft, Societas dermatologica Hungarica, Societas dermatologica Svecica, Société française d'Allergie, American dermatological Association, Deutsche Gesellschaft für die aesthetische Medizin und ihre Grenzgebiete in The Australasian College of Dermatologists. Nagrada vlade FNRJ, 1949; nagrada NR Hrvaške za življenjsko delo, 1962; nagrada AVNOJ, 1966. Red zasluge za narod I., 1949; red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, 1951; red dela z rdečo zastavo, 1965; red republike s srebrnim vencem, 1971; red republike z zlatim vencem, 1974. Odlikovanje ob dvajsetletnici osvoboditve Zagreba, 1965; srebrna spominska medalja univerze v Bratislavi, 1966; diploma Zveze zdravniških društev Jugoslavije, 1966; spominska plaketa ob stoletnici Zdravniškega zbora Hrvaške, 1974; plaketa »Marcus Gerbezius« Slovenskega zdrav-

niškega društva, 1974; diploma (»Priznanje«) Savjeta za oču-
vanje kulturne baštine komune Hvarske, 1975; zlata značka
Vojnomedicinske akademije v Beogradu, 1975. — Glej Letopis
V, 101—102.

Pavel Stern, rojen 17. marca 1913, dr. med., redni pro-
fesor medicinske fakultete v Sarajevu in predstojnik farma-
kološkega inštituta. Redni član Akademije znanosti i umjet-
nosti Bosne in Hercegovine v Sarajevu; dopisni član Jugosla-
venske akademije znanosti i umjetnosti v Zagrebu; dopisni član
SAZU od 21. marca 1974. Dopisni član Akademije znanosti New
York; član nemškega, francoskega in ameriškega alergološkega
društva; član Evropske alergološke akademije; član medna-
rodnega psihofarmakološkega združenja; član Royal Society
of Medicine v Londonu; član in predsednik za Jugoslavijo IBRO
(International Brain Research Organization); sekretar za ob-
močje Jugoslavije v International Society Biopharmacology;
član Accademia Medica Lombarda; član nemškega farmakolo-
škega društva, evropskega toksikološkega društva, mednarodne-
ga odbora Internacionalne federacije za raziskave multiple skle-
roze; član založniškega odbora časopisa Archive International
de Pharmacodynamie v Belgiji, Allergie und Immunologie v DDR,
Biochem. Pharmacology and Behaviour v ZDA, mednarodne
redakcije Enciclopaedia pharmacologica (Pergamon Press, Ve-
lika Britanija). Nagrada »27. julij«, 1960; nagrada KOMNIS,
1960. Red dela z rdečo zastavo; red zasluge za narod s srebr-
nimi žarki; Purkinjeva medalja Češkoslovaškega medicinskega
društva. — Glej Letopis XXV, 74—76.

Mstislav Vasiljevič Volkov, rojen 1923, doktor
ortopedije in redni profesor, direktor Centralnega inštituta za
travmatologijo in ortopedijo N. N. Priorova v Moskvi; glavni
travmatolog ZSSR. Dopisni član od 7. februarja 1968. Redni
član Akademije medicinskih znanosti ZSSR; predsednik društva
travmatologov-ortopedov ZSSR. Državna nagrada ZSSR; med-
narodna nagrada kirurgov R. Denisa; naslov zaslužnega znan-
stvenega delavca. — Glej Letopis XIX, 40.

NOVI ČLANI

ALO JZIJ FINŽGAR

Rojen je bil 30. 12. 1902 v Škofji Loki. Po končani gimnaziji se je vpisal na pravno fakulteto v Ljubljani. Tu je 24. 6. 1927 diplomiral in nato 4. 7. 1928 še promoviral za doktorja prava.

Od leta 1928 dalje je služboval kot pripravnik v upravnem sodišču v Celju, zatem kot sodni pripravnik in pristav pri okrožnem in okrajnem sodišču v Celju. Tu je bil po opravljenem sodniškem izpitu imenovan za sodnika okrajnega sodišča, kjer je služboval do vojne 1941.

V začetku vojne je bil izseljen in je služboval kot sodnik v Bosni in Hercegovini.

Po prisilni mobilizaciji v hrvaško vojsko je prišel v NOV; proti koncu osvobodilne vojne je bil demobiliziran in dodeljen na delo okrožnemu narodnemu sodišču v Banja Luki.

Po osvoboditvi je bil najprej uslužben pri ministrstvu za pravosodje LRS in sicer na zakonodajno-pravnem oddelku, ki mu je od 1947 naprej načeloval. Leta 1948 je bil izbran za izrednega, l. 1955 pa za rednega profesorja na pravni fakulteti univerze v Ljubljani, kjer je delal do upokojitve. Znanstveno delo dr. Finžgarja zajema široka področja rodbinskega, dednega in civilnega prava, zlasti pomembno je tisto s področja družbene lastnine, ki jo skuša dojeti ne samo s pravno-znanstvene strani, temveč tudi v njeni družbeno-ekonomski in politični funkciji. Teoretične koncepcije o naravi družbene lastnine od njenega pojava v našem družbenem sistemu niso bile enotne. Tako so jo eni šteli še vedno za lastninsko pravico posameznih družbeno-ekonomskih skupin, drugi za deljeno lastnino, tretji pa so odklanjali obstoj lastninske pravice na družbeni lastnini. Na tej poslednji koncepciji je zasnoval Finžgar svoje stališče o naravi



družbene lastnine. Pri tem se je vztrajno, a mirno in jasno v utemeljevanju bistva družbene lastnine spoprijemal z nasprotnimi mnenji in pri tem dosledno na podlagi nove zakonodaje in gospodarskega razvoja utrjeval svoje poglede nanjo. Ti se dajo sintetizirati v naslednjo njegovo ugotovitev:

»Družbena lastnina je v prvi vrsti ekonomska kategorija. Gre za prilaščanje predmetov narave po celi družbi. Družbena lastnina je tudi družbenopolitična kategorija. Družbena lastnina je materialna osnova za prilaščanje dela družbenega premoženja zaradi zadovoljevanja osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in zadovoljevanja splošnih družbenih potreb. Družbena lastnina je končno tudi pravna kategorija, družbena lastnina je premoženje, ki je namenjeno za potrebe družbe, in ki se upravlja in uživa na način, določen z ustavo in zakoni.« Tako je torej Finžgar ugotovil, da je družbena lastnina tudi pravna ustanova, vendar ne gre za lastninsko pravico v tradicionalnem pomenu, ker je družbena lastnina kot družbeno prilaščanje in kot antipod individualni lastnini svejevrstna lastninska kategorija. Njena bistvena značilnost je prilaščanje v okoliščinah samoupravljanja. Z razvojem samoupravljanja se menja tudi družbena lastnina sama, ki se vse bolj oddaljuje od državne lastnine in postaja vse bolj in bolj družbena. Temeljno pravno razmerje je pri družbeni lastnini samoupravljanje z družbenimi sredstvi. Družbena lastnina pa obsega tudi določene premoženjske pravice, na podlagi katerih lahko posamezne organizacijske enote v okviru družbene lastnine stopajo v medsebojna premoženjska razmerja in v pravna razmerja zunaj okvira družbene lastnine.«

S svojimi dognanji si je ustvaril ime uglednega znanstvenika svoje stroke doma in v tujini. Njegovo delo je bilo deležno priznanja s podelitvijo Kidričeve nagrade 1972, z redom dela z zlatim vencem in zaslug za narod s srebrnimi žarki.

Skupščina SAZU ga je dne 20. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

BIBLIOGRAFIJA*

I. Knjige in brošure

Posebni primeri uporabe splošnega ljudskega premoženja. Knjižnica pravne fakultete v Ljubljani 8, 1951, 29. str.

Civilno pravo, stvarno pravo, Ljubljana, 1952, 143 str.

* Popolna bibliografija do l. 1974 se nahaja v arhivu SAZU.

- Dedno pravo, Ljubljana, 1953, 114 str.
 Rodbinsko pravo, Ljubljana, 1957, 167 str.
 Družbena lastnina in premoženjske pravice upraviteljev in uporabnikov družbene lastnine. Ljubljana 1960, 255 str. (cikl.)
 Osebe civilnega prava, Ljubljana, 1967, 172 str.
 Lastninska razmerja v Jugoslaviji, Ljubljana 1968, 148 str.
 Rodbinsko pravo, 2. izdaja, Ljubljana 1970, 216 str.
 Stvarno pravo, 2. izdaja, Ljubljana, 1972, v 3 snopičih, 1. snopič 129, 2. snopič 303, 3. snopič 77 strani cikl.

II. Razprave in članki

- Sporna meja. SP LIV/1940, 155—164, 193—213.
 Sporazumna delitev zapuščine SP LVI/1942. 129—136, 153—161.
 Neka poglavja o ukidanju zajednice. Mjes. LXIX/1943, 211—221, 287—295.
 Zakon o ureditvi ljudskih sodišč. LP I/1946, 132—140.
 Splošni in drugi predpisi ljudskih odborov. LP I/1946, 336—343.
 Uporaba zakonov in naloge pravosodja. LP II/1947, 86—93.
 Zakon o premoženjskih razmerjih med zakonci, LP V/1950, 296—305.
 O osebnih pravicah in dolžnostih zakoncev. LP VI/1951, 166—180.
 O aktualni problematiki splošnega ljudskega premoženja. LP VII/1952, 175—186.
 Prilog pitanju o socialističkoj svojini FNRJ. Arhiv LXVII/1952, 451—454.
 Pravna sposobnost pravnih oseb. Pravnik IX/1954, 110—123.
 Darila med zakonci. ZZR XXIV/1954, 21—53.
 Družbena lastnina kot temelj našega pravnega sistema. Pravnik IX/1954, 245—271; ponatis iz Pravnika št. 10—12/1954, Ljubljana, 1954, skrajšan prevod razprave objavljen v Arhivu LXIX/1954, 324—336.
 V Le nouveau droit Yougoslave 1955, št. 1—2, 40—49, in The New Yugoslaw Law 1955, št. 1—2, 39—48.
 Nekaj uvodnih misli k zakonu o dedovanju. Pravnik X/1955, 101—111.
 Nekaj vprašanj iz stanovanjske zakonodaje. LU VIII/1955, 578—582.
 Pravica do stanovanja, ZZR, XXVI/1956, 5—22.
 Nujni delež. Pravnik XI/1956, 3—16.
 Pridobitev dediščine. Pravnik 1956 (13 str.)
 Nekaj spornih vprašanj iz zakonskega prava. Zbornik pravnog fak. u Zagrebu 1956 (14 str.).

Sodediči. *Pravnik* XII. 1957, 373—385.

Pogoj, rok in nalog v poslednjevoljnih odredbah. *Pravnik* XII, 1957, 486—496.

Prava organa radničkog samoupravljanja prema opštenarodnoj imovini. *Arhiv LXXII*, 1957, 292—299. Ta razprava je bila objavljena tudi v: *Le nouveau droit Yougoslave*, Beograd, april—december 1957, 74 do 79 in *The New Yugoslav Law*, april—december 1957, 78—85.

Pitanje razvoda braka, *Anali V.* 1957, 421—431.

Le domaine public. Biens d'Etat et biens sociaux (L'aspect de droit privé). Rapports de la délégation Yougoslave, Union des associations de juristes de Yougoslavie, 15—24. Ta referat je objavljen pod naslovom Javno dobro, državna in društvena imovina (z aspektom na privatno pravo). *Arhiv LXXIII*, 1958, 117—128.

Opšti pogled na pravni režim sredstava za proizvodnju u društvenoj svojini u Jugoslaviji. Referat na II. kongresu pravnika Jugoslavije v Zagrebu 1958, *Arhiv LVIII*, 1958, 272—291.

Osebnostne pravice, *ZZR XXVII*. 1956, 59—83.

Premoženjski režim po temeljnem zakonu o zakonski zvezi v luči sodobne ureditve premoženjskih razmerij med zakonci. *ZZR XXIX*, 1959, 57—85.

Etažna lastnina, *Pravnik XIV*. 1959, 217—228.

Osnovni problemi društvene svojine, *Arhiv LXXV*, 1960, 16—30.

Vračunanje daril in volil v dedni delež. *Pravnik*, XVI, 1961, 11—23.

Pravna osebnost stanovanjskih hiš v družbeni lastnini, *Pravnik XVI*, 1961, 67—77.

Ali so produkcijska sredstva individualna lastnina gospodarskih organizacij. *Pravnik XVI*, 1961, 127—133.

Razvitak društvene svojine. *Arhiv LXXVI*, 1961, 231—245.

Les problèmes de la propriété en Yougoslavie. *LJUDR*, 15. knjiga, Ljubljana, 1962, 164—190.

Društvena svojina u Prednactu Ustava. *Arhiv LXXVII*, 1962, 260—267.

Družbena lastnina in predosnutek ustave. *N. Razgledi XI*, 1963, 469—470.

Roditeljska pravica in njeno varstvo. *Pravnik XVIII*, 1963, 280—286.

Nasledna tužba kao oblik zaštite naslednog prava. *N. Zak. XVII*, 1963, 385—395.

Négociation de céréales et de plantes industrielles en tant que moyen de liaison entre le secteur social et les producteurs individuels. Referat na II. skupščini Inštituta za mednarodno in komparativno agrarno pravo v Firenzi s povzetki. Milano 1964, 271—292; dopolnjen in deloma spremenjen je ta referat z naslovom »Kontrahiranje žitaric

in industrijskih rastlin kot sredstvo povezovanja družbenega sektorja in individualnih proizvajalcev« uvrščen v elaborat Inštituta za civilno pravo: Kooperacija individualnih kmetijskih proizvajalcev s kmetijsko zadrugo, Ljubljana, 1966, 1—18.

La protezione della personalità nel diritto civile e amministrativo Jugoslavo. Alcuni problemi sui diritti della personalità. Centro nazionale di prevenzione e difesa sociale. Milano 1964, 38—55. Predelan referat je objavljen z naslovom Zaštita ličnosti u građanskom pravu v: Arhiv LXXX, 1964, 1—15.

Stvari v splošni rabi kot predmet civilnih pravic. Pravnik XIX, 1964, 468—489.

Družbena lastnina kot pravna ustanova. ZZR XXXI, 1965, 79—101 in Društvena svojina kao pravna kategorija, SANU, Beograd, 1965, 1—22.

Novi predpisi o osebnem imenu, Občan IV, 1965, 17—19.

Novi temeljni zakon o skrbništvu. Vestnik Socialnega varstva SRS, 1965, št. 3, 13—20.

Die grundlegenden Neuerungen des jugoslawischen Zivilrechts, Juristische Blätter 87, 1965, 134—141.

Problem osnovnog imovinskog prava na stvarima u društvenoj svojini. Arhiv LXXXI, 1965, 28—44.

Delovno razmerje. Pravnik XX, 1965, 339—348 in Radni odnos. Arhiv LXXXIII, 1966, 3—11.

Nov način gospodarjenja s stanovanjskimi hišami TIP III, 1966, 959—963.

Pravni režim gozdov in gozdnih zemljišč v SR Sloveniji, Pravnik XXI, 1966, 505—514.

Pravica do osebnega življenja, ZZR, XXXII, 1966, 105—129.

Pravni režim stavbnih zemljišč, ki so družbena lastnina, Pravnik XXI, 1966, št. 9—10, 329—338.

Poslovne stavbe in poslovni prostori. Pravilnik XXII, 1967, št. 11—12, 422—430.

Načini realnog osiguranja inozemskih kredita, referat na savetovanju o pravnoj problematici kreditnog poslovanja s inozemstvom, v Institutu za mednarodno pravo in mednarodne odnose v Zagrebu leta 1967, Institut za civilno pravo VI, Ljubljana, 1971, 19—34.

Zajednička imovina bračnih drugova (Sovjetsko pravo i dalji razvitak). Arhiv 1967, št. 3—4, 348—359.

Združevanje sredstev za skupno poslovanje. Pravnik 1958, št. 4 do 6, 122—130.

L'investissement des ressources des personnes étrangères dans l'organisation économique Yougoslave. Rechtsgeleerd Magazin Themis 1968.

Unternehmungen und Anstalten im jugoslawischen Recht, Juristische Blätter 1968, št. 1—2, 19—28.

Der Schutz der Persönlichkeit nach dem jugoslawischen Gesetz über das Urheberrecht. Zeitschrift für Rechtsvergleichung 1968, 251—262. Referat na avstrijsko-jugoslovanskih pravnih dnevih dne 28. 5. 1968.

Odškodninska odgovornost po čl. 97 do 99 Temeljnega zakona o delovnih razmerjih, Zbornik pravne fakultete, Zagreb, 327—339.

Nove koncepcije o družbeni lastnini. Teorija in praksa, 1969, št. 8—9, 1973—1978.

Samostojna organizacija združenega dela v podjetju, ki ima lastnost pravne osebe. Pravnik XXIII, 1968, št. 4—6, 105—113.

Izvršba na premoženje v družbeni lastnini v knjigi dr. J. Juhart, Civilno izvršilno pravo, 1969, 136—143.

Primena instituta stvarnog prava na društvenu svojino, referat za svetovanje »Mesto civilnega kodeksa v sistemu našega prava«, Beograd 1969, objavljen v delu B. Sajovic: »O premoženjskem razmerju v samoupravnem pravnem sistemu«, Ljubljana, 1974, 97—116.

Teze temeljnih in splošnih določb civilnega zakonika. Pravnik XXV, 1970, št. 7—9, 271—278.

Government Tort Liability in the Soviet Union, Bulgaria, Czechoslovakia, Hungary, Poland, Roumania and Yugoslavia. Prispevek za Jugoslavijo, 277—309.

Zaštita dece i kodifikacija porodičnog prava, Porodica i socijalizacija mladih, Beograd 1970, 235—242.

Varstvo osebnosti po zakonu o avtorski pravici ZZR XXXIV, 1970, 127—137.

Koncepcijata na brakorazvodot vo zakonikot za semejstvoto. Godišnik Skopje, 1969/1970, 131—151; skrajšano: Koncepcija razvoda braka u zakoniku o porodici, Reforma porodičnog zakonodavstva, Beograd, 1971, 308—327.

Enostranska razveza zakonske zveze. Pravilnik XXVI, 1971, št. 1—3, 39—45.

Samoupravljanje i društvena svojina, Arhiv 1971, št. 1, 56—68.

Die Haftung der Massenmedien insbesondere der Presse bei Eingriffen in persönliche oder gewerbliche Rechtspositionen, referat na sestanku Tagung für Rechtsvergleichung, Mannheim 1971, objavljen v Arbeiten zur Rechtsvergleichung, zv. 6, 99—121.

Odgovornost sredstev množičnega obveščanja, zlasti tiska, pri posegih v osebne ali poslovne pravne položaje, obširnejše študija za jug. poročilo na zasedanju Tagung für Rechtsvergleichung, Mannheim 1971, ZZR XXXV, 95—110.

Izvršba na sredstva v družbeni lastnini. Pravilnik, XXVII, 1972, št. 1—3, 70—79.

Nekaj obrobnih pripomb k študiji Edvarda Kardelja: Protislovja družbene lastnine v sodobni socialistični družbi, Pravnik 1972, št. 7—9, 285—292.

Preduzeće u stečaju, Anali PF, Beograd 1972, št. 1—3, 535—562.

Odškodninska odgovornost organov in članov delovne skupnosti za nepravilnosti pri upravljanju družbenih produkcijskih sredstev, študija na temo: Materialna odgovornost delavcev kot upravljalcev družbene lastnine, publikacija Instituta za civilno pravo, 1973, 1—27.

Dedovanje kmetijskih zemljišč in kmetij, Pravnik XXVIII, 1973, št. 4—6, 106—113.

Delovi ljudskog tela kao stvari u građanskom pravu, Simpozijum o presadjivanju delova ljudskog tela, Institut za kriminološka i sociološka istraživanja, Beograd, 1974, 1—20.

Rodil se je 15. februarja 1919 na Colu pri Vipavi. Na ljubljanski univerzi je študiral slavistiko s slovenščino kot glavnim predmetom in diplomiral junija 1941. Sodeloval je v narodnoosvobodilnem gibanju in februarja 1944 odšel v partizane. Po vojni je bil direktor Cankarjeve založbe, kjer se je udeleževal tudi kot prevajalec in urednik klasičnih marksističnih del. V letih 1952—1959 je poučeval filozofske predmete na ljubljanskih srednjih šolah, potem pa je to delo nadaljeval na filozofski fakulteti v Ljubljani, kjer je bil leta 1960 izvoljen za višjega predavatelja, hkrati



pa tudi za predstojnika filozofskega oddelka na tej fakulteti, kar je s krajšimi predsledki ostal vse do leta 1970. Poleg tega je delal v Inštitutu za sociologijo in filozofijo pri ljubljanski univerzi in razvijal veliko aktivnost v slovenskem filozofskem društvu, pri revijah »Teorija in praksa« ter »Anthropos«. Leta 1968 je branil doktorsko disertacijo na temo »Med znanostjo in metafiziko«, nakar je bil izvoljen za izrednega profesorja, leta 1972 pa za rednega profesorja na filozofski fakulteti. Istega leta je bil imenovan za predstojnika Marksističnega centra pri CK ZKS, po VII. kongresu ZKS pa je postal tudi član predsedstva CK ZKS. V prejšnjem znanstvenem obdobju je bil predsednik Komisije za idejna vprašanja kulture pri CK ZKS.

Čeprav je bil izpočetka na filozofski fakulteti izvoljen za predavatelja dialektičnega materializma, se dr. Boris Majer v svojem nadaljnjem delu ni omejeval na problematiko marksistične filozofije v ožjem pomenu, marveč se je spuščal v vse bolj vsestransko in vse globlje soočanje te filozofije z drugimi tokovi sodobne evropske filozofije. Tako se je uvrstil med njene najboljše poznavalce v vsem jugoslovanskem prostoru. Za svoje najobsežnejše in najpomembnejše delo na tem področju, za spis »Med znanostjo in metafiziko« je l. 1969 prejel Kidričevo nagrado.

Poleg znanstvenega in pedagoškega prizadevanja v tej smeri se je Boris Majer še precej ukvarjal z metodološkimi in idejnimi vprašanji pouka filozofije, in o tem napisal vrsto člankov, kot aktivni politični delavec v ustreznih komisijah CK ZKS pa se je spoprijemal s problemi kulture in kulturne politike v samoupravnih socialistični družbi, jih preučeval in svoja dognanja tudi objavljal.

Ni se mogoče spuščati tu v podrobnejšo obravnavo vsega Majerjevega objavljenega dela. Zato naj zadostujejo naslednje navedbe. V prvem svojem večjem delu, tj. v spisu »Med znanostjo in metafiziko« postavlja avtor drugega drugemu nasproti dva glavna tokova novejšje meščanske filozofije, raziskuje njune izvore, razvoj in sodobno stanje. Gre za pozitivizem z njegovim scientizmom, ki ga spreminja od Comta dalje, pa vse do sodobnega logičnega pozitivizma in konceptualnega pragmatizma. Po drugi plati gre za eksistencializem, zlasti za Heideggerjevo inačico. Na znanstveno argumentiran način, s preučevanjem številnih izvirnih in temeljnih del, se je avtorju posrečilo napraviti jasen presek skozi sodobno filozofijo, prikazati notranje miselne strukture in razvojno logiko posameznih filozofskih smeri, jih s primerjavo njihovih miselnih in družbenih vezi ter razlik postaviti v širši okvir dobe in jih končno soočiti z marksistično filozofsko mislijo.

Drugo pomembno Majerjevo delo, ki je l. 1971 izšlo v posebni knjižni izdaji, nosi naslov »Strukturalizem (poizkus filozofske kritike)«. V tem delu avtor sistematično in kritično prikazuje razvojno pot in filozofske vidike strukturalizma, ki se je zadnje desetletje močno uveljavljal v zahodni Evropi, zlasti v Franciji, in ki je naletel na odmev tudi pri nas. Tudi to delo temelji na preučevanju obsežne izvirne in kritične literature. Avtor razvije širši miselni kontekst, v katerem je strukturalizem nastal, in pa njegove osnovne filozofske kategorije. Njegovo delo je večidel posvečeno posameznim področjem strukturalizma, semiotiki, semantiki, antropologiji v ožjem in v širšem smislu, literarni teoriji in estetiki. O tem delu velja, da sodi med redke študije, ki so se doslej vsestransko lotile te smeri v sodobni filozofiji. Z vidikov marksistične kritike je avtor osvetlil miselno vsebino, moč in nemoč, možnosti in meje te smeri. Korenine strukturalizma in njegovo mesto v filozofiji našega časa, oboje je prikazano zelo nazorno, v primerjavah z najvažnejšimi tokovi evropske filozofije, starejše in novejšje.

Druge razprave in članki, ki jih je Majer posvetil filozofiji in njenemu mestu v življenju človeka in družbe, pomenijo odklanjanje sodobne spekulativne filozofije in njenih aprioriz-

mov, soočanja filozofa z aktualnimi vprašanji sodobne in posebej jugoslovanske in slovenske družbe, v tem smislu pa tudi razvijanje marksistične filozofije same.

Majerjeva teoretična dela izpričujejo celovito znanstveno metodologijo zgodovine filozofije. V njih je zlasti pomembno sorazmerje med temeljito analizo posameznih filozofskih tokov in njihove notranje miselne strukture in pa analizo njihovega zgodovinskega, družbenega substrata, njihovega mesta in pomena v družbenem življenju dane dobe, sorazmerja med točnim prikazom in kritiko posameznih filozofskih nazorov. Majer je opozoril na marsikatero, doslej manj znane notranje strukture in zakonitosti sodobnih filozofskih sistemov, zlasti kar zadeva razmerje med izhodiščnimi pojmi, implicitnimi družbenimi stališči in nasploh družbeno opredeljenost posameznih filozofskih smeri. Argumentirano je ovrgel ali prevrednotil več doslej veljavnih ocen sodobne filozofije in njene dejanske teže v celotni filozofski zgodovini. V svojih delih skuša kar najbolj uveljaviti marksistično filozofijo, njena kritična izhodišča in odprtost za dejanske vrednote v svetovni filozofski misli, starejši in sodobni. S tem, da je v svojih razpravah na dognan zgodovinsko filozofski način zajel vse najvažnejše filozofske smeri, se je vsekakor uveljavil kot eden naših najbolj kompetentnih znanstvenih delavcev na tem področju.

Skupščina SAZU ga je dne 20. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

BIBLIOGRAFIJA

I. Znanstvena dela in strokovni spisi

Samostojna knjižna dela

Med znanostjo in metafiziko. Razvoj koncepcij predmeta in funkcije filozofije v postheglovski meščanski filozofiji. Doktorska disertacija. CZ Ljubljana, 1968, »Misel in čas«, 335 strani.

Strukturalizem. Poskus filozofske kritike. ČZP Komunist, Ljubljana 1971, 149 strani.

Razprave in sestavki v knjižnih in periodičnih tiskih

Metodični problemi pouka filozofije na srednji šoli. Sod. pedagog. X. 1959, št. 2, 56—62.

Mesto, naloge in metode pouka filozofije na srednji šoli. Sod. pedagog. XI. 1960, št. 9—10, 256—267.

O družbeni vlogi marksistične filozofske misli. TiP 1964, št. 1, 13—27.

Umetnikov spor z družbo. TiP 1964, št. 3, 384—399.

O društvenoj ulozi moralne svesti. »Filosofija«, Bgd 1965, št. 1, 77—79.

Dileme eksistencialne kritike. TiP 1965, št. 11, 1672—1681, št. 12, 1850, 1862. TiP 1966, št. 2, 188—200.

Predmet in družbena vloga filozofije. Bilten ISF, Lj. 1966 (cikl.), 5—120, poglavje »Od Kanta do Husserla«.

Heidegger — »mislec biti«. Uvod v »Heidegger, Izbrane razprave«, CZ Ljubljana 1967. »Misel in čas«, 1—22, TiP 1966, št. 11, 1559—1572, 1967, št. 1, 15—32, št. 4, 563—586.

Idejni koncept moralne vzgoje. TiP 1968, št. 5, 794—801.

Filozofija in zgodovina. TiP 1968, št. 12, 1801—1809.

Razsežnosti besede. TiP 1969, št. 1, 3—9.

Kriza vrednot. TiP 1969, št. 2, 195—205.

Položaj humanističnih znanosti. Anthropos, Lj. 1969. III—IV, 75—74.

Filozofski polizdelki in strokovna kritika. TiP 1959, št. 12, 1825—1826.

O funkcionalnosti univerze. Sod. XVII, št. 12, 1200—1201.

Jugoslovanski marksizam u teoriji i praksi. Naše teme, Zgb. 1970, št. 5, 1045—1059.

Človek, struktura, zgodovina. Anthropos, Lj. 1970, II, 9—21, III—IV, 99—110.

Slovenska monografija o Engelsu. Anthropos, Lj. 1970, št. III—IV, 203—206.

Še enkrat: človek, struktura, zgodovina. Anthropos, Lj. 1971, št. I—II, 153—158.

Sodobni sovjetski strukturalizem. TiP 1971, št. 6—7, 1021—1028.

Pogled na sodobno filozofijo. »Vzgoja in izobraževanje«, Ljubljana 1972, št. 5, 4—8.

Poljudno strokovni članki

Dediščina revolucionarnega obdobja. LP, 10. 4. 1958.

Dijaki o pouku filozofije. Komunist, Lj. 3. 7. 1959.

Samoupravljanje in humanizem. NR, 24. 4. 1959.

Ne bo prostega časa. Del. enotnost, 10. 10. 1959.

Posvetovanje filozofov in sociologov. NR, 28. 11. 1959.

Čemu sociološke raziskave. Lj. 5. 12. 1959.

Prispevek k sociološki znanosti. Komunist, Lj. 1. 4. 1960.

Filozofski inštitut. »DELO«, 1. 4. 1960.

Enotnost teorije in empirije. Komunist, Lj. 25. 3. 1960.

Graditi svojo filozofsko kulturo. Delo, 25. 3. 1962.

Terminologija je živ organizem. Delo, 4. 5. 1962.

Idejni profil »Perspektiv«. NR, 26. 5. 1962.

Pet let slovenskega filozofskega društva. NR, 26. 7. 1962.

Vloga marksističnih krožkov. Priročnik za mlade aktiviste, Ljubljana, št. 5, 1963.

O mestu in nalogah marksistične teoretične misli. Komunist, Lj. 24. 10. 1964.

Mesto filozofije v naši družbi NR, 27. 3. 1965.

Možnost za bazično raziskovalno delo. NR, 9. 10. 1965.

Misel, ki postaja svet. NR, 20. 4. 1968.

Reformirajmo tudi pouk filozofije. Komunist, Lj. 13. 5. 1968.

Seminar filozofskih tem. LP, 3. 2. 1969.

Semenj ničevosti. Delo, 28. 2. 1972, 18. 3. 1972.

II. Politične razprave in članki v periodičnem in dnevnem tisku

Viri konflikta. TiP, 1964, št. 10, 1424—1435, št. 11, 1606—1618.

Nekritične marginalije. TiP 1965, št. 2, 280—287.

Polemična nestrpnost je malo prida. Delo, 29. 3. 1965.

Kultura in družba. TiP 1965, št. 5, 730—739.

Splošna načela in konkretna protislovja. NR, 8. 10. 1966.

Kultura in politika. NR, št. 24, dec. 1968, 717—718.

Marksizem in slovenski kulturni prostor. TiP, 1969, št. 11 in 12, 1610—1624.

Marksizem in kultura. Komunist. Ljub. 14. 11. 1969.

(ne)jubilejni zapis. ZiP 1970, dt. 2., uvodnik, Odjek, Sarajevo, mart 1970, 5—6.

Zavezanost socialistični viziji. Komunist, Lj. 20. 3. 1970.

Posledica naše opennessi. Politika, Bgd. 28. 3. 1970.

Fenomenologija birokratizma. Politika, Bgd. 9. 5. 1970.

Naloge komunistov v kulturi, znanosti in prosveti. Komunist, Lj. 12. 6. 1970.

Kultura u samoupravnem društvu. Borba, Reflektor, Bgd. 29. 6. 1970, 1—6.

Prisotnost komunistov v kulturi. Delo, 30. 1. 1971.

Samoupravljanje in tržišče. Delo, 27. 2. 1971.

Uticaj kulture na društvena kretanja. »Kult. život«, Bgd. 1971, št. 3, 206—209.

Samoupravna vsebina kulture. Komunist, Lj. 27. 5. 1971.

Kultura med državo in trgom. TiP 1971, št. 8—9, 1197—1210. Socializem, Bgd. 1971, št. 7, 918—932.

Zveza komunistov bo morala odpreti strugo svežim vodam. Delo, 7. 10. 1971.

Odločneje utreti pot samoupravni vsebini kulture. NR, 8. 10. 1971.

Ocena razmer na univerzi. Komunist Lj. 29. 12. 1971.

Politički aspekti socijalne diferencijacije. Socijalizam, Bgd. 1972, št. 2, 220—225.

Odgovornost komunistov za strokovno in idejno raven. Delo, 11. 5. 1972, 15. 4. 1972.

Casopisna štampa u Sloveniji. Kult. život. Bgd. 1972, št. 4.

Ustanovitev marksističnega centra. Komunist, Lj. 16. 5. 1972.

Izmenični tok iz mislečih glav (intervju). Delo, 21. 5. 1972.

III. Prevodi

Lenin, V. L. Nova ekonomska politika in socialistična graditev. CZ. Lj. 1947, 245 str.

Marx K., Razredni boji v Franciji. K. Marx - F. Engels, Izbrana dela CZ Ljubljana, 1950, I. zv., 129—289.

Plehanov G. V., Za 60-letnico Heglove smrti. »V obrambo marksizma«, Ljubljana, CZ 1955, 7—40.

Rodil se je 23. januarja 1909 v Bovcu. Maturiral je na realni gimnaziji v Novem mestu l. 1927, l. 1932 je diplomiral na pravni fakulteti v Ljubljani, kjer je v istem letu dosegel tudi doktorat. V času od avgusta do oktobra 1937 je bil odvetniški pripravnik, od tedaj naprej pa odvetnik v Mariboru in sicer do nemške okupacije v l. 1941. Tedaj je moral zbežati iz Maribora in bil do junija 1942 begunec odvetnik v Cerknici. V tem času je bil tudi tri mesece kot štipendist Turnerjeve ustanove ljubljanske univerze na študiju v Firencah.



Konec junija 1942 je bil priprt in bil nato do konca vojne sprva v internaciji, nato pa na prisilnem delu v Nemčiji. Bil je aktivist OF od 1941 dalje.

Junija 1945 se je vrnil v domovino in vstopil v službo kot načelnik pravnega oddelka pri ministrstvu za industrijo in rudarstvo slovenske vlade (LRS). Junija 1950 je bil izvoljen za docenta pravne fakultete univerze v Ljubljani, nato 1953 izbran za izrednega, 1957 pa za rednega profesorja te fakultete, kjer predava predmet: gospodarsko pravo. Ukvarja se s problemi teorije podjetja, industrijske lastnine in konkurenčnega ter primerjalnega trgovinskega prava. V času od 1. januarja 1964 do 1. oktobra 1972 je bil tudi direktor Zveznega zavoda za patente v Beogradu.

Pretnar je član več komisij ZIS in več domačih strokovnih organizacij; je tudi član naslednjih mednarodnih združenj: ILA (Industrial Law Association, London), AIPPI (Association Internationale pour la Protection de la Propriété Industrielle, Zürich), Société de législation comparée (Pariz) in Internationale Gesellschaft für Urheberrecht (Berlin).

Svoja znanstvena prizadevanja je Pretnar, kakor omenjeno, posvetil teoriji podjetja in teoriji trga in prometa (cirkulacije). Pri tem pojmuje trg kot metodo, mehanizem in organizacijo

cirkulacije in hkrati kot emanacijo gospodarske organizacije, s čimer je vzpostavil zvezo med trgom in teorijo podjetja. To ga je potem usmerilo na področje t. im. industrijske lastnine (kot dela današnjega pojma intelektualne lastnine, katere drugi del so avtorske pravice). Tu se je ukvarjal z gospodarskopravno problematiko patentov, tehničnih izboljšav, znanstvenih odkritij, know-how, trgovske firme, blagovnih in storitvenih žigov, označbe izvorov blaga in varstva pred nelojalno konkurenco. V tem kompleksu je odkril temeljno razliko med razvitimi, industrializiranimi deželami in deželami v razvoju in svoje raziskovanje naravnal na kategorije mednarodnega režima pravne zaščite industrijske lastnine med državami različne razvojne stopnje.

V zvezi s to zaščito velja opozoriti na stanje jugoslovanske doktrine, ki je v tem pogledu šele na svojem začetku in ki gre v njej Pretnarju položaj pionirske osebnosti. Pri tem so njegova izvirna pravna in pravnopolitična stališča našla odmev tudi v zadevnih inozemskih in mednarodnih krogih. S svojimi sintetično-sistematskimi razpravami, objavljenimi v mednarodno upoštevanih časopisih, je odprl vprašanje mednarodnega režima te zaščite med razvitimi in nerazvitimi deželami, nakazal krizo Pariške konvencije in nujnost, da vso to problematiko vzamejo v obravnavo ZN, do česar je tudi prišlo. Pretnarjevi pogledi o vlogi patentov v prenosu tehnologije deželam v razvoju so danes obravnavani v ZN in njihovih za to v poštev prihajajočih specializiranih agencijah.

Pretnarjeva dela potrjujejo, da je njih avtor mislec širokih zasnov in doslednega izgrajevanja zavzetih teoretičnih stališč, strokovnjak z obsežnim družbenogospodarskim in političnim obzorjem, ki oplaja njegova spoznanja na področju ožje pravne discipline, ki jo goji. Prav v tej lastnosti je dosegel priznanje in ugled v krogih mednarodnega sodelovanja na torišču svojih raziskovalnih naporov. Njegovo delo, zgrajeno na trdnih temeljih izvirnega pristopanja k splošnemu in primerjalnemu gospodarskemu pravu, se je razvilo v obsežen in zaokrožen opus o pravu zaščite industrijske lastnine kot podlaga za nadaljnji razvoj te znanstvene panoge v naših razmerah.

Skupščina SAZU ga je dne 25. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

Seznam najvažnejših člankov in razprav dr. Pretnarja hrani arhiv SAZU.

RAZRED ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

VANDA KOCHANSKY-DEVIDÉ

Dr. Vanda Kochansky-Devidé je bila rojena 10. aprila 1915 v Zagrebu. Njen oče je bil Hrvat s poljsko-češkimi predniki, njena mati Slovenka. Gimnazijo in univerzo je obiskovala v Zagrebu. Na filozofski fakulteti se je posvetila študiju biologije in geologije ter paleontologije, kjer je diplomirala 1938, promovirala 1943. Leta 1940 je postala asistent v geološko-paleontološkem inštitutu, 1955 docent, 1958 izredni in 1962 redni profesor. Za dopisnega člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti je bila izbrana 1966, za rednega člana 1973.



Prva njena dela se nanašajo na miocensko favno Zagrebačke gore, na eocenske korale in hidrozoje Dubravice in Ostrovice v Dalmaciji, na kredne foraminifere in korale iz vzhodne Srbije. Miocensko in eocensko favno je raziskovala tudi še v poznejših letih.

Za svoje glavno delovno področje si je izbrala karbonske in permske fuzulinide. Raziskovala je v glavnem na Velebitu in v Liki. Že v prvi študiji se ji je posrečilo razčistiti nejasnosti glede nove vrste *Eoverbeekina paklenicensis*, ki so jo sprva zamenjavali z vrsto *Nummulostegina velebitana*. Nato se je lotila karbonskih fuzulinid, med katerimi je odkrila dve novi vrsti. V paleobiološkem delu je obravnavala dimorfizem in morfogenezo, filogenezo, ekologijo in migracije pomembnejših rodov. S favno je dognala, da je v Velebitu in Liki zastopan zgornji karbon, in sicer stopnji moskovij in uralij.

Po obdelavi karbonskih makroforaminifer se je lotila spodnjepermских. Med bogato fuzulinidno favno je našla na Velebitu in v Liki šest novih vrst, z novo podvrsto, med katero so pre-

težno zastopane psevdosvagerine. Med novimi vrstami je posebno važna *Quasifusulina nimia*, ki je filogenetsko najbolj razvita vrsta tega rodu in tudi geološko najmlajša. *Pseudoschwagerina velebitana* je zanimiva, ker ni po obliki podobna nobeni evrazijski vrsti tega rodu. Po njenih ugotovitvah so se psevdosvagerine tako hitro razvijale, da se niso mogle razširiti po vsej Evraziji in da je zato v Aziji znanih le malo evropskih vrst. Zaradi podobnosti faciesa in psevdosvagerinske favne z ratendorfskimi skladi in njih favno v Karnijskih Alpah je sklepala, da je možno tudi spodnji perm Velebita enako kakor v Alpah razčleniti v tri horizontale.

V srednjem in zgornjem permu Velebita in Like je Kochan-sky-Devidé ugotovila 25 fuzulinidnih vrst s šestimi novimi vrstami. Dognala je, da ni med to favno niti ene vrste, ki bi bila zastopana v tamkajšnjem spodnjem permu. V vsem spodnjem delu prevladujejo subsferične fuzulinide.

Vzporedno z morfogenezo posameznih vrst je utemeljila taksonomski sistem obdelanih fuzulinid in hkrati tudi njihovo filogenezo. Obdelala je tudi stratigrafijo vseh glavnih skupin najdišč. Obdelava mladopaleozojskih fuzulinid v Velebitu in Liki je njeno najvažnejše in najpomembnejše delo, s katerim je postavila solidno podlago za vse svoje nadaljnje študije na tem strokovnem področju.

V naslednjem naj omenimo predvsem, kako požrtvovalno je pomagala pri reševanju paleontoloških in biostratigrafskih problemov v Sloveniji. V 10 razpravah je obravnavala makro- in mikroforaminifere ter apnene alge mlajšega paleozoika. Tudi v razpravah, ki se nanašajo na celotno Jugoslavijo, je v velikem delu upoštevana Slovenija. V prvi zadevni študiji je obravnavala favno iz Loških in Polhograjskih hribov. Kochan-sky-Devidé je našla v Volaki na južnem vznožju Blegoša poleg odkrite in med mikrofosili najbolj pogostne vrste *Palaeofusulina nana* še precej drugih vrst. Lotila se je raziskave takih skladov tudi v preostalih nahajališčih zahodne Slovenije. Pri Vrzdencu, Žažarju, Samiji in v okolici Cerknega je odkrila celo vrsto različnih mikrofosilov, utemeljila na podlagi njih stratigrafske horizonte in razjasnila takratne ekološke in paleografske razmere.

Pri Bohinjski Beli in v okolici Bleda je zasledila bogato fuzulinidno favno. Po neošvagerinah je dognala, da so skladi v okolici Bleda in Bohinjske Bele ekvivalentni grödenskim v Loških in Polhograjskih hribih, v posavskih gubah ter v Karavankah in Karnijskih Alpah. Ker niso v Julijskih Alpah grödenski skladi nikjer zastopani, je upravičeno sklepala, da je

segal na ozemlje današnjih Vzhodnih Alp v dobi, ko so se drugod na sedanjem slovenskem ozemlju kopičili klastični grôdenski sedimenti, morski zaliv od juga.

Kochansky-Devidé je v 27 najdiščih v okolici Ortneka na Dolenjskem odkrila 13 rodov mikroforaminifer, 10 rodov in 24 vrst fuzulinid in devet različnih apnenih alg. Z značilnimi vrstami med fuzulinidno favno je dokazala, da pripadajo skladi pri Ortneku trogkofelski stopnji.

V zgornjem karbonu so bili v Sloveniji znani sprva samo javorniški skladi. Kochansky-Devidé se je posrečilo odkriti v Karavankah pri Javorniškem rovtu in na Jezerskem apnence z rodом *Triticites*, kakršne so imeli drugod za spodnji gželij, toda glede na rodova *Protricités* in *Quasifusulina*, ki ju je tudi našla v apnenčevih skladih, pripadajo nesporno srednjemu kasimoviju. Nadalje se je lotila obravnave zanimivega rodu *Reichelina*, ki je razširjen po vsej Aziji od Turčije do Kitajske. V Evropi so bila znana najdišča tega rodu samo v Grčiji. Kochansky-Devidé se je posrečilo odkriti rod tudi v Jugoslaviji, in sicer v Srbiji, Črni Gori, na Hrvaškem in še v Sloveniji, kjer je v okolici Srednjega vrha nad Martuljkom ugotovila celo novo vrsto *Reichelina slovenica*. Dognala je, da pripadajo vse trogkofelski stopnji. Novo vrsto je v razpravi leta 1969 zaradi nekaterih posebnosti pripisala rodu *Pseudoreichelina*. V obsežnejši razpravi je opisala foraminifere, apnene alge in problematiko z južne strani Karavank med Kranjsko goro in Prevalom pod Begunjščico. Z vodilnimi vrstami je dognala, da spadajo zgornjekarbonski skladi v gželijsko in orenburgijsko stopnjo. Za paleografske razmere ob današnjem severnem Jadranu, kakršne so bile v mlajšem paleozoiku, je zelo pomembno njeno odkritje neošvagerinskih skladov v Istri. Ti vsebujejo tipične permske mikrofosile z zelo razvitimi fuzulinidami, mikroforaminiferami in apnenimi algami. Kochansky-Devidé je mogla po nekaterih rodovih dognati mlajši perm, in sicer razdobje med kugurom in spodnjim tatarom. V zahodnih Karavankah je Kochansky-Devidé obdelala 110 najdišč z apnenimi algami, mikroforaminiferami in fuzulinidami. Pri tem je ugotovila 22 vrst apnenih alg z dvema novima vrstama, 24 vrst mikroforaminifer in 43 vrst fuzulinid. Pri vrsti rodu *Zellia* je mogla prvič dognati mikrosferično generacijo. Posrečilo se ji je razvrstiti pretežno večino apnenih alg, mikroforaminifer in fuzulinid v pet horizontov. Velik napredek je bil nadalje storjen z ugotovitvijo gželijske in kasimovijske stopnje. V okolici Savskih jam in Karlovega rova pod Golico ter nad Planino in izpod Črnega vrha je Kochansky-Devidé ugotovila v karbon-

skih kosih, ki so tičali v trogkofelskih brečah, foraminifero *Protriticites* in tako dognala, da obstaja tudi v zahodni Sloveniji kasimovij. Tipični gželij dokazujejo v Karavankah po njenem mnenju triticitni peščenjaki, ki jih kot kose vsebuje trogkofelska breča. Orenburgij je ugotovila z bogato favno fuzulinid v apnencih. Na podlagi vsega tega je dognala, da segajo zgornjekarbonski skladi Karavank do moskovija. V Karavankah imamo v zgornjem delu Košutnikovega potoka enega najlepših odkritih profilov trogkofelskih plasti v klastičnem razvoju. Vsi makrofosili v njih, ki jih je določila Kochansky-Devidé, kažejo na trogkofelsko stopnjo. Tudi med značilnimi mikrofosili so zastopane le trogkofelske vrste. Nadalje je dognala, da pripadajo nekateri kosi gželijskemu triticitnemu peščenjaku, obmejnemu glinenemu apnencu s švagerinami in zgornjemu rotnoveškemu apnencu. Med opisano favno je utemeljila dve novi vrsti rodov *Paraschwagerina* in *Boultonia*.

Za Geološki zavod v Ljubljani je sestavila veliko elaboratov o biostratigrafiji Slovenije.

Leta 1966 je prejela za svoje znanstveno delo nagrado iz sklada Borisa Kidriča, leta 1967 pa nagrado »Rudjer Bošković«. Pohvalne ocene njenih del v inozemskih znanstvenih revijah in številna priznanja doma in v tujini dokazujejo, da moremo Kochansky-Devidé šteti med najboljše paleontologe in biostratigrafe v Jugoslaviji. Skupščina SAZU jo je dne 20. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

Bibliografijo njenih del, obsegajočo za čas od 1944 do 1975 64 enot razprav in 2 enoti učbenikov hrani arhiv SAZU.

PETAR STEVANOVIĆ



Rojen 3. junija 1914 v Bačevcu pri Beogradu. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju, gimnazijo in univerzo v Beogradu. Na filozofski fakulteti je študiral geologijo in mineralogijo, kjer je diplomiral leta 1937. Po diplomi je postal kustos Muzeja srpske zemlje v Beogradu, kjer je bil hkrati upravnik geološko-paleontološkega oddelka. V letih 1941—45 je bil kot rezervni oficir najprej vojni ujetnik v nemških taboriščih, drugo polovico vojne pa je prebil v kaznenjskih taboriščih v Osnabrücku in v Barkenbrigu na okupiranem Poljskem. Po končani vojni je zopet prevzel

mesto kustosa v Muzeju srpske zemlje. Nato se je dve leti izpopolnjeval v geološko-raziskovalnem inštitutu »Ordžonikidze« v Moskvi in v Paleontološkem inštitutu Akademije znanosti ZSSR. Leta 1948 je promoviral tam za doktorja geoloških in mineraloških znanosti. Istega leta je postal docent za historično geologijo na Prirodoslovno-matematični fakulteti v Beogradu, 1950 izredni, 1957 pa redni profesor. Od leta 1969 deluje na rudarsko-geološki fakulteti univerze v Beogradu. Za dopisnega člana Srpske akademije nauka i umetnosti je bil izvoljen leta 1952, za rednega člana 1965. Od leta 1968 je tajnik razreda za prirodoslovno-matematične vede.

Stevanović se je sprva ukvarjal z barsko publico in njeno favno v območju Beograda, kmalu pa je prešel k obravnavanju neogena in ga raziskoval paleontološko, biostratigrafsko, paleoekološko in paleogeografsko. Lotil se je miocenskih plasti ob Topčiderski Reki, pontijske stopnje v Srbiji in Sremu, meotskih plasti v velikem donavskem Ključu pri Podvrški, najstarejše vrste rodu *Arcicardium* in stratigrafije najdišča, sarmatskih in meotskih moluskov v Srbiji in rodov *Parpidacna* in *Pteradacna* iz pontijskih plasti Srbije. Po prvih krajših delih se je kmalu osredotočil na preučevanje pliocena in njegove favne. V svojem najobsežnejšem delu je obravnaval spodnji

pliocen v Srbiji, severovzhodni Bosni, Sremu in južni Vojvodini. Posebno pozornost je posvetil pri tem dotlej skoraj neznanemu starejšemu pliocenu zahodne Srbije kakor tudi predgorju Karpatov v vzhodni Srbiji. Na podlagi bogate favne, ki jo je odkril v glavnih premogovnih revirjih, je mogel izločiti več stratigrafskih horizontov.

S pomočjo moluskov v kaspibrakičnih sedimentih južnovzhodnega dela Panonske kotline in njih primerjave z enako starimi pontijskimi serijami v Dakijski kotlini in črnorskem območju je mogel ugotoviti, da se zgornjekongerijske plasti Panonske kotline le malo ločijo od pontijskih sedimentov v Dakijski kotlini. Zato je zgornji del kongerijskih plasti v Panonski kotlini uvrstil v pontijsko stopnjo v ožjem pomenu. Glede starejših kongerijskih plasti v Panonski kotlini, ki so bile odložene na zahodni strani Karpatov, je Stevanović obdržal ime panonijske stopnje.

Nato je Stevanović raziskal regionalno razširjenost pontijskih plasti v Srbiji in v sosednjih pokrajinah, njih facialne spremembe in tektoniko. Dognal je, da je geološka zgodovina Srbije v ozki zvezi s paleografskimi spremembami, ki so bile povzročene s poznejšimi tektonskimi premikanji v južnih Karpatih in v severovzhodnih Dinaridih. Paleontološko je raziskal vso favno moluskov, ki je vsebovala 210 vrst in podvrst. K temu je treba prišteti še fosilne ostanke drugih organizmov, med njimi tri vrste proboscidov, tako da je bilo vseh skupaj 220 vrst. Med temi je utemeljil 20 novih vrst oz. podvrst. Stevanović je natančno opisal tudi vse tiste vrste, ki jih je Brusina svoj čas upodobil v originalnem delu, ne da bi podal potrebne opise.

S svojim delom o spodnjem pliocenu Srbije si je Stevanović pridobil sloves najboljšega poznavalca neogena v Evropi. Pozneje je objavil še veliko razprav o tem področju. Z obdelavo novih nahajališč takratne fosilne favne je izpopolnjeval predvsem biostratigrafsko razčlenjevanje.

Stevanović je s področja neogena največ pisal o portafferiju. Na več mestih severne in vzhodne Srbije je odkril nova najdišča tipične kaspibrakične favne. Tako je mogel izpopolniti naše znanje o geografski razširjenosti pontijskih plasti v Srbiji. Ko je spoznal geološke razmere na Ceru, pri Koceljevu, v Posavju okoli Beograda, na severnem in vzhodnem pobočju Avale, pri Grocki, Smederevu, Negotinu in pri Kladovu, je ugotovil, da je portafferijska podstopnja, ki je najmlajši del pontijskih plasti v ožjem pomenu, zastopana v obliki sivice in peskov s tipično kaspibrakično favno. Med njo prevladuje po številu

vrste družina *Cardiidae*, za njo slede zastopniki družin *Dreissensidae* in *Lymnaeidae*.

Opisal je stratotipe portaferrijske podstopnje in dognal, da je portaferrij v območju Paratetide zastopan s plastmi, ki vsebujejo vrsto *Congeria rhomboidea* ali njim sinhroni facies. Nad portaferrijem sledijo v Panonski kotlini mlajše paludinske plasti, v Dakijski kotlini dakijske, v črnorskem območju pa bosporijske in kimerijske plasti. Pod portaferrijem leže plasti z vrsto *Paradacna abichi* v Panonski in Dakijski kotlini, v črnorskem območju njih ekvivalenti. Zgornjo mejo portaferrija predstavljajo po njegovem razcep prvotne velike kotline v območju Paratetide. Vse mlajše plasti, ki so bile odložene že v izoliranih kotlinah, ne pripadajo več pontijski dobi. S tem je Stevanović končno veljavno označil obseg vsega portaferrija v vertikali in horizontali in tako utemeljil njegovo nadrobno stratigrafsko razčlenitev.

Leta 1959 je Stevanović odkril pri Kadarju v severni Bosni pontijsko favno moluskov. Našel je neštete školjke vrste *Limnocardium petresi*, ki dotlej v Jugoslaviji še ni bila znana. Raziskovanja je razširil na veliko širši prostor, od Fruške gore do Kladova v vzhodni Srbiji. Pokazalo se je, da so s favno pri Kadarju prvič ugotovljene orientalske pontijske vrste v sedANJI Danubijski kotlini.

Stevanović je svoje zanimanje usmeril kdaj pa kdaj tudi na paleozoik in mezozoik. V bližini vasi Družetići v dolini Pločnika je odkril zgornjedadonske sklade z ostanki konodontov, naslednje leto pa ob desnem bregu reke Ub blizu iste vasi goniatitno favno, ki v Srbiji še ni bila znana. Razen goniatitov je našel še tentakulite, stilioline, ostrakode, ortoceratide, korale, brahiopode in trilobite. Na podlagi ostrakodov je pripisal sklade zgornjemu devonu, medtem ko kažejo korale in goniatiti iz starejšega stratigrafskega horizonta na srednji devon. Enako stare devonske sklade je zasledil Stevanović še pri Brankovini blizu Valjeva. V posebni študiji je obravnaval tudi odnose med zahodnosrbskim devonom in drugimi nahajališči iste dobe v Jugoslaviji. Leta 1950 je Stevanović v okolici Štubika v vzhodni Srbiji naletel na pozidonomijske skrilavce in peščenjake in tako odkril prvo najdišče jurskih skladov v srbskem delu Karpatov. Poleg vrst rodu *Posidonomya* je našel v skrilavcih še odtise in kamena jedra amonitov. S pomočjo amonitov in školj je dognal, da pripadajo skladi srednjemu doggerju.

Kako se je Stevanović s svojimi znanstvenimi deli uveljavil v mednarodnem svetu, dokazujejo njegova članstva v raznih mednarodnih znanstvenih odborih. Več let je bil član izvršnega

urada Internacionalne paleontološke unije za Evropo, od leta 1967 je član delovne skupine »Paratetis«, od 1969 je član izvršnega urada Komiteja za mediteranski neogen, od 1970 pa predsednik Karpato-balkanske geološke asociacije.

Leta 1949 je dobil nagrado vlade SFRJ za delo »Donji pliocen Srbije i susednih oblasti«, 1969 plaketo Madžarskega geološkega zavoda, 1972 plaketo Prirodoslovnega muzeja v Beogradu. Leta 1969 je postal dopisni član Slovenskega geološkega društva, 1972 častni član Madžarskega geološkega društva.

Skupščina SAZU ga je dne 20. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

RAZRED ZA UMETNOSTI

STANOJLO RAJIČIĆ



Rodil se je 16. decembra 1910 v Beogradu. Klavir in kompozicijo je študiral najprej v domačih glasbenih ustanovah, nato pa se je izpopolnjeval na praškem konservatoriju, končno v mojstrski šoli J. Suka in K. Hofmeistera. Leta 1939 je postal docent za kompozicijo, 1945 izredni in 1954 redni profesor na beograjski Muzički akademiji. Zaradi svojih ustvarjalnih uspehov je bil leta 1950 izbran za dopisnega, leta 1958 pa za rednega člana Srpske akademije nauka i umetnosti.

Rajičić je začel ustvarjati že v času svojega praškega študija, intenzivno pa se je

njegovo skladateljsko delo razvilo in razširilo po vrnitvi v Beograd (1936). Je član generacije, ki je v zadnjem desetletju pred drugo vojno sprejela in v srbsko glasbo prenesla tedaj nove, napredne ideje evropskega glasbenega razvoja. Podobno kot nekateri njegovi srbski vrstniki (V. Vučković, D. Colić, L. Marić, pozneje še M. Ristić) je tudi Rajičić prevzel ekspresionistični nazor in ob njem še nekatere nove prijeme kompozicijske tehnike in sistematike (dvanajstttonski sistem, atonalizem). Vendar je treba naglasiti, da ne v začetku in ne pozneje letih ni uporabljal v njihovih ekstremnih oblikah in dosledno, ampak svobodno in nevezano. Njegova faza eksperimentiranja je bila kratka. Kmalu si je začel oblikovati lastno pot in lastno ustvarjalno podobo, ki kaže zelo individualno naravo. V načelu in praksi sicer ekspresionist, je sprejel tudi temeljne značilnosti srbske glasbene postromantike in je na svoj način realiziral še subtilne karakterističnosti srbskega nacionalnega stila. Nikakor ne s citiranjem in tudi ne s kakršno že koli modifikacijo srbske glasbene folklore — to in ono je pri njem le zelo redko, skoraj

zgolj izjemno. Pač pa se pri njem kaže usmeritev v nacionalni stil tako, da na svoj način doživlja in skozi svojo duhovno prizmo pregnete, kar občuti ob ljudskem glasbenem gradivu. Skozi tak proces nastaja tudi njegov značilen, v vsem osebno pogojen in karakterističen glasbeni izraz. Le-ta preseneča po izvirnosti in potrjuje visoko stopnjo kakovosti skladateljevega opusa, za katerega je kot samo na sebi razumljivo dejstvo treba ugotoviti tudi suvereno obvladanje kompozicijske tehnike in forme.

V času svojega ustvarjanja je Rajičić segel v najraznovrstnejša kompozicijska področja in povsod, v vseh vrstah, je dal značilne prispevke. Tako npr. izrazno močne cikle za glas in orkester, ki pomenijo obenem prve velike prispevke te vrste v srbski glasbeni literaturi (npr. 'Na Liparu' za bas in orkester-1951; 'Lisje žuti' za bariton in orkester, 1953; kantata 'Slepac na saboru' za mešani zbor in simfonični orkester, 1961; 'Magnovenja' za mezzosopran in orkester, 1964). Kot z njimi je srbsko glasbo pomembno oplodil tudi s svojimi instrumentalnimi koncerti (npr. II., 1946 in III. koncert za violino, 1953; koncert za violoncello, 1949; III. koncert za klavir, 1950; II. koncert za klarinet, 1962) in orkestralnimi deli (med. njimi npr. I., 1935 in VI. simfonija, 1967), pa tudi s komornimi skladbami (npr. II. godalni kvartet, 1939; sonata za violino in klavir, 1938). Ob tem je treba poudariti tudi prispevek, ki ga je dal na področju odrske glasbe in v tem okviru še zlasti opero Simonida (1956).

To, kar poleg že rečenega še posebno karakterizira njegov kompozicijski stavek, je izredna jasnost oblike, drznost v reševanju problemov zvoka, obsežna invencija, močan čut za arhitektoniko in izvrstna instrumentacija, ki razodeva samosvoje, individualne prijeme in je marsikje kar razkošna. S tem je skladatelju, obdarjenemu z veliko kreativno silo, uspelo ustvariti vrsto tehničnih kompozicij, ki razodevajo izrazito ustvarjalno osebnost.

Za Stanojla Rajičića je utemeljeno trditi, da spada med osrednje skladatelje sedanje generacije ne samo na srbskem, temveč celotnem jugoslovanskem prostoru. Njegovim delom, ki so posebno izrazita v smeri vokalno-instrumentalne, orkestralne in odrske glasbe ter instrumentalnega koncerta, gre ne samo estetsko-umetniška, temveč obenem tudi razvojna vrednost. V njem iščejo svoje poti, ob njem razmišljajo in se zgledujejo številni mlajši skladatelji, ki jih impresionira pretehtana gradnja Rajičićevega kompozicijskega stavka in visoka kvaliteta njegovih skladb. Le-te mu dajejo vredno mesto v nacionalnem in

tudi mednarodnem okviru, kar izpričujejo podatki, ki govorijo o tem, da so bile Rajičičeve kompozicije s pozornostjo in priznanjem sprejete doma in tudi v tujini. Rajičić je osebnost, ki je v najboljšem smislu izdatno prispevala k stanju, kakršno kaže srbska glasbena ustvarjalnost danes in ki pomeni nasproti polpreteklosti v vsakem oziru, kompozicijsko-tehnično in stilno-idejno, velik in nagel premik naprej, popolno vključitev v evropske razsežnosti in sočasno ohranitev temeljnih značilnosti srbske nacionalne kompozicijske orientacije.

Skupščina SAZU ga je dne 20. marca 1975 izvolila za dopisnega člana.

UMRLI ČLANI

Rado Kušej, rojen 21. julija 1875, umrl 10. maja 1941, dr. iur., redni profesor za cerkveno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 185—190.

Metod Dolenc, rojen 19. decembra 1875, umrl 10. oktobra 1941, dr. iur., redni profesor za kazensko pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do smrti. — Glej Letopis I, 193—197.

Gregor Krek, rojen 27. junija 1874, umrl 1. septembra 1942, dr. iur., redni profesor rimskega in civilnega prava na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega razreda od 7. oktobra 1938, prvi glavni tajnik akademije od 28. januarja 1939 do 11. julija 1942. — Glej Letopis I, 201—238.

Alfonz Pavlin, rojen 14. septembra 1853, umrl 1. decembra 1942, gimnazijski profesor, strokovnjak za floristiko, fitogeografijo in botanično sistematiko. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 241—257.

Ferdinand Seidl, rojen 10. marca 1856, umrl 1. decembra 1942, realčni profesor, strokovnjak za meteorologijo, klimatologijo, seizmologijo in geologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 261—290.

Rihard Jakopič, rojen 12. aprila 1869, umrl 21. aprila 1943, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 41—43; II, 75—89.

Anton Breznik, rojen 26. junija 1881, umrl 26. marca 1944, dr. phil., gimnazijski ravnatelj, jezikoslovec. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 157—160; II, 61—74.

Matija Jama, rojen 4. januarja 1872, umrl 4. aprila 1947, akademski slikar. Redni član umetniškega razreda od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 47—49; II, 90—103.

Ivan Regen, rojen 9. decembra 1868, umrl 27. julija 1947, dr. phil., gimnazijski profesor, strokovnjak za živalsko fiziologijo in občo biologijo. Dopisni član matematično-prirodoslovnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 175 do 176; II, 104—105.

Milan Škerlj, rojen 4. septembra 1875, umrl 8. decembra 1947, dr. iur., redni profesor za trgovinsko, menično in čekovno pravo na univerzi v Ljubljani. Redni član pravnega

razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 127—130; II, 106 do 125.

Oton Župančič, rojen 23. januarja 1878, umrl 11. junija 1949, književnik. Redni član razreda za umetnosti od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 151—153; II, 225—256.

France Kidrič, rojen 23. marca 1880, umrl 11. aprila 1950, dr. phil., redni profesor za starejše slovanske in slovensko literaturo na univerzi v Ljubljani, višji znanstveni svetnik akademije. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938; od 28. junija 1941 do 1. julija 1942 načelnik tega razreda; od 2. oktobra 1945 do smrti predsednik akademije. — Glej Letopis I, 51—61; II, 34—44; III, 257—266; IV, 86—100.

Sergej Ivanovič Vavilov, rojen 24. marca 1891, umrl 25. januarja 1951. Prezident Akademije nauk SSSR v Moskvi. Dopisni član razreda za matematično prirodoslovne, medicinske in tehnične vede od 7. novembra 1947.

Janko Šlebinger, rojen 19. oktobra 1876, umrl 5. februarja 1951, dr. phil., upravnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani, slovenski bibliograf. Dopisni član razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 21. decembra 1946. — Glej Letopis II, 54—58; IV, 101—124.

Matija Murko, rojen 10. februarja 1861, umrl 11. februarja 1952, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo na Karlovi univerzi v Pragi. Dopisni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 172 do 174; V, 169—177.

Fran Ramovš, rojen 14. septembra 1890, umrl 16. septembra 1952, dr. phil., redni profesor za fonetiko in zgodovino slovenskega jezika na univerzi v Ljubljani. Redni član filozofsko-filološko-historičnega razreda od 7. oktobra 1938, načelnik tega razreda od 28. januarja 1939 do 31. januarja 1940, glavni tajnik akademije od 11. julija 1942 do 19. maja 1950; predsednik akademije od 19. maja 1950 do smrti; upravnik Inštituta za slovenski jezik. — Glej Letopis I, 105—110; V, 148—160.

Boris Kidrič, rojen 10. aprila 1912, umrl 11. aprila 1953; predsednik Gospodarskega sveta FLRJ. Redni član razreda za zgodovinske in družbene vede od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 156—164; V, 161—167.

Lucien Tesnière, rojen 13. maja 1893, umrl 6. decembra 1954, redni profesor za primerjalno jezikoslovje na univerzi v Montepellieru. Dopisni član razreda za filološke in

literarne vede od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 92—94; VII, 59—63.

Pavel Lunaček, rojen 31. januarja 1900, umrl 2. aprila 1955, dr. med., redni profesor za ginekologijo in porodništvo, predstojnik ginekološko porodniške klinike medicinske fakultete univerze v Ljubljani. Redni član razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 30. junija 1954. — Glej Letopis VI, 61 do 65; VII, 55—58.

Petar Skok, rojen 1. marca 1881, umrl 3. februarja 1956, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 89—91; VIII, 77—82.

Janko Polec, rojen 19. avgusta 1880, umrl 12. maja 1956, dr. iur., redni profesor za narodno in primerjalno pravno zgodovino na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik pravnega razreda od 23. februarja 1942 do 30. septembra 1949; predsednik Terminološke komisije pri akademiji. — Glej Letopis I, 97—101; VIII, 48—60.

Jože Plečnik, rojen 23. januarja 1872, umrl 7. januarja 1957, redni profesor za arhitekturo na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 78—89; VIII, 61—67.

Rajko Nahtigal, rojen 14. aprila 1877, umrl 29. marca 1958, dr. phil., redni profesor za slovansko filologijo in primerjalno gramatiko slovanskih jezikov in častni predstojnik Slovanskega inštituta na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, prvi predsednik akademije od 4. januarja 1939 do 27. junija 1942, načelnik razreda za zgodovinske in zemljepisne vede, filozofijo in filologijo od 2. oktobra 1945 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 71—75; IX, 63—67.

Franc Ksav. Lukman, rojen 24. novembra 1880, umrl 12. junija 1958, dr. theol., dr. phil., redni profesor za historično dogmatiko, za zgodovino starokrščanskega slovstva in za zgodnjo cerkveno zgodovino na teološki fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 168—169; IX, 78—81.

Andrija Štampar, rojen 1. septembra 1888, umrl 26. junija 1958, dr. med., redni profesor za higieno in socialno medicino na vseučilišču v Zagrebu, predsednik Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 82—84.

Izidor Cankar, rojen 22. aprila 1886, umrl 22. septembra 1958, dr. phil., redni profesor za zgodovino umetnosti na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 67—73; IX. 68—77.

Kazimierz Nitsch, rojen 1. februarja 1874, umrl 26. septembra 1958, profesor poljskega jezika na univerzi v Krakovu. Dopisni član od 7. novembra 1947. — Glej Letopis IX, 85—87.

Pavel Golia, rojen 10. aprila 1887, umrl 13. avgusta 1959, književnik, upravnik Slovenskega narodnega gledališča. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 116—120; X, 34—39.

Aleksandar Belić, rojen 2. avgusta 1876, umrl 26. februarja 1960; dr. phil., profesor za lingvistiko na univerzi v Beogradu, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti. Dopisni član od 7. novembra 1947. Glej Letopis XI, 36—38.

Anton Lajovic, rojen 19. decembra 1878, umrl 28. avgusta 1960, komponist in muzikolog. Redni član od 16. maja 1940, tajnik razreda za umetnosti od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 63—76; XI, 34—35.

Ejnar Dyggve, rojen 17. oktobra 1887, umrl 6. avgusta 1961, dr. h. c., dr. ing. h. c., arhitekt in arheolog v Kopenhagnu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 47 do 48; XII, 81—82.

Božidar Lavrič, rojen 10. novembra 1899, umrl 15. novembra 1961, dr. med., dr. h. c., redni profesor za kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani in predstojnik kirurgične klinike. Redni član od 6. decembra 1949, od 21. marca 1950 do smrti podpredsednik akademije — Glej Letopis III, 201—202; XII, 72—80.

Zdeněk Nejedlý, rojen 10. februarja 1878, umrl 9. februarja 1962, profesor Karlove univerze v Pragi, prezident Akademije znanosti ČSR. Dopisni član od 7. novembra 1947.

Fran Saleški Finžgar, rojen 9. februarja 1871, umrl 2. junija 1962, književnik. Redni član od 7. oktobra 1938, od 28. januarja 1939 do 30. septembra 1949 načelnik razreda za umetnosti. — Glej Letopis I, 23—25; XIII, 43—46.

Milan Vidmar, rojen 22. junija 1885, umrl 9. oktobra 1962, dr. h. c., dr. techn. ing., redni profesor za elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda od 10. oktobra 1940 do 16. junija 1942, predsednik akademije od 27. junija 1942 do

2. oktobra 1945, tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede od 30. septembra 1949 dalje; upravnik Inštituta za elektriško gospodarstvo od 1. junija 1948 do 1. maja 1959, konzulent tega inštituta od 1. maja 1959 dalje. — Glej Letopis I, 130—142; XIII, 47—50.

Vale Vouk, rojen 21. februarja 1886, umrl 27. novembra 1962, dr. phil., redni profesor za botaniko na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 108—109; XIII, 51—53.

Anton Sovre, rojen 4. decembra 1885, umrl 1. maja 1963, redni profesor za grški jezik na univerzi v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 86—88; XIV, 36—38.

Milan Bogdanović, rojen 4. januarja 1892, umrl 28. februarja 1964, književnik, gledališki kritik in esejist, profesor za sodobno jugoslovansko književnost na univerzi v Beogradu od 1946 do 1949, do 1962 upravnik Narodnega gledališča v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 135—136.

Maks Samec, rojen 27. junija 1881, umrl 1. julija 1964, dr. phil., redni profesor za kemijo na univerzi v Ljubljani od 1919 do 1945, nato do 1959 upravnik Kemičnega inštituta Borisa Kidriča v Ljubljani in od 1959 njegov znanstveni svetovalec. Redni član od 6. decembra 1949, od 16. novembra 1962 do smrti tajnik razreda za matematične, fizikalne in tehnične vede. — Glej Letopis III, 188—198; XV, 60—61.

Juš Kozak, rojen 26. junija 1892, umrl 29. avgusta 1964, književnik. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 54—62; XV, 62—64.

Ivan Grafenauer, rojen 7. marca 1880, umrl 29. decembra 1964, dr. phil., gimnazijski profesor. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 30. septembra 1949 do smrti. — Glej Letopis I, 161—165; XV, 65—71.

Ilija Djuričić, rojen 18. julija 1898, umrl 2. aprila 1965, dr. med., redni profesor za fiziologijo na veterinarski fakulteti univerze v Beogradu. Dopisni član od 22. decembra 1961, predsednik Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu. — Glej Letopis XII, 40—42; XVII, 50—52.

Igor Tavčar, rojen 2. novembra 1899, umrl 27. decembra 1965, dr. med., redni profesor za interno medicino na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decem-

bra 1949, upravnik Inštituta za medicinske vede pri akademiji. — Glej Letopis III, 203—204; XVI, 63—65.

Ivo Krbek, rojen 23. avgusta 1890, umrl 16. januarja 1966, dr. iur., redni profesor za upravno pravo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 51—52; XVII, 53—55.

Anton Melik, rojen 1. januarja 1890, umrl 8. junija 1966, dr. phil., redni profesor za geografijo na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 16. maja 1940, redni član od 21. decembra 1946, tajnik razreda za prirodoslovne in medicinske vede od 8. oktobra 1955, upravnik Inštituta za geografijo pri akademiji. — Glej Letopis I, 170—171; XVII, 37—46.

Marjan Kozina, rojen 4. junija 1907, umrl 19. junija 1966, izredni profesor na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 123—124; XVII, 47—49.

Marjan Salopek, rojen 23. decembra 1883, umrl 23. februarja 1967, dr. phil., redni profesor za geologijo na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 59—60 in 83—86.

Josip Plemelj, rojen 11. decembra 1873, umrl 22. maja 1967, dr. phil., častni doktor matematičnih in tehničnih znanosti, redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938, načelnik matematično-prirodoslovnega razreda oziroma razreda za matematične, prirodoslovne in tehnične vede od 16. julija 1942 do 30. septembra 1949. — Glej Letopis I, 93—94; XVIII, 73—78.

Alojz Gradnik, rojen 3. avgusta 1882, umrl 14. julija 1967, dr. iur., književnik. Redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis XIII, 33—38; XVIII, 79—82.

Ljudmil Hauptmann, rojen 5. februarja 1884, umrl 19. aprila 1968, dr. phil., zlati doktorat univerze v Gradcu, redni profesor za občo zgodovino srednjega veka na vseučilišču v Zagrebu. Dopisni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 166; XIX, 51—62.

Venčeslav Koželj, rojen 17. septembra 1901, umrl 6. avgusta 1968, dr. techn., redni profesor za teoretično elektrotehniko na univerzi v Ljubljani. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 21. decembra 1962. — Glej Letopis IX, 55—56; XIII, 31; XIX, 49—50.

Othmar Kühn, rojen 5. novembra 1892, umrl 26. marca 1969, dr. phil., redni profesor za paleontologijo in paleobio-

logijo na univerzi na Dunaju. Dopisni član od 6. februarja 1965. — Glej Letopis XVI, 53—54; XX, 78—80.

Robert Neubauer, rojen 7. decembra 1895, umrl 3. maja 1969, dr. med., redni profesor za ftiziologijo na medicinski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 38—39; XX, 74—77.

Frank Wollman, rojen 5. maja 1888, umrl 9. maja 1969, dr. phil., redni profesor za slovansko slovstvo in splošne literarne vede na filozofskih fakultetah v Bratislavi in Brnu. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 41 in 81—82.

Feliks Lobe, rojen 14. oktobra 1894, umrl 9. maja 1970, dr. h.c. univerze v Ljubljani, redni profesor na fakulteti za strojništvo univerze v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 186—187; XXI, 99—100.

Gojmir Anton Kos, rojen 24. januarja 1896, umrl 22. maja 1970, akademski slikar, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 214—215; XXI, 105—107.

Lojze Dolinar, rojen 19. aprila 1893, umrl 9. septembra 1970, akademski kipar, redni profesor na Akademiji za umetnost v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953, redni član od 7. februarja 1970. — Glej Letopis V, 137—138; XXI, 78—81 in 111—113.

France Bevk, rojen 17. septembra 1890, umrl 17. septembra 1970, književnik. Redni član od 2. junija 1953, tajnik razreda za umetnosti od 28. oktobra 1960 do 26. novembra 1966. — Glej Letopis V, 110—115; XXI, 117—121.

Zoran Rant, rojen 14. septembra 1904, umrl 12. februarja 1972, dr. tehničnih znanosti, redni profesor za procesno tehniko na tehniški univerzi v Braunschweigu. Dopisni član od 3. julija 1964. — Glej Letopis XV, 47—49; XXIII, 81—84.

Milko Kos, rojen 12. decembra 1892, umrl 24. marca 1972, dr. phil., redni profesor za občo zgodovino srednjega veka in pomožne zgodovinske vede na filozofski fakulteti v Ljubljani. Od 1950 do 1972 glavni tajnik akademije, redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 53—62; XXIII, 85—95.

Maks Wraber, rojen 16. septembra 1905, umrl 14. maja 1972, doktor naravoslovja, znanstveni svetnik v Inštitutu za biologijo pri akademiji. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 51—55; XXIII, 97—101.

France Stelè, rojen 21. februarja 1886, umrl 10. avgusta 1972, dr. phil., redni profesor za umetnostno zgodovino na

filozofski fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 16. maja 1940. — Glej Letopis I, 113—123; XXIII, 103—115.

Jovan Hadži, rojen 22. novembra 1884, umrl 11. decembra 1972, dr. phil., redni profesor za zoologijo na prirodoslovno-matematični fakulteti univerze v Ljubljani. Redni član od 7. oktobra 1938. — Glej Letopis I, 29—37; XXIII, 117—120.

Dimitrije Jovčić, rojen 14. oktobra 1889, umrl 16. februarja 1973, redni profesor za ortopedijo in travmatologijo. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 55 do 58 in XXIV, 69—72.

Lucijan Marija Škerjanc, rojen 17. decembra 1900, umrl 27. februarja 1973, redni profesor na Akademiji za glasbo. Redni član od 6. decembra 1949. — Glej Letopis III, 216 do 220 in XXIV, 73—76.

Alija Košir, rojen 6. aprila 1891, umrl 9. junija 1973, redni profesor za histologijo in embriologijo medicinske fakultete. Redni član od 24. junija 1955. — Glej Letopis VII, 45—48 in XXIV, 77—81.

Miodrag Ibrovac, rojen 24. avgusta 1885, umrl 21. junija 1973, redni profesor romanistike na filozofski fakulteti v Beogradu. Dopisni član od 17. aprila 1973. — Glej Letopis XXIV, 47—52 in 83—85.

Franc Čelešnik, rojen 27. oktobra 1911, umrl 28. avgusta 1973, redni profesor za čeljustno kirurgijo na medicinski fakulteti v Ljubljani. Dopisni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 49—50 in XXIV, 87—91.

Vojeslav Molè, rojen 14. decembra 1886, umrl 5. decembra 1973, redni profesor za srednjeveško umetnost na Jagelonski univerzi v Krakovu. Dopisni član od 22. decembra 1961. — Glej Letopis XII, 29—34 in XXIV, 93—98.

Siniša Stanković, rojen 26. marca 1892, umrl 24. februarja 1974, dr. phil., redni profesor za zoologijo na univerzi v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 103—104 in XXV, 93—94.

Milan Bartoš, rojen 10. novembra 1901, umrl 12. marca 1974, dr. iur., redni profesor pravne fakultete v Beogradu. Dopisni član od 17. oktobra 1958. — Glej Letopis IX, 43—44 in XXV, 97—99.

Vaso Butozan, rojen 5. decembra 1902, umrl 14. maja 1974, dr. vet., dr. h. c., redni profesor veterinarske fakultete v Sarajevu. Dopisni član od 7. februarja 1967. — Glej Letopis XVIII, 50—51 in XXV, 103—104.

France Koblar, rojen 29. novembra 1889, umrl 11. januarja 1975, dr. phil., redni profesor na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Redni član od 3. julija 1964, tajnik razreda za filološke in literarne vede od 22. januarja 1965 do smrti. — Glej Letopis XV, 35—38 in to knjigo Letopisa, str. 83—87.

Jean Nougayrol, rojen 14. februarja 1900, umrl 23. januarja 1975, asiriolog, profesor na École pratique des Hautes Études v Parizu. Dopisni član od 7. februarja 1968. — Glej Letopis XIX, 35—36 in to knjigo Letopisa, str. 89—95.

Ivo Andrić, rojen 10. oktobra 1892, umrl 13. marca 1975, književnik, Nobelov nagrajenec za književnost. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 133—134 in to knjigo Letopisa, str. 97—102.

Krsto Hegedušić, rojen 28. novembra 1901, umrl 8. aprila 1975, akademski slikar-mojster. Dopisni član od 20. marca 1975. — Glej ta Letopis, str. 103—108.

Boris Kalin, rojen 24. junija 1905, umrl 22. maja 1975, kipar-mojster, redni profesor na akademiji za likovno umetnost v Ljubljani. Redni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 121—122 in to knjigo Letopisa, str. 109—113.

Dušan Kermavner, rojen 7. decembra 1903, umrl 11. junija 1975, dr. iur., znanstveni svetnik Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Dopisni član od 5. februarja 1971. — Glej Letopis XXII, 39—45 in to knjigo Letopisa, str. 115 do 118.

Branimir Gušić, rojen 6. aprila 1901, umrl 7. julija 1975, dr. med., dr. phil., redni profesor za otorinolaringologijo na medicinski fakulteti v Zagrebu. Dopisni član od 3. junija 1964. — Glej Letopis XV, 41—46 in to knjigo Letopisa str. 119 do 121.

Stanko Škerlj, rojen 7. februarja 1893, umrl 21. julija 1975, dr. phil., redni profesor za romansko filologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani. Redni član od 7. februarja 1969. — Glej Letopis XX, 39—40 in to knjigo Letopisa, str. 123—126.

Kosta Todorović, rojen 5. julija 1887, umrl 19. septembra 1975, dr. med., redni profesor za infekcijske bolezni medicinske fakultete v Beogradu. Dopisni član od 2. junija 1953. — Glej Letopis V, 107 in to knjigo Letopisa, str. 127—130.



France Koblar

FRANCE KOBLAR
(1889—1975)

Dr. France Koblar sodi med najpomembnejše in najzaslužnejše slovenske slovstvene zgodovinarje in teatrologe zadnjih šestdesetih let. Njegova specializacija je bila sicer gledališka kritika in teatrologija (dramaturgija z zgodovino dramatike), vendar je s svojimi študijami in esei znatno posegel tudi v širša in ožja področja literarne zgodovine in slovenske književnosti sploh. Napisal je študije ali eseje o Ivanu Cankarju, o F. S. Finžgarju, o A. T. Linhartu, O. Župančiču, F. Bevku, J. Stritarju, Izidorju Cankarju in drugih. Pomembno delo je opravil zlasti kot urednik, pisec spremnih besed in komentator zbranih spisov Dragotina Ketteja (dve knjigi), Simona Gregorčiča (štiri knjige), Josipa Stritarja (deset knjig), Franceta Bevka (dvanajst knjig), F. S. Finžgarja (sedem knjig), Ivana Preglja (sedem knjig), in Izidorja Cankarja (dve knjigi). Kot urednik in komentator njihovih del ni bil le tankovesten in zanesljiv v biografskih in bibliografskih podatkih, marveč izviren in estetsko-etičen ter umen in nazorsko trden razsojevalec. Iz vsega njegovega literarno-zgodovinskega dela izstopa obsežna in prodorna monografija o pesniku Simonu Gregorčiču, ki se odlikuje po svoji natančnosti, jasnosti in sintetični estetsko-etični oceni Gregorčičevega pesniškega dela kakor tudi z nazorno podobo časa in razmer, v katerih je pesnik živel in ustvarjal. Kritično je ocenil skoraj vsa dela slovenske dramske književnosti. Pred svojimi zbranimi gledališkimi kritikami, ki jih je izdal v dveh obsežnih knjigah z naslovom »Dvajset let slovenske drame« in monografičnim delom »Slovenska dramatika« (prav tako v dveh knjigah) je objavil antološki knjigi »Starejša slovenska drama« (1951) in »Novejša slovenska drama« (1954). Leta 1957 je objavil eno izmed svojih osnovnih sintetičnih študij z dramaturškega in literarno-zgodovinskega področja »Slovenska dramatika — izročilo Antona Tomaža Linhart«. Na temeljih vseh teh študij je nastalo tudi zadnje delo »Slovenska drama«.

Z njim je France Koblar ustvaril prvo slovensko monografijo o začetkih slovenske dramatike in njenem razvoju tja do začetka druge svetovne vojne. Delo se ne odlikuje le po vestnem in zanesljivem dramaturškozgodovinskem pregledu tega nacionalno-kulturno in literarno-umetniško pomembnega področja slovenskega leposlovja, marveč tudi po stvarni in izvirni analizi tako posameznih pomembnih dramskih del kakor stilnih obdobj in njihovih najpomembnejših zastopnikov ter po kulturno-zgodovinskih gledaliških in literarno-estetskih spoznanjih

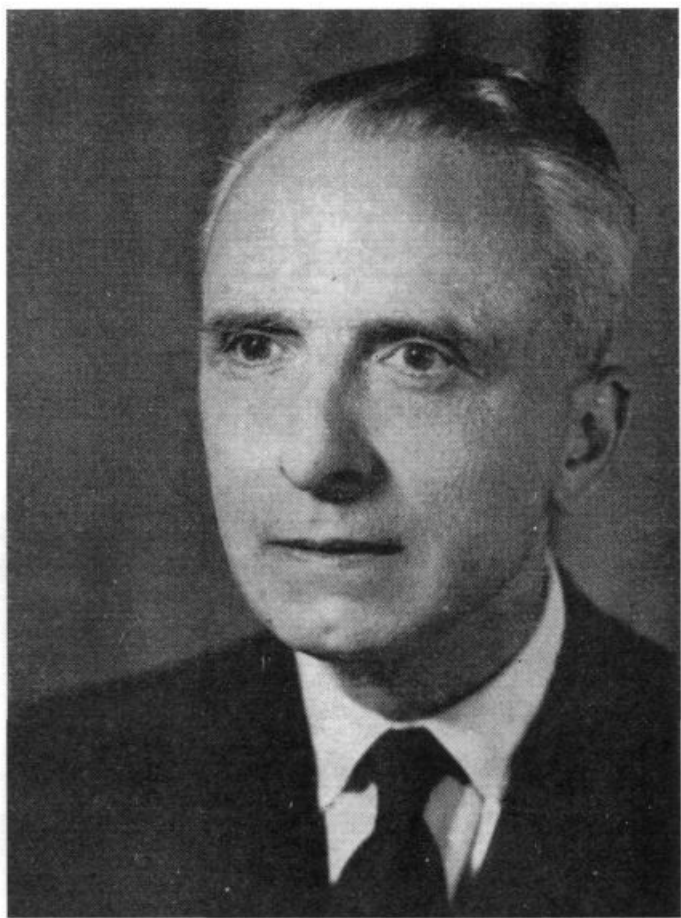
in sklepih. Koblarjeva monografija o slovenski drami ne spopolnjuje le slovensko literarno zgodovino, ki je v preteklosti rado včasih preveč obrobno obravnavalo razvoj in pomen slovenske dramatike, njeno umetniško in nacionalno kulturno ceno, marveč je njena vrednost še posebno v tem, da jo je napisal strokovnjak s široko razgledanostjo, specialnim dramaturško-gledališkim znanjem in izrazitim dramaturško-literarnim in dramaturško-gledališkim čutom. Njegov osebni estetsko-etični kritični pogled, ki ga je jasno in izvirno izpričal v vsem svojem delu in še posebej v dveh knjigah literarno-gledaliških kritik v obdobju slovenskega gledališkega ustvarjanja med obema vojnama, mu je omogočil, da je z dvodelno zgodovino slovenske dramatike ustvaril tudi prvi kritični pregled, v katerem je z umno in z globoko estetsko-etično analizo pretehtal vse plime in oseke v njenem razvoju. Njegove sodbe so tako literarnozgodovinsko kakor estetsko-etično znanstveno podprte. Kdorkoli bo za njim pisal ali o posameznih slovenskih dramatikih ali o posameznih obdobjih naše dramatike, ne bo mogel mimo njegovega dela. Delo pa ni pomembno zgolj v dramaturško-gledališkem strokovnem smislu, marveč povezuje avtor svoja razglabljanja in sodbe tudi v razmerju do splošne slovensko-nacionalne in družbene kulture ter dokazuje, da ima v njenem razvoju slovenska dramatika pomembno mesto. Tudi v tem je ena izmed izvirnosti njegovega dela, ki ga ni napisal le pomemben zastopnik našega literarnega zgodovinarstva, marveč med vsemi dosedanjimi slovenskimi literarnimi zgodovinarji največji poznavalec domače in tuje dramatike skupaj z gledališčem pri nas in po svetu. Prav to pa mu je omogočilo, da je ustvaril delo, ki ga bo mogel koristno uporabljati tudi vsak tuji specialist dramsko-gledališkega področja, ki se bo hotel seznaniti z razvojem in pomenom dramatike v okviru naše kulturne in literarne zgodovine in pomenom naše dramatike v razmerju s svetovno.

Študijam o slovenski dramatici in gledališču se pridružujejo še študije o posameznih delih W. Shakespearea, ki so izšle kot spremne besede k prevodom posameznih Shakespearovih del (»Vihar«, 1942, »Koriolan« 1946, »Kakor vam drago« 1956, »Dva gospoda iz Verone« 1959, »Milo za drago« 1962). Prevedel je tudi Lessingovo »Hamburško dramaturgijo« (1959) ter ji dodal izčrpno uvodno študijo »Lessing in Hamburška dramaturgija«, na koncu pa še opremil prevod tega klasičnega dela iz svetovne dramaturgije z bogatim komentarjem.

Koblarjev življenjski opus je izredno velik. Kot slovstvenega zgodovinarja, kritika, esejista in teatrologa ga odlikuje

razumna presoja z izrazitim čutom za mero, z velikim znanjem in ustvarjalno intuicijo. Pri tem pa ga ni vodil le njegov s študijem in osebnim čutom pridobljeni estetski nazor, marveč tudi umna etična presoja umetniškega dela, skladno z njegovim filozofsko podprtim in široko odprtim svetovnim nazorom. Kritično trezno, v skladnosti navdiha, razuma in erudicije, misli in čustva, nenehne dejavnosti in raziskovanja je pri svojih slovstvenih in gledaliških kritikah in pri analizah različnih pisateljev in pesnikov, raznovrstnih literarnih smeri v preteklosti in sedanjosti, iskal predvsem estetsko-etične vrednote umetniških del ter jih hkrati tehtno ocenjeval tudi po njihovi posredni ali neposredni vrednosti in pomembnosti v razvoju slovenske literature, dramatike in gledališča kakor tudi naše kulture in v odnosu do kulture sploh. Po obsežnosti, raznovrstnosti in tehtnosti njegovega literarno-zgodovinskega, eseističnega in še posebej dramaturško-teatrološkega dela je njegov življenjski opus velik in pomemben delež v razvoju slovenske literarno-zgodovinske vede in teatrologije. V zadnji ni marsikje opravil le pionirskega dela, marveč je na trdnih temeljih svojih raziskovanj in dognanj gradil tudi že stebre za to, v preteklosti premalo upoštevano panogo znanosti. Nanjo je bil po svoji notranji naturi tudi čustveno najbolj navezan. Zato se je slovstvenemu zgodovinarju in teatrologu skladno pridružil po osvoboditvi še pedagog kot redni profesor na Akademiji za gledališko umetnost. Bil je med njenimi ustanovitelji in njen rektor v treh obdobjih.

Bratko Kreft



Jean Nougayrol

JEAN NOUGAYROL
(1900—1975)

Dne 23. januarja 1975 je po daljšem bolehanju umrl v Parizu eden vrhunskih asiriologov, upokojeni profesor Jean Nougayrol,* ki je bil od 7. februarja 1968 naprej dopisni član naše Slovenske akademije znanosti in umetnosti, od 5. julija istega leta pa tudi redni član francoske »Académie des Inscriptions et Belles Lettres« v Parizu (zato »Membre de l'Institut«, kar izraža eno najvišjih priznanj za francoskega znanstvenika).

V vrsti javnih predavanj, ki jih organizira SAZU, ga najdemo dvakrat kot predavatelja. Prvič je dne 19. oktobra 1960 poročal o uspehih izkopavanj v Ugaritu (sedaj grič Ras Šamra v Severni Siriji). V svojem drugem predavanju dne 17. marca 1970 pa nam je opisal vlogo babilonščine kot mednarodnega jezika v antiki. — Rad je privolil, da je njegovo predavanje o babilonščini, kot mednarodnem jeziku v antiki, izšlo v naših Razpravah (IX, 1, 1975) razreda za zgodovinske in družbene vede SAZU. Celotnemu francoskemu besedilu sledi (v uvodu) nekoliko skrajšan prevod. Nato je dodana »spremna beseda« o Nougayrolovih publikacijah — kolikor nam je bilo bibliografsko gradivo v Ljubljani ali v knjižnici Collège de France v Parizu dosegljivo. Čeprav se »spremna beseda« omejuje samo na navedbo naslovov knjig, razprav in člankov, skuša že s to obilico in raznovrstnostjo gradiva nuditi vsaj bežen vpogled v razvejanost delovanja modernega asiriologa.

Jean Nougayrol je bil rojen v Toulousu dne 14. februarja 1900 v družini malega industrialca. Ko so ga uvajali v to, da bo očetov naslednik, se je v prostih večernih urah učil hebrejščine in sicer tako marljivo, da je o tem napravil filozofski licenciat. Mladostni prijatelj dr. Georges Boyer ga je uvajal v čitanje klinopisnih tekstov. Ko očetovo podjetje ni več uspelo, je G. Boyer dosegel, da se je J. Nougayrol leta 1935 kot štipendist na École archéologique française v Jeruzalemu približje uvajal v orientalsko arheologijo. Tu je pripravil zbornik o valja-

* Za podatke osebnega značaja dolgujem zahvalo predvsem vdovi, gospe Nougayrolovi. Posebno zahvalo izrekam tudi profesorju Pavlu Garelliju (Sorbona, Pariz), ki mi je ljubeznivo poslal na vpogled korekture svojega nekrologa, ki bo izšel v prihodnji številki »Revue d'Assyriologie et d'Archéologie Orientales«. Bibliografske navedbe najde bralec v Razpravah SAZU (IX, 1, 1975, str. 32 nasl.) razreda za zgodovinske in družbene vede.

stih pečatnikih (cylindres-scéaux), najdenih v Palestini. Nato je leta 1936 v Parizu sistematično začel študirati akadščino in sumersščino. Njegova učitelja na Collège de France in na École Pratique des Hautes Études sta bila ugledni Charles Fossey in Vincent Scheil, ki je bil l. 1902 mojstrsko prevedel Hammurabijev zakonik v nekaj mesecih. Za sumersščino je bil njegov vzornik genialni François Thureau-Dangin. Po doseženi diplomi l. 1938 je J. Nougayrol kot naslednik svojega učitelja Ch. Fossey-a postal Directeur d'études na École Pratique des Hautes Études in tu deloval do upokojitve leta 1970. Predaval je o babilonsko-asirskem verstvu. Vrh tega je bil od leta 1947 do 1960 tudi muzejski konservator v Louvru.

Univerza v Chicagu mu je podelila častni doktorat humanističnih znanosti. — V Parizu so mu leta 1966 poverili souredništvo vodilne francoske asiriološke revije »Revue d'Assyriologie et d'Archéologie Orientale«. Njegov prednik v tej funkciji je bil akademik Edvard Dhorme (1881—1966). Drugi sourednik je pa ostal André Parrot, vodja izkopavanj v Tell Hariri, antičnem mestu Mari. Tudi v tej funkciji se je Jean Nougayrol s svojimi obširnimi prispevki in z malimi pripombami uspešno izkazal. Čeprav se je zadnja leta zaradi naraščajoče gluhotе umaknil iz javnosti, je ostal reviji do zadnjega zvest kot urednik in sotrudnik. — Tudi kot sourednika revije »Journal des Savants« je Francoska akademija delegirala prav njega.

Od obsežnega pokojnikovega znanstvenega opusa, naj nekako po časovnem zaporedju najprej omenimo 12 razprav in člankov, ki se ukvarjajo po večini z zgodovinsko problematiko. Za pravno zgodovino sta zanimiva predvsem dva prispevka k besedilu Hammurabijevega zakonika. Iz napisa na neki doslej še neizdani ploščici iz Louvra je J. Nougayrol spoznal, da ta vsebuje besedilo, ki je vsaj pet let starejše od tistega, ki je napisano na steli v Louvru. Iz drobcev, vklesanih v kamen, je prišel na podlagi variant zakonikovega besedila do sklepa, da je bilo vsaj troje stel z zakonikovim tekstom.

V zvezi s svojimi visokošolskimi predavanji je J. Nougayrol intenzivno proučeval babilonsko in asirsko verstvo. S tega področja je poleg sistematičnih očrtov (nekaterih napisanih v sodelovanju z drugimi avtorji) objavil več daljših razprav in krajših člankov (skupno okoli 13 publikacij). Pridobil si je sloves, da je najboljši poznavalec klinopisnih tekstov o vedeževanju, posebno o vedeževanju iz jeter (hepatoskopija) ter iz žita ali moke (aleuromansija).

Kot nadaljnjo skupino navajamo obravnavanje problematike v zvezi z jezikoslovnimi klinopisnimi teksti.

Doslej našete skupine Nougayrolovih publikacij so bile namenjene predvsem ožjim specialistom. Splošnejši pomen (za zgodovinarje, filologe idr.) pa imajo njegove obdelave akademskih klinopisnih ploščic, ki so bile izkopane v Ugaritu, bodisi v raznih državnih arhivih, bodisi v manjšem številu v arhivih zasebnih »učenjakov«.

Izkopavanja v Ugaritu so se začela leta 1929 in, s presledki med vojno, jih je dobrih 40 let vodil Claude F. A. Schaeffer. Pri tem so zgodaj naleteli tudi na ploščice z napisi v ugaritskem jeziku in sicer z ugaritsko črkovno klinopisno pisavo. Šele v deseti kampanji pa so leta 1938 našli prvi dve ploščici z besedilom v akademskem (= babilonskem) jeziku in napisanem z ustreznim babilonskim zlogovnim klinopisom. Poslej so našli čedalje več akademskih ploščic. V 15. kampanji (l. 1951) jih je bilo že 70, v 16. kampanji pa 163. Ker se je dotlejšnji epigrafist Charles Virolleaud želel omejiti poslej samo na tekste z ugaritsko pisavo, je Cl. F. A. Schaeffer posrečeno pritegnil J. Nougayrola k svoji ekipi kot epigrafista za obdelavo akademskih napisov. Poslej se je le-ta redno vsako leto za nekaj mesecev preselil v Damask. Tu je za vsako novo ploščico, ki jo je bila spravila na dan arheologova kopača, moral najprej določiti, katere vrste tekstov vsebuje in kam spada po svoji vsebini. Zaradi večkrat le fragmentarnega stanja teh virov je to bila zelo težka naloga. Tako vsebinsko razporejene ploščice so nato nastopile potovanje v Pariz, v Louvre, da jih je J. Nougayrol med svojim bivanjem v Parizu zbral za edicijo z avtografskim (klinopisnim) tekstom, s transkripcijo, prevodom in komentarjem. Nato je zbirke ploščic vrnil njihovemu matičnemu muzeju v Damask. Nougayrolove izdaje teh akademskih tekstov so v vsakem oziru lepo urejene in vsebinsko skrbno dovršene.

Tako je J. Nougayrol v seriji »Publications de la Mission Archéologiques de Ras Shamra« in sicer v skupini že »dokončnih dognanj«, (»Publications définitives«) izdal tri zbornike (846 str., 257 plošč) v folijskem formatu, s skupnim naslovom »Le Palais royal d'Ugarit (= PRU). V njih podaja 584 listin iz ugaritskih državnih arhivov. Tako vsebuje PRU III (l. 1955): 23 pisem, 179 pravnih listin, 40 gospodarskih, 8 šolskih in različnih. V naslednjem PRU IV (l. 1956) je obdelanih 136 listin iz »južnega«, posebnega diplomatskega, »mednarod-

nega« arhiva. Posebno zanimive so zato, ker vsebujejo tudi pisma in odredbe hetitskih vladarjev ali njihovega podkralja v mestu Kargamišu, poslane ugaritskemu vladarju kot hetitskemu vazalu. To je dragocen prispevek k poznavanju političnih, gospodarskih in pravnih razmer takratne dobe. V PRU VI (l. 1970) je obravnavanih 198 listin iz dveh drugih ugaritskih državnih arhivov. V širše zasnovanem zborniku Ugaritica V (l. 1968) je J. Nougayrol objavil na 446 straneh skupno 173 tekstov, izkopanih v več zasebnih arhivih. Med njimi je precej leksikalnega gradiva, dalje so tam obsežni literarni teksti: odlomki iz babilonske modrostne literature, v štirih jezikih je vsaj delno ohranjena lirična počastitev matere, da omenimo vsaj najvažnejše iz obilice gradiva.

Poleg svojega tako obsežnega znanstvenega dela si je pokojni naš zunanji dopisni član pridobil velike zasluge za poživitev medsebojnih stikov med asiriologi iz različnih držav, narodov in kontinentov. Mislim, da ima profesor Paul Garelli prav, ko trdi, da je J. Nougayrol bil glavni pobudnik za vsakoletna mednarodna srečanja asiriologov (*Rencontres Assyriologiques Internationales*). Prvič je tako srečanje leta 1950 organizirala v Parizu skupnost francoskih in belgijskih asiriologov, ki si je vzdela naziv »Groupe François Thureau-Dangin«. Takratni predsednik, akademik Edvard Dhorme je izrekel dobrodošlico prvim 60 udeležencem. Kot zvest in prizadeven pomočnik mu je kot tajnik bil ob strani pokojni. Če pomislimo, da je bilo leta 1975 že 22. tako srečanje v Göttingenu in da se pripravlja 23., za leto 1976 v Birminghamu, ter da se teh zelo delavnih srečanj udeležuje redno nad 200 udeležencev, vidimo, kako živo potrebo je pokojni J. Nougayrol pravilno spoznal in za njo tudi poiskal posrečeno rešitev. Z ganljivo skrbnostjo in nesebično požrtvovalnostjo je kakih 15 let bedel kot stalni tajnik nad organizacijo teh svidenj, ki za mednarodni napredek asiriologije zelo mnogo pomenijo. V iskreni harmoniji je sodeloval s poznejšimi predsedniki G. Dossinom in René Labatom.

Kot sin toplega francoskega juga je bil pokojni poseobljena ljubeznivost. Bil je skromen v nastopu, dobrohotno ustrežljiv pa za vsakega, ki je pri njem iskal nasveta ali pomoči v strokovnih zadevah. Bil je plemenit svetovljan, ki je do njega lahko vsakdo našel odprto pot. Pri tem ni prikrival svoje naklonjenosti do Slovanov. Tako je 19. maja 1972, ko se je najbrž zadnjič udeležil akademijske seje, uvedel kot novega dopisnega člana češkega pravnega asiriologa Josefa Klímo. V debati

je z daljšo intervencijo usmeril diskusijo tako, da je novi član mogel še podrobneje objasniti svoja izvajanja.

Posebno ga je veselilo, ko so se tudi sovjetski asiriologi udeležili mednarodnega asiriološkega srečanja. S pristržno hvaležnostjo moram ugotoviti, da je kot očetovski prijatelj spremljal skromno delo našega Inštituta SAZU za prava starega Orienta (oz. Orientalističnega inštituta, kakor se je takrat imenoval). Rad mi je svetoval, dajal pobude za predavanja na vsakoletnih srečanjih, poklanjal svoje lepe edicije.

Obenem s francoskimi in s svetovnimi asiriologi žaluje naš Inštitut SAZU za prava starega Orienta ob smrti očetovskega prijatelja.

Viktor Korošec



Ivo Andrić

IVO ANDRIĆ

(1892—1975)

Andrić sodi med tiste redke pisatelje v zgodovini jugoslovanskih književnosti, ki je še vsaj deset let pred svojo smrtjo dosegel za svoje pisateljsko delo vsa, tudi najvišja priznanja v domovini in največje mednarodno svetovno priznanje, ko so mu leta 1961 podelili Nobelovo nagrado. Bil je prvi pisatelj iz kroga jugoslovanskih književnosti, ki je bil deležen počastitve, ki pa je hkrati priznanje jugoslovanski književnosti in njeni stvariteljski sili, katere umetniško izročilo sega tja nazaj do Držića, Njegoša, Prešerna in drugih do dandanašnjega dne, čeprav široki in včasih tudi samovšečni, da ne rečem kar ošabni veliki svet še premalo pozna in ceni našo umetniško ustvarjalnost. Podelitev Nobelove nagrade Andriću je bila po tej strani izjemen primer svetovne kulturne pozornosti, vendar pri tem ne gre pozabiti, da je pri tej podelitvi Nobelove nagrade bil pričujoč in soodločilen tudi politično družbeni dejavnik, ki ga ni mogoče odmisлити od splošnega ugleda, ki so si ga pridobili v svetu jugoslovanski narodi v osvobodilni vojni in nato njihova federativna državna skupnost s svojo politiko neuvrščenosti in boja za mir. Tako sta pri tej nagradi enakovredno odločala umetniška vrednost Andrićevega pripovednega dela in ugled in vpliv njegove domovine SFRJ, ki ju ima v mednarodnem svetu. Poleg teh dveh dejavnikov je bil končno odločilen še eden: značaj, snov in vsebina večine njegovih del, ki je vendarle vzeta iz preteklosti in oblikovana in prikazovana tako, da ne more ne svetovnonazorsko ne politično razburjati bodi to ali drugo stran, čeprav njegovi glavni umetniški stvaritvi »Na Drini most« in »Travniška kronika« nista povsem apolitični. Tudi v tem je Andrić pravo nasprotje svojega velikega sodobnika Miroslava Krleža, ki stoji z vsem svojim pisateljskim in publicističnim delom sredi življenja sodobne družbe kot njegov veliki umetniški oblikovalec in žgoči in neprizanesljivi kritik.

Mladi Andrić je začel pred prvo svetovno vojno kot pesnik, ko je že odmirala hrvaška in srbska Moderna, hkrati pa je bil povezan s tistim delom takratnih dvajsetletnikov, ki jih je družil anarhoidni idealistično revolucionarni jugoslovanski nacionalizem, nekakšno jugoslovansko narodništvo, to se je na svojem višku manifestiralo s Principovim atentatom v Sarajevu. Zaradi povezanosti s tem gibanjem je avstrijska policija leta 1914 Andrića tudi aretirala. Najprej je bil zaprt v Šibeniku in Mariboru, nato pa so ga konfinirali v Ovčarevo pri Trav-

niku in Zenici. Svojemu mladostnemu političnemu prepričanju unitarističnega jugoslovanstva je ostal zvest do razpada kraljevine aprila 1941, ki ga je doživel kot njen poslanik v Hitlerjevem Berlinu, ne da bi pred tem slutil, kaj pripravlja za hrbtni nacistični Berlin. To, bombardiranje Beograda in vandalski napad, ki ni veljal le kraljevini, marveč jugoslovanskim ljudstvom sploh, ki so se 27. marca 1941 spontano uprla paktu monarhistično profašistične vlade, je bilo za dotlejšnjo Andrićevo politično miselnost hud udarec, prava travma. Njenim daljnosežnejšim notranjim posledicam se je izognil z umikom v samoto in pisateljsko ustvarjanje, katerega plod so bili trije romani »Na Drini most«, »Travniška kronika« in »Gospodična«, ki so vsi izšli že v letu osvoboditve. S to pomembno umetniško legitimacijo se je takoj vključil v novo, v osvobodilnem boju in revoluciji ustvarjeno federacijo enakopravno združenih jugoslovanskih narodov in narodnosti ter v njena prizadevanja na poti v socialistično in demokratično urejeno družbo. Osvobodilni boj in revolucija sta ga politično prerodila in preusmerila, saj je moral nekje v samem sebi vendarle najti vez med svojim mladostnim jugoslovansko nacionalnim revolucionarstvom in revolucionarnostjo osvobodilnega boja, ki je na svoj način in z dialektično preobrazbo vendarle vključeval tudi tisti pozitivni nacionalni revolucionarni idealizem Andrićeve mladosti, le da ga je s svojo materialistično politično dialektiko socializma postavil na realna tla. Tudi preobrat v državljanu in nekdanjem dolgoletnem kraljevskem diplomatu v uglednega umetniškega in političnega delavca socialistične federacije je bil revolucionaren.

Andrić je s svojim umetniškim delom eden najmočnejših zastopnikov kritičnega realizma v naših književnostih. Svoje pripovedniško delo navezuje na najboljše tradicije srbskega in hrvaškega, pa tudi ruskega kritičnega realizma. Srbski in hrvaški pripovedni kritični realizem sta dosegla z najboljšimi Andrićevimi pripovednimi deli svojo klasično obliko. Posebnost Andrićevega realizma je v njegovi stvarnosti in premišljenosti. V njem je racionalno in čustveno v popolnem ravnovesju. Zato nikoli ne preide v prečustvenost, vsaj ne v svojih najboljših delih, čeprav je čutiti v odstavkih, kjer pripoveduje o intimnejših stvareh svojih junakov, zlasti seveda pri njih erotiki, tudi tople rahle lirične podtone. Še posebej velja to za povesti, ki imajo nekaj avtobiografskega. Tako živi tu in tam v svoji epiki še zmeraj tisti lirični pesnik, ki je izdal leta 1918 zbirko pesmi »Ex Ponto«, dve leti kasneje pa še zbirko »Nemiri« (1920). Njegov značaj je kljub emocionalnosti vendarle bolj

smiseln. Njegova doživetja in izpovedi so vtakane povečini v svobodnem stilu. V času pesnikovanja in jugoslovanske nacionalne revolucionarnosti se je ukvarjal tudi s prevajanjem iz tujih književnosti (Strindberg, Withman), prevedel pa je tudi Murna, Župančiča, V. Jerajevo, A. Medveda in V. Levstika. Slovenska književnost, zlasti poezija mu je bila zelo blizu tudi pozneje.

Kakor se je kmalu odpovedal pesmim in se ves posvetil pripovedništvu, pa se je odpovedal tudi tematiki svojega časa in se kot pripovednik umaknil v preteklost življenja v Bosni in Hercegovini, začenši v 16. stoletju, od tam pa je zajemal snov za svojo epiko tja do 20. stoletja. Ta časovni razpon je združil v kroniki »Most na Drini« v svojevrstno in monumentalno epsko zgradbo, ki se začne v začetku 16. stoletja, ko se je utrjevala turška oblast, konča pa pred prvo svetovno vojno.

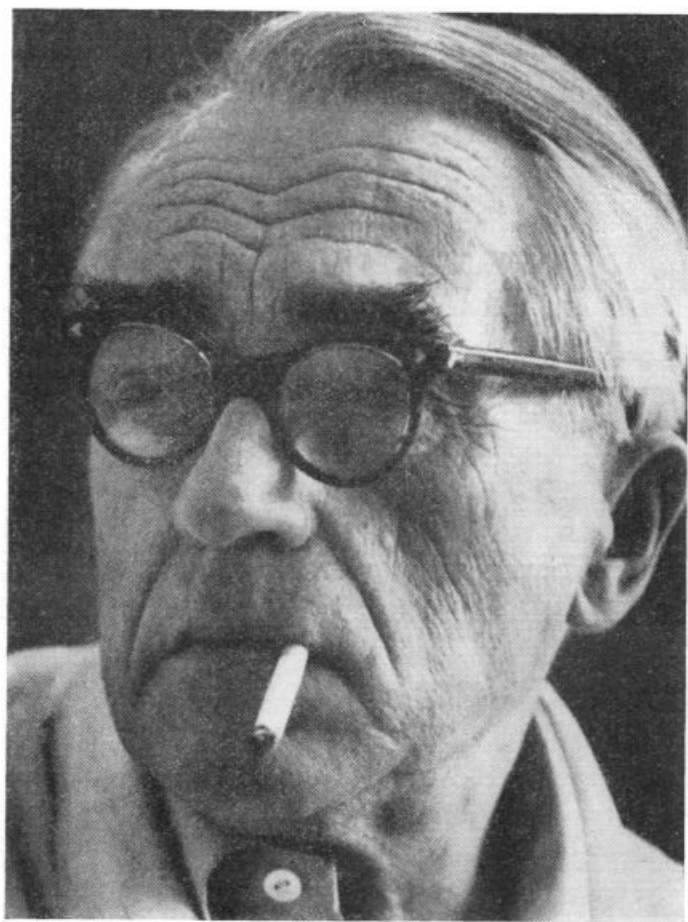
V bistvu je Andrić pisec povesti, pripovedk in novel, kajti obe njegovi glavni deli »Most na Drini« in »Travniška kronika« nista romana v klasičnem smislu, marveč zares kronika, kakor je tudi pri drugem delu povedano že v samem naslovu. Obe deli sta nekakšen epsko spleten venec v samem sebi zaključenih povesti, ki je v »Mostu na Drini« povezan z mostom. Ta ostaja vse čase trajna in glavna vez med vrstečimi se rodovi. V »Travniški kroniki« je časovno obdobje krajše, saj zajema le čas od jeseni 1806 do spomladi 1814 — to je obdobje Napoleonovih vojn in številnih političnih zapletov v velikanskem svetu Evrope. Andrić opisuje, kako odmevajo in se tudi po svoje oblikujejo v razmerah in ljudeh v majhnem mestu Travniku. Hkrati pa je to tudi že doba prve srbske vstaje. Kljub tej zgodovinsko omejeni in zgodovinsko-družbeni tematiki, pa niti »Most na Drini« niti »Travniška kronika« nista tipična zgodovinska romana, vsaj ne v tradicionalnem, bolj ali manj romantičnem smislu. Zgodovinskost je njima kakor drugim povestim le okvir, le ozadje, bistvo pa so podobe različnih človeških usod, ki so sicer tudi časovno in družbeno pogojene, vendar gre predvsem za njih individualne značaje in njih pogojenost bolj ali manj v samem sebi. To velja prav tako za kratki roman »Prokleta avlija«.

V Andrićevem celotnem pripovednem delu živi množica človeških značajev in usod in po njih vsa pestrost in nasprotja bosanskega sveta, v katerem se prepletajo in zapletajo vzhod in zahod, civilizacija in zaostalost, mohamedanska, pravoslavna, katoliška in židovska verska pripadnost njenih prebivalcev, njihova nacionalna diferenciranost, vse determiniranosti v različnih nasprotjih, ki pa jih vendarle vse skupaj združuje po-

krajinsko in družbeno v bosanstvo. Vse to je Andrić zares mojstrsko prikazal s svojo psihološko predirnostjo in umetniško izoblikovanostjo, kar pa je nedeljivo tudi od njegovega humanističnega odnosa do vseh, do dežele in ljudi.

Stil njegovega pripovednega jezika je videti na prvi pogled zelo preprost, toda ko mu globlje prisluhneš, začutiš, kako je stvariteljsko premišljen tekoč in andrićevsko dognan. Njegovo pripovedno umetnost dopolnjujejo zapiski in potopisi (Portugalska, Španija), opisi raznih domačih pokrajin in eseji o Njegošu, Vuku, Matavulju in Samokovljiji. Pridružujejo se jim še eseji o slikarjih Bijeliću in Džumhuru, nad vse pa izstopa njegov esej o Goyi. Ti eseji ne izpričujejo le Andrićevo strokovno znanje, marveč tudi neko posebno osebno povezanost s slikarstvom, ki pa ima svoje korenike v pestri paleti njegovega pripovedniškega slikarstva, v stvaritvah velikih in intimno govorečih in pripovedujočih fresk, v katerih živita beseda in pripovedni stil tako neposredno kakor barve v freskah velikih mojstrov. Za tehniko njegovega umetniškega ustvarjanja je značilen podoben predhodni študij dobe in razmer, skrbno brskanje po letopisih in različnih drugih zgodovinskih virih, da na koncu vse, kar pripoveduje, živi iz časa in razmer, intuitivno preustvarjeno in tako rekoč na novo ustvarjeno. Vse človeško, kar je v njegovem delu, pa je po njem tako močno, da skoraj pozabiš na zgodovinski okvir in ozadje, ker te pisatelj tako začara v svoj svet pripovedovanja, da doživljaš vse, kar je v njegovih najboljših delih, kakor da je iz današnjega dne in ne neke v davni ali bližnji preteklosti.

Bratko Kreft



Krsto Hegedušić

KRSTO HEGEDUŠIĆ
(1901—1975)

Kmalu potem, ko smo izvolili rednega člana Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti akademskega slikarja mojstra — profesorja Krsto Hegedušića za dopisnega člana SAZU, ga je pobrala zahrbtna in pogostna smrtna bolezen našega časa — rak, zoper katero medicinska znanost še ni odkrila zanesljivega zdravila. Niti Hegedušić niti njegovi prijatelji dolgo nismo vedeli za njegovo pravo bolezen, saj se je zdravil precej časa pred usodnim odkritjem zaradi naduhe ter iskal zdravja zlasti na Hvaru. Z veliko energijo se je tudi sam bil zoper njo, v želji, da bi končal svoje življenjsko umetniško delo — freske z motivi iz našega osvobodilnega boja na stenah monumentalnega spomenika na Tjentištu. Kljub stopnjujoči se bolezni je še takrat, ko že ni mogel več delati, nosil v glavi polno načrtov, ki bi jih bil rad še uresničil, a mu žal ni bilo več dano.

Navzlic prerani smrti pa je za njim ostalo pomembno in veliko slikarsko delo, mimo katerega ne bo mogel noben umetnostni zgodovinar, kajti že zdaj je jasno, da sodi Hegedušić po svojem umetniškem opusu ne le med najpomembnejše jugoslovanske slikarje, ki so ustvarjali v zadnjih petdesetih letih in se uveljavljali s svojim delom kljub neugodnim razmeram tudi že v predvojnih časih. Na raznih razstavah po svetu pa se je s svojim slikarstvom uveljavil tudi na mednarodni ravni, o čemer pričajo priznanja, ki jih je ob takšnih prilikah dobil.

Hegedušić je bil od vsega početka socialno angažiran in nekonformističen slikar in risar. Že v deški dobi je začel opazovati življenje okrog sebe, zlasti proti koncu prve svetovne vojne. Marsikaj, kar je videl, je zbujalo odpor v njem. Zato se je zgodaj zbudilo v njem hotenje, da bi risal in slikal prav tisto, kar je v svetu narobe in kar je zbujalo v njem odpor. Tak je bil Hegedušić vse življenje in v vsem svojem delu. Na njegovo zgodnjo progresivno usmeritev je vplival tudi primer njegovega strica Kamila Horvatina, enega izmed ustanoviteljev KPJ. Dvajsetletni Hegedušić je leta 1920 narisal pred občinskimi volitvami v Hlebinah lepak za Neodvisno delavsko stranko. Upor kmetov zoper rekvizicijo, ki se je razširil iz vasi Ivanovo v belovarski županiji tudi na Podravino, sodi med najgloblje in najvišje pretrese mladega nadobudnega slikarja, ki so bili v prvem njegovem umetniškem in zanj morda najbolj značilnem in zrelem obdobju podzavestno in zavestno najbolj odločilni. Pretres, ki ga je doživel ob podravinski kmečki vstaji, je našel

svoj umetniški in človeški izraz v eni izmed njegovih poznejših, danes že klasičnih slik »Rekvizicija« in »Zeleni kader«.

Kljub vsemu protestnemu in obtožujočemu pa za Hegedušičevo slikarstvo niso značilni zgolj motivi sami, marveč prav tako njegov slikarski izraz, naj bo to risba ali slika v barvah, izražena v umetniškem govoru njegove slikarske palete, v zanj tako značilnem in umetniško individualiziranem stilu, ki je hegedušičevsko izviren in neposreden od tistega dne, ko ga je doživel v sebi in si ga odkril tako stilno oblikovno kakor barvno izrazno. Proti koncu dvajsetih let, ko je imel za seboj že vrsto slik iz ljudskega življenja v Podravini, mu je del kritike očital Brueghelov vpliv, seveda po krivici, kajti svojih motivov iz ljudskega življenja v Podravini ni zbiral pod Brueghelovim vplivom, marveč mu jih je življenje sproti vsiljevalo tako po vsebini kakor po obliki. Danes more niti ne preveč pozorno oko opaziti izvirnost Hegedušičevih slik in razloček med njegovim in Brueghelovim stilom. Sorodni sta si v teh motivih le njuni naturi in še tu je razloček: v Hegedušiču je veliko več grenkobe kakor v Brueghelu, veliko več gneva kakor humorja, ki ga skoraj ni, čeprav ga je imel Hegedušič pred svojo boleznijo v razgovoru polno malho, vendar je bilo tudi v njegovi duhovitosti zmeraj marsikaj satiričnega, ironičnega in pikrega, saj je hodil tudi sam kljub uspehom vendarle težko življenjsko pot in skozi hud boj, preden je dobil tisto priznanje, ki gre po vsej pravici njegovemu delu v okviru jugoslovanske in mednarodne socialno obtožujoče likovne umetnosti našega časa.

Vrednote njegovega opusa so trajne in neuničljive, še posebej pa zavzemajo eno izmed prvih mest v tako imenovani socialni umetnosti. Ne gre tu, kakor je že bilo naglašeno, zgolj za motive same, marveč za njih mojstrsko barvno upodobitev, za tisti glavni izrazni del slikarjevega ustvarjanja, ki ni niti zgolj vsebina niti zgolj forma, marveč je eno v enem in živo v živem. Prav zaradi tega je prišlo v začetku tridesetih let do nesoglasja na eni strani med njim in Krležo in na drugi strani med apologeti neposrednega poudarjanja kritike razmer in bolj ali manj reportersko političnega protesta zoper nje. Zarodki poznejše ždanovščine segajo v SZ že tja v zadnja dvajseta leta, ko njenim teoretičnim predhodnikom niti Maksim Gorki ni bil pravi proletarski pisatelj. Pod tem vplivom se je dvignila tudi pri nas precejšnja burja, ko je izšla Hegedušičeva mapa risb »Podravski motivi«, ki jim je napisal Miroslav Krleža obširno in programatično pisano spremno besedo, v kateri je branil umetnost pred vulgarizacijo z desne kakor z leve strani.

Kakor je vztrajal pisatelj Krleža na svoji poti, zvest samemu sebi in svojemu umetniško humanističnemu kategoričnemu ustvarjalnemu imperativu, tako je vztrajal pri svojem tudi slikar Krsto Hegedušić, čeprav je pravo in dokončno priznanje dobil šele ob retrospektivni razstavi svojega obsežnega umetniškega dela, ki je bila od 26. 12. 1973 do 20. 1. 1974. Bila mu je v veliko zadoščenje in zadovoljstvo, zlasti še, ker jo je doživel ob odkritju še čil in relativno zdrav. Ne vem, če se je kdaj na odkritju kakšne razstave posameznika trlo na njej toliko ljudi iz vrst ljubiteljev likovne umetnosti, izbranih zastopnikov političnih forumov in kulturnih krogov. V resnici je bilo odkritje razstave pravi umetnikov triumf dobro leto in pol pred smrtjo, zlasti če se pri tem še spomnimo, da je bila to pravzaprav v Zagrebu prva večja samostojna Hegedušićeva razstava, na katero je moral čakati petdeset let. Čeprav je dobil po vojni tudi že pred tem več priznanj, so bila največja priznanja izrečena šele ob tej prvi zagrebški samostojni retrospektivni razstavi, ki je bila za njegovega življenja hkrati zadnja.

Hegedušićevo slikarstvo je imelo v predvojnih razmerah hude nasprotnike, zlasti med ustaško-nacistično usmerjenimi ultramontanimi krogi, češ da kaže v svojih slikah popačen obraz hrvaškega ljudstva. Ob razstavi skupine »Zemlja«, ki je bila leta 1933 (februar—marec) je pisala »Hrvatska straža« med drugim naslednje: »... Hegedušić prikazuje v svojih delih posebno rad hrvaške kmete iz Podravine, ki imajo pri njem pasje gobce in svinjske rilce namesto ust. Ta posnemovalec Grosza in Brueghela prikazuje tudi romarje Matere Božje z živalskim razpoloženjem v obrazu. Kakor blati Krleža vse hrvaško javno življenje z besedo, tako ga blati Hegedušić s slikami... Zato ni nič čudnega, da so ga ustaši po drugi aretaciji poslali v gospiško taborišče na likvidacijo, od koder so ga po raznih intervencijah kulturnih krogov komaj rešili in mu sposlovali milostni enoletni hišni zapor.

Dokaj jasno je mogoče ločiti dve obdobji Hegedušićevega dela: predvojno in povojno. Obe nosita močan pečat časa, v katerem sta nastali, ker so tako dela iz prve kakor iz druge dobe močan in individualiziran izraz in umetniška manifestacija, kako je Hegedušić doživljal predvojni in medvojni čas. Zadnje je mogel v svojem delu izpovedovati šele po vojni. Če prevladujejo v predvojnem obdobju kot najboljše ustvaritve motivi iz vaškega življenja v Podravini, izstopajo po nekaj letih osvoboditve zlasti motivi iz taboriščnega sveta (»Optimisti«, »Čuvarji taborišča«, »Finale«, »Transport logorašev«, »Vislice«, »Okupacija« itd.). Večina teh grozljivih prizorov je naslikana

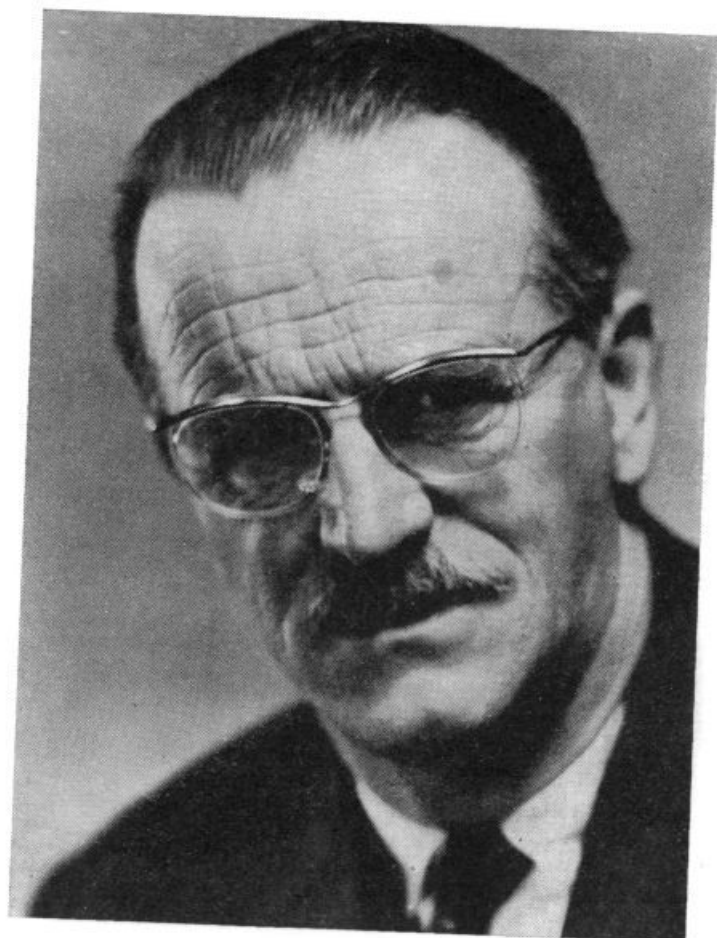
manj barvito, manj pestro, kakor večina predvojnih podob iz kmečkega življenja. Iz njih govori neka brezpomočna sivina in monotonost groze (kljub nekaterim barvnim odtenkom), ko je bil človek izročen na milost in nemilost krvniškim rokam slepega in topega nečloveškega nasilja. Ta značaj in stil je mogoče zaznati tudi na nekaterih freskah na Tjentištu. Tudi obrisi figur so marsikje risarsko manj natančni in manj podrobni kakor npr. v predvojni »Rekviziciji« in »Zelenem kadru«. Nasprotje vsega pa je zaradi reprodukcij najbolj popularizirana velika Hegedušičeva monumentalna slikarska kompozicija »Bitka pri Stubici« — motiv iz kmečkega upora 1573. l., v kateri prevladuje belina s snegom pokrite pokrajine in bela noša kmečkih puntarjev. Zato pa tembolj izstopajo iz nje drugi barvni odtenki. Ta največja Hegedušičeva slikarska kompozicija (poleg fresk na Tjentištu) je vredna posebne obravnave.

Med risbe in ilustracije, ki izdajajo več kot večšega risarja, sodijo vsekakor njegove ilustracije Krleževih »Balad Petrice Kerempuha« (1946. l.). Edini med svojimi vrstniki je ustanovil pred vojno svojo tako imenovano »Hlebinsko šolo« kmečkih slikarjev (Generalić, Mraz itd.).

Hegedušić je bil tudi med glavnimi pobudniki za ustanovitve socialno progresivne slikarske skupine »Zemlja« (1929. l.), ki je bila pozneje za vzgled ustanovitvi sorodne slovenske »Grude«. Ustanovili so jo takrat mladi Hegedušičevi učenci, on sam pa je ustanovitvi botroval. Že za časa svojih študij je vzdrževal zveze z nekaterimi slovenskimi likovniki svoje generacije, ki jih je družila ista progresivna idejnost. Med hrvaškimi književniki je bil osebno in s svojim delom najbolj povezan z Miroslavom Krležo, ki je napisal uvod k Hegedušičevi monografiji (1974), kakor je napisal polemično spremno besedo k njegovim »Podravskim motivom« (1933).

S svojim delom si je ustvaril Hegedušić sam trajen spomenik v jugoslovanski likovni umetnosti našega nemirnega časa, katerega goreč in uporniški slikarsko-umetniški tožnik je nenehno bil.

Bratko Kreft



Boris Kalin

BORIS KALIN
(1905—1975)

Slovenska akademija znanosti in umetnosti in njen razred za umetnosti sta izgubila svojega uglednega rednega člana mojstra-kiparja Borisa Kalina. Ni sodil le med najuglednejše kiparje svoje generacije, marveč v vrsto največjih slovenskih in jugoslovanskih kiparjev, kar jih pozna zgodovina slovenske likovne umetnosti. Njegove človeške in umetniške osebnosti ni že v začetku njegove umetniške poti oblikovalo le šolanje v kiparskem oddelku ljubljanske Tehniške srednje šole, ki ga je vodil profesor A. Repič, niti le tisto šolanje, ki ga je leta 1924 nadaljeval na Umetniški akademiji v Zagrebu, kjer je študiral kiparstvo pri R. Valdecu, F. Kršiniću in I. Kerdiću in kjer je bil kmalu sprejet v mojstrsko šolo Ivana Meštrovića. Sam je šel še skozi težko šolo večletne težaške službe pri kamnoseku.

Rojenemu na Krasu v Solkanu pri Gorici se je vcepil vanj že v mladosti duh trdega kraškega sveta in njegovih ljudi, zlasti značilnih slovenskih kraških kamnosekov. O vsem tem ne priča vse življenje le Kalinov notranji značaj človeka in kiparja, marveč se je izraz kremenitosti kraške narave in ljudi značilno in jasno odražal celo v njegovem obrazu, kakor se odraža na umetniški način v vsebini in formi v njegovih kiparskih delih, pri katerih mu je bila poleg brona najbližja materija nature kamenita gmota, iz katere je ustvarjalno sekal in oblikoval tudi svoje notranje vizije, nedeljivo združene z jasnimi pogledi kiparjevih oči.

Na svet in ljudi je gledal in vse tudi doživljal realistično in tudi po svoje realistično stvarno oblikoval v svojih najboljših delih — lahko bi rekli po vzoru staroklasične in renesančne umetnosti. Na bitje in nebitje ni gledal in tudi sveta ni doživljal dualistično, marveč mu je bil njegov umetniški in človeški ideal harmonija med človekom in naturo, med duhom in materijo, med vsebino in formo. Kakor pri vseh velikih kiparjih misli, čustvuje in govori njegov kamen, umetniško preustvarjen in preoblikovan v kip, v kiparskem jeziku harmonično, kot ustvarjalna manifestacija umetniške harmonije kamna in človeka.

Isto izpričujejo njegovi kipi, preliti v bron.

Kamen in bron — to je bil tudi on sam, v njih in v sebi. Zato je med njimi tremi bil nenehen stvariteljski umetniški dialog in boj, ki sta bila včasih dolgotrajnejša, kakor nam ga more nadrobno izpričati na koncu dovršen kip. Boris Kalin je k vsaki svoji kiparski nalogi, ki si jo je bil naložil sam ali ki

jo je sprejemal, pristopal z veliko resnostjo in čutom umetniške odgovornosti, kar je terjalo od njega daljše studiozne priprave v sebi in materialu. Za razvoj njegove umetniške poti je značilno, kako hitro se je odmaknil Meštrovičevemu vplivu, ki ga je mogoče zaznati še v marmornem reliefu »Matere z otrokom«. Pa še tu more kljub temu opaziti pozorno oko, da je v njem že čutiti navdih in izraz tistega kiparja, ki mu je postal pozneje vzor A. Rodin, ki pa je kljub vsem vzorom že našel svojo osebno pot v tisti oplemeniteni realizem, ki ga izražajo vsa njegova naslednja dela. Plemenitost tega realizma je najbolj ustrezala njegovi človeški in umetniški naturi.

Čeprav se ta izpoveduje v njegovih ustvaritvah na prvi pogled z grško klasiko in renesanci sorodno zemeljsko, a prefinjeno monumentalnostjo, trdno zasidrano v življenjski realnosti, diha zlasti iz ženskih kipov rahla liričnost, ki je ne izraža le izglajenost forme, marveč živi iz svoje notranje in vnanje celovitosti. Takšni klasični umetnini sta oba ženska kipa »Jutro«, »Sedeči« in »Klečeči akt«, ki kakor druge kiparske upodobitve ženskih teles, niso nikoli zgolj samo akti, marveč podobe ženske človeške plemenitosti in lepote, žlahtne ženske psihe in telesnosti, kakor si ju je odkril umetnik ali že v modelu, ali pa ju je kot pesnik z dletom izklesal iz kamnite gmote in ju vdihnil v kip iz sebe.

Zmeraj je pristen, naj bo to v številnih moških portretih ali v monumentalnost prehajajočih spomenikih, kipih in reliefih.

Boris Kalin se je po ustanovitvi Osvobodilne fronte leta 1941 takoj vključil v njene vrste in tik pred koncem vojne, ko so bili v Ljubljani zlasti za njene privrženice iz vrst intelektualcev najnevarnejši dnevi, padel v roke domobranske policije. K sreči se je rešil iz njenih morilskih krempljev. Iz del, ki izražajo duh našega revolucionarnega odpora in boja, izstopata zlasti dva kipa »Talca«, eden v Kamniku, drugi v Begunjah, in »Pripornika« prav tam. Umetniško stilno in vsebinsko izpoveduje istega duha in energijo našega človeka, kakor je kot delovna, težaška, žilava moč upodobljena že v predvojnem, blejskem »Splavarju«, vlitom v bron, v »Talcu« in »Priporniku« pa je dobila samozavesten, pristen izraz neuklonljive upornosti, ki jo je slovensko ljudstvo izpričalo v svojem boju in zato bilo nepremagljivo.

Ta duh je elementarno živel tudi v Borisu Kalinu.

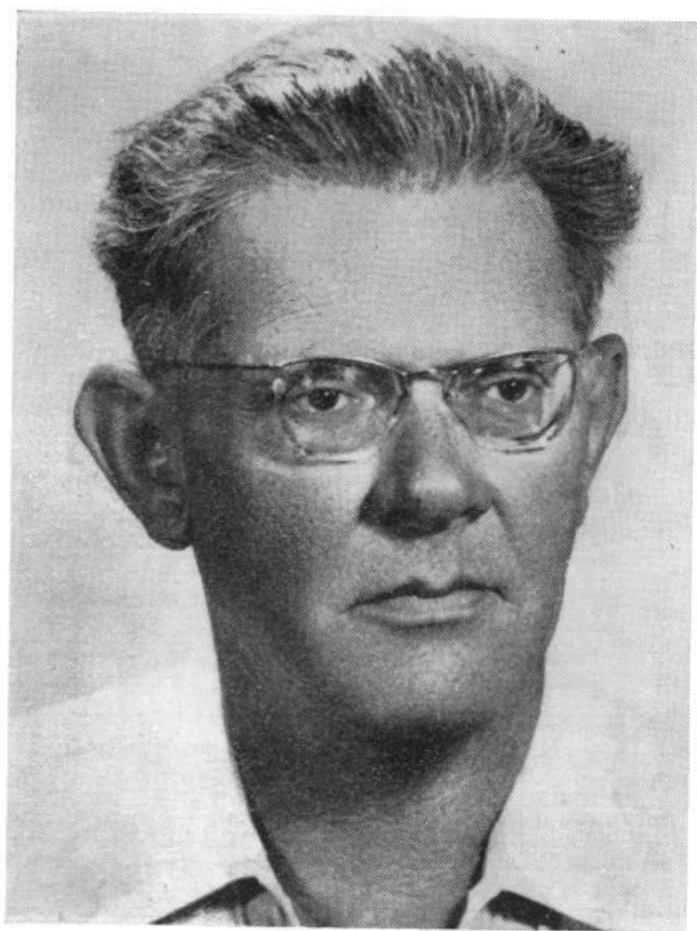
Značilnost vseh njegovih del s temi motivi pa je še v tem, da so brez vsake patetičnosti, pač pa so izraz pristne kremenitosti takšnega kraškega značaja, kakor je bil Boris Kalin sam — kot človek in umetnik.

Med njegova pomembna dela sodijo številni portreti, med katerimi izstopajo poleg portreta Primoža Trubarja in Tita tudi markantni portreti treh predsednikov Slovenske akademije znanosti in umetnosti — Kidriča, Nahtigala in Ramovša.

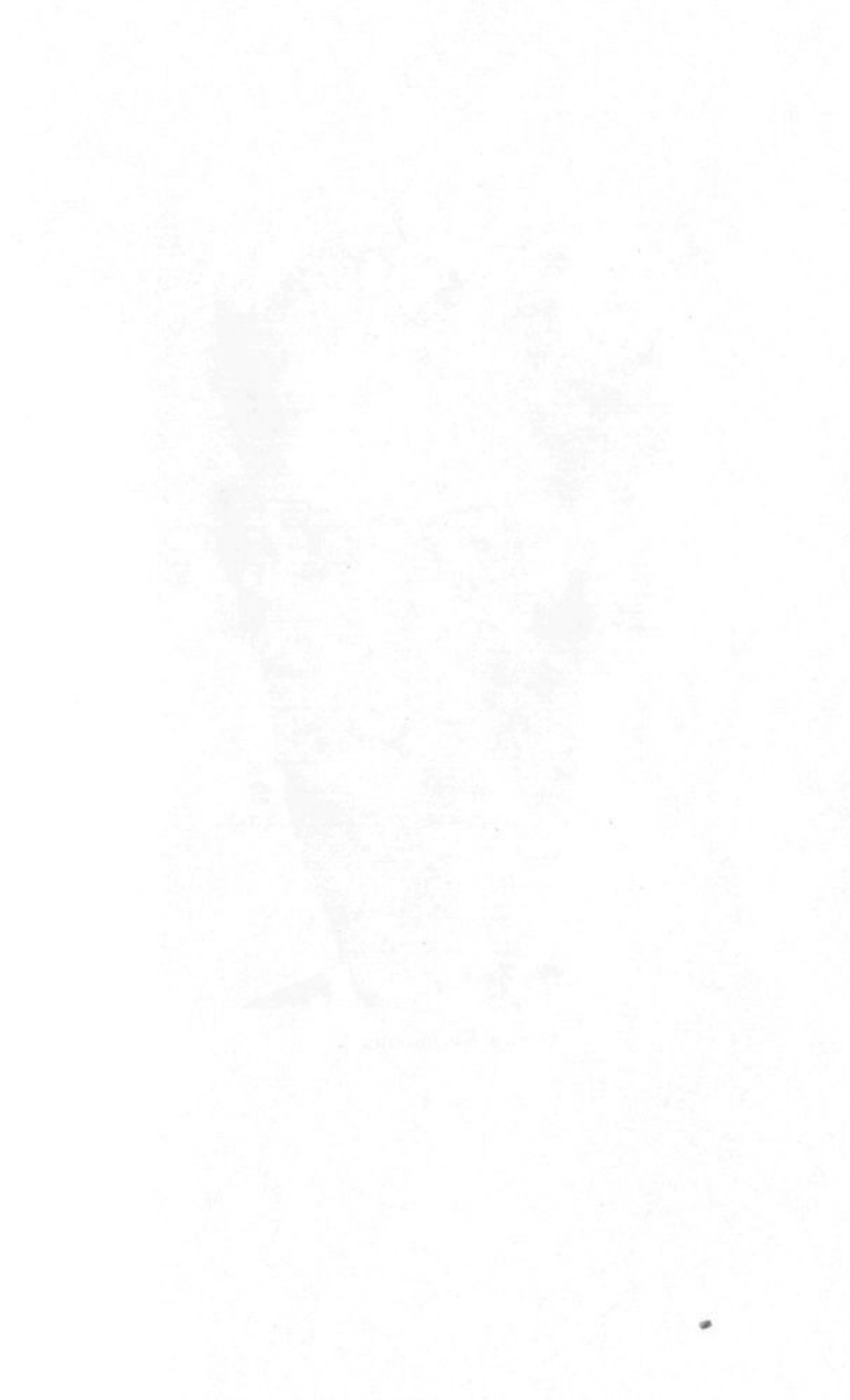
Boris Kalin je dobil za svoje delo številna zaslužena priznanja, med njimi trikrat Prešernovo nagrado in največjo nagrado Jugoslavije, nagrado AVNOJ-a.

S temi skromnimi besedami se poslavlja Slovenska akademija znanosti in umetnosti in njen razred za umetnosti le od tega, kar ostaja po človeku zemeljskega, ne pa tudi od dela in kiparja-mojstra Borisa Kalina, našega dragega tovariša-akademika, kajti po svojem umetniškem delu se ni zapisal trajno le v anale naše akademije, marveč bo po njem ostal venomer živ v prvi vrsti naših najboljših kiparjev v slovenski in jugoslovanski umetnosti in kulturni zgodovini!

Bratko Kreft



Dušan Kermavner



DUŠAN KERMAVNER
(1903—1975)

S pokojnim uglednim znanstvenikom dr. Dušanom Kermavnerjem, ki je bil v letu 1971 izbran za dopisnega člana SAZU, je njen razred za zgodovinske in družbene vede izgubil svojega doslednega, v trpljenju preizkušenega člana, ki je vse svoje življenje in delo posvetil komunistični ideji, za katero je živel že od zgodnje mladosti. Saj je komaj dopolnil 17 let, ko je že bil izbran za člana Pokrajinskega odbora SKOJ-a in nato je bil komaj 21 let star, ko je že bil izvoljen v Pokrajinski odbor KPJ, kjer je bil član do leta 1929 in je v tej dobi tudi bil nekaj časa pokrajinski sekretar (september 1928 do januarja 1929). Vsa njegova življenjska pot je bila trnjeva. Že od stare Jugoslavije dalje je zaradi svojega političnega delovanja moral prebiti vsega skupaj več let po raznih jugoslovanskih zaporih (Maribor, Lepoglava, Sremska Mitrovica itd.) in končno tudi v koncentracijskem taborišču Bileće, pri čemer niso upoštevane krajše zaporne dobe v letih 1926 in 1928.

Seveda ga je preganjala tudi okupatorjeva policija. Italijanski fašisti so ga priprli že junija 1941 in ga od februarja 1942 imeli po svojih koncentracijskih taboriščih, tako na otoku Ustica in v Reniciju vse do fašističnega zloma. Zatem so ga prevzeli nemški nacisti, ki so ga zaprli v taborišče pri Nürnbergu, nato v Flossenburg in zatem v Buchenwald.

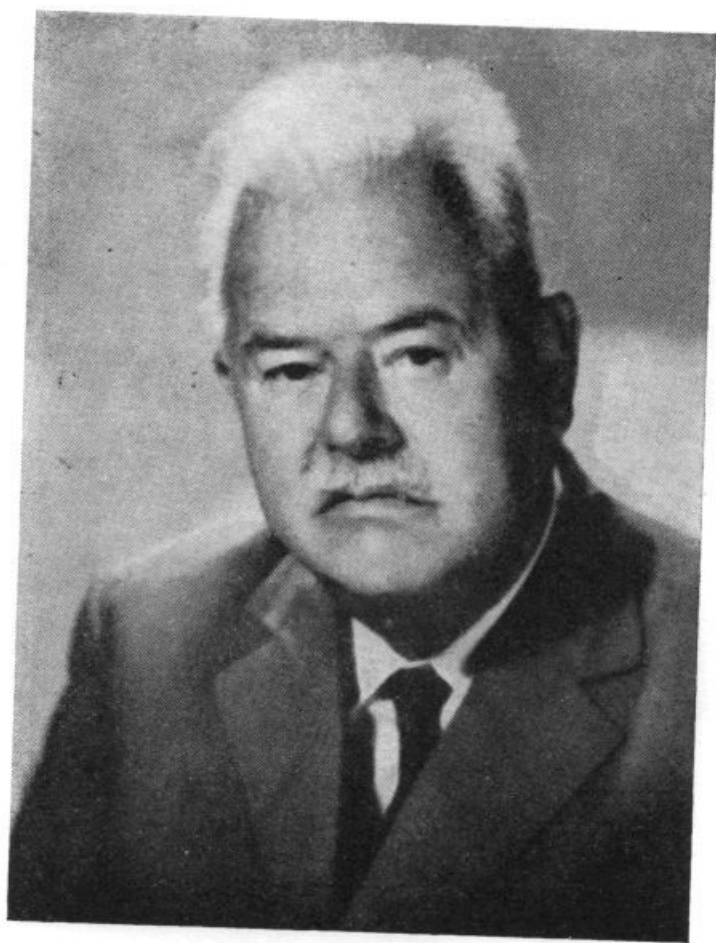
Ta in takšna preganjanja pa pokojnega dr. Dušana Kermavnerja niso uklonila. Dasi je bil strokovno izobražen kot pravnik, saj je diplomiral in nato še doktoriral na pravni fakulteti v Ljubljani, se je v skladu s svojim svetovnim nazorom posvetil v prvi vrsti študiju slovenske politične zgodovine. Skoro pozabljeno je tudi že, da je bil med soustanovitelji ugledne levičarske, napredne knjižnice »ENKA« in da je pisal tudi v tedaj znano »Malo knjižnico«. Postal je neutrujen ostro kritičen politični pisatelj in od časa, ko je bil uslužben pri Narodni in univerzitetni knjižnici, ga najdemo tudi kot avtorja številnih političnih znanstvenih spisov. Njegov opus je velik. Napisal je deset samostojno publiciranih del, preko sto razprav in člankov, petnajst polemičnih zapisov, štiriindvajset člankov za Enciklopedijo Jugoslavije in več obsežnih člankov za Slovenski biografski leksikon. Ta zajetni opus pokojnika, kateremu je treba dodati še tri velika dela, ki jih je o istovrstni tematiki napisal pokojnik v zadnjem razdobju, mu je prinesel med drugim tudi priznanje dopisnega člana naše akademije,

ki naj bi mu sledilo redno članstvo, kar pa je na žalost preprečila njegova prezgodnja smrt.

Samo še ena njegova poteza naj bo omenjena. Bil je patriot. Svoj veliki patriotizem je izpričeval s tem, da je od prvih začetkov izgrajevanja naše osvobojene domovine sodeloval pri najbolj odgovornem javnem delu. Ko se je namreč pripravljala prva ustava naše države (1945), je sodeloval v zveznem ministruvstvu za konstituantno in s tem pri delu na osnutku prve zvezne ustave. Kot član Inštituta za proučevanje mednarodnih vprašanj pa je v letih 1945 do 1948 sodeloval pri izdelavi vrste memorandumov, ki so bili predloženi mirovnim konferencam in posvetovanjem, posebno tistim, kjer je tekla razprava o Trstu in o Slovenski Koroški.

Opravil je tako v resnici pomembno znanstveno, strokovno in politično delo. Pri tem sta ga odlikovali velika skromnost in izredna discipliniranost, ki sta sodelovanje z njim vedno napravili prijetno. Spomin na Dušana Kermavnerja bo tako ostal vedno svetel in poln spoštljivosti.

Lado Vavpetič



Branimir Gušić

BRANIMIR GUŠIĆ
(1901—1975)

Dne 7. julija 1975 je v Zagrebu umrl redni član JAZU in naš zunanji dopisni član, eminentni profesor otorinolaringologije na zagrebški medicinski fakulteti, dr. Branko Gušić.

Pokojnik se je rodil 1901 v Zagrebu. Potem ko je l. 1926 istotam končal medicino, je doktoriral dve leti kasneje še iz geografije, ki je poleg medicine izpolnjevala njegovo življenje.

L. 1938 je postal docent na zagrebški otorinolaringološki kliniki, profesor pa ni mogel postati, ker je bilo njegovo napredno prepričanje preveč znano. Takoj po okupaciji so ga odpustili iz službe in ga poslali na prisilno delo v Nemčijo.

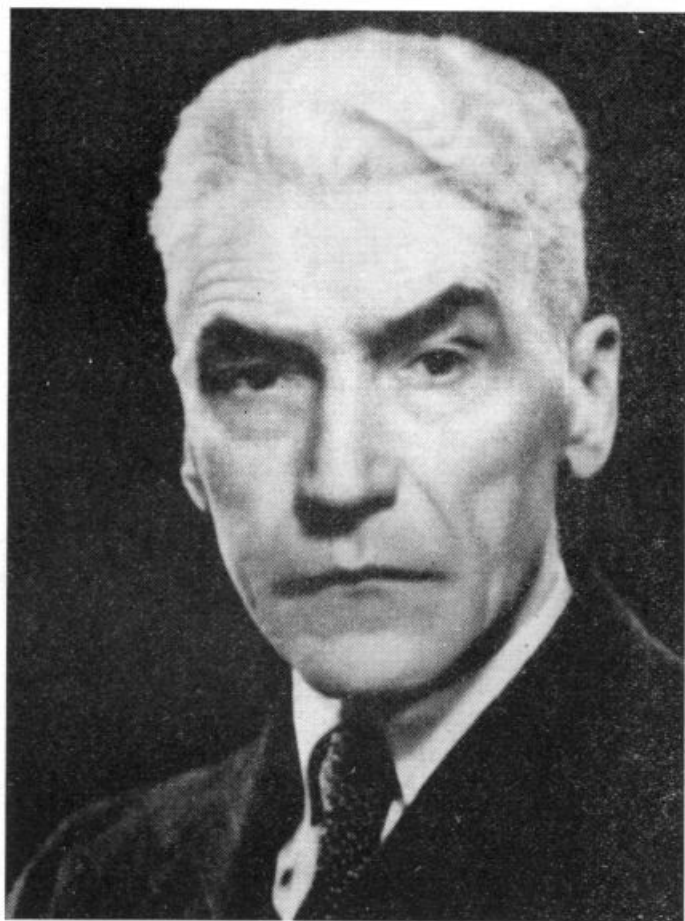
Po osvoboditvi je postal profesor in predstojnik otorinolaringološke klinike v Zagrebu, kar je ostal do upokojitve. Njegov medicinski opus obsega dolgo vrsto znanstvenih in strokovnih razprav, nič manj pa ni geografsko-narodopisnih del. Količkor mu je dopuščal čas, je sistematično raziskoval jugoslovanska in ostala balkanska gorstva.

1947 je postal redni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu. Kot velik prijatelj Slovencev si je pridobil znatne zasluge za zbližanje slovenske in hrvaške medicine. Zato ga je SAZU l. 1964 izvolila za svojega zunanjega dopisnega člana; dopisni član Srpske akademije nauka i umetnosti pa je postal že l. 1961. Bil je član številnih zamejskih strokovnih društev.

Pokojni akademik Branko Gušić si je veliko prizadeval za sodelovanje med nacionalnimi akademijami v SFRJ in več let uspešno vodil medakademijski koordinacijski odbor medicinskih razredov jugoslovanskih akademij.

Slovenska akademija bo ohranila Branku Gušiću trajen spomin.

Milko Bedjanič



Stanko Škerlj

STANKO ŠKERLJ

(1893—1975)

Rodil se je 7. februarja 1893 v Novem mestu v uradniški družini — oče je bil tamkaj sodnik — kot najmlajši od šestih otrok. Po osnovni šoli in gimnaziji, ki jo je končal v Novem mestu, se je leta 1911 vpisal na dunajsko univerzo, kjer je študiral romansko in germansko filologijo. V letih 1913 in 1914 je bil na univerzi v Firencah, nato spet na Dunaju, kjer je leta 1916 končal študije in bil promoviran za doktorja romanske filologije.

Od 1917 do 1930 je služboval na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani — z izjemo dveh let (1922—1924), ki jih je kot štipendist prebil na Sorboni, kjer je pripravljajl svojo najobsežnejšo jezikovno razpravo o sintaksi deležnika sedanjega časa in gerundija v stari italijanščini — knjigo, ki je izšla v Parizu in bila 1928 nagrajena od Francoskega inštituta.

Leta 1930 se je S. Škerlj preselil v Beograd, kjer ga je tamkajšnja filozofska fakulteta izvolila za docenta, 1933 pa za izrednega profesorja romanske filologije oziroma italijanskega jezika in literature. Tu je ostal vse do leta 1946, ko ga je univerza v Ljubljani izvolila za rednega profesorja romanske filologije in še posebej italijanskega jezika in književnosti. To funkcijo je z uspehom opravljal do svoje upokojitve 1959. Bil je ves čas predstojnik oddelka za romanske jezike in književnosti, eno leto dekan in več let prodekan filozofske fakultete v Ljubljani. Skupaj s profesorjem Milanom Grošljem je ustanovil revijo *Linguistica* in bil eden od glavnih pobudnikov za ustanovitvev Lingvističnega krožka in njegov dolgoletni vodja.

V času več kot petdesetletnega znanstvenega dela se je S. Škerlj posvečal več različnim tematikam. Zanj je zlasti značilno, da ni bil ozko usmerjen specialist, marveč široko razgledan znanstveni in kulturni delavec, ki so ga poleg italijanskega jezika in literature, ki ju je na univerzi dolga leta predaval, zanimala tudi druga kulturna področja, še zlasti razvoj kulturnih stikov med Slovenci, Hrvati in Srbi ter sosednjim italijanskim narodom, še posebej pa seveda med slovensko in italijansko kulturo. Tu ga je skozi vse življenje prav posebno pritegovalo gledališko življenje Slovencev oziroma Ljubljane in delež, ki so ga pri tem imele od XVII.—XIX. stoletja italijanske gledališke skupine. Ta tematika se v njegovem znanstvenem delu pojavlja od najbolj ranih pa vse do zadnjih let njegovega življenja, ko mu je uspelo vsa dognanja strniti v obsežni knjigi o italijanskih predstavah v Ljubljani od XVII.—XIX. stoletja,

knjigi, ki jo je 1973 izdala SAZU. S tem se mu je izpolnila morda njegova največja znanstvena želja, da namreč po mnogih letih vztrajnega dela dokonča to veliko kulturno-zgodovinsko delo, ki osvetljuje kulturne odnose med Slovenci in Italijani od XVIII. stoletja dalje.

Kot jezikoslovca so ga pritegovala vprašanja splošnega jezikoslovja in še posebej vprašanja sintakse italijanskega in drugih jezikov, med njimi tudi slovenskega. S tega področja, kjer se je njegovo znanstveno delo začelo, mu je uspelo dati morebiti največ novega. Razen že omenjene njegove sintaktične študije, ki je izšla v Parizu, je kasneje napisal še vrsto razprav, v katerih je uspešno obdelal posamezna vprašanja sintakse italijanskega jezika, pri čemer je upošteval bogat primerjalni material mnogih drugih jezikov. Večina njegovih rešitev je bila nova celo za same Italijane in zato je razumljivo, da je bil ugled S. Škerlja na italijanskih univerzah velik. Kot jezikoslovec-romanist je do podrobnosti obvladoval romansko filologijo, njene probleme in metodo. Skratka S. Škerlj je bil v romanistiki temeljito in vsestransko razgledana osebnost, spoštovan, priznan in upoštevan v mednarodnih znanstvenih krogih.

Razen jezikoslovnih in sintaktičnih vprašanj je S. Škerlja zanimala tudi italijanska literatura, ki jo je dobro poznal, saj je to od njega terjala tudi njegova poklicna dolžnost, manj pa jo je osebno raziskoval. Kljub temu je tudi s tega področja napisal vrsto razprav in pregledov o znamenitih ljudeh italijanske kulture: Danteju, Petrarci, Leonardu, Machiavelliju, Celliniju in Goldoniju.

Zanimali pa so ga seveda živo tudi žgoči problemi lastnega naroda, s katerimi je bil vedno intimno povezan. Zlasti je treba omeniti njegovo dolgoletno prizadeto ukvarjanje z vprašanji slovenskih narodnih manjšin v Italiji in na Koroškem. O njih je napisal vrsto člankov in razprav v revijah in dnevnem časopisu doma in za mejo. S temi problemi se je še posebno ukvarjal takoj po vojni, ko je bil član Inštituta za mednarodna vprašanja pri Ministrstvu za zunanje zadeve in je kot tak pripravljaval gradivo za mednarodne konference o slovenskih mejah.

Stanko Škerlj je bil široko in temeljito razgledan znanstvenik in kulturni delavec, ki ima tudi velike zasluge za popularizacijo romanskih kultur med Slovenci. Zato je razumljivo, da je dobil za to visoka priznanja, malo pred smrtjo tudi visoko odlikovanje Francoske republike za pospeševanje francoske kulture med Slovenci.

Tine Logar



Kosta Todorović

KOSTA TODOROVIĆ (1887—1975)

Dne 19. septembra 1975 se je končalo bogato življenje našega zunanjega dopisnega člana, rednega člana Srpske akademije nauka i umetnosti, profesorja infektologije na beograjski medicinski fakulteti, dr. Koste Todorovića.

Pokojnik se je rodil l. 1887 v Beogradu. L. 1912 je končal študij medicine v Gradcu. Kot mlad vojaški zdravnik se je udeležil prve in druge balkanske vojne, kmalu nato pa tudi prve svetovne vojne. Doživel je vse strahote umika poražene srbske vojske skozi Albanijo na otok Krf, nato pa tudi zmagoslavni povratek prek Soluna. Na lastne oči je videl, kako so nalezljive bolezni — veliko bolj kot sovražnikove krogle — uničevale onemogle vojake. Že takrat se je v njem utrdil sklep, da bo svoje življenje posvetil borbi proti nalezljivim boleznim. L. 1924 je zapustil vojaško službo, ko se mu je ponudila priložnost, da postane upravnik infekcijske bolnišnice v Beogradu. 1926 je postal profesor in šef infekcijske klinike. Ob prihodu okupatorja je moral zapustiti kliniko, deloval pa je na terenu pri zatiranju pegavice med begunci.

Po osvoboditvi je zopet prevzel svojo kliniko in razvil obširno znanstveno in raziskovalno delo na raznih področjih infektologije.

1947 je postal dopisni, 1948 pa redni član Srpske akademije, hkrati pa tudi tajnik razreda za medicinske vede. To funkcijo je opravljal dolga leta, dokler so mu to dopuščale moči. Veliko let je bil predsednik Srbskega zdravniškega društva in Zveze zdravniških društev Jugoslavije. Zadnja leta je bil predsednik Združenja albanskih borcev iz prve svetovne vojne.

L. 1933 je izšel Todorovićeve znameniti učbenik »Akutne infekcijske bolezni«, edina knjiga te vrste v jugoslovanskem prostoru. Ta knjiga je potem doživela še štiri izdaje, zadnjo leta 1964. Todorovićeve učbenik je bil za jugoslovansko zdravstvo neprecenljivega pomena, saj so iz njega črpale svoje znanje številne generacije jugoslovanskih zdravstvenih delavcev.

Kosta Todorović je bil ustanovitelj in dolgoletni upravnik infekcijske klinike v Beogradu. S to kliniko je ustvaril ugleden in pomemben medicinski center, ki je širil zdravstveno prosveto po vsej deželi. Todorovićeve zasluga je, da je v Jugoslaviji infektologija dobila v študiju medicine tišto mesto, ki ji gre. Zavedajoč se pomena, ki ga imajo infekcijske bolezni v narodni

patologiji Jugoslavije, je Todorović z brezkompromisno doslednostjo dosegel, da so njegovi učenci to panogo medicine v resnici obvladali kakor malokje v svetu. Vendar pokojni ni bil svojemu narodu samo učitelj medicine in zdravstveni prosvetitelj, z neumorno delavnostjo, skrajno vestnostjo, kritičnostjo, poštenostjo in humanostjo je z lastnim zgledom pokazal vsem, kakšen bi naj bil ne samo vsak zdravnik, temveč vsakdo nasploh. Da mu je to uspelo, priča velikanski ugled, ki ga je Todorović užival ne samo v strokovnih krogih temveč pri celem svojem narodu in tudi širom sveta. Čeprav Srb z vso dušo, ni zamudil nobene priložnosti, da ne bi podčrtal pomena bratskega sožitja združenih jugoslovanskih narodov. Skoraj ni bilo pisma, v katerem ne bi poudaril, da so uspehi tega ali onega uspehi jugoslovanske medicine.

SAZU bo ohranila Kosto Todorovića v častnem spominu.

Milko Bedjanič

III

POROČILO O DELU AKADEMIJE

AKADEMIJA V LETU 1975

Člani in delavci akademije

SAZU je imela ob koncu leta 1975: 2 častna člana, 31 rednih članov, 21 dopisnih članov, 23 zunanjih dopisnih članov, skupaj torej 77 članov.

V I. razredu je bilo 8 rednih, 4 dopisni in 4 zunanji dopisni člani, v II. razredu 4 redni, 4 dopisni in 5 zunanjih dopisnih članov, v III. razredu 3 redni, 6 dopisnih in 1 zunanji dopisni član, v IV. razredu 3 redni, 3 dopisni in 4 zunanji dopisni člani, v V. razredu 8 rednih, 2 dopisna in 5 zunanjih dopisnih članov, v VI. razredu 5 rednih članov, 2 dopisna in 4 zunanji dopisni člani.

Skupščina SAZU je dne 20. marca 1975 izvolila za podpredsednika SAZU za področje zgodovinskih, družbenih in humanističnih ved akademika Borisa Ziherla; za dopisne člane v razredu za zgodovinske in družbene vede dr. Borisa Majerja, dr. Alojzija Finžgarja in dr. Stojana Pretnarja; za zunanje dopisne člane v razredu za prirodoslovne vede akademika Petra Stevanovića iz Beograda in Vando Kochansky-Devidé iz Zagreba, v razredu za umetnosti pa akademika Krsta Hegedušića iz Zagreba in akademika Stanojla Rajičića iz Beograda.

Predsednik SAZU Josip Vidmar je bil 24. marca 1975 izvoljen za dopisnega člana Akademije umetnosti NDR. 6. junija 1975 pa sta bila izvoljena akademika Srečko Brodar in Dušan Hadži za dopisna člana JAZU.

Akademika Bogo Grafenauer in Božidar Jakac sta bila izvoljena za dopisna člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

SAZU je v letu 1975 izgubila tri redne člane (Franceta Koblarja 11. 1. 1975, Borisa Kalina 22. 5. 1975 in Stanka Škerlja 21. 7. 1975), enega dopisnega člana (Dušana Kermavnerja 11. 6. 1975) in pet zunanjih dopisnih članov (Jeana Nougayrola 23. 1. 1975, Iva Andrića 13. 3. 1975, Krsta Hegedušića 8. 4. 1975, Branimirja Gušića 7. 7. 1975 in Kosto Todorovića 20. 9. 1975).

Na SAZU je ob koncu leta 1975 delalo s polnim delovnim časom 157 delavcev, od tega 78 raziskovalcev, 4 stažisti, 8 stro-

kovnih delavcev, 18 bibliotekarskih in knjižničarskih delavcev, 25 upravnih in računskih delavcev, 11 tehničnih in 15 pomožnih delavcev. Delavcev s skrajšanim delovnim časom je bilo 12, stalnih zunanjih sodelavcev pa 11.

Inštituti

SAZU ima 13 inštitutov, terminološko komisijo s pravno, tehnično, medicinsko, veterinarsko, naravoslovno in umetnostno sekcijo, komisijo za historične slovarje slovenskega jezika, študijski center za zgodovino slovenskega izseljenstva, študijski center za družbeno problematiko, v katerem delujejo štiri skupine, ki se ukvarjajo z razvojem pravne misli v Sloveniji, s študijem narodnostnih skupin tujih narodnosti, ki živijo v SFRJ, s pravnimi vprašanji, ki se tičejo varstva okolja in prostorskega načrtovanja in s problemi vpliva ostankov fašizma in nacizma na sosednje dežele ter svet za proučevanje in varstvo okolja.

Odlikovanja, nagrade in priznanja so prejeli v letu 1975:

Predsednik SAZU Josip Vidmar: red jugoslovanske zastave z lento, zlato plaketo »Ilegalec« (ob 30-letnici osvoboditve Ljubljane), Župančičevo nagrado za leto 1975 za prevode Molièrovih del, 4. 10. 1975 pa je bil imenovan tudi za častnega člana Slavističnega društva Slovenije. Priznanje SR Slovenije ob osemdesetletnici.

Podpredsednik SAZU Anton Kuhelj: red bratstva in enotnosti z zlatim vencem.

Akademik Bratko Kreft: nagrado AVNOJ za leto 1975, Prešernovo nagrado za leto 1975 za življenjsko delo na področju literarne in gledališke umetnosti, red zaslug za narod z zlato zvezdo in imenovanje za predsednika mednarodnega slavističnega komiteja.

Akademik Makso Šnuderl: red jugoslovanske zastave z lento in častni doktorat pravnih znanosti ljubljanske univerze.

Akademik Fran Zwitter: red republike z zlatim vencem.

Znanstveni svetnik Alfonz Gspan: red republike s srebrnim vencem.

Kidričevo nagrado za leto 1975 so prejeli pokojni akademik France Koblar, akademik Anton Ocvirk, akademik Fran Zwitter in dopisni član prof. dr. Robert Blinc.

Nagrada sklada Borisa Kidriča sta prejela dopisni član dr. Ernest Mayer in višji znanstveni sodelavec dr. France Bernik.

24. junija 1975 je akademik Stanko Škerlj prejel red častne legije (Légion d'honneur) oficirske stopnje za svoje zasluge pri razvijanju odnosov v znanosti in kulturi med Francijo in Jugoslavijo.

Akademik Janez Milčinski je v letu 1975 postal član matične komisije Znanstvenega društva Kosova in član upravnega sveta Mednarodnega združenja univerz v Moskvi.

Zunanji dopisni član, akademik Desanka Maksimović je prejela specialno Vukovo nagrado za leto 1975 za izreden prispevek h kulturnemu razvoju SR Srbije in spominsko plaketo za sodelovanje na področju otroške literature.

Zunanji dopisni član, akademik Edhem Čamo je v letu 1975 postal dopisni član JAZU, predsednik sveta akademij, predsednik sveta jugoslovanskega združenja Nauka i društvo, član predsedstva republiške konference SSRN BiH in delegat sveta akademij v zveznem komiteju za znanost in kulturo.

Zunanji dopisni član akademik Franjo Kogoj je v letu 1975 prejel diplomu Savjeta za očuvanje kulturne baštine komune hvarske in zlato značko Vojnomedicinske akademije v Beogradu.

Znanstvenega svetnika dr. Jaroslava Šašla je 31. 10. 1975 avstrijski zvezni minister za znanost in raziskovanje imenoval za dopisnega člana Avstrijskega arheološkega inštituta (Österreichisches Archäologisches Institut).

Pomembnejši dogodki

1. 1. 1975 je prešel v sestavo Inštituta za raziskovanje krasa SAZU dotedanji Notranjski muzej kot kraška muzejska zbirka.

26. 2. 1975 je imel predsednik SAZU otvoritveni govor ob razstavi »Pračlovek na Pivškem«, ki je bila v prostorih Inštituta za raziskovanje krasa v čast akademiku Srečku Brodarju.

14. 3. 1975 je imel predsednik SAZU poslovilni govor dopisnemu članu Ivu Andriću v SANU.

Na podlagi sklepov skupščine SAZU z dne 20. 3. 1975 se je — medicinski oddelek osamosvojil in postal VI. razred SAZU;

— se je v okviru I. razreda ustanovil študijski center za družbeno problematiko;

— se je v okviru II. razreda ustanovila komisija za historične slovarje;

— se je Inštitut za zgodovino umetnosti preimenoval v Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta.

10. 5. 1975 se je predsednik SAZU udeležil osrednje proslave 30. obletnice osvoboditve na Trgu revolucije v Ljubljani.

4. 6. 1975 se je predsednik SAZU odzval povabilu v Budimpešto ob izidu Prešernovih poezij v madžarskem jeziku.

8. 6. 1975 je predsednik SAZU kot član delegacije Sveta akademij znanosti in umetnosti SFRJ v Bukarešti prisostvoval razgovoru o sodelovanju med našimi akademijami in Romunsko akademije znanosti ter Romunsko sociološko akademijo.

17. 6. 1975 je bila na SAZU razširjena seja komisije za prostorski razvoj SAZU, ki ji predseduje podpredsednik SAZU akademik Anton Kuhelj.

26. 6. 1975 se je glavni tajnik SAZU akademik Gorazd Kušej udeležil odkritja spominske plošče ob 100-letnici rojstva dr. Gregorja Kreka, prvega glavnega tajnika akademije in na kratko orisal njegovo ustvarjalno delo na področju pravnih znanosti, medtem ko je o pokojnikovih zaslugah za slovensko glasbo govoril akademik Dragotin Cvetko.

1. 7. 1975 je bila ustanovna seja študijskega centra za družbeno problematiko.

2. 7. 1975 je predsednik SAZU v dijaškem domu Slovenskega šolskega društva v Celovcu predaval o nastanku in razvoju osvobodilnega gibanja med Slovenci.

14. 7. 1975 se je glavni tajnik akademik Gorazd Kušej kot predstavnik predsedstva SAZU udeležil začetka V. mednarodnega kongresa o heterociklični kemiji, ki je bil v dvorani Union.

15. 7. 1975 je bil na akademiji sestanek o financiranju, kadrovski politiki in investicijski izgradnji SAZU, ki so mu prisostvovali predstavniki akademije, predstavniki Raziskovalne skupnosti Slovenije in predstavnik IS SRS. Sestanek je vodil predsednik SAZU Josip Vidmar.

V času med 2. in 8. septembrom je akademik Bratko Kreft predsedoval zasedanju mednarodnega slavističnega komiteja v Vzhodnem Berlinu.

5. 9. 1975 sta se podpredsednik SAZU akademik Anton Kuhelj in predsednik sveta delovne skupnosti SAZU ing. Mitja Zupančič udeležila otvoritve razstave na Inštitutu za raziskovanje krasa SAZU, ki je bila pripravljena v počastitev 30-letnice osvoboditve.

12. 9. 1975 je bil vpisan v razvid samoupravnih sporazumov samoupravni sporazum o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo SAZU.

V septembru se je dr. E. Cevc kot zastopnik SAZU udeležil proslave in simpozija ob petstoletnici smrti stavbarja in kiparja Jurija Dalmatinca v Šibeniku.

Od 1. do 3. 10. 1975 sta na mednarodnem znanstvenem zborovanju ob stoletnici uporov v BiH in drugih balkanskih pokrajinah v letih 1875—1878 v Sarajevu zastopala SAZU akademika Bogo Grafenauer in Fran Zwitter.

4. 10. 1975 je predsednik govoril na VIII. kongresu Zveze pisateljev Jugoslavije.

14. 10. 1975 je bila slovesna seja na Skupščini SRS v počastitev 80-letnice predsednika SAZU Josipa Vidmarja, kjer je bila predsedniku izročena listina o priznanju SR Slovenije za njegove zasluge na področju njenega in jugoslovanskega kulturnega in splošnega družbenega razvoja.

Od 6. do 13. 10. 1975 se je mudil v ZSSR podpredsednik SAZU Boris Zihelr, ki se je kot predstavnik SAZU udeležil v Moskvi proslave 250-letnice Akademije znanosti ZSSR. Ob tej priliki je prebral tudi poslanico SAZU.

V času od 8. do 13. 10. 1975 je akademik Lado Vavpetič sodeloval z referatom na mednarodnem sestanku pravnikov v Regensburgu, katerega podpredsednik je bil.

Oktobra 1975 je akademik France Bezljaj predaval na 1. jugoslovanski onomastični konferenci v Tivtu.

Konec oktobra 1975 se je akademik Svetozar Ilešič z referatom udeležil slavnostnega zborovanja Geografskega društva SR Makedonije v Skopju in bil izvoljen za častnega člana Geografskega društva SR Makedonije.

27. 10. 1975 je predsednik sprejel predstavnike Sveta jugoslovanskih akademij pod vodstvom predsednika Sveta akademika Edhema Čama.

14. 10. 1975 je izšla II. knjiga Slovarja slovenskega knjižnega jezika.

13. 11. 1975 je DZS kot založnica slovarja priredila v hotelu Union tiskovno konferenco, na kateri je med drugimi spregovoril akademik B. Kreft, poročali pa so: dr. J. Jurančič, dr. J. Rigler, A. Vidovič-Muha in Z. Leder-Mancini.

22. in 23. 12. 1975 je bilo v Ljubljani znanstveno posvetovanje Osvoboditev Slovenije 1945. Med organizatorji je bil tudi Inštitut za občo in narodno zgodovino SAZU, med referenti pa akademika Fran Zwitter in Bogo Grafenauer.

23. 5. 1975 se je posvetovanja o krasu v Zagrebu udeležil kot član sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU dr. P. Habič.

7. 3. 1975 je bila na SAZU tiskovna konferenca ob izidu naslednjih publikacij:

Dr. Josip Žontar, Obveščevalna služba in diplomacija avstrijskih Habsburžanov v boju proti Turkom v 16. stoletju.

Dr. Iskra V. Čurkina, Matija Majar Ziljski.

Dr. Cene Logar, Predmetna teorija. Analiza in kritika filozofije Alexija Meinonga.

27. 3. 1975 je bila na SAZU tiskovna konferenca o naslednjih publikacijah:

Dr. Martinčič, Rod *Alchemilla L.* v Sloveniji.

Dr. Jože Bole, Rod *Zospeum Bourguignat 1856* (*Gastropoda, Ellobiidae*) v Jugoslaviji.

Dr. Dragica Turnšek in dr. Stanko Buser, Spodnjekredne korale, hidrozoji in hetitide z Banjske planote in Trnovskega gozda.

Dr. Katica Drobne, Velike miliolide iz paleocenskih skladov severozahodne Jugoslavije.

Dr. Drago Meze, Porečje Kokre v pleistocenu.

Dr. Milan Šifrer, Kvartarni razvoj Dravinjskih gor in bližnjega obrobja

Dr. Igor Vrišer, Mesta in urbano omrežje v SR Sloveniji.

V Prešernovi dvorani SAZU je 10. 4. 1975 predsednik Josip Vidmar odprl razstavo, posvečeno 25-letnici smrti akademika Franceta Kidriča. Razstava je bila odprta do 19. 4. 1975.

6. 5. 1975 je v isti dvorani podpredsednik Boris Ziherl odprl razstavo arhiva Slovenije, posvečeno 30-letnici osvoboditve. Razstava je trajala do 14. 6. 1975.

17. 10. 1975 je bila v Prešernovi dvorani v počastitev 80-letnice predsednika SAZU odprta razstava o njegovem življenju in delu. Razstavo je odprl podpredsednik Boris Ziherl. Odprta je bila do 30. 10. 1975.

23. 12. 1975 je bila v isti dvorani odprta razstava o Ivanu Prijatelju. Razstavo je odprl predsednik Josip Vidmar. Odprta naj bi bila do 10. 1. 1976.

Predavanja

Na SAZU so predavali:

Prof. dr. Fran Petre, France Kidrič v tokovih literarne zgodovine, 16. 4. 1975.

Dopisni član prof. dr. Stojan Pretnar, Intelktualne krea-
cije v gospodarstvu, 4. 6. 1975.

Dr. Mariá Kosová, Akademija znanosti v Bratislavi, So-
dobna narodopisna teorija in praksa na Slovaškem, 16. 10.
1975.

Dopisni član prof. dr. Alojzij Finžgar, Nekaj pravnoteore-
tičnih pogledov na družbeno lastnino, 25. 11. 1975

Akademik Anton Slodnjak, Ivan Prijatelj v krogu literarnih
zgodovinarjev svoje dobe, 23. 12. 1975.

Stiki s tujino

Dne 13. 1. 1975 so obiskali SAZU prof. dr. Karel F. Alexan-
der, direktor inštituta za elektronsko fiziko Akademije znano-
sti NDR, prof. dr. Rudolf Münze, vodja oddelka za nuklearne
vede Akademije znanosti NDR, in prof. dr. Manfred Balarin,
namestnik vodje oddelka za nuklearne vede Akademije zna-
nosti NDR. Sprejel jih je podpredsednik SAZU akad. Anton
Kuhelj.

Dne 7. 2. 1975 je bil pri predsedniku SAZU Josipu Vidmarju
na protokolarnem obisku generalni konzul NDR Kurt Stillman.

20. 2. 1975 sta obiskala SAZU švicarski veleposlanik v Jugo-
slaviji dr. Hansjörg Hess in švicarski generalni konzul v Za-
grebu Max Leu.

17. 3. 1975 je predsednik SAZU ob priliki tovariškega sre-
čanja vseh nekdanjih štipendistov ustanove Alexander von
Humboldt, ki je bilo na SAZU, sprejel glavnega tajnika te
ustanove dr. Heinricha Pfeifferja in načelnika oddelka za stike
za Vzhodno Evropo dr. Thomasa Berbericha.

28. 5. 1975 je glavni tajnik SAZU akad. Gorazd Kušej spre-
jel vietnamsko delegacijo znanstvenikov, ki so seanimali za
organizacijo znanstvenega dela v Sloveniji.

10. 6. 1975 so podpredsednik SAZU Anton Kuhelj, glavni
tajnik akademije Gorazd Kušej in akad. Bratko Kreft sprejeli
državnega sekretarja v ministrstvu za kulturo NDR Kurta
Löfflerja, ki se je mudil na študijskem potovanju v naši repub-
liki na povabilo podpredsednika Izvršnega sveta SRS dr. Avgu-
ština Laha.

27. 6. 1975 je bil pri predsedniku SAZU na protokolarnem
obisku veleposlanik Egipta dr. Galeb.

7. 7. 1975 je glavni tajnik SAZU prisostvoval sprejemu na
Ameriškem kulturnem centru v počastitev ameriškega držav-
nega praznika.

22. 9. 1975 je podpredsednik SAZU A. Kuhelj sprejel na SAZU prof. Sergia Parto, prorektorja univerze Campinas v Braziliji.

4. 10. 1975 sta se podpredsednik A. Kuhelj in glavni tajnik SAZU G. Kušej udeležila sprejema ob 20-letnici ustanovitve NDR.

27. 10. 1975 se je glavni tajnik SAZU Gorazd Kušej udeležil sprejema v Avstrijskem generalnem konzulatu ob priliki nacionalnega praznika Avstrije in

4. 11. 1975 sprejema ob 58-letnici oktobrske revolucije, ki ga je priredil generalni konzul ZSSR.

11. 11. 1975 je podpredsednik SAZU Boris Ziherl sprejel generalnega konzula ZSSR, ki je prišel na poslovilni obisk.

Po posredovanju Sveta akademij znanosti in umetnosti SFR J so prišli v Ljubljano:

3. 3. do 10. 3. 1975 Julija Beljajeva iz Moskve, znanstveni sodelavec Inštituta za slovanske jezike in balkanistiko Akademije znanosti ZSSR, ki je obiskala Filozofsko fakulteto v Ljubljani.

29. 4. 1975 dr. Norbert Langhoff in ing. Wielfrid Schneider iz Akademije znanosti NDR, Berlin, katera je sprejel podpredsednik A. Kuhelj.

7. in 8. 6. 1975 delegacija ruskih kemikov, ki je obiskala Inštitut Jožef Stefan in Kemijski inštitut Boris Kidrič. V delegaciji so bili: akad. Nikolaj N. Žavoronkov, dop. član Taljroze L. Viktor, dr. Genadij I. Nikišin, dr. Sergej B. Savvin. dr. Vladimir Al. Sergejev in Robert N. Šelokov.

V septembru se je mudil na petdnevem obisku v Inštitutu Jožef Stefan znanstveni sodelavec Inštituta za visoke temperature Akademije znanosti ZSSR dr. Lev Gorohov.

Od konca oktobra do 4. 11. 1975 je bil gost Inštituta za sociologijo in filozofijo univerze v Ljubljani prof. dr. V. Kuderjavcev, prodekan matematične fakultete v Moskvi.

11. 12. 1975 je obiskala Inštitut za sociologijo in filozofijo univerze v Ljubljani delegacija sedmih znanstvenikov iz ZSSR, ki jo je vodil (dopisni) član Akademije znanosti ZSSR M. N. Rutkevič.

V okviru sodelovanja Sveta akademij z Akademijo znanosti ZSSR se je mudil dva meseca v Moskvi samostojni raziskovalec Inštituta za sociologijo in filozofijo univerze v Ljubljani prof. Žiga Knap.

V okviru sodelovanja Sveta akademij z Nacionalno akademijo znanosti v Washingtonu so prišli v Slovenijo:

V maju 1975 dr. Jeffrey R. Powell — Department of Biology, Yale Univ. N. H. Conn. Sprejel ga je prof. F. Ločniškar.

Na šestmesečno bivanje je prišel v maju 1975 dr. D. P. Adam — U. S. Geological Survey Manlo Park Calif. Delal je z dr. Šercljem v palinološkem laboratoriju SAZU.

Junija 1975 dr. Roger G. Bates — Department of Chemistry Univ. of Florida.

6. 7. 1975 prof. dr. Robert Carlile, ki je obiskal INO v Lendavi.

V septembru 1975 je prišel na šestmesečno bivanje prof. dr. Claude Garrod, Dep. of Physics, Univ. of Calif.

Julija 1975 se je vrnil iz ZDA dr. Janez Kuščer, prof. fizike na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani, ki se je študijsko mudil na Inst. of Technology California.

Z devizami, ki jih je SAZU prejela v letu 1975, so se udeležili člani in sodelavci SAZU znanstvenih zborovanj in sestankov:

akad. Bratko Kreft — mednarodne znanstvene konference (slavističnega simpozija) v Vzhodnem Berlinu,

dop. član prof. dr. Tine Logar — rednega sestanka OLA v Moskvi,

asistent Francka Benedik — sestanka delovne skupine OLA v Moskvi,

akad. A. Kuhelj — letnega zborovanja Nemške akademije naravoslovcev Leopoldina,

akad. Bogdan Brecelj — mednarodnega kongresa SICOT v Kopenhagnu,

višji strokovni sodelavec ing. Alojz Marinček in asistent Andrej Seliškar — mednarodnega zborovanja fitocenologov v Rintelnu,

dop. član dr. ing. Miha Tišler — sestanka stalnega odbora za sodelovanje z Nacionalno akademijo v Washingtonu.

višji znanstveni sodelavec dr. France Habe — delovne konference o zaščiti jam in jamskem turizmu, ki je bila v Obertraunu.

znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel s predavanjem arheološko historičnega sestanka v Ogleju,

znanstveni svetnik dr. Valens Vodušek, znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer, asistent Mirko Ramovš, asistent Marko Terseglav, znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc, strokovni delavec Julijan Strajnar in asistent Helena Podlogar — sestanka Alpes Orientales v Reziji,

akad. Viktor Korošec — XXII. mednarodnega asiriološkega snidenja v Göttingenu,

dop. član prof. dr. Tine Logar — sestanka komisije OLA v Sofiji,

znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer — zasedanja mednarodne komisije za ljudsko pesništvo SIEF v Breukelnu,

višji znanstveni sodelavec dr. Dragica Turnšek — II. mednarodnega simpozija o fosilnih koralah v Parizu,

znanstveni sodelavec dr. Katica Drobne — mikropaleontološkega simpozija v Romuniji,

znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel — mednarodnega kolokvija o onomastiki v rimskem imperiju v Parizu,

akad. Lado Vavpetič — mednarodnega sestanka pravnikov v Regensburgu,

višji strokovni sodelavec Jan Carnelutti in asistent Božo Drovenik — letnega zborovanja in predavanja koroških entomologov v Celovcu,

višji strokovni sodelavci dipl. ing. Alojz Marinček, dipl. ing. Ivo Puncer in dipl. ing. Mitja Zupančič — znanstvenega posvetovanja v Lienzu,

višji strokovni sodelavec Marko Žerovnik — simpozija z referatom in mednarodne razstave hidrografskih kart v Budimpešti,

dop. član dr. ing. Janez Peklenik — konference CIRP.

Na študij so potovali v tujino:

asistent Božo Drovenik — v Avstrijo v zvezi z determinacijo hroščev in pregledom strokovne literature,

asistent Damjan Prelovšek — v Avstrijo v zvezi s podatki o šolanju slikarja Langusa,

znanstveni svetnik dr. Zmaga Kumer in strokovni delavec Julijan Strajnar — na Črni vrh v Nadiško dolino zaradi narodopisnega snemanja pesmi,

višji strokovni sodelavec Božo Otorepec — v Italijo - Videm — zaradi zbiranja in registriranja historičnega gradiva za Slovenijo iz čedadskih notarskih imbreviatur XIV. stoletja,

znanstveni svetnik dr. Niko Kuret — zaradi filmanja jurjevanja v Pečnicah,

akad. Viktor Korošec — v Heidelberg zaradi dopolnitve svojega rokopisa o državnih klinopisnih pogodbah,

kartograf Milena Hribar — v Švico — zaradi strokovnega izpopolnjevanja na Eidg. Technische Hochschule Zürich,

znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel — v Bonn — zaradi študijskega ogleda novopostavljenega lapidarija Porenskega deželnega muzeja.

asistent Andrej Seliškar — v Rinteln — zaradi študijskega obiska k prof. dr. Tüxenu in ogleda njegovega inštituta,

bibliotekar-referent Vida Urek — na Dunaj zaradi ogleda specialne ureditve biblioteke v seminarju za umetnostno zgodovino dunajske univerze in pri Centralnem zavodu za spomeniško varstvo,

znanstveni sodelavec dr. Katica Drobne — v Basel zaradi proučevanja velikih foraminifer iz zgornjekrednih skladov,

višji znanstveni sodelavec dr. Dragica Turušek in znanstveni sodelavec dr. Katica Drobne — v Avstrijo zaradi ogleda in raziskovanja muzejskih in univerzitetnih zbirk fosilov na Dunaju in Gradcu,

višji znanstveni sodelavec dr. France Bernik — na Dunaj zaradi priprave obsežne študije »Tipologija Cankarjeve proze«,

znanstveni svetnik Alfonz Gspan in višji strokovni sodelavec Nada Prašelj-Gspan — v Avstrijo zaradi ugotavljanja disertacij slovenskih doktorandov v prejšnjem stoletju na dunajski in graški univerzi,

višji strokovni sodelavec Jan Cernelutti, asistent Božo Drovnik in višji tehnični sodelavec Peter Tonkli — v Avstrijo zaradi determinacije oziroma primerjanja materiala za potrebe zvezne fitokarantenske službe po temi »Inventarizacija avstrijsko jugoslovanske meje«,

asistent Damjan Prelovšek — v Gradec — zaradi iskanja arhivskih podatkov o slovenski arhitekturi v prejšnjem stoletju in ogleda razstave o arhitektu Jožetu Plečniku,

znanstveni svetnik Drago Šega — na Dunaj — zaradi ekscerpiranja gradiva in literature o Cankarjevi dramatiki iz gledališke zbirke dunajske Nacionalne biblioteke,

dr. Milko Matičetov — v Rezijo zaradi dokončanja raziskovanja ljudskega pripovedništva,

znanstveni svetnik dr. Milan Šifrer — v Budimpešto zaradi poglobljanja sodelovanja z Geografskim inštitutom Madžarske akademije znanosti,

znanstveni svetnik dr. Niko Kuret — v Avstrijo zaradi obiska inštituta za primerjalno narodopisje (Institut für vergleichende Volkskunde) dunajske filozofske fakultete, kjer je predaval in pregledal vire za svoje razprave.

POROČILO O ZAKLJUČNEM RAČUNU

a) Pregled ugotovitve dohodka za leto 1975

DOHODKI	Din
Prodaja publikacij SAZU	70.556,40
Dotacija republiškega proračuna	2,300.000,—
Dotacija RSS, Ljubljana — za redno delo	23,015.000,—
Dotacija RSS, za stažiste	171.733,—
Dotacija za raziskovalne naloge . .	2,714.775,47
Najemnine in zakupnine	7.873,40
Nočnine v domovih	8.738,—
Obresti za sredstva na vpogled . .	88.436,25
Razni dohodki	57.372,85
Skupaj	28.434.485,37

IZDATKI

Din

Materialni izdatki: tisk, nabava knjig, potni stroški, dnevnice, reži- žija, amortizacija in drugi izdatki	11,566.604,80
Ostane dohodek za razdelitev . . .	16,867.880,57

Iz tega se krije:

a) zakonske obveznosti (prispev. za zaklonišča, za Bosansko krajino, dod. social. prispevki, stano- vanjski prispevek)	1,408.643,10
b) pogodbene obveznosti (obresti, provizije, zavarov. premije, čla- narine	252.816,60
c) osebni dohodki delavcev . . .	13,845.355,80
č) civilno pravna izplačila . . .	208.831,75

Skupaj	15,715.647,25
------------------	---------------

ter ostane za delitev v sklade do- hodek	1,152.233,32
---	--------------

Od tega odpade:

a) 2 % v rezervni sklad od din 16,867,880,57	337.357,60
b) 0,3 % od bruto OD za dom me- dicinskih sester, po sklepu SDS z dne 24. 11. 1975	41.536,—
c) za neizplačane nagrade ter ne- kaj razlik OD za leto 1975 . . .	65.678,—
č) prenos v sklad skupne porabe za kritje že izplačanega regresa za dopuste	184.500,—
d) za prenos v sklad skupne porabe za izplačilo jubilejnih in dru- gih nagrad in pomoči	31.910,—
e) prenos na poslovni sklad . . .	100.000,—
f) prenos v sklad skupne porabe — za stanovanja	391.251,72

b) Pregled izvršitve finančnega načrta za leto 1975

O p i s	Republiški proračun		Raziskovalna skupnost		Skupaj p o r a b a
	Plan	Izvršitev	Plan	Izvršitev	
DOHODKI					
Dotacija	2,500.000,—	2,500.000,—	23,015.000,—	23,015.000,—	25,315.000,—
Za stažiste	—	—	171.733,—	171.733,—	171.733,—
Lastni dohodki	—	—	200.000,—	232.976,90	232.976,90
Skupaj:	2,500.000,—	2,500.000,—	23,386.733,—	23,419.709,90	25,719.709,90
IZDATKI					
OD — stažisti	—	—	171.733,—	318.120,50	318.120,50
— delavci	—	—	15,370.000,—	14,317.258,45	14,317.258,45
Skupaj:	—	—	15,541.733,—	14,635.378,95	14,635.378,95
Operat. izd.	—	—	—	—	—
Režija	—	—	2,200.000,—	2,300.126,12	2,300.126,12
Amortizacija	—	—	800.000,—	716.027,95	716.027,95
Skupaj:	—	—	3,000.000,—	3,016.154,07	3,016.154,07

O p i s	Republiški proračun		Raziskovalna skupnost		Skupaj p o r a b a
	Plan	Izvršitev	Plan	Izvršitev	
<i>Funkcijski izd.</i>	—	—	—	—	—
Nagrade član.	1,692.000,—	1,723.000,—	—	—	1,723.000,—
Tisk publikacij	—	—	1,610.200,—	1,604.862,40	1,604.862,40
Delo inštitutov	—	—	2,000.000,—	1,968.779,48	1,968.779,48
Nabava knjig	—	—	750.000,—	748.877,25	748.877,25
Mednar. znan. akt.	—	—	8.500,—	8.461,35	8.461,35
Znan. posvetov.	—	—	—	—	—
Članarine	50.000,—	54.000,—	104.000,—	104.100,—	158.100,—
Znan. svetov.	158.000,—	288.593,62	—	—	288.593,62
Reprezent. str.	300.000,—	105.169,11	—	—	105.169,11
Domova	100.000,—	38.932,15	—	—	38.932,15
Skupaj:	2,300.000,—	2,209.694,88	4,472.700,—	4,435.080,48	6,644.775,36
Skladi	—	—	372.300,—	455.668,20	455.668,20
Skupaj:	2,300.000,—	2,209.694,88	23,386.733,—	22,542.281,70	24,751.976,58
Ostanek	—	90.305,12	—	877.428,20	967.733,32
1) rezervni sklad					337.357,60
2) 0,3 % za dom medicinskih sester					41.536,—
3) za neizplačane nagrade					65.678,—
4) za jubilejne in dr. nagrade (v sklad skup. porabe)					31.910,—
5) za prenos v poslovni sklad					90.000,—
6) za stanov. (v sklad skup. porabe)					401.251,72

c) Pregled izvršitve finančnega načrta v letu 1975 za delo inštitutov

Naziv inštituta ali sekcije	Načrt 1975	Izvršitev
Predsedstvo	300.000,—	275.507,50
Centralna knjižnica	56.000,—	55.512,25
Znanstvena koordinacija	13.000,—	1.157,25
Inšt. za občo in narod. zg.	103.740,—	19.603,96
Inštitut za zgod. umetnosti	41.851,—	45.039,17
Inštitut za arheologijo	119.595,—	139.107,35
Inšt. za prava starega Orienta	14.193,—	10.121,50
Dialektološka sekcija	44.741,—	25.265,50
Leksikološka sekcija	250.000,—	267.863,—
Komisija za histor. slovarja	30.000,—	50.941,75
Kom. za gramatiko, filologijo	39.500,—	39.226,50
Etimološko-onomastična sekcija	41.500,—	32.027,40
Inšt. za slov. liter. in liter. v.	84.320,—	84.331,47
Inšt. za slov. narodopisje	174.071,—	164.368,76
Glasb.-narod. sekcija	64.785,—	60.768,66
Inštitut za biologijo	191.164,—	211.872,62
Inštitut za paleontologijo	81.440,—	80.608,43
Inštitut za geografijo	101.000,—	117.255,62
Inšt. za raziskovanje krasa	108.000,—	153.547,33
Pravna sekcija TK	41.000,—	25.417,95
Tehniška sekcija TK	19.000,—	34.918,75
Medicinska sekcija TK	13.500,—	17.965,05
Veterinarska sekcija TK	11.600,—	13.373,—
Naravoslovna sekcija TK	11.000,—	30.225,70
Umetnostna sekcija TK	21.000,—	12.448,—
Terminološka komisija	1.000,—	—
Svet za varstvo okolja	18.000,—	205,—
Muzikološki inštitut	5.000,—	—
Skupaj din:	2.000.000,—	1.968.679,47

Inštituti in sekcije so prejeli v letu 1975 za posebne naloge po pogodbah:

Prenos iz leta 1974		2,140.673,13
1. Medakademijski odbor za pripravo študije UNESCO (SANU)	din	20.000,00
Predsedstvo		
1. KSS — za razstavo Josipa Vidmarja . .	din	120.000,00
Inštitut za občo in narodno zgodovino		
1. RSS — za evidentiranje in kopiranje virov	din	6.000,00
Inštitut za zgodovino umetnosti		
1. RSS — za arhitekturo XIX. stoletja . .	din	8.326,00
Inštitut za arheologijo		
1. RSS — za arheološko topografijo . . .	din	133.775,00
2. RSS — za paleolitska raziskovanja . .	din	51.000,00
3. RSS — za dokument. arheološk. gradiva	din	28.204,00
4. RSS — za paleovegetacijska raziskovanja	din	63.000,00
5. RSS — za tisk Arheološkega vestnika .	din	127.800,00
Inštitut za slovenski jezik		
1. KSS — za Sodobni slovar slov. knjižnega jezika	din	300.000,00
2. RSS — za ekscerpiranje Dalmatinove biblije	din	10.000,00
3. RSS — za Sodobni slovar slov. knjižnega jezika	din	128.676,00
4. RSS — za slovenski pravopis	din	90.000,00
5. RSS — za splošni alfabetarij R—Ž . .	din	42.000,00
6. RSS — za etimološki slovar	din	25.884,95
7. RSS — za slovar slovenskih protestantov	din	50.000,00
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede		
1. KSS — za slovenski biografski leksikon	din	30.000,00
2. RSS — za literarni leksikon	din	27.563,00
3. RSS — za dopolnitev kartoteke tujih avtorjev	din	122.950,00
4. RSS — za tipologijo Cankarjeve proze	din	20.720,00

Inštitut za slovensko narodopisje

1. RSS — za Raziskovanje ljudskega pri-		
povedništva v Reziji	din	6.000,00
2. RSS — za Projekt 2 — maske	din	15.106,00
3. RSS — Razne občinske skupščine — za		
informatore	din	3.500,00
4. RSS — za slov. etnološko bibliografijo	din	8.540,00
5. RSS — za Občasno naseljena bivališča	din	4.500,00
6. RSS — razni za delo SNI	din	3.388,00
7. RSS — za slovenska ljudska glasbila .	din	1.152,00
8. RSS — za etnomuzikol. razisk. slovenske		
Koroške	din	10.000,00

Biološki inštitut Jovana Hadžija

1. RSS — za favno in floro Jugoslavije .	din	108.500,00
2. RSS — za Vegetacijo Slovenije	din	155.000,00
3. RSS — za Pedološka raziskovanja na		
področju gozdnega gospodarstva ROG .	din	50.000,00
4. Soško gozdno gospodarstvo Tolmin . .	din	50.000,00
5. GLIN — Nazarje — za raziskave po		
pogodbi	din	43.000,00
6. RSS — za XIV. simpozij o proučevanju		
vegetacije	din	2.500,00
7. Republiški sekretariat za kmetijstvo —		
za inventarizacijo severne meje	din	150.000,00
8. RSS — za Vegetacijsko karto — rezervni		
sklad	din	15.000,00
9. RSS — za Vegetacijsko karto Jugoslavije	din	150.000,00
10. RSS — za zoocenološke raziskave . . .	din	20.000,00

Inštitut za paleontologijo

1. RSS — za grebensko favno zgornje-		
krednih skladov	din	10.000,00
2. RSS — za alveolinide in orbitoidide . .	din	5.000,00

Inštitut za geografijo

1. Geodetski zavod — za pregled zemljepi-		
snih imen	din	12.000,00
2. RSS — za geografijo poplavnih področij	din	59.747,00
3. VSI — Beograd — za karte	din	133.300,00

Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna

1. Dot. Postojnske jame, KS Postojna —		
za Kraško muzejsko zbirko	din	357.634,80

2. Razni — za manjše naloge Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni	din	86.419,60
3. RSS — za speleološko karto Slovenije .	din	38.000,00
4. RSS — za delo občinske RS, Postojna .	din	32.240,00
5. RSS — za II. medn. simp. o vodah Ljubljani	din	50.000,00
6. Razni za raziskovanje področja Ljubljani	din	15.000,00
7. RSS — za tisk Acta carsologica	din	103.600,00

Tehniška sekcija TK

1. Dotacija Zveze inženirjev — za tisk slovarja	din	15.815,95
---	-----	-----------

Koordinacijski odbor molekularnih ved

1. RSS	din	18.000,00
Skupaj	din	5.279,315,43

SVET AKADEMIJ ZNANOSTI IN UMETNOSTI SFRJ

Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ je zasedal 5. in 6. 2. 1975 v Beogradu in 13. ter 14. 6. 1975 v Peštanih pri Ohridu. Seje predsedstva Sveta akademij so bile 9. 1. 1975 v Zagrebu, 18. 4. 1975 v Beogradu, 25. 9. do 27. 9. 1975 v Banja Luki in 20. 12. 1975 v Beogradu.

Od 1. 9. 1975 dalje je sedež Sveta v Sarajevu, predseduje mu za tri leta predsednik Akademije BiH akad. Edhem Čamo.

Seji Sveta XXII. plenarnega zasedanja sta prisostvovala člana Zveznega izvršnega sveta Trpe Jakovljeviški, predsednik Zveznega komiteja za znanost in kulturo, in Krsto Bulajić, direktor Zveznega zavoda za mednarodno znanstveno, prosvetno-kulturno in tehnično sodelovanje. V zvezi s pripombo Sveta na tej seji, da niso jasni odnosi med republiškimi raziskovalnimi skupnostmi in akademijami in sodelovanje z inozemskimi akademijami, sta člana ZIS pojasnila, da se pripravlja dokument, ki bo formuliral znanstveno politiko Jugoslavije. Pri tem delu pa bo potrebno angažirati tako Svet kot vse akademije. Po izjavi omenjenih se bo federacija tudi finančno vključila v vse aktivnosti Sveta akademij v tistih vprašanjih, ki so za njo zanimive.

Na tej seji je bilo sprejeto Društvo za znanost in umetnost Črne gore za člana Sveta akademij.

Nadalje je bilo sklenjeno, da vsi prirodoslovno matematični razredi akademij sporoče Odboru za mednarodno sodelovanje svoj morebitni predlog za ustanovitev novih medakademijskih odborov s področja eksaktnih ved,

da akademije imenujejo v projektivni odbor za izdelavo predloga za ustanovitev medakademijskega odbora, ki bo z Madžarsko akademijo znanosti sodeloval na projektu »Predromantika in romantika v književnosti in umetnosti«, po enega predstavnika,

da se za delegata Sveta akademij v Zveznem odboru za proslavo 30-letnice osvoboditve Jugoslavije določi predsednika JAZU Grgo Novaka.

V redakcijski odbor za pripravo informativne brošure o Svetu akademij, ki jo bo Svet izdal v angleščini in ruščini, so bili imenovani akad. E. Čamo in administrativna sekretarja B. Tomašić in J. Papić.

Financiranje Bulletina Scientifique bo zagotovil odbor za koordinacijo znanosti in tehnologije SFRJ, če bo uredništvo Bulletina upoštevalo nekatere predloge posebne delovne sku-

pine odbora, ki je v ta namen formirana in jih bo proučila posebna komisija Sveta akademij. V tej komisiji je zastopal SAZU akad. Milko Bedjanič, ki se je udeležil sestanka 26. 5. 1975 in 23. 9. 1975. Na XI. glavni skupščini redakcije Bulletin Scientifique z dne 12. 12. 1975 je bilo sklenjeno, da se prva in druga stran Bulletin Scientifique tiskata v angleškem jeziku.

Na seji XXIII. plenarnega zasedanja Sveta je bilo med drugim sklenjeno, da bo ta soorganizator proslave 120-letnice rojstva Nikole Tesle. V organizacijski odbor za proslavo je imenovan tudi dopisni član SAZU dr. Robert Blinc. Ta odbor je predlagal, da se ustanovi medalja Nikole Tesle, ki bi se podeljevala vsako leto priznanim strokovnjakom Jugoslavije s področja tehnike.

Predsedstvo Sveta je predlagalo, naj vse akademije in Društvo za znanost in umetnost Črne gore ustanove odbore za izdajanje gradiva iz zgodovine NOB in socialistične revolucije. V ta namen naj bi se ustanovil koordinacijski medakademijski odbor, ki bi usklajeval programe dela teh odborov.

Okvirni dogovor o sodelovanju med Svetom akademij in Akademijo znanosti NDR je bil podpisan julija 1975. Svet akademij je v avgustu leta 1975 predložil SAZU tudi načrt znanstvenega sodelovanja med njim in Akademijo znanosti ZSSR za čas od leta 1976 do 1980, s katerim soglašajo tako Inštitut Boris Kidrič, Inštitut Jožef Stefan, ki ga je sprejel v celoti, želi pa se mu priključiti tudi Fakulteta za sociologijo, politične vede in novinarstvo.

V zvezi z znanstvenim sodelovanjem z Akademijo znanosti ZSSR se je predlagalo, da se skrajša izmenjava znanstvenikov na 30 mesecev.

Na predlog Nacionalne akademije znanosti v Washingtonu naj bi se zmanjšala izmenjava znanstvenikov na 30 mesecev tudi v okviru znanstvenega sodelovanja med to akademijo in Svetom. Predlagano je bilo, da v okviru tega sodelovanja financira raziskovanja na jugoslovanskem ozemlju jugoslovanska stran, na ameriškem pa ZDA. Predsednik jugoslovanske strani ustanovljenega stalnega odbora za sodelovanje na skupnih projektih med Svetom akademij in Nacionalno akademijo znanosti je akademik Aleksandar Despić, predstavnik SAZU v tem odboru pa je dop. član SAZU dr. ing. Miha Tišler. Pogodbo, ki je bila sklenjena med Nacionalno akademijo znanosti in Svetom akademij o znanstvenem sodelovanju je podpisal za Svet akad. Dušan Kanazir. V okviru omenjenega sodelovanja je SAZU sprejela v letu 1975 dva projekta:

»Development of Basic Mathematical Criteria for the Evaluation of Multichannel Electrically Stimulated Structures« in »Theoretical and Experimental Aspects of Reactivity of Azahe-trocyclic Systems«.

V okviru prvega projekta je predvideno študijsko potovanja v ZDA dr. Miodraga Kljajića, sodelavca Inštituta Jožef Stefan v Ljubljani.

V okviru drugega projekta pa je predvideno v začetku januarja 1976 študijsko potovanje prof. dr. B. Stanovnika. Nosilec tega projekta je dop. član univ. prof. dr. ing. M. Tišler.

V letu 1975 je bilo v zvezi s financiranjem medakademijskih odborov sklenjeno, da vsaka akademija nosi stroške za administracijo tistega odbora, katerega sedež je pri njej, stroške v zvezi z raziskovanjem pa nosi tista akademija, ki je prevzela ustrezno delo.

V letu 1975 je bil na novo ustanovljen Medakademijski odbor za kardiovaskularno patologijo pri SANU, prav tako pa je od tega leta dalje pri JAZU stalni sedež Medakademijskega odbora za proučevanje vzrokov in posledic druge svetovne vojne.

V okviru Medakademijskega odbora za pospeševanje in proučevanje slovanskih kultur je bilo sklenjeno, da se izdela načrt antologije naših pesnikov in pisateljev. Slovence naj bi predstavljal Ivan Cankar.

Prvi album o jugoslovanski arhitekturi in plastiki je bil do 12. 9. 1975 sicer izdelan v skrčeni obliki, mnenje redakcijskega odbora za ta album pa je, naj bi jugoslovanske akademije obdelale to temo v izčrpni monumentalni monografiji.

SVET DELOVNE SKUPNOSTI

Poročilo o delu v letu 1975

V letu 1975 je delovna skupnost nadaljevala s prizadevanji, da še bolj utrdi načela samoupravljanja v celotni organizaciji in posameznih delovnih enotah. Znotraj organizacije je bila v večini primerov dosežena višja raven samoupravljanja s tem, da so njeni člani v večji meri množičneje urejali svoje pravice in dolžnosti, čeprav je treba ugotoviti, da so še posamezne redke delovne enote, ki v tem pogledu zaostajajo. Uveljavljanje delegatskih odnosov izven organizacije v zvezi s samoupravnimi interesnimi skupnostmi ni povsem zaživelo. Potrebno mu bo v bodoče posvetiti več pozornosti in ga bolje organizirati.

Kljub boljši zagotovitvi dohodkovnih odnosov je upravičena ugotovitev, da še ni dosežena ustrezna menjava dela. Vendar se je občutno izboljšal družbenogospodarski in družbenopolitični položaj članov delovne skupnosti.

Svet delovne skupnosti je v letu 1975 imel 13 sej, delovna skupnost pa se je zbrala dvakrat. Razprave, prizadevanja in učinkovito delo je veljalo zlasti na tem področju:

- uresničevanju letnega delovnega načrta,
- pripravi podrobnejšega srednjeročnega in dolgoročnega delovnega načrta z detaljnim letnim programom in finančnim načrtom za prihodnje leto,
- izdelavi idejnega načrta nove in dopolnilne gradnje delovnih prostorov SAZU,
- uspešnemu reševanju kadrovske politike in kadrovanja,
- aktivnemu sodelovanju z Raziskovalno skupnostjo Slovenije,
- izdelavi, sprejetju in izvajanju novega samoupravnega sporazuma o razporejanju dohodka in delitvi osebnega dohodka ter njegovi uskladitvi s sindikalno listo 1975,
- uspešnemu reševanju socialne problematike delavcev, zlasti tistih z najnižjim osebnim dohodkom,
- reševanju vseh organizacijskih vprašanj SAZU, ki zadevajo delavce in krepitevi samoupravljanja in samoupravljalških odnosov.

V letu 1975 je bilo sodelovanje s predsedstvom SAZU, zlasti ožjim predsedstvom še tesnejše. Vzorno je bilo sodelovanje z osnovno organizacijo sindikata in ZK pa tudi z raznimi republičkimi organi.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SINDIKATA

Konferenco OOS pri SAZU sestavljajo sindikalne skupine v delovnih enotah SAZU v Ljubljani, sindikalna skupina Inštituta za raziskovanje krasa v Postojni, sindikalna skupina Jugoslovanske avtorske agencije in sindikalna skupina Zavoda za varstvo malih glasbenih pravic. Pri OOS deluje tudi Blagajna vzajemne pomoči. Članstvo po stanju v decembru 1975: skupaj 167, od tega SAZU v Ljubljani 135, IRK Postojna 15, JAA 14 in ZAMP 3.

Trinajstčlanski izvršni odbor (predsednik J. Strajnar, podpredsednica K. Drobne, tajnica J. Groo-Kozak, V. Baloh, N. Gspan-Prašelj, M. Košmerlj-Levačič, S. Stergaršek, N. Šobar, M. Štular, A. Kranjc, I. Puncer, J. Müller, V. Vivod) se je sestel na sedmih rednih sejah ter na eni izredni seji. Vsem sejam je redno prisostvoval predstavnik SDS in nekajkrat tudi predstavnik OO ZSMS. Člani IO so se vse leto prizadevali da bi opravili naloge iz sprejetega delovnega načrta za leto 1975. Člani IO, predvsem predsednik in podpredsednica, so se udeleževali vseh sej SDS, posamezni člani IO pa so sodelovali v različnih komisijah. Vsi člani IO so se v letu 1975 udeležili dvodnevni sindikalnih seminarjev.

OOS je preko svojih delegatov uresničevala svojo statutarno vlogo in sicer: pri pripravljanju, obravnavanju in sklepanju družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o razporejanju in delitvi dohodka, o skupni porabi, o štipendiranju, o združevanju dela in sredstev, pri obravnavanju in sprejemanju notranjih splošnih aktov (pravilniki, finančni načrti itd.).

OOS je zelo dobro sodelovala predvsem s SDS, osnovno organizacijo ZK, z aktivom mladih, dokler je ta obstajal, manj z organom samoupravne delavske kontrole.

Sindikalne skupine, izvršni in nadzorni odbor OOS (vsem sejam je redno prisostvoval član nadzornega odbora) ter drugi organi OOS so v redu delovali, obveščanje pa je z zapisniki vseh sej bilo dobro.

Poleg rednega opravljanja organizacijskih nalog splošnih sindikalnih akcij je delo OOS obsegalo še: sodelovanje na proslavah in na pohodu tovarištva (v maju), izlet v Dražgoše, rekreacija (plavanje in kegljanje), sodelovanje v komisiji za ocenjevanje uspehov dela, oskrba ozimnice in premoga, cepljenje proti gripi, prireditve za otroke ob koncu leta.

Poročilo o delu OOS Inštituta za raziskovanje Krasa v Postojni:

1. poleg ustanovnega zbora so bili v letu 1975 še 4 članski sestanki.

2. predsednik se je udeležil 2-dnevnega seminarja za voditelje sindikalnih organizacij.

3. uspešno je bilo sodelovanje pri izvedbi referenduma za zdravstveni dom v Postojni in pri nekaterih drugih akcijah.

4. 8 članov se je udeležilo krvodajalske akcije.

5. 8 članov je sodelovalo na delavskih športnih igrah v občini Postojna in sicer v namiznem tenisu, kegljanju, krosu in streljanju (smučanje je odpadlo). V namiznem tenisu so osvojili 4. mesto.

6. štirje člani so občasno obiskovali treninge za kros (na TRIM-stezi), redno so trenirali namizni tenis.

7. Inštitut za raziskovanje krasa v Postojni nudi OOS vso možno podporo, tako finančno (plačevanje potnih stroškov, korespondence ipd. kot tudi drugačno: daje npr. prostor za rekreacijo).

Član OOS tov. Horvat je za svoje delo v OOS dobil posebno priznanje in sicer Srebrno značko ZSS.

Na redni letni skupščini (29. 12. 1975) je bil soglasno sprejet delovni in finančni načrt za delo OOS v letu 1976.

Poročilo o delu v letu 1975

Dne 11. junija 1975 je umrl dr. Dušan Kermavner, dopisni član SAZU in član znanstvenega sveta Inštituta za občo in narodno zgodovino. Ker se ga ta Letopis spominja posebej, naj bo tu omenjeno samo, da je postal po svoji izvolitvi za dopisnega člana SAZU (1971) najprej (1972) član prvega strokovnega sveta tedanje Sekcije za občo in narodno zgodovino, nato pa (1973) član prvega znanstvenega sveta novega Inštituta za občo in narodno zgodovino. Na njegov predlog je inštitut sprejel v svoj program kritične izdaje korespondenc naših starejših socialistov, sam pa je želel najprej izdati korespondenco dr. H. Tume, na kateri je delal že pred vojno in je zanj po vojni z veseljem ugotovil, da je ohranjena; zaradi drugih obveznosti je odgodil delo na tem na leto 1975, žal pa mu je izvedbo tega načrta preprečila smrt.

Na inštitutu so delali tudi v letu 1975 le štirje redni delavci: znanstveni svetnik dr. Pavle Blaznik, višji strokovni sodelavec Božo Otorepec, asistentka-stažistka Darjenka Grafenauer, ki ji je bila v tem letu pogodba podaljšana za eno leto, in strokovna delavka Jelka Milošević-Perko.

Publikacije. V začetku decembra 1975 je izšla publikacija Milko Kos, Gradivo za historično topografijo Slovenije (za Kranjsko do leta 1500), I—III, Ljubljana 1975, 884 str. Prvi dve knjigi vsebujeta samo gradivo iz zapuščine dr. M. Kosa; v tretji knjigi je dr. Blaznik kot odgovorni urednik publikacije napisal spremno besedo, B. Otorepec je sestavil seznam uporabljenih kratic in opravljal tehnično delo s tiskarno, dr. Blaznik in D. Grafenauer pa sta ob sodelovanju strokovne delavke J. Milošević-Perko sestavila seznam tujih oblik krajevnih imen. Delo sodi v okvir programa in je izdano s pomočjo sredstev medakademijskih odborov za historično-topografski leksikon in atlas srednjeveške Jugoslavije pri SANU in za zgodovino kolonizacije jugoslovanskih pokrajin pri JAZU. Tekst je razmnožila Univerzitetna tiskarna v Ljubljani, naklada je 250 izvodov in delo kot interna publikacija ni v prodaji. Namen publikacije je, da bi mogli strokovnjaki že zdaj uporabljati rezultate dela M. Kosa, obenem bi jih pa mogli dopolnjevati s podatki iz doslej še ne raziskanih virov, tako da gre za etapo na poti do cilja izdaje Historično-topografskega leksikona srednjega veka za celotno slovensko ozemlje.

Inštitutu je bilo predloženo delo dr. P. Lukovića, Odnos Slovencev do upora v Hercegovini in Bosni in do reševanja bosansko-hercegovskega vprašanja v letih 1875—1878. Znanstveni svet inštituta, I. razred in predsedstvo SAZU so sklenili, da se rokopis objavi in sicer v slovenskem prevodu, kakor je to želel tudi avtor. Do konca leta 1975 je bilo prevajanje skoraj dokončano.

Dr. Vlado Valenčič je inštitutu predložil rokopis Ljubljanske žitne cene 1650—1914. Izvoljena sta bila recenzenta za oceno rokopisa.

Delo na virih. Pri delu za diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine, ki spada med dolgoročne naloge inštituta, je B. Otorepec v l. 1975 evidentiral in registriral (deloma v prepisih in deloma v regestih) za centralno kartoteko srednjeveških listin za Slovenijo 742 listin iz 13.—15. stoletja; narejene so bile fotokopije 117 pleterskih listin, katerih originali so na Dunaju, in pregledan seznam listin samostana v Mekinjah iz leta 1731 v Arhivu Slovenije; nadaljevalo se je tudi delo na registru oseb in krajev v centralni kartoteki listin.

Delo za evidentiranje in kopiranje virov za slovensko zgodovino, posebno za zgodovino Prekmurja, v madžarskih kulturnih ustanovah je vodil inštitut le do konca pogodbenega leta 1974/75, nakar je z novim pogodbenim letom vodstvo te naloge pripadlo Arhivu Slovenije; zaključna seja sodelavcev te raziskovalne naloge v starem okviru je bila 12. maja 1975. Inštitut bo odslej pri teh problemih sodeloval le še z morebitnimi objavami virov in monografij.

Kar se tiče dela na objavi zgodovinskih virov Istre, predvsem starejših, dela, ki sloni na sodelovanju Historičnega inštituta JAZU in našega inštituta, je bil 26. 12. 1975 v Ljubljani sestanek sodelavcev, kjer se je ugotovilo, da je D. Grafenauerjeva končala s prepisom najstarejše notarske knjige iz Pirana iz let 1282—87, dr. Miroslav Pahor je pa delal na ediciji piranskih statuten.

Za novo izdajo repertorija srednjeveških virov (»novi Pott-hast«) obstoji poseben medakademijski odbor pri JAZU v Zagrebu, kjer zastopa našo akademijo akad. B. Grafenauer; pri mednarodni izdaji je IV. knjiga v tisku, V. knjiga v reviziji, pri jugoslovanski izdaji je bil pa sestavljen alfabetarij.

Delo na drugih publikacijah. Glede najbolj važne projektirane publikacije, druge (in sklepne) knjige Zgodovine agrarnih panog v okviru serije publikacij Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev, je bilo v prejšnjem poročilu predvideno,

da bodo vsi rokopisi do konca leta dokončani in pripravljeni za oddajo v tiskarno. Ta načrt bi bil realen, če ne bi postalo sredi leta 1975 pereče vprašanje izvedbe restitucije kulturnih predmetov, odnesenih v Avstrijo v času druge svetovne vojne, in predvsem vprašanje izvedbe arhivskega sporazuma z Avstrijo iz leta 1923. Vse to sicer ne spada v delovni program inštituta, vendar je to strokovno delo zlasti glede Slovenije skoraj izključno stvar delavcev inštituta in sodelavcev pri njegovih nalogah, tako da je zaradi tega zastalo delo na tej publikaciji in trpelo tudi delo na drugih nalogah inštituta. Poleg tega je dr. S. Vilfana, glavnega avtorja pri drugi knjigi, doletela 13. septembra 1975 na Dunaju huda prometna nesreča, ki mu je za več mesecev popolnoma onemogočila vsako delo. Tako je mogel biti v tem letu prediskutiran le najbolj obsežen tekst za drugo knjigo.

Kar se tiče dela na historično-topografskem leksikonu srednjeveške Slovenije, dela, ki spada med dolgoročne naloge inštituta in je povezano z medakademijskim odborom za historično-topografski leksikon in atlas srednjeveške Jugoslavije pri SANU v Beogradu, je bila že omenjena publikacija pok. akademika M. Kosa. V letu 1975 je dr. P. Blaznik s sredstvi medakademijskega odbora v dneh od 1. do 11. junija v Gradcu pregledal listinsko gradivo za Slovensko Štajersko in jugoslovanski del Koroške iz let 1460—1476, izpisal podatke iz 388 listin in potem te podatke obdelal, pri čemer je prišel do novih rezultatov, ter nadaljeval s sistematsko redakcijo zbranega materiala (do črke Š). B. Otorepec je s sredstvi iz istega vira v dneh med 2. in 20. junijem 1975 v Vidmu (Udine) nadaljeval z delom na zbiranju in registriranju historičnega gradiva za Slovenijo iz čedadskih notarskih imbreviatur 14. stoletja in drugih rokopisov, ki se hranijo v Državnem arhivu, Mestni biblioteki, Nadškofijskem in Kapiteljskem arhivu, pregledal nad 100 zvezkov iz časa 1283—1398 in si izpisal več sto novih podatkov. Medakademijski odbor, v katerem zastopa inštitut dr. P. Blaznik, je imel v Beogradu 3. 12. 1975 sejo, kjer je pregledal dosedanje delo; odslej bo morala vsaka akademija sama poskrbeti za ustrezna sredstva, odbor bo poravnaval le stroške za skupne seje.

Kar se tiče dela na zgodovini kolonizacije v okviru in s sredstvi že omenjenega medakademijskega odbora, je izšla v tem letu razprava dr. V. Valenčiča *Etnična struktura ljubljanskega prebivalstva po ljudskem štetju 1880*, *Zgodovinski časopis* XXVIII, 1974, 287—319. Dr. J. Šorn je v dneh od 11. do 16. maja 1975 delal v Arhivu dvorne komore na Dunaju na gradivu o

postanku prvih delniških družb na Slovenskem. Dr. Kresal je nadaljeval z delom na zaposlovanju tujih delavcev — strokovnjakov v stari Jugoslaviji. Dr. T. Zorn je obdelal gradivo italijanskega štetja prebivalstva na Kočevskem 1941 in ga bo obdelal v razpravi, ki bo izšla v Zgodovinskem časopisu XXIX, 1975, št. 3-4.

Medakademijski odbor za slovar novoveške latinščine pri JAZU je imel 12. novembra 1975 v Zagrebu sejo, katere se je udeležil dopisni član dr. M. Grošelj. Od slovarja srednjeveške latinščine Jugoslavije (*Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae*) je 1975 izšel 5. zvezek (črke O—P). V Sloveniji se je nadaljevalo z ekscerpiranjem in obdelavo gradiva iz *Schönlebone Carniola antiqua et nova*.

Zborovanja in drugo delo. V dneh od 22. do 29. avgusta 1975 je bil v San Franciscu XIV. mednarodni kongres za historične vede, ki sta se ga udeležila tudi akademika Fran Zwitter in Bogo Grafenauer; SAZU je krila stroške za kotizacijo kongresa, drugi stroški so bili kriti iz drugih virov. F. Zwitter se je kot predsednik Jugoslovanskega komiteja za historične vede udeležil generalne skupščine in nastopil kot »ekspert« in diskutant pri temi Manjšine, B. Grafenauer pa je nastopil kot »ekspert« pri temi »Historik pri iskanju dokumentacije«.

V dneh od 1. do 3. oktobra 1975 je bilo v Sarajevu mednarodno znanstveno zborovanje ob stoletnici uporov v Bosni in Hercegovini in drugih balkanskih pokrajinah in vzhodne krize v letih 1875—1878. Zborovanje sta pripravila ožji odbor pri Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine in širši medakademijski odbor akademij znanosti in umetnosti SFRJ, v katerem sta zastopala SAZU akademika B. Grafenauer in Fr. Zwitter. Od Slovencev sta imela referate univ. prof. dr. V. Melik s temo Spremembe na Slovenskem in v Cislitvaniji v zvezi z dogodki na Balkanu in Jože Pirjevec-Pierazzi s temo Italijani in upor v Bosni in Hercegovini. Glavni prispevek našega inštituta k tej jubilarni tematiki bo pa objava že omenjenega dela dr. P. Lukovića.

V dneh od 22. do 23. 12. 1975 je bilo v Ljubljani znanstveno posvetovanje Osvoboditev Slovenije 1945. Organizatorji posvetovanja so bili Inštitut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani, Pedagoško-znanstvena enota za zgodovino filozofske fakultete v Ljubljani, Inštitut za občo in narodno zgodovino SAZU in Zgodovinsko društvo za Slovenijo. Med referenti sta bila tudi člana znanstvenega sveta našega inštituta akad. Fran

Zwitter s temo Priprave Znanstvenega inštituta za reševanje mejnih vprašanj po vojni in akad. Bogo Grafenauer s temo Rezultati slovenskega zgodovinskega inštituta po osvoboditvi pri obravnavanju za narodno zavest pomembne problematike.

Znanstveni svet inštituta je imel dve seji: 3. 2. 1975 in 28. 5. 1975. Na tiskovni konferenci SAZU 7. 3. 1975 so bili zastopniki javnih komunikacij obveščeni tudi o dveh publikacijah našega inštituta, J. Žontarjevi Obveščevalni službi in diplomaciji avstrijskih Habsburžanov v boju proti Turkom v 16. stoletju, 1973, in knjigi I. V. Čurkine Matija Majar-Ziljski, 1974.

Biblioteka in uprava. V letu 1975 je prejela inštitutska biblioteka na novo 383 zvezkov. Delo na inventarizaciji tistega dela biblioteke M. Kosa, ki ga je prevzel inštitut, je v tem letu zastalo zaradi ovir v centralni biblioteki SAZU, ki to delo opravlja. Prejetih in odposlanih je bilo v tem letu 208 dopisov. Tajniške posle je vodil B. Otorepec, tehnične posle v zvezi z biblioteko in upravo pa J. Milošević-Perko.

Posebno delo delavcev na inštitutu. Dr. P. Blaznik je v zvezi z restitucijo kulturnih dobrin iz Avstrije prevzemal na Dunaju restitucijski material in sestavil seznam velike skupine tega gradiva, poleg tega pa je delal v zvezi z delom na izvedbi arhivskega sporazuma z Avstrijo iz leta 1923 v komisijah in delovnih skupinah; v celoti je bil v tej zvezi dvakrat na Dunaju, enkrat v Celovcu, trikrat v Beogradu, včasih tudi po več dni, poleg tega je imel tudi seje in delo v Ljubljani. Objavil je: Bitenj in franciscejski kataster, Loški razgledi 22, 1975, 83–93; K problematiki loškega grba, prav tam, 261–262; Ob osemdesetletnici prof. dr. Josipa Žontarja, prav tam, 289–290. Tudi B. Otorepec je bil v zvezi z delom na izvedbi arhivskega sporazuma enkrat na Dunaju, trikrat v Beogradu, večkrat po več dni, poleg tega je imel tudi seje in delo v Ljubljani. Predaval je pomožne zgodovinske vede honorarno na oddelku za zgodovino filozofske fakultete (3 ure tedensko), sodeloval pri podiplomskem študiju in imel posebne vaje za slovenske arhivarje. Bil je član uredništva Kronike in je sodeloval kot strokovnjak pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika II in pri že omenjenem leksikonu srednjeveške latinščine. D. Grafenauerjeva je poleg že omenjenega dela študirala še v okviru podiplomskega študija in delala na svoji magistrski nalogi. J. Milošević-Perkova je poleg že omenjenega opravljala bibliotekarska dela in tehnična dela v zvezi z rokopisi in administracijo.

Načrt dela za leto 1976

Ta načrt je deloma razviden iz že navedenih podatkov. Na drugi strani je treba računati s tem, da ovire za izvedbo načrtov inštituta tudi v letu 1976 ne bodo odstranjene, saj bo npr. delo za izvedbo arhivskega sporazuma z Avstrijo tudi v tem letu angažiralo večino delavcev, ki pridejo v poštev za zasnovane načrte. Od tega in od možnosti glavnega avtorja je odvisno, koliko bo mogoče za II. knjigo Agrarnih panog izdelati registre, organizirati redakcijsko delo in pripraviti vse gradivo za tiskarno. Dr. P. Blaznik ima v načrtu, da dela dalje v Gradcu na gradivu za srednjeveško topografijo Slovenske Štajerske po letu 1476 in na redakciji vsega gradiva do leta 1500. B. Otorepec ima v načrtu, da pri delu za diplomatarij slovenske srednjeveške zgodovine nadaljuje z evidentiranjem in zbiranjem gradiva ter njegovim vnašanjem v centralno kartoteko; poleg tega namerava nadaljevati z delom na evidentiranju notorskih knjig iz 14. stoletja v Vidmu in po možnosti tudi z dopolnjevanjem doslej znanega s podatki iz dunajskih arhivov. Kar se tiče izdaj virov, so za izdajo brixenških urbarjev za Bled, ki jih je začel pripravljati M. Kos, teksti dokončno redigirani, problem je le uvodna razprava. Pričakovati je, da bosta v tem letu akad. B. Grafenauer in dr. M. Verbičeva, ki je doslej delala na sorodni tematiki, mogla začeti z delom na izdaji I. knjige virov za zgodovino slovenskih kmečkih puntov (do incl. 1515). D. Grafenauerjeva bo delala dalje na ediciji najstarejše piranske notarske knjige; dr. M. Pahor bo pa pripravil za edicijo piranske statute. Upati je, da bo mogoče v l. 1976 pripraviti za izdajo M. Kosove razprave in rokopise za zgodovino kolonizacije slovenskega ozemlja in njegovo predavanje *Die Missionierung der Alpenslawen*. Nadaljevalo se bo z delom na jugoslovanskem repertoriju srednjeveških virov. Dr. T. Zorn bo delal na zapisnikih banovinskega sveta iz tridesetih let kot viru za narodnostno problematiko. Upati je, da bo v 1976 zopet steklo delo na tekoči bibliografiji za slovensko zgodovino in da bo vsaj načelno rešeno vprašanje retrospektivne historične bibliografije, kar je v tem letu zastalo zaradi drugih obveznosti in raznih ovir.

Velika ovira za izvajanje teh in drugih načrtov je zelo majhno število stalnih delavcev v inštitutu. Posebej občutno je pomanjkanje mlajših moči, posebno za novejšo zgodovino, ki je zaradi tega v načrtih zapostavljena. To stanje bo mogoče spremeniti na boljše šele v nekaj letih.

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

Poročilo o delu v letu 1975

Na predlog članov umetniškega razreda SAZU, Inštituta za zgodovino umetnosti pri SAZU in v soglasju z razredom za zgodovinske in družbene vede je skupščina SAZU dne 20. marca 1975 sklenila, da se inštitut preimenuje v Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta. — To častno poimenovanje po ustanovitelju in prvem upravniku obsega hkrati tudi program inštituta, ki se posveča predvsem raziskavi umetnostne preteklosti slovenskega etničnega ozemlja, torej delu, ki mu je akademik F. Stelè posvetil večji del svojega plodnega življenja.

Delo inštituta je v letu 1975 potekalo po dolgoročnem programu. Raziskovanje kiparskih spomenikov med gotiko in barokom, ki ga vodi dr. E. Cevc, je obsegalo terensko delo in ogled v Dravski, Mežiški in Mislinjski dolini ter primerjavo tamkajšnjih spomenikov s sorodnim koroškim gradivom. Delno je bil dopolnjen tudi pregled spomenikov na Krasu. — Zaradi obojestranskih umetnostnih stikov v poznem srednjem veku in v 16. ter 17. stoletju so bili pritegnjeni v razvid tudi spomeniki Beneške Slovenije, kar je vzpodbudilo delno orientacijo tudi po furlanskem spomeniškem patrimoniju. Potrdila se je misel, da so v 16. stoletju velik del kiparske opreme na Goriškem, v Posočju in v Beneški Sloveniji prispevale furlanske kamnoseške in rezbarske delavnice.

Vzporedno s temi ugotovitvami se je obogatil tudi opus naših poznogotskih stavbarjev, delujočih v Beneški Sloveniji. Prvič je bila raziskana cerkvena arhitektura mojstra Andreja iz Loke v Porčinju (Porzûs), ki jo je dosedaj domača in tuja literatura navajala med podrtimi. Na prezbiteriju podružne cerkve v Čubcih ob Idriji je bilo ugotovljeno ime stavbarja Casparja iz Tolmina (leta 1521), kateremu smemo pripisati tudi cerkev sv. Urha nad Roncem.

Raziskava slikarstva 17. stoletja je dopolnila število znanih spomenikov. Posebno vabljiva je bila ugotovitev provenience slikarja fr. Oswalda, avtorja odlične slike Vseh svetnikov (iz l. 1664) v kapucinski cerkvi v Vipavskem Križu; povečal se je tudi slikarjev opus.

Nadaljevala se je raziskava problematike romanske retrospektive v arhitekturi in plastiki 16. in 17. stoletja.

Raziskave naše arhitekture 19. stoletja — vodi jih asistent Damjan Prelovšek — so zajele vse naše pokrajine (Gorenjsko, Dolenjsko, Štajersko, Goriško, Istro). Nadaljeval se je pregled fondov Zgodovinskega arhiva Ljubljane. Gradivo in metoda sta raziskovalca usmerili tudi v poznobaročni arhitekturni patrimonij, kar je prineslo vrsto pomembnih arhivskih rezultatov. Krajši študijski obiski D. Prelovška v Trstu, Gorici in v Gradcu so bili le prve arhivske sonde. Ti izsledki bodo objavljeni in n drobneje osvetljeni, ko bodo dozoreli. Prve rezultate dosedanjega študija o razvoju ljubljanske arhitekture pa je Prelovšek nakazal v predavanju o ljubljanski arhitekturi prve polovice 19. stoletja (13. novembra v Moderni galeriji).

Dokončan je katalog knjižnih ilustracij, knjižnih oprem, karikatur in priložnostnih tiskov akad. Maksima Gasparija. Delo je vzorno opravila strokovna sodelavka Vera Baloh. Zaradi obsežnosti in različnosti gradiva je bibliografska obdelava narekovala posebno metodo dela, pri čemer je z nasvetom ljubeznivo pomagal prof. Janez Logar. Šele z dokončanjem tega zelo obsežnega seznama bo mogoče pripraviti študijsko zrelo razstavo Gasparijevega ilustrativnega opusa.

V manjši meri je inštitut nadaljeval z zbiranjem podatkov in gradiva o podobarstvu 19. stoletja.

Sestavljen je bil prvi koncept za ureditev umetnostnozgodovinskega atlanta Slovenije. Redakcijski odbor je še preliminar in bo dokončno izoblikovan v prihodnjem letu. — Prve karte naj bi zajele umetnost predromanike in romanike z njenimi izzvenenji v 14. stoletju.

Dr. E. Cevc se je v septembru kot zastopnik SAZU udeležil proslave in simpozija ob petstoletnici smrti stavbarja in kiparja Jurija Dalmatinca v Šibeniku. Prispeval je referat o stilnih strukturah v gotski plastiki Jadrana in njegovega zaledja. Udeležil se je tudi študijske ekskurzije, ki je obiskala nekatere najpomembnejše umetnostne spomenike v ZR Nemčiji.

Dr. E. Cevc in asistent Prelovšek sta sodelovala na mednarodnem srečanju Incontri culturali Mitteleuropei v Gorici — prvi s predavanjem o začetkih modernega slikarstva na Slovenskem, drugi s predavanjem o Plečnikovem prispevku k risbi fin-de-siècla.

Na povabilo založbe Seemann v Leipzigu, založnice nove izdaje Thieme-Beckerjevega svetovnega leksikona umetnikov, se je dr. E. Cevc udeležil posvetovanja o obliki te dolgoročne publikacije, pri kateri inštitut pogodbeno sodeluje. Ob tej priložnosti je bil imenovan v mednarodni svet za izdajo leksikona. — Bivanje v DDR je izrabil tudi za ogled nekaterih tamkajš-

njih umetnostnih spomenikov, galerij in muzejev, koristna pa je bila tudi navezava stikov s strokovnimi kolegi iz DDR, ki smo jih dosedaj zelo pogrešali.

Kot član žirije za okrasitev nove stavbe Makedonske akademije znanosti in umetnosti se je asistent Prelovšek udeležil v decembru seje v Skopju. — Sodeloval je tudi z univ. prof. dr. S. Mikužem pri popisu umetnostnih spomenikov grosupeljske krajine.

Zelo je napredovalo izpopolnjevanje temeljnih kartotek spomenikov in umetnikov, začelo pa se je tudi delo na ikonografski kartoteki. Fototeka se je izpopolnila, kolikor je dopuščal obremenjeni fotolaboratorij SAZU. Brez zastojev je potekalo zbiranje in obdelovanje hemeroteke. Zadovoljivo se je pomnožil knjižni fond, za katerega se je začel sestavljati tudi geselski katalog.

Dr. E. Cevc je sodeloval pri medakademijski izdaji (v okviru UNESCO) o kulturi lesa med slovanskimi narodi (poglavje o leseni plastiki na Slovenskem).

Dr. E. Cevc in strok. sodelavka V. Baloh sta sodelovala pri umetnostni sekciji TK pri SAZU (prvi kot vodja podsekcije za likovno umetnost, druga kot tajnica sekcije).

Decembra je nastopil mesto asistenta umetnostni zgodovinar Aleš Rojec. Prevzel je priprave za kritično izdajo starejših virov za slovensko umetnostno zgodovino in vodstvo ikonografske kartoteke.

Bibliotekarka Vida Urek je sodelovala kot predsednik v komisiji za izdelavo biografij in bibliografij znanstvenih in strokovnih delavcev SAZU.

Člani inštituta so objavili v letu 1975 tele vidnejše študije in članke:

E. Cevc:

Slika iz leta 1616 v Srednjem Bitnju pri Kranju. Kranjski zbornik, 1975, 217—225.

Umetnostna preteklost na Pivki. Ljudje in kraji ob Pivki. Postojna, 1975, 85—97.

Po sledeh stavbarja Andreja iz Loke. Loški razgledi XXII, 1975, 47—56.

Miha Maleš. (Uvod v katalog.) Maribor, Umetnostna galerija 1975.

D. Prelovšek:

Dunajska secesija in Plečnik. Arhitektov bilten, 1975, št. 22, 20—28.

Ljubljanski mostovi v drugi polovici 19. stoletja in v začetku 20. stoletja. Kronika 23, 1975, 29—37.

Načrt dela za leto 1976

Naloge iz leta 1975 so po večini dolgoročne; nadaljevale se bodo tudi v letu 1976. Dokončana bosta evidentiranje in obdelava kiparskih spomenikov med gotiko in barokom. Raziskava arhitekture 19. stoletja bo stopila v četrto fazo. Zbrani in kartografirani bodo spomeniki zgodnjega srednjega veka in romanike za umetnostnozgodovinski atlant ter pripravljena vsaj dva kritična prepisa Dolničarjevih rokopisov. Kabinetno delo bo še naprej usmerjeno predvsem v dopolnjevanje kartotek, hemeroteke in fototeke.

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1975

V letu 1975 se je inštitut trudil, da pridobi za delo mlade moči. S 1. oktobrom je začela v palinološkem laboratoriju delati tov. Metka Culiberg kot strokovni delavec za določen čas, s 1. decembrom pa je nastopil službo za nedoločen čas tov. Janez Dular kot asistent.

Dejavnost inštituta se je v glavnem razvijala v skladu s programom. Težišče dela je bilo na dolgoročnih temah, ki so ostale iste kot prejšnja leta. Prav pred koncem leta je izšel Arheološki vestnik št. 24, medtem ko bo št. 25, katere lomljeni odtisi so bili že pred meseci korigirani, prišla iz tiskarne do pomladi. Sredi leta je bila oddana v tiskarno št. 26. Jubilejna publikacija akademije za 50-letnico osvoboditve »Arheološka najdišča Slovenije« je bila dotiskana, vendar ni uspelo, da bi bila naklada do konca leta zvezana.

Terensko delo je obsegalo sistematična izkopavanja, sondiranje, ogleda najdišč in jam, topografske akcije in vrtanja. V precejšnji meri je inštitut pomagal tudi drugim ustanovam. Dr. F. Leben je sodeloval pri izkopavanjih Narodnega muzeja na Hrušici, S. Ciglenceki in D. Lunder pri izkopavanjih, ki jih je opravljal na Bledu arheološki oddelek FF, in vsak še pri nekaj manjših akcijah. Zaradi raznih težav je začasno zastalo delo na arheološki terminologiji.

Znanstveni svetnik dr. ing. Mitja Brodar je v okviru teme »Paleolitska raziskovanja« spet izvedel novo fazo sistematičnega raziskovanja paleolitske postaje v Ciganski jami pri Željnah. Pri ponovnem sondiranju v Risovcu pri Postojni je odkril novo paleolitsko postajo. Dosedanje najdbe, dasi skromne, kažejo, da gre verjetno za gravetiensko kulturno stopnjo. Sondiral je še na drugih mestih in opravil več terenskih ogledov.

Vodil je delo pri dolgoročni nalogi inštituta »Arheološka topografija Slovenije«. Po sklepu arheološkega panela pri Raziskovalni skupnosti Slovenije je bila ta naloga v letu 1975 razširjena in je bilo vanjo vključenih več manjših terenskih nalog. Topografsko delo je teklo v koprski regiji, na Krasu, v Vipavski dolini, na Notranjskem, na Kozjanskem, v Beli Krajini, v Prekmurju in na Dolenjskem.

V zvezi z nalogo Prazgodovina Jugoslavije je obiskal nekatere muzeje na Hrvaškem in v Bosni.

Opravljal je dolžnosti upravnika inštituta.

Znanstveni svetnik dr. Jaroslav Šašel je kot predsednik Medakademijskega odbora za »Tabula imperii Romani« organiziral vse delo v zvezi s tiskom lista Naissus in kot redaktor skorigiral krtačne odtise tega lista.

Urejal je še inštitutske publikacije in tudi zanje sproti korigiral vse krtačne in lomljene odtise.

Zbral je podatke o jugoslovanskem arheološkem tisku za letno glasilo *Fasti archaeologici* in jugoslovanske epigrafske novosti za letni zbornik *Année épigraphique*. Sodeloval je v komisiji za izdajo antičnih napisov rimske province Mezije superior, ki jih pripravlja Centar za antičko epigrafiko i numizmatiku u Beogradu.

Sodeloval je na kongresu VI^a settimana di Studi Aquileiesi (25. april—1. maj 1975) s predavanjem »Lineamenti dell'occupazione delle Alpi Orientali e dei Balcani occidentali«.

Na mednarodnem kolokviju *L'onomastique latine*, ki ga je priredil Centre national de la Recherche Scientifique v Parizu med 13. in 15. oktobrom 1975 je imel predavanje »L'anthroponymie dans la province romaine de Dalmatie«.

Na predlog direktorja avstrijskega arheološkega inštituta (Österreichisches Archäologisches Institut) ga je avstrijski zvezni minister za znanost in raziskovanja imenoval za dopisnega člana navedenega inštituta.

Znanstveni sodelavec dr. Franc Leben je dopolnjeval karto jamskih najdišč jugovzhodnega alpskega prostora in izdelal antropospeleološko bibliografijo slovenskega krasa (1945—1975). Začel je z obdelavo materiala, zbranega v jami Veliki zjot pri Vinici in prazgodovinskih najdb iz holocenskih plasti Ciganske jame pri Željnah.

Poskrbel je za dodatne tehnične podatke pri najdišču Ajdovski gradec nad Vranjem pri Sevnici. Sodeloval je pri izkopavanjih poznoantičnega utrdbenega sistema na Hrušici.

Kot tehnični urednik je pripravljajal za tisk 26. in 27. letnik Arheološkega vestnika.

Dalje je vodil tajniške posle Medakademijskega odbora za Arheološko karto Jugoslavije in sodeloval z republiškimi odbori.

Višji strokovni sodelavec Ana Šašel se je poleg administrativnega in občasnega lektorskega dela predvsem posvetila inštitutski knjižnici, ki zdaj zopet redno deluje.

Vodila je temo »Dokumentacija slovenskega arheološkega gradiva v tujih muzejih«. V okviru te teme je bilo narisano vse rimsko gradivo arheološkega kompleksa Šmarjeta na Dunaju in prazgodovinsko gradivo iz Libne v Gradcu.

Stažist Slavko Ciglencečki je v glavnem delal na svoji magistrski nalogi, opravljal pa je tudi topografske in nekatere druge manjše naloge.

Palinološki laboratorij

Laboratorij, ki je v sestavi Inštituta za arheologijo, ima kot glavno nalogo raziskovanje vegetacijske zgodovine.

Zbrane palinološke podatke je računalniško obdelal dr. David P. Adam, USGS, Menlo Park, California, ki je bil v inštitutu 6 mesecev.

V okviru teme »Paleovegetacijska raziskovanja Slovenije«, ki jo je sofinancirala RSS, je znanstveni svetnik dr. A. Šercelj palinološko raziskal več profilov ročnih in strojnih vrtin, usekov, glinokopov, profilov gozdnih tal iz vse Slovenije (Leskova, Kaptol ob Kolpi, Notranjska Reka, Krakovski gozd, Zadnji travniki, Frmile na Boču, vrtina pri Igu, Višnjica, Vodruž, Jezerce pri Št. Jurju, Pragersko, Otiški vrh, Trzin, Črnuče, Renče, Bilje, Lokvica itd.).

V raziskovalnem delu je laboratorij sodeloval z Inštitutom za biologijo SAZU in z Inštitutom Rudjer Bošković v Zagrebu. Za Goriški muzej in Oddelek za arheologijo filozofske fakultete v Ljubljani so bile opravljene ksilotomske in antrakotomske preiskave.

Člani inštituta so objavili:

F. Leben :

Arheološke jamske postaje na Gorenjskem. Naše jame 17, 1975, 85—99.

Opredelitev neolitske in eneolitske keramike iz jamskih najdišč jugovzhodnega alpskega prostora. Arheološki vestnik 24, 1973 (1975), 145—160.

Analiza speleo-arheoloških raziskovanj v Sloveniji. Proteus 37, 1974-75, 261—264.

J. Šašel :

Napisi (z Ajdovskega gradca nad Vranjem pri Sevnici). V: P. Petru, T. Ulbert, Vranje pri Sevnici (= Katalogi in monografije, 12), Narodni muzej v Ljubljani 1975, 133—148.

Via gemina. Arheološki vestnik 24, 1973 (1975), 901—902.

Emona. Sprehod po Ljubljani k ostankom Emone. (= Kulturni in naravni spomeniki Slovenije, 50), Zavod za spomeniško varstvo SRS, Ljubljana 1975; 32 str. s slikami.

A. Šercelj :

Razvoj in zgodovina gozdov Škofjeloškega hribovja. Loški razgledi 22, 1975, 163—172.

Paläontologische Merkmale des Villafranchium der Lokalität Dronjkova glavica in Norddalmatien. Bulletin Scientifique A 20, Zagreb 1975, 69—70. (Soavtorja M. Malez in D. Rukavina).

Palinološke raziskave na Ljubljanskem barju. Proteus 37, 1974-75, 428—435.

A late Holocene pollen diagram near Lake Tahoe, El Dorado County, California. Journal of Research of US Geological Survey 5, 1975, 737—745. (Soavtor D. Adam.)

Načrt dela za leto 1976

V začetku l. 1976 bo prišlo iz tiskarne delo Arheološka najdišča Slovenije. Med letom bo izšla Tabula imperii Romani, list Naissus, dalje Arheološki vestnik 25 in morda tudi 26, medtem ko bo št. 27 pripravljena za oddajo v tisk. V drugi polovici leta bo pripravljena tudi št. 28. Topografski zvezek Slovenske gorice, ki ga avtor ni mogel končati l. 1975, bo predvidoma pripravljen v letu 1976.

Delo bo teklo v dosedanji smeri. Glavne naloge bodo ostale: arheološka topografija, paleolitska raziskovanja, dokumentacija našega arheološkega gradiva v tujih muzejih. Oživilo se bo delo za arheološko terminologijo. Z novim sodelavcem za kovinska obdobja je končno ustvarjena možnost, da bo inštitutska dejavnost razširjena tudi na to področje.

Poleg svojih študijskih nalog bodo posamezni delavci zbirali, oblikovali in urejali dokumentacijo. Notranja dejavnost bo razširjena in intenzivnejša, ker bo v začetku leta inštitut dobil novega strokovnega sodelavca. Razširjena bo tudi terenska dejavnost. Še nadalje bo inštitut pomagal drugim arheološkim ustanovam.

Palinološki laboratorij bo nadaljeval s paleovegetacijskimi raziskavami kot primarno nalogo, razširil bo študij pelodne morfologije slovenske flore, povečal komparativno zbirko in začel z aeropalinološkimi raziskavami Ljubljane. Še nadalje bo sodeloval z domačimi in tujimi znanstvenimi ustanovami.

Podroben program celotnega inštitutskega dela je bil predložen Raziskovalni skupnosti Slovenije.

Poudariti je treba, da delo inštituta ovira prostorska stiska, ki postaja kritična.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA ARHEOLOŠKO KARTO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1975

Arheološka karta Slovenije je dotiskana z naslovom »ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA SLOVENIJE«. Dejavnost centralne redakcijske komisije je povsem zamrla, čeprav ima še pogodbeno obveznost do odbora; enako tudi delo drugih republiških odborov za AKJ, razen v SR Srbiji, ki je poslala 269 novih izpopolnjenih shed, dasi bi moralo biti to delo v vseh republikah že zdavnaj opravljeno.

Medakademijski odbor za AKJ ni imel v letu 1975 nobene plenarne seje; za povezavo so zadostovali tajniški posli in priložnostni osebni stiki.

Inštitut za arheologijo SAZU, ki delo na AKJ vodi, želi v soglasju z razredom za zgodovinske in družbene vede in s predsedstvom SAZU, da Svet akademij znanosti in umetnosti SFRJ prenese sedež Medakademijskega odbora AKJ na eno izmed drugih jugoslovanskih akademij.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA TABULO IMPERII ROMANI

Poročilo o delu v letu 1975

Vojno-geografski inštitut v Sarajevu je opravil natisk karte K 34 in tločrt antične Thessalonike. Sodelavci iz Jugoslavije, Bolgarije, Grčije, Albanije, Italije in Romunije so opravili korekture krtačnih odtisov. Ker jih nekateri dolgo niso vrnili, se je tiskarski postopek zavlekel. Kontrolno drugo korekturo krtačnih odtisov je opravil redaktor. Tiskarna Ljudske pravice v Ljubljani je decembra pripravljala lomljene odtise, ki jih bodo prejeli sodelavci v korekturo (predvidoma v prvih mesecih 1976). Izid je predviden poleti 1976.

INSTITUT ZA PRAVA STAREGA ORIENTA

Poročilo o delu v letu 1975

V minulem letu 1975 je inštitut nadaljeval delo po doslednjem programu. Sproti je proučeval novo študijsko gradivo o klinopisnih kulturah, zlasti o pravnih virih.

Strokovnega dvehurnega študijskega sestanka, ki je bil dne 19. novembra 1975, se je udeležilo 8 interesentov. Zanj je zunanji sodelavec Marko Urbanija prispeval poročilo o knjigi »Walter Wolf, Frühe Hochkulturen. Ägypten. Mesopotamien. Ägäis. Stuttgart 1969.« Upravnik dr. V. Korošec je v daljšem referatu orisal pregled razvoja klinopisnih prav.

Dalje je na povabilo profesorja Guillaumea Cardascia (Paris) dr. V. Korošec v Parizu dne 7. februarja 1975 predaval njegovim slušateljem o razvoju hetitskega prava. — Dne 13. junija 1975 je na XXII. mednarodnem srečanju asiriologov (Rencontre Assyriologique Internationale) v Göttingenu poročal o problematiki v hetitskih zakonih. — Dne 5. decembra 1975 je na simpoziju, ki ga je organiziralo Slovensko orientalistično društvo v Ljubljani (dne 4. in 5. decembra 1975) podal podrobnejši pregled razvoja klinopisnih prav.

V Razpravah Razreda za zgodovinske in družbene vede je leta 1975 kot IX/1, sešitek izšlo predavanje o babilonščini kot mednarodnem jeziku v antiki, ki ga je sedaj žal pokojni naš dopisni član in redni član Francoske akademije profesor Jean Nougayrol imel dne 17. marca 1970 v Slovenski akademiji. Besedilu predavanja v francoskem izvirniku »Le babylonien, langue internationale de l'Antiquité« (na str. 1—18) sledi (v uvodu) nekoliko skrajšan prevod (str. 28—31), ki sta ga priredila prof. Jože Faganel in dr. V. Korošec. Končno je dodana »spremna beseda«. Z njo je V. Korošec želel vsaj z naslovi glavnih spisov opozoriti bralca na bogato delovno področje modernega asiriologa. Zaradi prerane J. Nougayrolove smrti (23. januarja 1975) je iz spremne besede postal žal nekrolog.

V Zgodovinskem časopisu (XXVIII, 1974, 173—176) je izšlo knjižno poročilo V. Korošca o nadaljevanju realnega leksikona (Reallexikon der Assyriologie und vorderasiatischen Archäologie, IV. zvezek, 1. sešitek, 1972 [H—Handel, str. 1—80], 2.—3. sešitek, 1973 [Handel—Hazazu, str. 81—240], Berlin).

En članek je še v tisku.

Glavno skrb pa posveča inštitut dovrstitvi obdelave klinopisnih državnih pogodb.

Inštitutska knjižnica se je letos povečala za 20 knjig in 20 letnikov revij. Sedaj šteje skupno 907 knjižnih enot. Upravljala jo je višja knjižničarka-referentka Julijana Šušteršič. Oskrbovala je tudi vse administrativne posle in pomagala pri korekturnem delu. Stalno je dopolnjevala avtorski in stvarni katalog asiriološke literature v SR Sloveniji. Pri decimalni klasifikaciji ji je pomagal zunanji inštitutski sodelavec Marko Urbanija, ki je transkribiral tudi več hetitskih klinopisnih tekstov.

V inštitutski knjižnici je absolvirani primerjalni jezikoslovec Andrej Snedec izdeloval svojo diplomsko nalogo o mednarodnem položaju v času bitke pri Kadešu.

Načrt dela za leto 1976

Inštitutov delovni program za leto 1976 obsega:

1. Dovršitev rokopisa za knjigo o mednarodnih pogodbah, ohranjenih v klinopisni pisavi; dopolnitev citatov in gradiva v Seminarju za Stari Orient v Heidelbergu.

2. Udeležba upravnika na prihodnjem mednarodnem asiriološkem svidenju 1976 v Birminghamu od 5. do 9. julija 1976.

3. Proučevanje novih edicij klinopisnih tekstov in nove asiriološke literature.

4. Dopolnjevanje avtorskega in stvarnega kataloga asiriološke klinopisne literature.

5. Evidentiranje pravne terminologije.

6. Občasni študijski sestanki, kjer se podajajo poročila o najnovejših publikacijah in o asirioloških zborovanjih.

7. Pedagoška pomoč mlajšim asiriologom pri poglobljanju asiriološke izobrazbe.

8. Objava manjših publikacij s klinopisnega področja.

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

Poročilo o delu v letu 1975

Upravnik še ni bil izvoljen in tudi znanstveni svet še ni bil imenovan. Ravno tako še ni bil uresničen noben pogoj tehnične narave (prostor, materialna sredstva, kadri), ki bi omogočil začetek dela.

Načrt dela za leto 1976

Kolikor bi bili ustvarjeni pogoji za začetek dela inštituta, bi ta začel s pregledom in katalogiziranjem arhivalij na Slovenskem in v tujini tam, kjer je ustrezno gradivo, ki se nanaša na kompozicijsko, teoretsko in muzikološko delo oziroma na biografske podatke delavcev slovenskega rodu.

Tako zastavljena naloga inštituta bi bila prva faza, v kateri bi se vsaj sekundarno z njo vezale še druge naloge, ki so razvidne iz pravilnika inštituta.

Vzporedno s tem bi tekla nujna organizacijska dela, ki so potrebna na začetku delovanja takega inštituta (urejevanje prostora, prva faza v formiranju biblioteke in diskoteke) in ki poleg znanstveno raziskovalnih ter temeljnih organizacijskih obsegajo tudi naloge čisto administrativne, vendar tudi v tem pogledu nujne narave.

ŠTUDIJSKI CENTER ZA DRUŽBENO PROBLEMATIKO

Poročilo o delu v letu 1975

V letu 1975 je bila izvedena organizacija Študijskega centra za družbeno problematiko. Center ima svojega predsednika (akad. L. Vavpetič) in poslovodečega podpredsednika (univ. prof. dr. R. Kyovsky). Razdeljen je na štiri študijske skupine, ki imajo že izbrane teme, ki jih bodo obravnavale. Študijske skupine same volijo svoje znanstvene svete in načelnike, kar so že storile. Ukvarjajo se z naslednjimi problemi:

Prva skupina: študij razvoja pravne misli pri nas (načelnik prof. dr. S. Vilfan).

Druga skupina: študij manjšinskih vprašanj (načelnik prof. dr. R. Kyovsky).

Tretja skupina: študij pravnih problemov, ki zadevajo ekologijo (načelnik dop. član dr. J. Goričar).

Četrta skupina: študij fašistične ideologije po svetu in njen vpliv na družbeno mentaliteto v določenih državah (akad. L. Vavpetič).

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo Študijski center za družbeno problematiko s svojim delom nadaljeval in s tem seveda njegove študijske skupine. Tako bo že v začetku februarja imel strokovnjak za študij fašizma, zgodovinar in publicist dr. E. Čalić pod okriljem 1. razreda dve predavanji in sicer »O totalnem nasilju v III. rajhu in aktivnosti Heydricha« ter o temi »Resnica in memoari Alberta Speera«. Druge skupine bodo nadaljevale z že začetim raziskovalnim delom. Študijski center bo skušal v posameznih skupinah izpopolniti število sodelavcev in s tem tudi obravnavo tematike njihovega dela.

Dialektološka sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

V letu 1975 je Dialektološka sekcija sodelovala pri pripravi za Splošnoslovanski lingvistični atlas (OLA). Zunanji sodelavec, dop. član. SAZU dr. Tine Logar se je udeležil delovnega zasedanja za OLA v Moskvi (januar—februar 1975) kot predstavnik slovenskega jezika in kot vodja fonetične sekcije OLA. Tega zasedanja se je udeležila tudi asistentka Francka Benedik. T. Logar je sodeloval še na zasedanju Komisije in redakcijskega odbora OLA pri Mednarodnem slavističnem komiteju v Sofiji (maja 1975). Opravljeno je bilo vse tekoče delo v zvezi z OLA. Napravljeni so bili opisi krajev, v katerih je zapisano gradivo za OLA (Logar 8, Rigler 5, Benedik 2), napravljen fonološki opis za kraj Srednja vas (Logar), pripravljen je gradivo za 100 vprašanj za zasedanje delovne skupine v Moskvi 1976 (Logar, Rigler, Benedik), F. Benedik je izdelala za OLA poskusno leksično karto za vprašanje »jagnje«, prepisala v kartotečne zvezke gradivo za govor Smlednika in opravljalala vsa tehnična dela v zvezi z OLA; pri kontroli ji je deloma pomagala tudi asistentka Sonja Horvat.

Za Slovenski lingvistični atlas so zbrali študentje slavistike gradivo (ki ga je z njimi pregledal T. Logar) v krajih: Palčje na Pivki, Rakitna, Raven nad Sečovljami, Sovodnje pri Gorici, Draga pri Trstu. Na kartotečne listke je bilo preneseno gradivo za Slovenski lingvistični atlas iz 7 že prej zapisanih krajev (Horvat 5, Benedik 2).

F. Benedik je zbirala gradivo za opis terciarnega akcentnega premika v rovtarskih govorih v krajih: Št. Jošt nad Horjulom, Lučine, Stara Oselica, Sovodenj, Godovič, Otalež, Ledine, Krnice, Sp. Idrija, Hotedrščica, Idrija.

J. Rigler je v glavnem delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika, in sicer je dokončal glave gesel in opravil tiskarske korekture glav za 2. knjigo, ki je izšla v letu 1975, pričel pa je že pripravljati pravopisno, pravorečno, oblikoslovno in intonacijsko podobo gesel za tretjo knjigo. Sodeluje tudi pri pripravi novega Slovenskega pravopisa.

S. Horvat je bila do 23. 7. 1975 na porodniškem dopustu.

Saša Serbec je delala v etimološko-onomastični sekciji.

T. Logar je imel več predavanj (na univerzi v Moskvi, Seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, Seminarju makedonskega jezika, literature in kulture, Lingvističnem krožku FF, za profesorje srednjih šol, za tržaške šolnike).

F. Benedik in S. Horvat študirata tudi podiplomsko stopnjo na FF univerze v Ljubljani.

Objave:

T. Logar:

Izvenjezikovni vzroki za dialektizacijo slovenskega jezika. XI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana, 1975, 7—11.

Slovenska narečja. Besedila — Mladinska knjiga, Ljubljana, 1975, 120 str.

J. Rigler:

O zgodovini klasificiranja slovenskih dialektov. Slavistična revija, 1975, 27—40.

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo sekcija še nadalje sodelovala pri pripravi OLA. Verjetno bodo prišle priprave za Evropski lingvistični atlas tako daleč, da bo potrebno sodelovanje. Kolikor bo mogoče, se bodo nadaljevale tudi priprave za Slovenski lingvistični atlas. Nadaljevalo se bo zbiranje gradiva (predvidoma v 20 krajih) in začelo z obdelavo tega gradiva za opis terciarnega akcentskega premika v rovtarskih govorih, prav tako je predvideno dopolnjevanje že doslej zbranega gradiva in začetek obdelave tega gradiva za opis notranjskih govorov na področju Razdrto - Slavina - Postojna - Hrušica. J. Rigler bo še nadalje delal pri Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Leksikološka sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Personalne in kadrovske spremembe v letu 1975:

Dne 5. maja je umrl upokojeni član glavnega uredniškega odbora dr. F. Tomšič, dne 7. junija pa nekdanji v. d. upravnika Inštituta dr. R. Kolarič.

Dne 25. februarja je bil z dekretom SAZU imenovan za rednega člana glavnega uredniškega odbora Slovarja slovenskega knjižnega jezika (pravorečje, pravopis, akcentuacija in obliko-

slovje) znanstveni svetnik dr. J. Rigler, 11. marca pa je bila reelegirana za asistenta B. Košmrlj.

Tov. A. Vidovič-Muhi je predsedstvo SAZU odobrilo enome-sečni dopust za pisanje magistrske naloge. Za delo v administraciji je bila po razpisu izbrana Marija Kalan, po splošni in strokovni usposobljenosti najprimernejša med mnogimi kandidati.

Posvetovanja »Šolska terminologija« dne 5. in 6. junija v Sarajevu se je udeležila Z. Leder-Mancini.

Na proslavi stopetdesetletnice rojstva Đura Daničiča na Srbski akademiji znanosti in umetnosti v Beogradu od 8. do 12. decembra je Slovensko akademijo znanosti in umetnosti zastopal dr. J. Jurančič z referatom »Naučni i idejni nivo slovenačke leksikografije pre i posle Đure Daničiča«.

Kolektiv je v tem letu vse delovne kapacitete posvetil dokončanju rokopisa II. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika, pregledu rokopisa v tisku in korekturam knjige. Pregledi in oddajanje rokopisa v tiskarno, oboje je potekalo po načrtu, ki je bil večkrat prediskutiran v glavnem uredniškem odboru in s prizadetimi pregledovalci. Ko se je tisk bližal koncu, je bilo mogoče natančno določiti obseg II. knjige na gesla od I — Nažv... tj. na 1030 strani.

Korekture so bile zaradi kompliciranega tiska in številnih drugih okoliščin, nekaterih tudi nepotrebnih, zelo težke. Vendar so s požrtvovalnostjo nekaterih korektorjev iz kolektiva, ki so poletni dopust ali popolnoma odložili za poznejši čas (dr. Jurančič, Z. Leder, P. Kostanjevec) ali le delno izrabili v poletnem času (M. Janežič, M. Humar, I. Šircelj), bile premagane vse težave in je bilo tako pred oktobrom končano delo za II. knjigo SSKJ.

Kolektiv je vse leto delal z vodilno mislijo, da konča knjigo do življenjskega jubileja predsednika J. Vidmarja, ki mu je za osemdeseti rojstni dan bil izročen prvi izvod II. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika, naslednje dni pa sta drugi in tretji izvod prejela predsednik predsedstva SR Slovenije tov. S. Kraigher in predsednik CK ZKS tov. F. Popit. Ob tej priložnosti je predsednik predsedstva izrazil trdno prepričanje, da bodo naslednje tri knjige slovarja dokončane v desetih do dvanajstih letih. To predsednikovo željo je kolektiv sprejel kot svojo poglobitveno in častno nalogo.

Ker so delo tiskarniškega korektorja opravile tri članice kolektiva (Z. Leder, P. Kostanjevec, I. Šircelj), je DZS nakazala korektorski honorar sekciji, ki je z večjim delom tega honorarja priredila dvodnevno (8. in 9. oktobra) znanstveno ekskur-

zijo pod naslovom »Po sledih slovenske in hrvaške leksikografije« in se ustavila v Celju (grob V. Oblaka), Ptuj (grob O. Čafa in rojstni kraji več sodobnih pomembnih mož, npr. J. Lacko, Matija Murko, Ivan Bratko, Jože Potrč, Ivan Potrč), v Trakoščanu (J. Drašković in znamenita galerija slik), v Krapini (rojstni kraj Lj. Gaja, prazgodovinske izkopenine), v Lepoglavu (Ivan Belostenec, pomembno šolstvo v 17. in 18. stol.), v Varaždinu (grob V. Jagića, I. Kukuljevića in rojstni kraj pomembnih kulturnih delavcev), v M. Bistrici (Ivan Krizmanić, Gaj, Vraz, ilirci), v Donji Stubici (Matija Gubec, lipa kmečkih puntarjev, Augustinčičev spomenik), v Kumrovcu (rojstna hiša J. Broza-Tita), v Klanjcu (rojstni kraj Ivana Broza in Franja Ivekovića, spomenik Antonu Mihanoviću), v Bistrici ob Sotli (spomenik himni »Lijepa naša domovina«) ter v Pišecah (rojstna hiša Maksa Pleteršnika). V vsakem kraju so člani ekskurzije — J. Rigler, J. Jurančič, S. Suhadolnik — podali krajše komentarje.

Dne 13. novembra je DZS kot založnica slovarja priredila v hotelu Union tiskovno konferenco za poročevalce slovenskih javnih občil, časnikov, radia in televizije, na kateri so spregovorili direktor DZS tov. Ivan Bratko, upravnik Inštituta za slovenski jezik akad. dr. Bratko Kreft, strokovna poročila pa so podali dr. J. Jurančič splošne podatke o slovarju, dr. J. Rigler o pravorečnih in pravopisnih problemih, A. Vidovič-Muha o mestu SSKJ v slovanski in zlasti v južnoslovanski leksikografiji ter Z. Leder-Mancini o vprašanjih, ki nastajajo v zvezi s terminološkimi izrazi in ki zajemajo približno četrtnino besednega fonda slovarja. Od zastopnikov DZS sta o pomenu slovarja še govorila urednika V. Klabus in K. Kovič.

Naslednje dni so javna občila s primernim poudarkom poročala o pomembnem dogodku v slovenski kulturi in o novem dosežku slovenske lingvistike.

S 1. septembrom se je začelo delo za III. knjigo SSKJ. Po daljših diskusijah in upoštevanju vseh možnosti je bil izdelan načrt za naslednje delovno obdobje. Načrt predvideva dokončanje tipkopisa v juniju 1979 in izid knjige ob koncu istega leta.

Da bi delo za slovar potekalo kar najhitreje, bo sekcija storila vse, da dosedanje pomanjkljivosti kar najbolj odpravi in tovariško pomaga manj izkušenim sodelavcem. V prihodnje se naj prijavljajo samo zares dokončana gesla. Celoten kolektiv se trudi najti način za najpravičnejšo razdelitev geselskega gradiva med posameznike. Iz družboslovne literature se naj še

več ekscerpira za slovarsko gradivo, kvaliteti gradiva bo posvečena največja skrb.

Za pospešitev in olajšanje redakcije se bodo teoretično obdelale leksikografske teme, ki so pri dosedanjem delu povzročale največ težav in neenotnosti, npr. tipske razlage, kombiniranje kvalifikatorjev, kvalifikatorska pojasnila pri določenih pomenskih kategorijah, oznake in konverzija besednih vrst, glagolska podgesla z morfemom *se*, stalne zveze, semantično zaporedje itd. Sklenjeno je tudi, da se uvajalna doba za začetnike omeji na eno leto.

Člani glavnega uredniškega odbora, ki ne združujejo svojega rednega dela v delovni skupnosti SAZU, in terminološki svetovalci so tudi letos, kot vsa prejšnja leta, kvalitetno opravljali svoje delo, čeprav je njihov prispevek zaradi pomanjkanja finančnih sredstev le skromno nagrajevan.

Sekcija se še nadalje brez uspeha spoprijema s problemom prostora. V isti sobi dela večje število urednikov, tudi do osem, kar moti zbranost pri delu. Spravljanje gradiva je od leta do leta vse večji problem. Prostori za spravljanje gradiva na hodnikih so za praktično in hitro manipulacijo neprimerni.

V letu 1975 je bilo zredigiranih 2710 gesel, in sicer 688 za II. in 2022 za III. knjigo SSKJ.

V omejenem obsegu se je nadaljevalo tudi ekscerpiranje. Navadno (paberkovalno) ekscerpiranje so opravljali trije zunanji sodelavci, ekscerpirali pa so tudi nekateri člani glavnega uredniškega odbora in uredniki slovarja. Skupno so v 82 delih izbrali in podčrtali 40 620 besed. Iz tega je bilo napravljenih 56 285 novih, z gesli opremljenih listkov. Poleg tega je sekcija pri posebnem ekscerpiranju dobila 6583 listkov, od tega pri priložnostnih izpisih 1497, pri izpisovanju za narečno kartoteko 3665 in pri izpisovanju jezikoslovnih člankov 1421 listkov.

Nadaljeval in končal se je popolni izpis Novic 1843, kar je dalo 11 187 listkov. Pri izpisovanju za zgodovinski slovar je bilo izdelanih 35 567 listkov (Penn, Megiser 1603, Vorenc). Končno je sekcija pridobila 4010 listkov s terminološkimi razlagami in zvezami. V letu 1975 se je torej leksikalno gradivo sekcije pomnožilo za 113 632 kartotečnih listkov.

Novo leksikalno gradivo so sodelavci sproti alfabetirali in uvrščali v ustrezne kartoteke. Splošna kartoteka, na podlagi katere se izdeluje SSKJ, je imela ob koncu leta 3 506 123 osnovnih kartotečnih listkov.

Sekcija je izdelala drugi dodatni alfabetařij za črki M in N ter vnesla vse dodatke za II. knjigo tudi v odzadnji slovar za III. knjigo SSK J.

Začela se je izdelava alfabetařija in tehnična priprava gesel za IV. knjigo SSK J.

Popolni izpis Dalmatinove Biblije, ki sta ga vodila S. Suhadolnik in F. Novak, je bil končan. Celotno gradivo je bilo izročeno novo ustanovljeni komisiji za zgodovinske slovarje.

Sodelavci so odgovarjali na mnoga, zlasti telefonska vprašanja, ki so v zvezi s knjižnim jezikom.

Bibliografija sodelavcev sekcije (za leto 1975):

I. Cernelič:

O funkciji glagolov z oslavljenim pomenom tipa biti. Jezik in slovstvo XXI, 1975/76, št. 3, 76—81.

J. Jurančič:

Biografije ali žitja srbskih srednjeveških vladarjev in arhiepiskopov. Ljubljana, Mladinska knjiga 1975. Prevedel in napisal uvod. Oroslav Caf. Dialogi XI, 1975, št. 5, 275—277.

Naučni i stručno-idejni nivo slovenačke leksikografije pre i posle Djure Daničića. Predavanje na proslavi ob 150-letnici rojstva Djura Daničića v Beogradu.

Miodrag S. Lalević, Sinonimi i srodne reči srpskohrvatskog jezika. Jezik in slovstvo XX, 1974/75, št. 8, 321—325. Ocena.

V spomin Franceta Tomšića. Delo 15. 5. 1975, št. 112, 8.

Z. Leder-Mancini:

O projektu Šolska terminologija. Predavanje na Inštitutu za jezik v Sarajevu.

Obravnava strokovnega besedišča v Slovarju slovenskega knjižnega jezika. Predavanje na tiskovni konferenci ob izidu 2. knjige Slovarja slovenskega knjižnega jezika v Ljubljani.

L. Legiša:

Srečko Kosovel, Sonce ima krono. Pesmi in proza. Izbral in uredil. Ljubljana, Mladinska knjiga 1974.

Delež in značaj primorskega pisanja. Obala 1975, priloga Literarni list 1, 4—10.

Moč in meje občanske pesmi. Prostor in čas VI, 1974, št. 10—12, 665—667. Ocena.

Dvojezična izdaja našega pesnika v Gorici. Prostor in čas VI, 1974, št. 10—12, 682—683. Ocena.

Marija Pirjevec, Srečko Kosovel, Aspetti del suo pensiero e della sua lirica. Slavistična revija 23, 1975, št. 1, 84—85. Ocena.

Dopolnila h Kranjskemu zapisniku 1899—1900. Slavistična revija 23, 1975, št. 1, 85—86.

Primorski delež v slovenskem slovstvu. Predavanje v Kulturnem domu v Trstu in na seminarju za učitelje in profesorje na šolah s slovenskim učnim jezikom v Gorici.

F. Novak:

Arhaizacija v Visoški kroniki. Jezik in slovstvo XX, 1974/75, št. 7, 202—207.

Vloga skladnje pri določanju in dokazovanju pomenskih lastnosti besedja, XI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana 1975, 37—48. Predavanje.

Besedno pomenoslovje. 8 predavanj na Radio Ljubljana.

Stilna razčlenjenost slovenskega knjižnega jezika. Predavanje na seminarju za učitelje in profesorje na šolah s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem v Trstu.

M. Silvester:

Prikaz rastlinskih imen v Slovarju slovenskega knjižnega jezika I. Jezik in slovstvo XX, 1974/75, št. 7, 225—227.

S. Suhadolnik:

Ob smrti prof. Pavla Kalana. Jezik in slovstvo XX, 1974/75, št. 4, 103—104.

Knjižni jezik v variantah Kraigherjeve Školjke. Jezik in slovstvo XXI, 1975/6, št. 3, 71—75.

Ob drugi knjigi Slovarja slovenskega knjižnega jezika. Delo 20, 12, 1975, št. 295, 27.

Člani kolektiva so bili jezikovni svetovalci oziroma sodelavci pri različnih terminologijah (Z. Leder-Mancini pri umetnostni in pravni, dr. L. Legiša pri medicinski, J. Meze pri tehniški sekciji terminološke komisije SAZU). Bili so tudi lektorji različnih založb oziroma revij (I. Černelič pri Metalurškem zborniku, M. Hanjšek-Holz pri Biološkem in Turističnem vestniku, M. Janežič pri Obzorniku za matematiko in fiziko in Grosupeljskem zborniku, J. Meze pri Proteusu, S. Suhadolnik pri Državni založbi Slovenije za zbrano delo I. Cankarja in Zgodovino človeštva). Z. Leder-Mancini je sodelovala pri redakciji urbanističnega slovarja Inštituta za urbanizem SRS, F. Novak in S. Suhadolnik sta bila člana komisije za historične slovarje slovenskega jezika SAZU, S. Suhadolnik sodelavec novega Slovenskega pravopisa in član uredniškega odbora Slovenskega vojaškega slovarja. Dr. A. Bajec in S. Suhadolnik sta sodelovala pri jezikovnem verificiranju zapisa zemljepisnih imen na specialkah Geodetskega zavoda oziroma Vojnogeografskega inštituta v Beogradu.

Pregled vsega doslej zbranega leksikalnega gradiva

Karakteristika skupine	Narejeno v letu 1975	Stanje 31. 12. 1975	
I. Literatura 20. stol.			
a) poezija	895	114.990	
b) proza	23.173	569.958	684.948
II. Literatura 2. pol. 19. stoletja			
a) poezija		22.647	
b) proza	581	414.354	437.001
III. Literatura 1750—1850			
a) poezija		37.899	
b) proza	11.187	126.388	164.287
IV. Stara literatura			
a) poezija		515	
b) proza		95.977	96.492
V. Ljudska literatura			
a) poezija	4.868	97.313	
b) dialektično blago	3.665	46.119	143.432
VI. Starejši slovarji	25.646	608.355	608.365
VII. Novejši slovarji	9.921	674.504	674.504
VIII. Strokovno			
a) literatura	29.686	954.989	
b) terminologija	4.010	445.307	1400.296
IX. Splošna zbirka		997.655	997.655
Skupaj	113.632	5,206.980	5,206.980

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo sekcija nadaljevala redakcijo III. knjige SSK J. Razen tega pa bo opravljala vsa za ta slovar potrebna pomožna dela, kot so ekscerpcija gradiva, sestava alfabetarija za IV. knjigo, odzadnji slovar itd. Iz srednjeročnega programa naj bo navedeno, da bo v 1976 redigiranih okoli 6000 gesel, kar bodo opravili člani glavnega uredniškega odbora (preds. dr. J. Jurančič, člani dr. A. Bajec, dr. B. Čop, dr. L. Legiša, dr. J. Rig-

ler, S. Suhadolnik) ter 12 izvežbanih urednikov (I. Černelič, M. Hanjšek, M. Janežič, P. Kostanjevec, M. Košmrlj, J. Meze, J. Müller, F. Novak, M. Silvester, I. Šircelj, C. Tavzes, A. Vido-
vič-Muha ter vodja terminoloških del Z. Leder, pomagali pa
bodo tej ekipi pri drugih delih začetniki M. Ahlin, M. Humar
in Z. Praznik).

Pri zbiranju leksikalnega gradiva bo pridobljenih najmanj
sto tisoč novih listkov, od tega del za zgodovinski slovar.

Etimološko-onomastična sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Delo vseh sodelavcev etimološko-onomastične sekcije je bilo
tudi v letu 1975 osredotočeno na etimološki slovar slovenskega
jezika. V tisku je prvi del ES, ki bo obsegal 320 strani dvokolon-
skega slovarskega formata v petitu (ca. 60 avtorskih pol). Do-
končana je druga korektura postavljenih gesel od A do E in
prva korektura gesel od E do K. Avtor akademik F. Bezljaj je
pričel s sistematično abecedno obdelavo gesel črke K, ki je naj-
bolj obsežna in ima vrsto kompliciranih problemov. Ko bodo ti
rešeni, bo delo pri nadaljnjih črkah steklo hitreje.

Korekture ES so zelo zahtevne in predstavljajo za samo dva
delavca (od julija 1975) preveliko breme, kar močno zavira iz-
polnjevanje drugih delovnih nalog (J. Keber) ali pa zaradi pre-
obilice drugih delovnih zadolžitvev (F. Bezljaj) zelo zamuja vra-
čanje korektur tiskarni, kar je eden od glavnih vzrokov, da ES
v petih letih tiskanja še vedno ni izšel. V dogovoru s SAZU in
MK bo nujno oblikovati ekipo, ki bi opravila večji del korek-
tur, medtem ko bi avtor s sodelavci opravil le zaključni del
tega zahtevnega dela.

Akademik F. Bezljaj je v jeseni 1975 sodeloval na kongresu
baltistov v Vilniusu v SZ in na prvi jugoslovanski onomastični
konferenci v Tivtu v Črni gori.

Honorarni strokovni sodelavec D. Mertelj je izpisoval po-
možno in dopolnilno literaturo za ES ter pomagal pri ostali
dejavnosti sekcije.

Asistent J. Keber je večinoma delal pri korekturah ES, po-
magal pri tipkanju rokopisov in pripravi za tisk ter skrbel za
ostala tehnična vprašanja v zvezi s tiskom. Za druge delovne
naloge mu je preostalo zelo malo časa.

Honorarni sodelavec dr. V. Suyer je dopolnjeval z arhivskim gradivom sekcijske kartoteke slovenskih krajevnih imen in imenskih osnov. Razen tega je sodeloval tudi pri pripravi slovarja slovenskih rastlinskih imen z zbiranjem historične in arhivske dokumentacije.

V letu 1975 je veljala posebna pozornost tudi raziskovanju neslovanskih krajevnih imen severne Italije, ki so jih Nemci od 7. do 12. stol. sprejemali preko slovenščine. Sproti se je iz nove strokovne literature izpisovalo za kartoteke sekcije primerjalno gradivo slovanskih toponimičnih in antroponimičnih osnov. Dani so bili tudi odgovori na številna vprašanja o izvoru krajevnih imen in priimkov.

Bibliografija sodelavcev sekcije (za leto 1974/75):

F. Bezla j:

Kleine Beiträge zur slavischen Wortforschung. Linguistica XIII (1973): 111—115.

Na robu srbohrvatskega (in slovenskega) etimološkega slovarja, Sln. *hrobati* »glodati« in sorodno št. 15. JiS XX, (1974/75), št. 5, 114—145.

Recenzija Skokovega etimološkega slovarja II. Etimologija 1973: 181—190. V tisku:

Recenzija Skokovega etimološkega slovarja — v Sarajevu.

Problematika imen *Vir* in *Skočidjevojka* — v Titogradu.

Udeležba na baltološki konferenci v Vilniusu (septembra 1975) s predavanjem »Najnovejše najdbe leksičnih paralel med baltskimi jeziki in slovenščino«.

Udeležba na 1. jugoslovanski onomastični konferenci v Tivtu (oktobra 1975) s predavanjem »Problematika imen *Vir* in *Skočidjevojka*«, ki bo izšlo v zborniku v Titogradu.

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo pripravljena za tisk najobsežnejša črka K in raziskovan bo del gesel črke L. Nadaljevalo se bo zbiranje gradiva za slovar slovenskih rastlinskih imen in za slovar krajevnih imen in toponimičnih baz. To gradivo se že vseskozi uporablja, čeprav ne sistematično, tudi za etimološki slovar. V letu 1976 bo pripravljen za tisk tudi rezijanski slovar. Večjega poudarka bo deležno tudi raziskovanje priimkov.

Komisija za pravopis, pravorečje in gramatiko

Poročilo o delu v letu 1975

Komisija je nadaljevala delo za novo izdajo pravopisa. Pregledala in primerno spopolnila je večino predloženega rokopisa pravil bodočega pravopisa. Na začetku leta je končala dodelavo načel za obravnavo besed v slovarskem delu pravopisa, posebno z ozirom na zaimenske in pridevniške besede, izdelala podroben mehanizem za prenos neevropskega črkoslovja in glasovja v slovensščino, nato pa pregledala še cirilične pisave. Sledila je obravnavna oblikoslovja prevzetih besed, deloma tudi pravopisnih problemov v zvezi s tvorbo iz prevzetih besed, nato pisava skupaj in narazen in končno vseh ločil. Pregledano je bilo obširno poglavje glasoslovja slovenskega knjižnega jezika v bodočem Slovenskem pravopisu, vključno s kombinatoriko, nato nič manj važno poglavje Oblikoslovje (v vsej zapletenosti), naglas, npr. stalno naglašene končnice in končaji, naglasna tipologija (oblikospreminevalna in oblikotvorna).

Delo pri dokončnem alfabetariju ni bistveno napredovalo (bolezen referenta, pred tem njegova popolna zaposlenost ob Slovarju slovenskega knjižnega jezika pred izidom II. knjige).

Izdelan je splošni alfabetarij od T—Ž; nadaljevala se je primerjava splošnega alfabetarija s Slovenskim pravopisom 1962 in Pleteršnikovim slovarjem.

Zaradi velike zaposlenosti članov pravopisne komisije v prvih treh četrtinah leta in zaradi preobremenjenosti skoraj polovice članov komisije pri delu za Slovar slovenskega knjižnega jezika oz. za Slovensko slovnico (Bajec, Rigler, Suhadolnik, Toporišič) ni bilo mogoče povečati števila tedenskih sej: z oktobrom se je komisija (ves čas pretežno v sestavi Moder, Rigler, Suhadolnik, Toporišič) začela sestajati po dvakrat tedensko; sej se je januarja začasno nehal udeleževati dop. član SAZU dr. Bajec (ki je zaradi obolenosti delo komisije spremljal po zapisnikih), akad. dr. Bratko Kreft (zaradi prezaposlenosti), predavatelj v pokoju Boris Urbančič (zaradi drugih obveznosti), iz podobnih razlogov se je sorazmerno malega števila sej udeleževala tudi dr. B. Pogorelec.

V zvezi z delom za novi Slovenski pravopis je komisija pismeno odgovarjala na sorazmerno precej vprašanj širše javnosti, v besedilu za intervju pa poljudno predstavila priprave in splošne novosti v novem Slovenskem pravopisu. Ukvarjala se je tudi s problematiko ohranitve Škrabčeve hiše kot potencialnega kulturnega spomenika.

Izdaja jezikoslovnih del se ni nadaljevala oz. se ni začela (zaradi prezaposlenosti).

Komisija je dala predlog, da bi se z letom 1976 nastavila dva redna delavca, ki bi opravljala pripravljalna dela za veliko slovnico in za izdajo jezikoslovnih del v skladu s programom komisije.

Za delo ob novem Slovenskem pravopisu si je komisija pridobila sredstva od Kulturne skupnosti Slovenije in Raziskovalne skupnosti Slovenije.

Načrt dela za leto 1976

a) natis pravopisno-pravorečno-oblikoslovno-naglasnega uvo-
da novega pravopisa;

b) končan bo alfabetarij za Slovenski pravopis do vključ-
no P;

c) obdelovala se bodo slovarska gesla;

č) javna razprava o knjižno objavljenem pravopisno-pravo-
rečno-oblikoslovno-naglasnem delu novega Slovenskega pravo-
pisa bo iz tehničnih razlogov v letu 1976;

d) predvidoma bo pripravljena za tisk 2. knjiga Ramovševih
Zbranih spisov.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika

Poročilo o delu v letu 1975

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika deluje od 21. 3. 1975 in šteje osem članov, izbranih iz Inštituta za sloven-
ski jezik in Oddelka za slovanske jezike filozofske fakultete
v Ljubljani. Doslej je na 22 sejah organizirala pripravljalna dela
za zgodovinski slovar, zlasti pa je reševala sporna vprašanja
v zvezi z izdelovanjem gesel.

Člani komisije so: dr. Martina Orožen, docent filozofske
fakultete, dr. Breda Pogorelec, docent filozofske fakultete, Jože
Koruza, asistent filozofske fakultete, dr. Jakob Rigler, znan-
stveni svetnik SAZU, Stanislav Suhadolnik, višji strokovni sode-
lavec SAZU, France Novak, višji strokovni sodelavec SAZU,
Jože Stabej, sodelavec SAZU.

Redni sodelavci so: asistentka Francka Premk, nastavljena
1. 9. 1975, in asistentka-stažistka Majda Perne, od 1. 2. 1975

naprej. Imena štirih honorarnih sodelavk (izbranih iz visoko strokovnega kadra) so: prof. Jeja Jamar, prof. Olga Sterle, prof. Milena Topolovec in Alenka Kreft.

Komisija za historične slovarje slovenskega jezika se je lani vselila v dve sobi s predprostorom v stavbi Novi trg 5/III. Tu so uskladiščene kartoteke gradiva za historični slovar. Rešitev je seveda začasna, ker se bo komisija nujno morala povečati.

Naloga asistentke v preteklem letu je bila, da v okviru celotnega projekta — Slovarja jezika slovenskih protestantov — pripravlja in nadzoruje zbiralna dela ter obenem študira slovensko historično leksiko in delovne metode večjih zgodovinskih leksikoloških centrov. Poleg organizacije sestankov in izbora zunanjih sodelavcev je vodila montažo in izdelavo listkov Trubarjeve Cerkovne ordninge. Začela je pripravljati knjižnico komisije in se povezala z nekaterimi tujimi leksikološkimi centri. Na podlagi sklepov, ki jih je komisija sprejemala na svojih rednih sestankih, je asistentka oblikovala pravilnik izdelovanja gesel.

Asistentka-stažistka Majda Perne se je v letu 1975 seznanjala s problematiko zgodovine leksikologije. Sodelovala je pri večini zgoraj omenjenih nalog. Njene posebne naloge pa so bile: usklajevanje že izpisanega gradiva z novimi popravki, določenimi s sklepi komisije, vlaganje orientacijskih gesel v priročno kartoteko in izpisanih listkov v glavno kartoteko, vzdrževanje reda v priročni strokovni knjižnici, katalogiziranje listkov z naslovi knjig in vlaganje nanovo montiranih tekstov.

Končni rezultat dela delovnega telesa komisije je izpis 156 strani Dalmatinove Biblije, to je 49 snopičev oz. 94.000 gesel.

Objave:

F. Bezla j:

Zgodovinski slovar slovenskega jezika. Delo, 17. 5. 1975.

Načrt dela za leto 1976

Komisija ima za leto 1976 v načrtu razpis še enega asistentkega mesta in pritegnitev enega ali dveh stažistov.

Doslej je bilo kseroksiranih 1 500 000 listkov Dalmatinove Biblije in 157 500 listkov Cerkovne ordninge. Predvideno je, da bo v letu 1976 obdelanih okrog 100 000 listkov iz obeh navedenih del. Za kseroksiranje bo pripravljenih pet do šest protestantskih tekstov, ki obsegajo skupno ca. 100 strani teksta. To so:

Abecedarium und der klein Catechismus in der Windischen Sprach, Abecedarium 1555, Ta slovenski koledar 1557, Abecedarium oli tablica, Ena duhovska peissen zuper Turke, Ta prvi psalm ž nega trijemi izlagami.

Komisija namerava organizirati v marcu 1976 širši javni sestanek, na katerem naj bi se razpravljalo o okvirni problematiki slovarja; posamezni člani komisije so obljubili, da bodo do takrat pripravili za tisk vrsto specialnih člankov s tega področja.

Delo bo vodila komisija v sedANJI sestavi.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1975

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Višji znanstveni sodelavec dr. France Bernik je opravljal redno delo sekcije in izredne naloge v zvezi s svojim delovnim področjem. Bil je v stikih z zunanjimi sodelavci in spremljal pripravo njihovih publikacij. Sodeloval je pri izdelavi geselskega kataloga inštitutske knjižnice.

Leta 1975 je v okviru sekcije izšla knjiga dr. Milene Uršičeve *Jožef Kalasanc Erberg in njegov Poskus osnutka za literarno zgodovino Kranjske*. Pred dovršitvijo je znanstveno kritična izdaja *Pisanic* v uredništvu dr. Lina Legiša, ki bo knjigi napisal spremno študijo in opombe. V pripravi so *Pisma Primoža Trubarja* v uredništvu pok. dr. Mirka Rupla in dr. Branka Berčiča in *Pisma Frana Govekarja* v treh knjigah, ki jih bo uredil in z opombami opremil Dušan Moravec. Asistent Darko Dolinar je podpisal pogodbo za izdajo izbranega dela dr. Franceta Kidriča. Gradivo z opombami in študijo bo izročil vodstvu inštituta do 1. septembra 1976.

Dr. France Bernik je pripravil razstavo del dr. Franceta Kidriča ob 25-letnici njegove smrti in razstavo del dr. Ivana Prijatelja ob stoletnici njegovega rojstva. Obe razstavi v organizaciji Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede SAZU ter NUK v Ljubljani je z uvodnim govorom odprl Josip Vidmar, predsednik SAZU, o osebnostih razstav in samih razstavah pa je spregovoril dr. France Bernik. Kidričeva razstava, postavljena v Prešernovi dvorani SAZU, je bila na ogled občinstvu od 10. do 19. aprila 1975, Prijateljeva prav tam od 23. decembra 1975 do 10. januarja 1976. V okviru spominskih počastitev obeh utemeljiteljev moderne slovenske literarne vede sta bili na SAZU dve predavanji. Prof. dr. Fran Petre je 16. aprila govoril o temi France Kidrič v tokovih literarne zgodovine, akademik prof. dr. Anton Slodnjak pa 23. decembra o Ivanu Prijatelju in literarnih zgodovinarjih njegove dobe.

Objave:

Fr. Bernik:

Ivan Cankar. Zbrano delo, XXIII. knjiga. Glavni urednik Anton Ocvirk. Knjigo pripravil in opombe napisal France Bernik. Državna založba Slovenije 1975, 367 str.

Simon Jenko. Izbrano delo. Knjižnica Kondor. Tretja, dopolnjena izdaja. Izbral in uredil, študijo »Romantika in realizem pri Simonu Jenku« ter opombe napisal dr. France Bernik. Mladinska knjiga 1975, 152 str.

Simon Jenko. Poezija i proza. Slovenska književnost 3. Študija »Pesnik između romantike i realizma« in izbor dr. France Bernik. Prevod dr. Milorad Živančević. Matica Srpska, Novi Sad 1975, 195 str.

France Koblar (1889—1975). Slavistična revija 23, 1975, 257—262.

Josip Vidmar v očeh svojih sodobnikov. Sodobnost XXIII, 1975, 821.

Beseda o dr. Francetu Kidriču. Živi dosežki znanstvene misli. Delo 19. aprila 1975 (sobotna priloga).

V lepoti se bregovi stikajo. Ob stoletnici Prijateljevega rojstva. Delo 27. decembra 1975 (sobotna priloga).

Sekcija za literarno teorijo

Leta 1975 so v sekciji redno delali: znanstveni svetnik Drago Šega, višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc in asistent mag. Darko Dolinar.

Priprave za *Slovenski literarni leksikon* (v uredništvu akad. dr. Antona Ocvirka) so toliko napredovale, da je že bilo mogoče programirati za prihodnje leto izid prve serije snopičev, ki bodo obsegali posamezne zaokrožene teme, združujoče po eno ali več osrednjih gesel s pripadajočimi stranskimi. Posamezni snopiči bodo obsegali po dve do pet avtorskih pol in bodo opremljeni z bibliografskimi napotki in stvarnimi kazali. Izdajanje leksikona je bilo 10. 12. 1975 s sklepom založniškega sveta Državne založbe Slovenije sprejeto v redni program te založbe. Ob koncu leta je bilo v rokopisu dokončno ali deloma pripravljenih 8 snopičev.

Kartoteka slovenskih literarnoteoretskih terminov in *kartoteka neslovenskih literarnih avtorjev* sta se v okviru pogodbenih nalog, sklenjenih s Skladom Borisa Kidriča (nosilec: Drago Šega), dopolnjevali s povojnim gradivom. Pogodbena naloga za leto 1974/75 je bila izvršena 5 mesecev pred rokom. Za leto 1975/76 je bilo sekciji dodeljenih le 57,6 % od zaprosenih sredstev, kar je zaviralno vplivalo na nadaljnji potek dela. Leta 1975 je bilo izpisanih 57 letnikov periodičnih publikacij, v glavnem dnevnega časopisja. Vloženih je bilo 47 680 novih uporabnih listkov, s čimer se je skupno število vseh uporabnih listkov povzpelo na 376.051. Pri tem je sodelovalo 9 izpisovalcev-študentov slavistike in primerjalne književnosti. — Po predhodni redakciji in selekciji je bilo razmnoženih 46.060 listkov. Razmno-

ženo gradivo se je sproti urejevalo in razpostavljalo po predalih, in sicer tako, da se je že postavljena kartoteka slovenskih literarnoteoretskih terminov sproti dopolnjevala in bila ves čas na uporabo znanstvenim interesentom, medtem ko se je gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev urejalo v grobem znotraj posameznih predalov. Pri tem delu sta sekciji pomagala dva honorarna sodelavca. — Izvedenec dr. D. Adam je za sekcijo izdelal strokovno mnenje o možnostih za računalniško obdelavo zbranega kartotečnega gradiva.

Ob 80-letnici predsednika Josipa Vidmarja je sekcija pripravila razstavo njegovih del, ki je v kronološkem prerezu razgrnila zlasti Vidmarjevo literarnokritično in literarnoteoretsko delo, predstavila pa je tudi njegovo prevajalsko, uredniško in družbenopolitično dejavnost. Razstava je obsegala 318 tiskanih ali rokopisnih in 44 slikovnih eksponatov in je bila odprta od 17. do 30. okt. 1975 v Prešernovi dvorani SAZU. Otvoritveno predavanje je imel podpredsednik SAZU, akad. Boris Zihlerl.

Znanstveni svetnik Drago Šega je v letu 1975 opravljal posle v. d. tajnika inštituta in načelnika sekcije. 16. 5. 1975 je bil imenovan tudi za člana uredniškega odbora Slovenskega biografskega leksikona. Glavnemu uredniku Slovenskega literarnega leksikona je pomagal pri vzdrževanju stikov s sodelavci in sklepanju dogovorov. Usmerjal in nadziral je delo za dopolnitev kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov in kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev, sestavljal poročila o opravljenem delu in skrbel za njegov nemoteni potek. S pomočjo višje strokovne sodelavke Majde Stanovnik-Blinc in višje bibliotekarke Ane Koblar-Horetzky je pripravil razstavo del Josipa Vidmarja. Napisal je članek o C. Vipotniku za Slov. biografski leksikon. Vodil je akvizicijo novih tujih strokovnih del za inštitutsko knjižnico.

Višja strokovna sodelavka Majda Stanovnik-Blinc je redigirala gradivo za kartoteko neslovenskih literarnih avtorjev in za kartoteko slovenskih literarnoteoretskih terminov. Uporabnikom te kartoteke je pomagala pri iskanju gradiva in naredila zanje tudi nekaj posebnih izpiskov. Sodelovala je pri pripravljanju razstave del Josipa Vidmarja. Udeležila se je I. delovnega srečanja jugoslovanskih prevajalcev na Bledu 17.—19. 10. z referatom *Literarni prevod v slovenski kulturi* in simpozija I. beogradski prevodilački susreti 5.—7. 12. z referatom *Prevod v slovenskem literarnem zgodovinoisju 19. stoletja*. Bila je članica izvršilnega odbora Društva za primerjalno književnost SRS, članica upravnega odbora Društva književnih prevajalcev Slovenije, delegatka tega društva v uredniškem svetu revije *Sodob-*

nost, članica založniškega sveta Državne založbe Slovenije in zastopnica inštituta v strokovni komisiji za literarne vede področne raziskovalne skupnosti za zgodovinske in humanistične vede RSS.

Asistent Darko Dolinar je vodil skupino izpisovalcev, ki so zbirali gradivo za kartoteki tujih literarnih avtorjev in literarno-teoretskih terminov, ter redigiral zbrano gradivo, večinoma za kartoteko tujih avtorjev. Junija 1975 je opravil zaključni izpit in zagovarjal magistrsko delo z naslovom »Temelji, cilji in metode literarne zgodovine pri Francetu Kidriču« in s tem končal podiplomski študij na filozofski fakulteti ljubljanske univerze. Začel je pripravljati gradivo za izdajo izbranih spisov Franceta Kidriča, ki bodo izšla pri Inštitutu za slovensko literaturo in literarne vede SAZU. Z referatoma je sodeloval na I. delovnem srečanju jugoslovanskih prevajalcev na Bledu 17.—19. 10. in na simpoziju I. beogradski prevodilački susreti 5.—6. 12.

Udeležba dveh sodelavcev sekcije na simpoziju v Beogradu je omogočila tudi navezavo tesnejših stikov s tamkajšnjim Inštitutom za književnost i umetnost ter izmenjavo znanstvenih informacij in publikacij med inštitutoma.

Objave:

D. Šega:

Med biblijo in cerkovno ordningo. Spremna študija h knjigi: Primož Trubar, Slovenska cerkovna ordninga. Ljubljana 1975, str. 113—138.

Primož Trubar, Slovenska cerkovna ordninga. Izbor. Besedilo izbral... in opombe napisal Drago Šega. Izdala Mladinska knjiga. Knjižnica Kondor, 153, zv., Ljubljana 1975, 147 strani.

D. Dolinar:

Znanstveno raziskovanje prevajanja in literarna veda. Predavanje na 3. programu RTV Ljubljana decembra 1975.

Prevod in izvirno delo v luči literarne vede. Predavanje, prav tam.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

V sestavi te sekcije deluje le uredništvo SBL, ki ga sestavljata honorarna urednika prof. Alfonz Gspan, znanstveni svetnik SAZU v p., in dr. Fran Petrè, univ. prof. v Zagrebu; kot višja strokovna sodelavka dela pri SBL Nada Gspan-Prašelj. Na dve asistentski delovni mesti, ki sta bili razpisani v avgustu

t. l., sta bili izvoljeni tov. Frančiška Buttolo, komparativistka in bibliotekarka, ter Metka Pavčič, biologinja in z delom v uredništvu sta začeli 15. decembra 1975.

Dne 23. aprila se je sestel uredniški odbor SBL v sestavi: predsednik akademik Anton Ocvirk; člani: akademiki Anton Kuhelj, Boris Ziherl in Andrej O. Župančič, dopisna člana SAZU dr. Robert Blinc in dr. Dušan Kermavner, znanstv. svetnik SAZU Drago Šega in urednika SBL prof. Alfonz Gspan in dr. Fran Petrè.

Uredništvo globoko obžaluje izgubo dveh sodelavcev, ki so bili ediciji strokovna in zanesljiva opora od njenega začetka: akademika Franceta Koblarja in upokojenega ravnatelja Visokošolske in študijske knjižnice v Mariboru, prof. Janka Glazerja. Z njima je sekcija izgubila ne le pomembna avtorja, temveč tudi neprecenljiva svetovalca in prijatelja. V tem letu so še preminuli strokovnjak za zgodovino delavskega gibanja, dopisni član SAZU dr. Dušan Kermavner, mariborski arhivar Jakob Richter in prof. dr. Rudolf Kolarič.

Članki za SBL so kljub vztrajnemu izterjavanju uredništva dotekali počasi in niso še za 12. zvezek v celoti zbrani. Preobremenjeni zunanji sodelavci iz objektivnih ali subjektivnih vzrokov ne zmorejo vseh prevzetih obveznosti in pisanje odlagajo ali ga celo tik pred pogodbeno določenim rokom odpovedo. To je tudi razlog, da je ob koncu leta stanje rokopisa za 12. zvezek (T—VI) naslednje:

gesel v celoti	722
oddanih člankov	533
neoddanih člankov	189
od teh je 68 gesel brez podatkov, ki bodo najbrž črtana	
za tisk obdelanih člankov	197

Od gornjega števila je za 12. zvezek uredništvo prejelo v letu 1975 — 169 člankov.

Uredništvo zbira članke za zadnji 13. zvezek in za Dodatek. Za 13. zvezek je prejelo vsega 269 člankov, od tega v letu 1975 49 in za Dodatek 226 člankov, od tega v letu 1975 — 80 člankov.

Uredniško delo je obsegalo pripravo in dopolnjevanje alfabeta (tekočega in bodočega), iskanje novih sodelavcev, terjanje prispevkov, revidiranje člankov, preverjanje podatkov in dokumentacije, korespondenco s sodelavci, informacijsko službo, nakazovanje honorarjev in razno administrativno delo. To so

opravljali v glavnem člani uredništva do 1. novembra 1975, ko je inštitut dobil že dolgo pričakovano administrativno tajnico, ki dela za sekcijo dva dni v tednu; v pomoč sekciji je bila dodeljena še višja knjižničarka-referentka tov. Angelca Turnšek.

Podobno kot druga leta je potekalo zbiranje dokumentacijskega in informativnega gradiva za tekoči zvezek in tudi za splošno biografiko, kar uredništvo opravlja z izrezovanjem dnevnega tiska, s pregledovanjem strokovnih časopisov, revij in znanstvene publicistike ter z izpisovanjem le-teh. Ta pomembni vir informacije bi moral sistematsko voditi en sam človek, kar je upati, da bo v bodoče pri povečanem številu notranjih sodelavcev vendar enkrat mogoče.

Vprašanje delovnih prostorov je bilo doslej več kot nezadovoljivo in je ostalo žal nerešeno. Nasprotno, v te zdaj tesne in neustrezne prostore (ena soba v stavbi Novi trg 5, ena soba in predsoba v stavbi Gosposka 13) smo namestili dva nova uslužbenca, kar nam je dalo povod za posebno vlogo na predsedstvo SAZU s prošnjo za kakršnokoli, vendar urgentno in primerno rešitev tega problema.

Subvencije za SBL so redno dotekale iz dveh virov: od SAZU in od Kulturne skupnosti Slovenije. Slednja nam je odobrila, kakor vsa leta doslej 30 000 dinarjev.

Alfonz Gspan je urejal *Monumenta litterarum slovenicarum* (izšel je Ivan Cankar, Hlapec Jernej in njegova pravica), sodeloval pri izdajanju zbirke *Geschichte, Kultur und Geisteswelt der Slowenen*. Predaval je na XI. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture v Ljubljani; govoril v TV komemorativni oddaji za pokojnim akademikom Fr. Koblarjem ter v oddaji 'Ne prezrite' o urejanju zbirke faksimilov *Monumenta litterarum slovenicarum*.

Honorarno je predaval na Pedagoški akademiji, bil član upravnega odbora Slovenske matice ter komisije za slovenski literarno-zgodovinski muzej pri Slavističnem društvu Slovenije. Ob 200-letnici NUK je bil v juliju odlikovan z redom republike s srebrnim vencem, ob koncu 1974 pa je prejel za dolgoletno in uspešno delo v bibliotekarstvu diplomu Zveze društev bibliotekarjev Jugoslavije.

Dr. Fran Petre je predstojnik katedre za slovenski jezik in književnost na Filozofski fakulteti v Zagrebu, član uredništva Slavistične revije v Ljubljani in član uredništva časopisa *Umjetnost riječi* v Zagrebu. Je član odbora za prostorsko rešitev SAZU. Predaval je v SAZU 16. 4. 1975 o literarnozgodovinski metodi Franceta Kidriča (ob razstavi v SAZU) in na IV. slavistični letni šoli v Zagrebu o novjšem slovenskem romanu.

Nada Gspan-Prašelj je sodelovala v publikaciji Österreichisches biographisches Lexikon 1815—1950, ki ga izdaja avstrijska Akademija znanosti in umetnosti na Dunaju, in to s članki o Slovencih za omenjeno obdobje.

Objave:

A. Gspan:

Bibliotekarjeve reminiscence. Knjižnica 1974 (izšlo 1975), št. 3—4, 149—154.

Slovenec in Slovanom Orfej. Odgovor na anketo Prešeren in naš čas. Večer 1975, št. 51 (7. febr.).

Prispevek A. T. Linhartu k oblikovanju slovenske narodne misli, XI. seminar slovenskega jezika, literature in kulture. Predavanja. Ljubljana 1975, 51—63.

Spomini v knjigi: Bitka kakor življenje dolga. Ljubljana 1975, 59.

Fr. Petrež:

Ivan Cankar: U klancu. Zagreb, Školska knjiga, 1975 (uredništvo, uvod in opombe), 164 str.

France Kidrič v tokovih literarne zgodovine. Sodobnost XXIII, 1975, 500—509;

Slovenski romantizem i Prešeren. 25 godina seminara za strane slaviste, Sarajevo 1975, 253—264.

Slovenistika na jugoslovanskih univerzah. Delo 1975, št. 161 (12. 7.).

Literarno kritično delo Josipa Vidmarja. Nedeljni vjestnik (Zagreb) 1975, št. 10122.

Josip Vidmar v očeh svojih sodobnikov (anketa). Sodobnost XXIII, 1975, 840—841.

N. Gspan-Prašelj:

V 29. in 30. zvezku Österreichisches biograph. Lexikon, Dunaj 1975, je objavila 13 biografij: Milčinski Fr., Mislej Jože Peter, Missa Jakob, Mlakar Ivan, Močnik Fran, Modrinjak Stefan, Mosche Alfonz, Munih Andrej, Murnik Ivan, Murko Anton, Murn Josip Aleksandrov, Murnik Rado, Muršec Josip.

Inštitutska knjižnica in tajništvo

Višja knjižničarka Angela Turnšek je z izrednim študijem dosegla 26. 2. 1975 diplomu Pedagoške akademije in bila 1. 3. 1975 imenovana za višjega knjižničarja-referenta.

V letu 1975 je knjižni fond narastel za 550 knjig in zvezkov revij. Tekoči prirastek je bil vpisan v abecedni, stvarni in signaturni katalog. Obdelani so bili tudi vsi zaostanki, ki so nastali v letu 1974 zaradi obrtniških del (napeljava nove centralne kurjave). Od knjig, ki so prihajale v knjižnico od ustano-

vitve inštituta, jih je bilo dopolnilno katalogiziranih in stvarno obdelanih okoli 200. Police za knjige so prenapolnjene. Že v letu 1974 obljubljeni knjižne police bodo nameščene v letu 1976. — Za arhiv inštituta je knjižničarka pred koncem razstave del Josipa Vidmarja izvršila popis celotnega razstavljenega gradiva (dela in slikovni material). Pomagala je pri tehničnih pripravah za razstavi Kidričevih in Prijateljevih del.

Z nastavitvijo nove administrativne tajnice inštituta tov. Štefanije Šelihove (1. 11. 1975) je bila knjižničarka razrešena te dolžnosti. Tov. Šelihovi je predala te posle in jo uvedla v delo. Namesto tega je prevzela nekatere nove naloge pri Slovenskem biografskem leksikonu. Sestavila je pregled še neodddanih član-
kov za XII. zvezek SBL in avtorjev, ki so za te članke zadol-
ženi, ter pomagala pri izterjevanju zaostalih prispevkov.

Na dom je bilo izposojenih 1010 knjig in revij, v čitalnici pa 350.

Tajniški delovodnik inštituta je obsegal 314 števil.

Načrt dela za leto 1976

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Spremljanje dela zunanjih sodelavcev, uresničevanje edicijskega programa in personalna okrepitev sekcije.

Za tisk naj bi bili pripravljene dve publikaciji: znanstveno kritična izdaja *Pisanic* z opombami in študijo dr. Lina Legiša (iz programa za leto 1975) in izbrano delo dr. Franceta Kidriča v dveh knjigah in v uredništvu Darka Dolinarja.

Dr. France Bernik bo objavil več razprav in imel nekaj predavanj ob 100-letnici Cankarjevega rojstva.

Sekcija za literarno teorijo

Uredniško delo za *Slovenski literarni leksikon*: priprava za tisk prvih snopičev leksikona; nadaljnje sklepanje dogovorov s sodelavci, pridobivanje novih sodelavcev; nadaljnja izdelava temeljnih in glavnih gesel; zbiranje bibliografskih podatkov in dokumentacije za ta gesla.

Dopolnjevanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev in kartoteke slovenskih literarnoteoretskih terminov z gradivom iz najnovejšega obdobja (1945—1970): delo z izpisovalci in prepisovalci; zaključek izpisovanja; sprotno dopolnjevanje terminološke kartoteke z novim gradivom; nadaljnje urejanje in

postavljanje kartoteke neslovenskih literarnih avtorjev; pomoč uporabnikom kartotek.

Preučevanje in obdelava posameznih vprašanj iz literarne teorije s posebnim ozirom na slovensko literaturo.

Sekcija za biografiko, bibliografijo in dokumentacijo

Uredništvo želi pripraviti rokopis 12. zvezka za tisk. Uvajalo bo asistentki v uredniško delo. Prizadevalo si bo za ustrezno rešitev delovnih prostorov, saj ena od asistentk nima niti delovne mize in dela brez ustrezne svetlobe in prostora ob okenski polički. Arhiviralo bo že nabrano dokumentacijsko gradivo ter zbiralo novo. Pripravilo bo alfabetařij za razpořiljanje vprařalnikov za 13. zvezek (Vo—Ź).

Inřtitutska knjiŹnica

Obdelava tekočega prirastka knjig in revij in nadaljnja stvarna obdelava starejšega knjiŹnega fonda. PreloŹitev celotnega knjiŹnega fonda. Pomoč pri Slovenskem biografskem leksikonu.

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

Poročilo o delu v letu 1975

Struktura

Upravnik: akademik prof. dr. France Koblar (do smrti dne 12. januarja 1975); od 1. aprila dalje v. d. upravnika: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov.

Sekcije in osebje

Sekcija za ljudsko slovstvo: znanstveni svetnik dr. Milko Matičetov. Asistentka (od 1. oktobra) Marija Stanonik (do 30. septembra asistent-stažist).

Sekcija za ljudske šege in igre: znanstveni svetnik dr. Niko Kuret. Asistentka Helena Ložar-Podlogar. Sodelavka s polovičnim delovnim časom (delala do 15. oktobra, ko je bila upokojena): Angela Berkopec.

Sekcija za materialno kulturo: znanstveni sodelavec dr. Tone Cevc.

Knjižnica: bibliotekarka-pripravnica Sinja Zemljič-Golob.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

Načelnik: Dr. Valens Vodušek, znanstveni svetnik-etnomuzikolog, Ljudska pesemska umetnost-tekstologija: dr. Zmaga Kumer, znanstveni svetnik: Marko Terseglav, asistent. Ljudska plesna umetnost: Mirko Ramovš, asistent. Ljudska glasbena umetnost: poleg dr. V. Voduška še Julijan Strajnar, strokovni delavec. Tajnica: Frančiška Komljanec.

Sekcija za ljudsko slovstvo

Z dnem, ko je stažistka M. Stanonikova končala svoj staž in postala asistentka, je bilo v sekciji za ljudsko slovstvo brž mogoče misliti, kako spet pognati v tek pri RSS že sprejeto in potem začasno odloženo nalogo: pripravo izdaje slovenskih povedk. Po sporazumu med dr. Matičetovim in Stanonikovo, da bo nosilka naloge Stanonikova, je le-ta sestavila osnutek najnujnejših pripravljalnih del in prešla brez odlašanja k stvari. Na oddelku za etnologijo na filozofski fakulteti v Ljubljani je pregledala okrog 150 seminarskih in diplomskih nalog, od kate-

rih jih bo treba vsaj v odlomkih presneti petinpetdeset. Zaradi korenitih sprememb, ki so predvidene v Poljanski dolini, je Stanonikova sestavila in posredovala loškemu muzeju prvi predlog in utemeljitev za kompleksno raziskavo omenjene doline in najprej Gorenje vasi. Sodelovala je tudi pri izdelavi podrobnejših načrtov za nalogo, ki jo je muzej s prijavo pri RSS sprejel kot eno svojih glavnih obveznosti. Kolikor je bilo mogoče, je Stanonikova zbirala literaturo za svoje magistrsko delo. Sodelovala je tudi pri znanstveni temi Slovensko NOB pesništvo 1941—1945 na slavističnem oddelku filozofske fakultete. Od 10. do 31. avgusta je bila na strokovnem izpopolnjevanju na Poljskem, v Varšavi, kjer je v biblioteki IBL PAN študirala strokovno literaturo o ustnem (ljudskem) slovstvu in medvojnem pesništvu (1939—1945). V oddelku za ustno slovstvo se je seznanila tudi s tamkajšnjimi delavci. Največ časa pa je Stanonikova posvetila pripravi vprašalnic za etnološko topografijo slovenskega etničnega prostora. Razen vprašalnic 'Izviri znanja' in 'Tehnično znanje', pri katerih je soavtorica s 85 oz. 50-odstotnim deležem, je v celoti sestavila vprašalnice Jezik, Besedna umetnost, Branje.

Dr. Matičetov, ki bi že rad končal terensko delo v Reziji (naloga RSS iz leta 1971), da bi se mogel posvetiti obdelavi nabranega pripovednega gradiva, ga zaradi vedno novih presečenj še zmerom ne more opustiti. V letu 1975 je bilo morda najpomembnejše (ne le strokovno, tudi narodno-kulturno) odkritje samorastniške vokalno-instrumentalne skupine iz Osojan. Trije mladeniči, ki so najprej peli po italijansko, so začeli peti po rezijansko; besedila in napeve zlagajo sami, iz glave, brez zapisovanja. Matičetov je za njihovih prvih sedem popevk oskrbel transkripcijo v krajevnem listu »All'ombra del Canin«. dve pa je predstavil v izvirniku in knjižnem prepisu v tržaški reviji Dan. Posnetke je posredoval kolegom iz glasbeno narodopisne sekcije. Kot čisto strokovno odkritje naj bo omenjena prva slovenska posvetna varianta pravljice mednarodnega tipa AT 1910. V versko-legendarni preobleki je ta zgodba na Slovenskem izpričana že leta 1502 (freske sv. Korbinijana z medvedom, Križna gora nad Škofjo Loko). V prvotni, pravljici obliki pa je bila zabeležena šele avgusta 1975 v Osojah v Reziji iz ust Anice Madotto Managátove ta-na Duli (r. 1929, živi v Milanu, prihaja domov samo na letni oddih) in njene tete Ane Repove (1902) v samotnem zaselku Gostje. V rezijanski pravljici junak ukroti in vpreže v svoj voz ne samo eno zver, ampak kar tri: volka, medveda in — hudiča! Usodo te pravljice z njenimi bližnjimi in daljnimi paralelami (od Atlantika do Mezopotamije)

mije), od najstarejših do najnovejših pričevanj o nji (od antike mimo srednjega veka v naš čas) je Matičetov 7. julija razgrnil v besedi in podobi udeležencem 4. simpozija balkanske folklore v Ohridu. Na ohridskem območju so namreč ukrotitev medveda pripisali sv. Naumu. V njegovem samostanu je več likovnih upodobitev (prva datirana iz 1711), v okolici pa krožijo tudi ustne pripovedi o tem »čudežu«.

Kot zgled, kaj nam lahko povedo nadrobne obdelave rezijanskega ustnega izročila, se je Matičetov lotil častitljive ljudsko-pravne relikvije: besed »veće«, »većüvat« ipd., ki so le še malo žive in v deloma prenesenih pomenih dosegle naš čas samo na Koroškem in v Reziji (Poskusno povpraševanje na Tolminskem in Kobariškem — januarja 1975 — je ostalo negativno.)

Kot svoj začasni prispevek k izdaji Baudouin de Courtenayevega rezijanskega slovarja, ki ga skupaj načrtujeta SAZU in AN SSSR, je Matičetov izluščil iz objavljenih tekstov in iz lastnih zapiskov nemške izposojenke v Reziji — okoli 300 enot. Posebej mikavni so se pokazali t. i. slušni prevzemi, npr. *patarskún*, adj. *patarskúnov*; nastalo iz imena kraja, ki ga danes uradno pišejo Berchtesgaden, narečno pa so ga morali kajpada izgovarjati precej drugače. V Reziji je Matičetov dobil tudi potrdilo o pravilnosti Erjavčeve trditve, da je *živa brêsa* (debeli četrtek) laška (= furlanska!) beseda in ne nemška izposojenka, kot je hotel Miklošič. Rez. *iba grása* je le vmesni člen med furlanskimi in gorenjskimi poimenovanji. Matičetov si je 1975 med drugim prizadeval spoznati razširjenost *žive brêse* od Poljanske čez Selško dolino na Dražgoše, Kropo in Kamno gorico, pa še v Tržič in morda proti Bledu.

Na prošnjo skopskega Instituta za folklor, pri katerem je Matičetov konzulent za ljudsko pripovedništvo, je ocenil zbirko Tanasa Vražinovskega »Prikazni za životni« (Živalske pravljice).

Sekcija za ljudske šege in igre

Delo sekcije se je osredotočalo na obdelavo gradiva dveh raziskovalnih nalog, subvencioniranih od SBK, in na izdelavo v okvir sekcije sodečih vprašalnic za Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja.

Prva naloga (nosilka Helena Ložar-Podlogar): Ženitovanjske šege na Slovenskem je bila formalno končana krajem l. 1974. Gradivo iz 42 krajev je bilo preneseno na perforirane kartone že v teku l. 1974, od preostalih pa je bilo prenesenih na perforirane kartone v teku l. 1975 samo 19, ker je morala dakti-

lografka Angela Berkopec dobršen del svojega časa posvetiti tipkanju gradiva za drugo nalogo (dr. Kuret — maske) in je vrhu tega 15. oktobra stopila v pokoj; druga honorarna daktilografka, Voja Nendl je sredi leta zaradi bolezni prenehala z delom. Nosilka raziskave je vodila pretipkavanje podatkov na perforirne kartone načrtno tako, da je gradivo pretipkano za celotno štajersko ozemlje. To ji je omogočilo, da je začela to gradivo obdelovati in pripravljati monografijo (Spremembe v vsebini in obliki kmečkih ženitovanjskih šeg na Slovenskem Štajerskem).

Druga naloga (nosilec dr. Niko Kuret): Dopolnitev gradiva o maskah na Slovenskem je bila prav tako končana konec leta 1974. S subvencionirano akcijo, ki jo je opravljalo 28 eksploratorjev, večji del študentov etnologije, je bilo raziskanih 179 krajev. Nosilec naloge je obširno gradivo najprej redigiral in oskrbel tipkanje, tako da je zdaj v 24 broširanih zvezkih na voljo za študijsko delo. Nosilec je izdelal kartoteko vseh krajev, ki sta jih zajeli dve anketi iz l. 1956—57 ter subvencionirana akcija iz l. 1973—74. Raziskanih je bilo vsega 407 krajev. Začel se je kompleksni študij gradiva, nosilec se je lotil najstarejše plasti mask, živalskih mask. Oba sodelavca v sekciji sta zelo intenzivno sodelovala pri zahtevnem in zamudnem sestavljanju vprašalnic za Etnološko topografijo slovenskega ozemlja. Niko Kuret je sestavil vprašalnice: Letne šege, Otroška igra in igra odraslih, Ljudsko gledališče; Helena Ložar-Podlogar pa vprašalnice: Šege ob rojstvu, ženitvi in smrti, Delovne šege agrarnega področja. Oba sta se udeleževala številnih delovnih sestankov, posvečenih pretresu vprašalnic. V pustnih dneh je sekcija organizirala sistematično fotografiranje nekaterih redkejših pustnih likov na terenu. Na prošnjo Društva slovenskih prevajalcev je sekcija za kongres prevajalcev na Bledu dne 16. oktobra 1975 uredila v prostorih hotela Toplice manjšo razstavo, posvečeno spominu 150-letnice smrti Andreja Šusterja Drabosnjaka.

Niko Kuret je sodeloval dne 22. aprila 1975 kot strokovni konzulent pri snemanju filma o koroškem jurjevanju (»Šentjurja jagat«) v Pečnicah v Rožu, za kar je pobudo dala sekcija. Filmanje je izvedla Bundesstaatliche Hauptstelle für den wissenschaftlichen Film na Dunaju.

Sekcija za materialno kulturo

V okviru raziskovalne naloge, ki jo sofinancira SBK, je dr. Tone Cevc raziskoval na terenu občasno naseljene stavbe in obiskal vinogradniško vas Drašiče v Beli Krajini, gozdne de-

lavce v kočevskih gozdovih, vas Gorje pri Bledu ter nekajkrat Koprivo na Krasu in okoliške vasi. Večji del zbranega gradiva sestavljajo fotografski in dia-posnetki okroglih kraških »hišk« ter vinskih hramov. Lepo obogatitev arhivskega gradiva o kraških hiškah je pridobila sekcija s pomočjo Draga Pahorja, vodje Odseka za zgodovino in etnografijo Narodne in študijske knjižnice v Trstu. V ISN je poslal kserokopije 7 strani terenskih zapiskov Zorka Jelinčiča in tudi sicer pokazal veliko razumevanje za anketo o kamnitih zavetiščih, ki mu jo je poslala sekcija za materialno kulturo. Inštitut je za delo v sekciji pridobil arh. Vlasta Kopača, ki je s sodelovanjem T. Cevca že posnel nekaj kamnitih pastirskih zavetišč v okolici Koprive. V Slovenskem etnografskem muzeju in Gorenjskem muzeju v Kranju je T. Cevc pregledal muzejski fototeke in drugo dokumentarno gradivo o ljudskem stavbarstvu. V zvezi s pripravami za izdajo publikacije »Les v arhitekturi Jugoslavije«, ki jih vodi Medakademijski odbor, se je T. Cevc udeležil namesto obolelega dopisnega člana SAZU prof. M. Mušiča odboroze seje v Beogradu in z njim sodeloval pri zbiranju gradiva za publikacijo. Proti koncu leta je bil povabljen k sodelovanju pri umetnostni sekciji Terminološke komisije SAZU in k etnološki delovni skupini za raziskovanje gorskega pašništva.

Knjižnica

Ob koncu leta 1975 je štela knjižnica 3928 knjig. Fond se je povečal v preteklem letu za 706 enot, od tega je bilo 375 knjig in 331 zvezkov revij. Na dom je bilo izposojenih 71 knjig. Še naprej se je dopolnjeval stvarni katalog iz knjig in periodičnega tiska.

Skupaj s knjižnico v Slovenskem etnografskem muzeju in s knjižnico na Oddelku za etnologijo pri FF je ISN izdajal ob koncu vsakega tromesečja seznam novih knjig, časopisov in revij.

Knjižnica pok. dr. Borisa Orla, ki je v prejšnjem letu prešla v varstvo inštituta, je bila konec decembra odkupljena. Knjige še niso inventarizirane, kaže pa, da bo nekaj čez tisoč novih knjižnih enot.

Dokumentacija

Bibliotekarka Sinja Zemljič-Golob in asistentka Helena Ložar-Podlogar sta sodelovali pri delu za etnološko dokumentacijo. Udeležili sta se sestankov (24. februarja, 25. marca in 13.

maja 1975 na FF) in posvetovanja v dokumentacijskem centru na Inštitutu za sociologijo (25. aprila 1975). Cilj priprav za etnološko dokumentacijo je namreč ta, da bi se na perforiranih karticah spremljal ves etnološki revijalni tisk (domač in tuj), ki ga dobivamo v Sloveniji.

Mednarodna bibliografija

Kot odgovorna sodelavka za slovenski del Internationale volkskundliche Bibliographie (Basel) je prispevala Helena Ložar-Podlogar za leto 1973 67 v nemščini redigiranih listkov in za leto 1974 42 listkov z bibliografskimi podatki o pomembnejših etnoloških objavah na slovenskem območju.

Za »Demos«, ethnographische und folkloristische Informationen (Dresden), je napisala Helena Ložar-Podlogar o etnoloških objavah v SRS 15 (nemških) referatov, Sinja Zemljič-Golob pa enega.

Mednarodne prireditve

V dneh od 3. do 7. junija 1975 je skupina »Alpes Orientales« imela na Rávaci v Reziji svoje 8. posvetovanje, na temo: Izseljenstvo v življenju in izročilu Vzhodnih Alp. Organiziral ga je furlanski kolega dr. Gaetano Perusini, profesor etnologije na tržaški univerzi. S strani inštituta so se posvetovanja udeležili dr. T. Cevc, H. Ložar-Podlogar, dr. M. Matičetov (s predavanjem o pečatu, ki ga je izseljevanje vtisnilo ustnemu izročilu Režijanov) in M. Stanonikova.

Prostori

Dne 2. julija 1975 je inštitut dobil ključne bivše Jagrove sobe. Vanjo se je prvi teden septembra vselila sekcija za ljudske šege in igre, ki je svoj prejšnji prostor prepustila sekciji za ljudsko slovstvo.

Sodelovanje v družbenih organizacijah

Tone Cevc je bil delegat v svetu pedagoško znanstvene enote na oddelku za etnologijo filozofske fakultete v Ljubljani in znanstvenem svetu Slovenskega etnografskega muzeja in sodeloval pri njihovem delu. Kot član se je redno udeleževal sej sveta za preučevanje in varstvo okolja SAZU.

Niko Kuret se je udeležil kot član Medakademijskega odbora za život i običaje naroda i narodnosti Jugoslavije seje tega

odbora v Beogradu dne 14. aprila 1975. Ker se z načinom od-borovega delovanja ne strinja, je prosil za razrešitev.

Milko Matičetov je bil član sveta delovne skupnosti SAZU do 29. decembra 1975, ko mu je potekel mandat. Tudi predsed-niške dolžnosti pri Slovenskem etnografskem društvu je bil razrešen, ker se je le-to 14. oktobra 1975 razšlo. Kot stalni član Medakademijskega odbora za izdajanje ljudskih stvaritev na-rodov in narodnosti Jugoslavije se je udeležil edine seje v 1975 (10. januarja v Beogradu).

Marija Stanonik je kot tajnica UO Slavističnega društva Slovenije sodelovala na kongresu jugoslovanskih slavistov v Za-grebu od 22. do 24. maja 1975 in na posvetovanju slovenskih slavistov v Postojni od 1. do 4. oktobra 1975.

Sinja Zemljič-Golob je na ustanovnem občnem zboru Slo-venskega etnološkega društva bila izvoljena v odbor in postala tajnica.

Počitniška praksa študentov

V dogovoru z etnološko stolico filozofske fakultete v Ljub-ljani sta bila v inštitutu na praksi dva študenta etnologije: Zvona Ciglič-Šalamun (16. 6.—1. 7. 1975) in Tone Petek (3. 7.—13. 7. 1975). Urejala sta narodopisni arhiv. Za obojestransko korist in uspešnost take prakse bi moralo biti kajpada pravo-časno domenjeno, kdo, kdaj in pod čigavim vodstvom bo prak-ticiral. Da bi se vnaprej izognili nepotrebnim nesporazumom, bi morali biti kandidati za prakso natanko poučeni, kaj jim inštitut lahko da in v mejah tega formulirati svoje želje.

Obiski

Tudi v letu 1975 so inštitut obiskali številni strokovni kolegi iz Jugoslavije in iz tujine. Med njimi naj bodo omenjeni: dr. B. Petrei z dunajskega radia (januarja), prof. G. Perusini (sep-tembra) s tržaške univerze, njegov asistent dr. G. P. Gri (ok-torba), prof. moskovske univerze S. A. Tokarev (sredi oktobra — gost etnološke stolice, predaval na akademiji), dr. Maria Ko-sová z narodopisnega inštituta slovaške akademije znanosti v Bratislavi (predavala na SAZU 16. 10. 1975: Sodobna narodo-pisna teorija in praksa na Slovaškem), kustodinja Sanja Laza-revič iz Etnografskega muzeja v Zagrebu (decembra) in zag-rebski slikar Jure Labaš (za svoje grafike iskal pri nas po-snetke kurentov).

Objave v letu 1975

T. Cevc:

Okamnella živa bitja v slovenskem ljudskem izročilu. *Traditiones* 3, 1974, 81—112.

(Oceni): Gospodarska in družbena zgodovina Slovencev. Zgodovina agrarnih panog, 1: Agrarno gospodarstvo. Ljubljana 1970. *Traditiones* 3, 1974, 227—229. — Majda in Peter Fister, Kašče v Tuhinjski dolini. Razstavni katalog. Muzej Kamnik 1973. *Traditiones* 3, 1974, 300—301.

N. Kuret:

Navada in šega. *Traditiones* 3, 1974, 69—80.

Der maskierte Possenreisser. Ein Versuch zur Entstehungsgeschichte der Maske. *Miscellanea K. C. Peeters*. Amsterdam 1975, 380—383.

Die Zwölften und das Wilde Heer in den Ostalpen. *Alpes Orientales* 7 (Brixen 1972). München 1975, 80—92.

Vurberški relief. Ptujski zbornik. Ptuj 1975, 345—349.

Indijanci na naši panjski končnici. *Traditiones* 3, 1974, 196.

Sushiz ima rep zavit... *Traditiones* 3, 1974, 197.

Pegàm pisòw cesarju je... *Traditiones* 3, 1974, 197.

Vpogled v stanje neke vede. *Traditiones* 3, 1974, 184—186.

Komisija (1947—1951) in Inštitut za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj, delo. (Nadaljevanje in konec.) *Traditiones* 3, 1974, 198—222.

(Ocene:) *Brauch und seine Rolle im Verhaltenscode sozialer Gruppen*. Marburg 1973. *Traditiones* 3, 1974, 243—244. — Tekla Dömötör, *Ungarische Volksbräuche*. Budapest 1972. *Traditiones* 3, 1974, 244. — Richard Wolfram, *Die Jahresfeuer*. Wien 1972. *Traditiones* 3, 1974, 245. — Oto Bihalji-Merin, *Maske sveta*. Ljubljana 1971. *Traditiones* 2, 1973, 245—246. — Folcòr a Tarcint. Tarcento 1972. *Traditiones* 3, 1974, 249. — *Encyclopedia Cinematographica*. Göttingen 1972. *Traditiones* 3, 1974, 250—251. — André Leroi-Gourhan et Michel Brézillon, *Fouilles de Pincevent*. Paris 1972. *Traditiones* 3, 1974, 251—252. — Branislava Susnik, *Chamacocos I—II*. Asuncion (Paraguay) 1969—1970. *Traditiones* 3, 1974, 252. — *Traditionen der Fastnacht*. (Zbornik) Köln 1973. *Traditiones* 3, 1974, 262—265. — *Jahrbuch für ostdeutsche Volkskunde* 15. Marburg 1972. *Traditiones* 3, 1974, 263—264. — *Festgabe für Oskar Moser*. Beiträge zur Volkskunde Kärntens. Klagenfurt 1974. *Traditiones* 3, 1974, 265—266. — *Kontakte und Grenzen*. Probleme der Volks-, Kultur- und Sozialforschung. Göttingen 1969. *Traditiones* 3, 1974, 275—277. — *Festschrift Matthias Zender*. Studien zu Volkskultur. Sprache und Landesgeschichte. Bonn 1972. *Traditiones* 3, 1974, 277—279. — *Wissenschaftlicher Film in Forschung und Lehre*, 1962—1972. Wien 1972. *Traditiones* 3, 1974, 285—286. — *Anuario de Eusko-Folklore* 23. San Sebastian 1969—1970. *Traditiones* 3, 1974, 287—288. — *Masken und Narren*. *Traditionen der Fastnacht*. (Katalog.) Köln 1972. *Traditiones* 3, 1974, 302. — *Zwerge, Hofzwerge, Gartenzwerge*. Eine Genealogie des Gartenzwerge. (Katalog.) Gebrath-Dorenburg 1973. *Traditiones* 3, 1974, 302—303. — *Archives et Documents — Micro-édition*. Paris

1974. Traditiones 3, 1974, 303—304. — (Poročilo o etnoloških časopisih v italijanščini:) Italija. Traditiones 3, 1974, 293—294. — (Poročilo o etnoloških časopisih v Romuniji:) Romunija. Traditiones 3, 1974, 295. — (Poročilo o baskovskem etnološkem periodičnem tisku:) Španija-Baski. Traditiones 3, 1974, 397. — (Poročilo o švicarskem etnološkem periodičnem tisku:) Švica. Traditiones 3, 1974, 297—298.

H. Ložar-Podlogar:

Računalnik v etnologiji. Traditiones 3, 1974, 183—184.

(Poročila o strokovnih časopisih v sledečih deželah:) Avstrija. Traditiones 3, 1974, 288—289; — Južna Tirolska. Traditiones 3, 1974, 294; — Nemčija. Traditiones 3, 1974, 294.

M. Matičetov:

Per la conoscenza degli elementi tedeschi nel dialetto sloveno di Resia. Grazer Linguistische Studien 2. Festschrift für N. Denison, 1975, 116—137.

Vecchie e nuove fiabe d'animali dalla Val Resia. Ce fastu? 50—51 (Udine 1974—1975) 110—118.

(Spremna beseda — b. n. — k postumni objavi članka I. Grafenauer, Nekaj o značaju našega narodnega pesništva). Traditiones 3, 1974, 5—6.

»Tožna esen« — samorastniška VIS iz Osojan v Reziji. Dan 3, 1975, št. 9, 14—15.

Duhovna kultura v Gornjem Posočju. Tolminski zbornik 2, 1975, 179—187.

(Ocena:) E. B. Virsaladze, Gruzinskie narodnye predanija i legendy. Moskva 1973. Narodna umjetnost, 11—12, 1974—1975, 595—597.

M. Stanonik:

Problematika slovenskega NOB pesništva iz let 1941 do 1945. Slavistična revija 22, 1974, 477—499.

Muzejska zbirka v Žireh. Loški razgledi 21, 1974, 268—276.

Po sledih začetkov slovanske pismenosti. Jezik in slovstvo 20, 1974/75, 237—240.

Oglašja se pesem neznanih. Pesništvo v NOB. Delo, 28. junija 1975, 23.

Slovenistika v Göttingenu. Jezik in slovstvo 20, 1974/75, 240—241.

Družbena vloga slavistike. Po VIII. jugoslovanskem slavističnem kongresu v Zagrebu. Naši razgledi, 25. julija 1975 (soavtorstvo).

(Ocene:) Martinovičeva monografija o Prešernu. Jezik in slovstvo 20, 1974/75, 175—177. — Jezik in slovstvo. Kakšna je vsebina prvih osmih števil... Delo, 27. 8. 1975, 5. — Ljudje in kraji ob Pivki. Naši razgledi, 7. 11. 1975, 562. — Koroški kulturni dnevi. Zbornik predavanj, I, Maribor 1973. Traditiones 3, 1974, 252—256. — Makedonski folklor, Spisanie na institutot za folklor, 6/12, Skopje 1973. Traditiones 3, 1974, 256—257. — Glasnik muzeja Kosova 11, Priština 1972. Traditiones 3, 1974, 257—258. — Narodna umjetnost 10. Institut za narodnu umjetnost, Zagreb 1973. Traditiones 3, 1974, 261—262. — Zbornik za narodni život i običaje južnih Slavena, 45,

JAZU, Zagreb 1971. Traditiones 3, 1974, 286—287. — Izvješća, Etnološko društvo Jugoslavije, ogranak za SR Hrvatsku, Zagreb 1972. Traditiones 3, 1974, 287.

S. Zemljič-Golob:

(Poročilo o strokovnih časopisih v) ZDA. Traditiones 3, 1974, 298—299.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

Stanje osebja je ostalo isto kot v l. 1947. Kot zunanja pogodbenca sodelavca pri dokumentacijskem delu sta bila še naprej upok. bivša sodelavka Glasbeno narodopisnega inštituta Marija Šuštar in prof. Ferdo Juvanc. Zaradi negotovosti glede finančnih sredstev je moralo biti njuno delo po prvih treh mesecih prekinjeno. Pri ekscerpiranju pesemskega gradiva iz starejše in novejšje slovenske periodike je v avgustu pomagal honorarno študent Marko Oblak.

Terensko raziskovalno delo in zbiranje gradiva. Opravljene so bile naslednje terenske ekskurzije (z navedbo zbranih pesemskih enot in drugega gradiva): 3. 1. Gaberje pri Dobrovi: 12 pesmi, navade o kresu, pustu, instrumenti, oglarjenje predvsem iz Kovka nad Colom (V. Vodušek, M. Ramovš); 12. 1. Zagorica - Dobropolje: sodelovanje pri snemanju ekipe RTV-Lj. (J. Strajnar); 16. 1. Celje: 26 pesmi (Z. Kumer, M. Ramovš); 26. 1. Šentvid pri Planini, Kozjansko: 30 pesmi, 16 zapisov plesov in iger, podatki o plesih, petju, narečju, partizanstvu v Bohorju, okoliških gradovih (Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar); 8. do 12. 2. Beneška Slovenija: Črni vrh (podroben opis blumarjev, njih navad na obhodnem teku, s filmanjem in fotografiranjem; o plesih, šagri, navadah ob svatbi, za novo leto in tri kralje, o fantovskih družbah); Špekonja-Štupca (navade o pustu, na svatbi, za božič in Novo leto, o kresu za Veliko noč, o ragljah, o plesih na šagri); Erbeč in Kal (pustne navade in maske s fotografiranjem, plesi, kres za božič, raglje, svatba); Gorica (plesi); Gabrje (o šagri v Renčah, plesih na šagri, prvem plesu, o pustu tu in v Renčah, o teku preko žerjavice ob kresu): M. Ramovš, J. Strajnar; 16. 3. Zabukovje, Kozjansko: 36 pesmi (M. Ramovš, M. Terseglav); 22. in 23. 3. Beneška Slovenija: Črni vrh, Marsin: 43 pesmi (Z. Kumer, J. Strajnar); 25. 3. Adlešiči: 11 pesmi v triglasnem ženskem načinu petja (V. Vodušek, M. Šuštar); 30. 3. Zagorica in Videm, Dobropolje: 6 enot (pritrkavanje), J. Strajnar z ekipo RTV-Lj.; 5. 4. Podpeč, Dobropolje: podatki o pritrkavanju, svatbenih navadah, petju, ljudskih glasbilih (J. Strajnar); 13. 4. Marsin, Beneška

Slovenija: 30 pesmi, 7 enot pritrkavanja, podatki o zvonovih, ljubljanskih glasbilih, 70 fotografij (J. Strajnar, M. Terseglav, Milan Štrukelj kot fotograf); 25. in 26. 4. Zelenbreg, Strojna, Šentanel nad Mežiško dolino: podatki o 11 plesih, navadah ob svatbi, steljeraji, na Florjanovo, o otepanju (M. Ramovš); 18. 5. Žuniči pri Preloki, Bela krajina: 15 pesmi (M. Ramovš, M. Terseglav); 25. 5. Zelenbreg nad Mežiško dolino: zapis 6 plesov, podatki o plesih in plesnih navadah (M. Ramovš); 1. 6. Črnuče pri Ljubljani: 22 enot pritrkavanja s podatki (M. Ramovš); 6. 7. Šmarje pri Jelšah: 8 enot trijančenja s podatki in fotografijami (V. Vodušek); 6. 7. Vrhpolje pri Vipavi: 12 enot kantkánja s podatki (J. Strajnar); 12.—13. 7. Lenart v Slov. goricah: 19 enot trijančenja s podatki (M. Ramovš); 13. 7. Col nad Vipavo: 26 enot kantkánja s podatki (J. Strajnar); 20. 7. Vipava: 8 enot kantkánja s podatki o tem, o petju, šegah, pesem o sv. Nikolaju s travestijo (J. Strajnar, M. Terseglav); 7. 9. Budanje pri Vipavi: 31 pesmi, podatki o fantovski družbi, o vahti, kresovanju in šagri (M. Ramovš, J. Strajnar); 19. 10. sodelovanje s snemalno ekipo RTV - Lj. (J. Strajnar); Zagorica, Dobropolje; 22. in 23. 11. Ravne na Koroškem: 46 enot plesnih melodij na harmoniki s podatki o njih, o svatbenih navadah, koledovanju, steljeraji (M. Ramovš).

Skupaj 44 terenskih dni, 362 posnetih novih glasbeno-pe-semskih enot, 22 celotnih zapisov plesov in iger, okoli 300 fotoposnetkov, 18 mm barvni film (30 m), poleg velikega števila posnetih narodopisnih opisov in podatkov.

Drugo novodošlo gradivo:

1. Z redakcijo za ljudsko glasbo RTV Ljubljana je bilo dogovorjeno, da bo dajala sekciji na razpolago magnetofonske kopije gradiva, posnetega ob njenih samostojnih terenskih ekskurzijah. V l. 1975 je tako sekcija dobila gradivo: z Zavrha pri Trojanah (6. 3. 75.) 14 pesmi, iz Reke pri Laškem (16. 3. 75.) 19 dvo- in večglasnih pesmi, iz Podlehnik pri Halozah (7. 9. 75.) 17 pesemskih in instrumentalnih posnetkov, s Tolstega vrha v Gorjancih (8. 6. 75.) 18 posnetkov poleg drugih podatkov. Poleg tega še 10 stereo-posnetkov ženskega večglasnega petja iz Haloz, od snemanja v l. 1973, ki ga je organizirala sekcija skupaj z RTV Ljubljana.

2. Od Muzikološkega inštituta Srpske akademije nauka i umetnosti je sekcija dobila v dar kopijo dragocene rkp. zbirke 68 istrskih ljudskih pesmi iz okolice Tinjana v Istri, s podatki in slikami tamošnjih ljudskih glasbil zapisanih v letih 1968—1971

od Božidara Oplanića, ki sedaj živi v Beogradu. Od redakcije za ljudsko glasbo RTV Ljubljana je sekcija dobila na razpolago za kserokopiranje rkp. pesmarico Angele Osovnikar iz Mislinja z začetka tega stoletja, ki obsega 135 strani s 95 pesmimi.

3. Kot gradivo za primerjalni študij je sekcija dobila od RTV Ljubljana posnetke prireditve »Prix Bratislava 1974« in trak z 8 posnetki gruzinskih pesmi, prejetih od Radia Moskva.

Dokumentacijsko delo pod vodstvom V. Voduška je bilo v tem letu deloma okrnjeno zaradi negotovosti o finančnih možnostih za honorarje zunanjih sodelavcev. Da se vključi v pripravljano II. knjigo korpusa SLP po možnosti čim popolneje vse ustrezno starejše gradivo, že objavljeno svojčas v raznih periodikah in drugih publikacijah, je študent Marko Oblak v počitniškem času pregledal in oskrbel kserokopije pesemskega gradiva iz tehle publikacij: Vrtec (1871—1942/43), Naš dom (1920—1929), Angeljček (vsi letniki), Šolski prijatelj (1854—55), Popotnik (1883—1927/28), Vedež (1849), Luč (1923—1933), Razgledi (1947), nekaj številke Ce fastu iz raznih letnikov ter publikacija »Ob Jadranu. Etnografski zapiski in študije. Ured. R. Lenček, Trst 1947.« Iz periodik, kjer ni bilo mogoče kserokopiranje je prepisal pesemsko gradivo asistent M. Terseglav in sicer iz platnic Dom in sveta letnikov 1894—1906, po seznamu M. Oblaka pa še gradivo iz tehle periodik: Učiteljski tovariš, Soča, Mir, Dolenjske novice, Celjske slovenske novine.

Vse ekscerpirano gradivo je bilo pregledano in po delni izločitvi pesmi iz sekundarnih virov pripravljeno za katalogizacijo (V. Vodušek) ter tudi delno že pripravljeno za katalogne kartice (M. Šuštar) in sicer za:

1. Dom in svet (1894—1906): 68 enot (P 19.729—19.796);
2. Angeljček (1920): 2 enoti (P 19.797—19.798);
3. Vrtec (1971—1880): 36 enot (P 19.799—19.805 in 19.821—19.849);
4. Naš dom (1920—1939): 15 enot (P 19.806—19.820);
5. Šolski prijatelj: 7 enot (še nenumerirano);
6. Popotnik: 2 enoti (P 19.850—19.851);
7. Vedež: 2 enoti (P 19.852—19.853);
8. Ob Jadranu: 9 enot (P 19.854—19.862);
9. Luč (1932 in 1933): 95 enot (P 19.863—19.957);
10. Razgledi (1947): 13 enot (P. 19.958—19.970);
11. Kotnikov zbornik: 20 enot (še nenumerirano).

M. Terseglav je dopolnil vsebinsko klasifikacijo še preostalega gradiva iz leta 1974 (pod numeracijo 18.159—18.188 in P 19.317—19.727). Za primerjalne melodične kataloge gradiva

sosednih narodov je zunanji pogodbeni sodelavec prof. F. Juvanec obdelal melodije še 1. v zbirki A. Quellmalz, Südtiroler Lieder, Bd. II. Kassel, 1972; 2. v letnikih 17 (1915)—43 (1941) periodične publikacije »Das deutsche Volkslied«, Wien, 1891—.

Na podlagi terenskih zapisnikov in s poslušanjem magnetofonskih trakov je bilo z numeracijo evidentirano vse še netranskribirano gradivo, posneto do konca leta 1970. Za del tega gradiva so bile napravljene začasne katalogne kartice (vse V. Vodušek).

Delo na 2. knjigi korpusa »Slovenske ljudske pesmi« je kljub premaknitvam prvotno določenega termina ostalo še vedno nedokončano. Dr. M. Matičetov še ni mogel končati redakcije in obdelati gradiva (44 pesemskih tipov), ki ga je prevzel kot sourednik. Zato tudi niso mogle biti obdelane melodije tega dela gradiva. V tem času je bilo gradivo za 2. knjigo še izpopolnjeno z variantami, ugotovljenimi ob ekscerpiranju in katalogizaciji starejšega objavljenega gradiva. Posebno bogato je bilo v tem pogledu gradivo iz »Mladike«, »Dom in sveta« in nekaterih drugih periodik. Transkribirana so bila tudi še besedila (M. Terseglav) in melodije (J. Strajnar) variant z magnetofonskih posnetkov leta 1969—1970. Z. Kumer je izdelala za tekstno pesemsko gradivo, ki ga je že pripravila za 2. knjigo, registre: po pesemskih tipih in variantah, po začetnem verz, po zapisovalcu, po krajih in pokrajinah, s konkordančno tabelo (skupaj 117 strani).

Drugo delo posameznih sodelavcev:

Znanstveni svetnik V. Vodušek je bil poleg dokumentacijskega dela v tem letu najbolj obremenjen z redakcijo okoli 50 vprašalnic za etnološko topografijo slovenskega jezikovnega ozemlja (poleg soredaktorjev prof. dr. S. Kremenška in prof. dr. V. Novaka). Od načrtovanih 12 knjižnic teh vprašalnic je izšla v tem letu VIII. skupina vprašalnic. Poleg sodelovanja na diskusijskih sestankih raziskovalne skupnosti slovenskih etnologov s pretresom vprašalnic je sam prispeval še dve novi vprašalnici (o vrtnarstvu in o sadjarstvu po osnutku M. Markovičeve). V tem okviru je pripravil podroben pregled topografskega dela bivšega Glasbeno narodopisnega inštituta od leta 1955 do vključno 1970. Študija »Verzna struktura kot metodološko izhodišče za etnomuzikološka raziskovanja« je ostala zaenkrat še nedokončana. Za zbornik »Pogledi na slovensko etnologijo« je pripravljaj članek »Folkloristika in etnologija«. Za simpozij »Alpes orientales« v Reziji junija 1975 je pripravil re-

ferat »La quarta lidica nella musica popolare resiana«. Bil je izvoljen kot delegat delovne skupnosti SAZU za skupščino področne raziskovalne skupnosti za zgodovinske in humanistične vede. Dela te skupščine se je redno udeleževal; aktivno je delal tudi kot predsednik strokovne komisije za etnologijo pri tej skupščini in hkrati pri novoustanovljenem Slovenskem etnološkem društvu.

Predavanja: 1. za ciklus »Slov. zemlja v pesmi in besedi« RTV Ljubljana oddaja »Iz življenja in dela raziskovalca« 16. 12. 1975. 2. Dve predavanji »O interpretaciji zborovskih skladb« na pevovodskem seminarju Zveze primorskih pevskih zborov v Kopru v januarju 1975.

Znanstveni svetnik Zmaga Kumer je pripravila: 1. nemški tekst s primeri za ciklus predavanj »Einführung in die Musikethnologie« v muzikološkem seminarju univerze v Innsbrucku (114 strani); 2. za zbornik »Pogledi na slovensko etnologijo« 2 članka, in sicer »Ljudska pesem v sodobnosti« (22 strani) in »Godčevstvo in sodobni instrumentalni ansambli na Slovenskem (10 strani); 3. referat »Saisonarbeit und Auswanderung in der slowenischen Volksliedüberlieferung« (10 strani) za simpozij »Alpes orientales«; 4. referat o klasifikaciji balad (9 strani) za simpozij S. I. E. F. — Kommission für Volksdichtung v Holandiji; 5. referat »Ljudske balade narodov Jugoslavije« hkrati z angleškim prevodom (14 + 14 str.) za bodoči simpozij v Pittsburgu — ZDA; 6 več knjižnih ocen.

Sodelovala je v terminološki komisiji SAZU (za ljudsko glasbo); v strokovnem odboru Medunarodne smotre folklorja v Zagrebu; v mednarodni žiriji za podelitev nagrade »Europa - Preis für Volkskunst«.

Predavanja: 1. »Uvod v glasbeno narodopisje«, po 1 teden-sko uro v 3. letniku muzikološkega oddelka filozofske fakultete in v 2. letniku pedagoškega oddelka Akademije za glasbo.

2. »Einführung in die Musikethnologie«, 20 predavanj na muzikološkem oddelku filozofske fakultete v Innsbrucku (7.—11. aprila in 12.—16. maja 1975);

3. RTV — oddaje za serijo »Slovenska zemlja v pesmi in besedi« (o partizanskih pesmih »Zastava naša plapolaa«, 6. 5. in o Kozjanskem »Pesmi izpod Bohorja«, 7. 10. 1975).

Objave:

Der Volkstanz und seine Renaissance. Cahiers Européens — Europäische Hefte — Notes from Europe 2, Hamburg 1975, 62—69.

Kam bi se to folkloro? »Izbrana predavanja«, 1. 3, št. 1. (21). Ljubljana, »Naše tromostovje«, 1975.

(Red.) Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research 4, 1973—1974 mit Nachträgen für die Jahre 1969—1972. Hrsg. von der S. I. E. F. — Kommission für Volksdichtung durch Zmaga Kumer in Zusammenarbeit mit Rolf Wilh. Brednich, Jürgen Dittmar und Otto Holzapfel, Ljubljana 1975.

Asistent za koreologijo Mirko Ramovž je poleg dokumentacijskega dela z urejevanjem in dopolnjevanjem fototeke in diateke 1. urejeval na terenu nabrano gradivo, izdelal 22 čisto pisov plesnih kinetogramov; 2. pripravljal gradivo za antologijsko zbirko slovenskih ljudskih plesov; 3. izpisoval etnokoreološke termine za terminološki slovar; 4. sodeloval pri izdelavi več vprašalnic za etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja in se stalno udeleževal diskusijskih sestankov s pretresom vprašalnic; 5. dopolnjeval je rokopis svoje študije »o vrtcu«; 6. bil je zelo obremenjen tudi z informacijami in nasveti s področja ljudskih plesov raznim ustanovam in posameznikom. Napisal je knjižne ocene koreoloških del za Traditiones (O. Mladenović, Kolo u južnih Slovena; G. Pajtondziev, Makedonski narodni ora). Izdelal je obširnejše recenzije rokopisov, poslanih mu od drugih sorodnih ustanov v Jugoslaviji: Ivan Ivančan, Narodni plesovi Dalmacije II; M. Dimoski, Orskata tradicija vo s. Injevo. Za simpozij Alpes Orientales je izdelal referat »Vloga ljudskega plesa v življenju slovenskih izseljencev«.

Predavanja: 1. O slovenskih ljudskih plesih na Seminarju za vodje folklornih skupin pri ZKPO Slovenije.

2. O jugoslovanskih ljudskih plesih na Srednji baletni šoli v Ljubljani.

Njegovo drugo delo je obsegalo še pripravo slovenskih skupin za »Smotro folklor« v Zagrebu; strokovno in koreografsko vodstvo AFS »France Marolt«; delo pri Slovenskem etnografskem društvu, posebno tudi v zvezi z reorganizacijo in ustanovitvijo enotnega Slovenskega etnološkega društva; delo pri Mestni zvezi kulturno-prosvetnih organizacij.

Asistent Marko Terseglav je poleg obsežnega deleža pri dokumentacijskem delu in transkripcijah besedil z magnetofonskih posnetkov urejeval 3 kartotečne kataloge in jih dopolnjeval z novo katalogiziranim gradivom. Za Traditiones je napisal štiri ocene o slovaških strokovnih revijah in zbornikih. Študiral je literaturo o Uskokih v Sloveniji, pregledoval zbirke srbskih, hrvaških in bosanskih ljudskih pesmi ter dvakrat obiskal Belo krajino ob pripravljanju študije o Uskoško-srbski pe-

smi v Sloveniji danes, ki jo bo nadaljeval še v letu 1976. V drugi polovici leta je bilo njegovo glavno študijsko delo usmerjeno v podiplomski študij in v pripravo magistrskega dela. O poteku naloge z delovnim naslovom »Fr. Prešeren in ljudsko pesništvo« je seznanjal na mesečnih konsultacijah glavnega mentorja prof. B. Paternuja. Delo pri nalogi je bilo letos naravnano predvsem v zbiranje bibliografskih podatkov in oris historiata problemov.

Sodeloval je tudi pri etnološki topografiji slovenskega ozemlja z izdelavo vprašalnice o ljudskem vremenoslovnem znanju in z dopolnitvijo vprašalnice o ribolovu.

Predavanja: 1. V okviru Slavističnega društva in Zavoda za šolstvo je predaval 15. in 18. 4. 1975 za srednješolske profesorje slaviste »Avantgarda v srednji šoli«. Isto predavanje še 20. 12. 1975 za podružnico slavističnega društva v Novi Gorici.

2. Na Koprski gimnaziji in ekonomski srednji šoli je predaval 10. 2. in 14. 4. 1975 v okviru marksističnega krožka o »Marksizmu in sodobni slovenski književnosti«.

3. Oddaja »Slovenska literatura in ljudska pesem« za ciklus Slov. zemlja v pesmi in besedi na RTV Ljubljana, 25. 11. 1975.

Strokovni delavec Julijan Strajnar je v glavnem delal na transkripcijah melodij vokalnih in instrumentalnih posnetkov, predvsem za gradivo, ki je bilo naknadno vključeno v material za 2. knjigo korpusa; urejeval je melodični kartotečni katalog z novim katalogiziranim gradivom, imel na skrbi presnemavanja posnetkov inštituta za druge sorodne ustanove; pripravil je posnetke uglasitev 19 terstenk kot podlago za nadaljnja akustična merjenja. Sodeloval je pri sestavi vprašalnic za Etnološko topografijo slovenskega etničnega ozemlja. Za simpozij *Alpes orientales* je pripravil referat »*Emigration-experiences et observations personelles*«. V njegovo delovno področje je spadalo stalno sodelovanje z redakcijo za ljudsko glasbo RTV Ljubljana. Prav tako je bil precej zaposlen z nasveti s področja ljudske instrumentalne in vokalne glasbe. V letu 1975 je bil predsednik izvršnega odbora OOS pri SAZU.

Predavanja: 7 oddaj o ljudski instrumentalni glasbi za RTV Ljubljana, 1 oddaja o »delu glasbenega narodopisca« ter 3 oddaje o »*Prix de musique folklorique de radio Bratislava*«; skupno 11 polurnih radijskih oddaj:

Objava: *Geige und Geigenmusik in der slowenischen Volkstradition*. V zborniku *Die Geige in der europäischen Volksmusik*, Wien 1975, 48—59.

Kongresi:

1. Simpozija mednarodne delovne skupnosti Alpes orientales, ki je bil v dneh 4.—7. 6. 1975 na Ravanci (Prato di Resia) v Reziji — Italija, so se udeležili: V. Vodušek, Z. Kumer, M. Ramovš, J. Strajnar in M. Terseglav; prvi štirje od teh z referati.

2. Kongresa Zveze društev jugoslovanskih folkloristov, ki je bil v dneh 28. 9. do 1. 10. 1975 na Žabljaku v Črni gori, sta se udeležila kot delegata Slovenskega etnografskega društva M. Ramovš in M. Terseglav.

3. Z. Kumer se je udeležila z referatom simpozija za raziskavo ljudskih balad v Breukelenu, Holandija v dneh 10.—12. 7. 1975.

Mednarodno strokovno sodelovanje:

1. Sekcija je poslala mednarodni organizaciji International Folk Music Council, katere članica je, ob kongresu v Regensburgu v avgustu 15 izvodov publikacije Tradicijska narodna glasbila Jugoslavije, Zagreb 1975 (pri kateri sta svojčas sodelovala tudi sodelavca sekcije J. Strajnar in Z. Kumer) kot dar. Izkupiček od prodaje naj bi šel kot podpora tej organizaciji spričo njenega šibkega finančnega stanja.

2. Z. Kumer se je udeležila kot članica mednarodne žirije seje kuratorija za »Europa-Preis für Volkskunst«, ki je bila v Hamburgu 7. in 8. 3. 1975.

3. Prof. Vl. Kravcovu Univerze v Moskvi so bili v decembru na prošnjo poslani posnetki slovenskih ljudskih koled, svatbenih in drugih pesmi, zvezanih s šegami, obenem z glavnimi podatki o teh šegah oz. pesmih.

4. Asistenta Univerze v Trstu dr. Gian Paolo Gri in dr. R. Pellegrini, sta v septembru in v oktobru obiskala sekcijo zaradi seznanitve z njenim sistemom in metodami dela, transkribiranja, terenskega dela, dokumentacije ipd. Na njuno željo je bilo vzpostavljeno trajnejše sodelovanje in obljubljen pomoč tudi v bodoče preko J. Strajnarja, ki je prevzel na prošnjo tudi več transkripcij melodij furlanskega gradiva.

5. Na poziv iz Londona je V. Vodušek poslal biografske in bibliografske podatke za vključitev v novo izdajo Grove's Dictionary of Music and Musicians.

Načrt dela za leto 1976

Sekcija za ljudsko slovstvo

Postaviti trden temelj za izdajo dela SLOVENSKE BAJKE IN POVEDKE: a) s popisom bajnih bitij na Slovenskem; b) s pregledom vse dosegljive slovenske literature o tem predmetu; c) s sprotnim preverjanjem sumljivega gradiva na terenu; d) z zbiranjem novega gradiva v Poljanski dolini. Dela pod a), b) in c) si bosta družno delila dr. Matičetov in M. Stanonik, ki bo sama prevzela delo pod d).

V mejah raziskovalne naloge LJUDSKO PRIPOVEDNIŠTVO V REZIJI bo dr. Matičetov delal v vasi Učja (Uccea).

Sekcija za ljudske šege in igre

Obdelati gradivo ankete o ženitovanjskih šegah (pogodba SBK 1969—1974): prenesti podatke iz preostalih terenskih zvezkov na perforirane kartone; tekoče obdelovati gradivo; izdelati prvi parcialni elaborat po nabranem gradivu (»Ženitovanjske šege med Dravo in Muro. Razvoj in razkroj«). Nosilka naloge asistentka Helena Ložar-Podlogar.

Obdelati gradivo o maskah in okrog 180 eksploriranih krajev (pogodba s SBK 1969—1974): prenesti podatke na perforirane kartone; izdelati topografske preglede (zemljevide) o tipologiji slovenske maske; obdelati gradivo, prvi parcialni elaborat (»Kožuharji med našemljenci na Slovenskem«). Nosilec naloge dr. Niko Kuret.

Kot konkretni rezultat ankete je v pripravi razstava »20 let raziskovanja mask na Slovenskem« (spomladi 1976, avtor dr. Niko Kuret).

»Nadvojvode Janeza vprašalnice o Slovenskem Štajerskem 1806—1846«. Priprava za tisk (deloma s podporo SBK) v Gradcu zbranega arhivalnega gradiva: seznam arhivalij (okrog 500 enot) iz okrog 500 krajev, z regesti, uvodom in opombami (avtor dr. Niko Kuret).

Sekcija za materialno kulturo

Dokončati zbiranje gradiva o kraških »hiškah« (predvsem na slovenskem ozemlju tržaškega krasa).

Začeti zbirati in dokumentirati gradivo o bivališčih drvarskih in gozdnih delavcev.

Obdelati zbrano gradivo o kraških »hiškah« in pripraviti prispevek za objavo v Traditiones.

Pripraviti posvetovanje o nalogah etnologije pri varstvu okolja in kulturne pokrajine.

Sekcija za glasbeno in plesno narodopisje

1. Etnomuzikološka raziskava slovenske Koroške v Avstriji: Ziljska dolina in Gore, 5 sodelavcev, skupno 75 terenskih dni.

2. Glasbeno-etnološka raziskava področja Gore nad Vipavsko dolino: 2 sodelavca, skupaj 16 terenskih dni.

3. Raziskave posameznih sodelavcev: a) plesno izročilo v Beli krajini, 20 dni (M. Ramovš); b) sondaža dolenjskega Zasavja (Litija - Gabrovka - Radeče), 10 dni (M. Ramovš); c) uskoško-srbske enklave v Beli krajini, 7 dni (M. Terseglav).

Dokumentacija:

1. Katalogizacijska obdelava novodošlega in novotranskribiranega gradiva (pribl. 500 enot).

2. Objava podrobnega pregleda topografskega dela bivšega Glasbeno narodopisnega inštituta v letih 1955—1972 (V. Vodušek).

Razprave, referati, publikacije:

1. Dokončanje 2. knjige korpusa »Slov. ljudske pesmi« in oddaja v tisk.

2. Priprava 3. knjige tega korpusa.

3. Referat o primerjavi slovenskih, čeških in romunskih balad z družinsko tematiko (Z. Kumer).

4. Priprava 5. zvezka »Jahresbibliographie der Volksballaden-Forschung« za leto 1975 (Z. Kumer).

5. »Pozabljeno slovensko gradivo iz Vrazove zapuščine« (V. Vodušek).

6. »Verzna struktura kot metodološko izhodišče za etnomuzikološko raziskavo ljudskih pesmi« (V. Vodušek).

7. »Problem tipološke razvrstitve slovenskih ljudskih plesov« (M. Ramovš).

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA ŠTUDIJ
SODOBNIH TEŽENJ ZNANSTVENEGA DELA
NA NEKATERIH PODROČJIH HUMANISTIČNIH
ZNANOSTI

Poročilo o delu v letu 1975

V letu 1975 je odbor nadaljeval z delom, ki je bilo začeto že prejšnja leta (glej Letopisa SAZU 24. knjiga, leto 1973, 177—178 ter 25. knjiga, leto 1974, 179—180). O celotnem delu in problemih, ki so bili odprti pri tem MO v letu 1975, je njegov predsednik, akad. L. Vavpetič že 9. junija poslal Svetu akademij znanosti in umetnosti SFRJ izčrpno poročilo. Ker nanj ni prejel odgovora, niti ne sklepa glede nadaljevanja dela, je odgovor urgiral in sicer med drugim tudi preko predsedstva SAZU z dopisom z dne 8. decembra 1975. Zaradi tega stanja zadeve celotno delo v odboru zastaja. Predsednik tudi ni prejel odgovora na letno poročilo, ki ga je o isti stvari poslal Skladu B. Kidriča v Ljubljani. Ta sklad dolguje glede na svoječasno zagotovilo MO še polovico zagotovljene vsote, namreč 30.000 din, ki je potrebna za dokončanje dela MO.

Zato je zaenkrat mogoče podati le poročilo o tekočem delu MO. V letu 1975 je bila samo ena odborova plenarna seja in dve seji njegovega izvršilnega odbora, ki ga sestavljajo poleg predsednika še akademika St. Rajičić in J. Andrassy. Član izvršilnega odbora je tudi tov. Nemanja Madžarević, ki opravlja tajniške posle. Nadaljevalo se je s pisanjem referatov in z njihovim medsebojnim vsklajevanjem. V letu 1975 je odbor po urgenceh prejel zopet nekaj referatov in sicer: za področji teatrologije in razvijanja likovne umetnosti z območja SR Hrvatske, kjer je predložena prva polovica referata, medtem ko je zagotovljeno, da bo druga polovica prišla okoli 20. januarja 1976. Zagotovljena je bila končno tudi izdelava referata akad. Jonkeja s področja lingvistike v SR Hrvatski. Za konec januarja 1976 sta zagotovljena dva referata iz Slovenije in sicer za področje teatrologije, ki ga piše akademik B. Kreft in za področje likovne umetnosti, ki ga piše dr. E. Cevc. Prof. Vranicki, rektor univerze v Zagrebu, koordinator za referate s področja filozofije, je obljubil, da bo poslal že izgotovljeno oceno referatov s področja filozofije.

Z dostavo referata akad. Jonkeja o lingvistiki bo omogočeno tudi akad. Bezljaju, da bo dal oceno referatov s področja ling-

vistike. Na ta način bosta nadaljnji dve področji pripravljeni za tisk. Na drugih področjih, kar zlasti velja za historiografijo, izdelava referatov kljub obljubam ne napreduje. Drugod zopet manjkajo posamezni referati, kar ovira, da delo ne more biti v celoti končano. Tak je npr. položaj na področju beletristike, kjer manjka referat iz SR Hrvatske.

Tako bo mogel ta odbor nadaljnje delo opraviti šele, ko bo Svet akademij izdal sklep, kako naj se nadalje razvija delo glede na probleme, ki jih je predsednik tega MO svoječasnno (v poročilu z dne 9. junija 1975) sprožil.

KOORDINACIJSKI ODBOR ZA MOLEKULARNE VEDE

Poročilo o delu v letu 1975

Odbor je imel eno sejo, na kateri je bila podaljšana funkcijska doba predsedniku in sprejet načrt dela. Koordinacijska dejavnost na področju raziskovalnega dela v molekularnih vedah v SFRJ je integralni del projekta Molekularne vede Evropske znanstvene mreže (ENS). Pretežni del aktivnosti odbora je bil usmerjen v priprave za ta projekt, v katerega se vključujejo vse raziskovalne skupine v SFRJ, ki delajo na področju molekularnih ved.

5. in 6. marca 1975 je Odbor organiziral sestanek delovne skupine za subregionalno sodelovanje v molekularnih vedah, katerega se je udeležilo 25 zastopnikov raziskovalnih institucij iz Avstrije, Grčije, Italije, Madžarske, Zahodne Nemčije, Poljske, Romunije in Jugoslavije, prof. J. Jaz in dr. D. Akl kot zastopnika UNESCO ter dr. B. Lukman kot zastopnik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost. Na sestanku so bili formulirani nameni in oblike sodelovanja ter časovni načrt dela. Ustrezni dokumenti so bili dostavljeni Unescu. V načrtu dela je med drugim predvideno izdajanje Informacijskega biltena, kar je bilo poverjeno Odboru, in izdelava programov za skupne raziskovalne projekte:

I Biološko pomembni sistemi (s podprojekti: I a Dinamika vodikovih vezi v tekočinah in v trdnem; I b Makromolekularne interakcije in živa snov; I c Dinamika makromolekul)

II Male in srednjevelike molekule.

Za koordinatorja znanstvenega odbora, ki bo vodil delo na projektih, je bil izvoljen akademik D. Hadži.

Po načrtu sta izšli dve številki Biltena (junija in novembra) in so bili organizirani sestanki za pripravo projektov (II in I a — 13., 14. oktobra v Balatonfüredu, I b in I c 8. decembra v Trstu). Predlogi projektov so bili poslani udeležencem projektov za dajanje pripomb in dopolnitev, konec januarja 1976 pa bo sestanek znanstvenega odbora v Ljubljani, ki bo projekte koordiniral in dal smernice za nadaljnji razvoj dela.

Poleg tega dela je odbor priredil predavanja:

C. Sandorfy (Montreal): Rydbergovski trakovi substituiranih etenov.

T. Giraldi (Trst): Mehanizem antikanceroznega delovanja nekaterih diazo spojin.

G. Monti-Bragadin (Trst): Virusne transformacije celic.
T. Clerc (Zürich): Uporaba metode spoznavanja vzorcev
v spektroskopiji.

Načrt dela za leto 1976

1. delo na raziskovalnih projektih subregionalnega sodelovanja v molekularnih vedah;
2. izdelava študije o izobraževalnih programih za raziskovalce s področja molekularnih ved v SFRJ;
3. izdajanje Informacijskega Biltena (3 številke);
4. delo na organizaciji Centra za instrumentalno analizo.

Ad 1: Načrte raziskovalnih projektov (gl. poročilo) mora pregledati in uskladiti znanstveni odbor in poskrbeti za začetek kooperativnega dela po sklepih delovne skupine za subregionalno sodelovanje. Pregledati je treba tudi možnosti za razširitev sodelovanja in zagotoviti materialno podporo UNDP-ja.

Ad 2: Jugoslovanski del bo služil za primerjalno študijo o izobraževanju v subregiji.

Ad 4: Instrumentalno opremo za jedrsko magnetno resonanco, infrardečo, ramansko in masno spektroskopijo, ki se nahaja na raznih inštitutih v Ljubljani in je deloma edinstvena v SFRJ, bi se dalo bolj racionalno izkoriščati za potrebe raziskovalcev in operative tako v Sloveniji kot v drugih republikah, če bi bila uporaba koordinirana in vodena po skupni shemi. Zato bo odbor poskusil organizirati ta Center.

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

Poročilo o delu v letu 1975

Terensko delo je bilo usmerjeno na Notranjski in Dolenjski kras v okviru izdelave 4. faze Osnovne speleološke karte Slovenije. Na tem krasu so sodelavci inštituta rekognoscirali lege jam, sestavljali njihove načrte in preučevali geomorfološke, geološke in hidrološke značilnosti, vse potrebno za izdelavo 7 listov karte v merilu 1 : 50 000 in njihovih tolmačev (Cerknica 1, 3 in 4 ter Novo mesto 1, 2, 3 in 4) v obsegu 700 tipkanih strani. To nalogo financira Raziskovalna skupnost Slovenije že od leta 1972 dalje.

Dosti terenskih dni na površinskem in podzemeljskem krasu je bilo posvečenih hidrospeleološkim raziskavam v porečju Ljubljani, posebno v času izvajanja in opazovanja sledilnega poskusa v zaledju izvirov Ljubljani. Inštitut je organiziral mesec dni trajajočo opazovalno službo v vodnih jamah poskusnega območja. Vse to so bila dela v okviru 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda, ki bo septembra 1976 na Bledu.

Več ekskurzij po Sloveniji so zahtevala neposredna poročila gospodarskih organizacij, nadalje programi biospeleoloških raziskav in redakcija krajevnih imen na listih nove topografske karte 1 : 25.000, ki obsegajo kraški svet. Nekaj ekskurzij je bilo izvedenih tudi po črnogorskem in hercegovskem krasu, ki so imele namen zbrati čimveč primerjalnega speleološkega in biospeleološkega gradiva.

Sodelavci inštituta so pripravili gradivo v obsegu 36 avtorskih pol za 7. zvezek *Acta carsologica*, ki ga je uredniški odbor že oddal v tiskarno, pripravljajo pa gradivo za 8. zvezek, ki bo zajemal rezultate naravoslovnih raziskav Cerkniškega jezera.

V zvezi s 3. mednarodnim simpozijem o sledenju podzemeljskih voda (1976) so bila opravljena številna organizacijska in redaktorska dela ter vzdrževani stiki s strokovnimi institucijami v Sloveniji, ki sodelujejo pri prehodnih raziskavah in pripravah na simpozij. Publicirali so propagandno kartico za sledilni poskus v porečju Ljubljani ter 2. okrožnico s prijavnico za simpozij in jo razposlali domačim in tujim strokovnjakom.

Leta 1975 je zaživela kot delovna enota inštituta kraška muzejska zbirka, ustanovljena leto poprej (glej *Letopis*, 25, 1974, 181—182). Program njene dejavnosti je bil obravnavan in

sprejet na dveh sejah strokovnega sveta zbirke, izvajali pa so ga delavci zbirke in občasno tudi drugi delavci inštituta. Pripravili so stalno razstavo »Pračlovek na Pivškem«, ki jo je odprl predsednik SAZU J. Vidmar, ter občasno razstavo »Zaključni boji in osvoboditev Slovenije«, kjer je bil pri otvoritvi navzoč podpredsednik SAZU A. Kuhelj. Obe razstavi sta naleteli na ugoden odmev v občinskem, regionalnem in republiškem merilu. V zvezi z zbirko so bila opravljena prepotrebna obnovitvena dela v pritličnih prostorih inštituta, urejene pa tudi številne administrativne, personalne, materialne in strokovne zadeve, ki so bile vezane na pripojitev bivšega Notranjskega muzeja k inštitutu. Uspešno so se razvijali stiki s Kulturno skupnostjo in TOZD »Jama« iz Postojne, muzejskimi in drugimi inštitucijami v Sloveniji. Pripravljen je bil ciklostiran vodič po arheološki in etnografski zbirki, v založbi inštituta pa je izšel tiskani Vodnik o znanstveno raziskovalni in poljudno znanstveni dejavnosti inštituta in njegove Kraške muzejske zbirke. Vse to so zametki bodočega Kraškega muzeja pri Postojnski jami, za katerega je bil izdelan tudi osnutek programskega in finančnega projekta.

V letu 1975 so bili nastavljeni tajnica Katja Benčič, biolog Tone Novak, preparator Jurij Hajna, geolog France Šušteršič in diplomirani kemik Janja Hladnik. Upokojil se je višji strokovni sodelavec Egon Pretner, vendar je prevzel na inštitutu še triurno honorarno delo za nedoločen čas. Na inštitutu je bilo decembra 1975 redno zaposlenih 15 delavcev, izredno pa trije delavci.

Strokovni delavec, preparator, Jurij Hajna, je urejal in obnavljal muzejsko gradivo v razstavnih in deponijskih prostorih ter sodeloval pri obnovitvenih delih teh prostorov. Pod vodstvom M. Urleb je arhiviral arheološke in etnografske predmete ter urejeval kartoteko in fototeko. Sodeloval je na terenu pri arheološki topografiji in izkopavanjih v postojnski in cerkniški občini. Strokovni delavec, speleolog, Ivan Kenda je sodeloval pri kabinetnem delu za speleološko karto, pri terenskem delu zanj ter opravljal številne druge posle pri obnovi in opremljanju delovnih prostorov. Hkrati je skrbel za inštitutsko vozilo — kombi, ki je bilo maja meseca nabavljeno iz prihranjenih inštitutskih sredstev. Sodeloval je pri naročenih delih v opuščenem rudniku Vremski Britof in pri hidrospeleoloških raziskavah brezna v Izoli. Strokovni sodelavec, biolog Tone Novak, je uspešno delal pri dolgoročnih programih za speleobiološko zbirko. Favno je zbiral v različnih jamah Slovenije, najbolj načrtno pa v Postojnskem jamskem sistemu. Sodeloval

je pri terenskem delu ter pri raziskovalnih ekskurzijah v Hercegovini in Črni gori, kjer je poleg biološkega materiala skrbel še za fotodokumentacijo. Nekaj časa je posvetil tudi študijskim obveznostim na 2. stopnji. Strokovni delavec, geolog, France Šušteršič, je opravil potrebne kabinete in terenske preiskave za speleološko karto list Cerknica 3 in njegov tolmač, ki obsega 173 tipkanih strani teksta in obravnava 267 jamskih in 74 morfološko-hidroloških objektov s širšega območja Snežnika. Sodeloval je pri redakciji topografskih kart 1 : 25 000, pri urejanju inštitutskega katastra in načrtovanju nabave raziskovalne opreme. Maja Kranjc je sprva opravljala tajniške in knjižničarske posle, naredila knjižničarski izpit in bo v bodoče skrbela za knjižnico in dokumentacijo. Tajnica Katja Benčič je skrbela za obsežno administrativno in tajniško delo, ki je z novimi namestitvami skokovito narastlo. Risarska dela je opravljala Vladoša Elesini, višji tehnični sodelavec; izdelala je okoli 100 različnih načrtov, ravnala s kopirnim strojem in arhivirala topografske in druge karte, poleg tega pa še 4 mesece risala speleološke karte. Jamski vodnik Alojz Vadnjal je sodeloval pri terenskem delu, opravljal posle kurjača in druga potrebna dela.

Sodelavci inštituta so aktivno sodelovali v samoupravnih organih, sindikatu SAZU-ja in znanstvenem svetu inštituta, nadalje kot delegati pri občinskih, področnih in republiških interesnih skupnostih.

Inštitut je vodil izvršne posle postojnske občinske raziskovalne skupnosti, strokovnega sveta Kraške muzejske zbirke in Komisije za pripravo tretjega mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda.

Načrtovanje, vodenje in izvrševanje znanstvenega, strokovnega in tehničnega dela je bilo usklajevano na rednih sejah pod vodstvom upravnika akademika S. Ilešiča, siceršnje administrativne posle pa je opravljal njegov pomočnik R. Gospodarič.

Inštitut je bil gostitelj številnih strokovnjakov iz vseh dežel Evrope, posebej pa se je posvetil sprejemu udeležencev za ogled sledilnega poskusa v porečju Ljubljane in udeležencem mednarodnega simpozija o kraški denudaciji ter skupini japonskih speleologov.

Znanstveni svetnik dr. Peter Habič je sodeloval pri preučevanju in barvanju kraških voda v porečju Ljubljane ter pri izdelavi 4. faze Osnovne speleološke karte Slovenije. V okviru te naloge je opravil redakcijo teksta in kart ter izdelal lista in tolmača Novo mesto 2 in 4 v obsegu 133 tipkanih stranih. Po naročilu je pregledal možnosti za zajetje voda na Banjški planoti, za podjetje Delamaris iz Izole pa je organiziral odkopava-

nje zasutega brezna in več poskusnih črpanj. Nekaj časa je posvetil strokovnemu izpopolnjevanju, udeležil se je mednarodnega simpozija o hidrologiji in vodnemu bogastvu krasa v Dubrovniku, sodeloval je na mednarodnem simpoziju o kraški koroziji v Ljubljani in napisal vodnik za strokovno ekskurzijo po Trnovskem gozdu, udeležil se je zborovanja slovenskih geografov v Gornjem Posočju, na 1. simpoziju o geomorfološkem kartiranju v Beogradu pa je predaval o obliki in vsebini Osnovne speleološke karte Slovenije ter njenem prispevku k geomorfološkem preučevanju krasa. Skupaj s T. Novakom in A. Vadnjalom ter člani jamarskega kluba iz Logatca je 14 dni raziskoval jame v Črni gori in Hercegovini. Zbrano speleološko gradivo bo podrobneje obdelano v posebnem poročilu. Poleg ožjega strokovnega dela je sodeloval še pri redakciji krajevnih imen na novi topografski karti, pomagal je pri organizaciji 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda in pri redakciji kart za Nacionalni atlas Slovenije. Opravljal je dolžnosti predsednika Izvršnega odbora Občinske raziskovalne skupnosti Postojna, udeležil se je dveh sej medakademijskega odbora za pripravo posveta o valorizaciji Primorskega krasa, sodeloval je s skupino za oceno posegov v okolje pri Inštitutu »Jožef Stefan«. Skupaj z dr. R. Gospodaričem se je udeležil strokovnega posveta na Dunaju, kjer so obravnavali rezultate sledenja v porečju Ljubljanice in druge probleme v zvezi z organizacijo 3. SUWT. Bil je član uredništev Acta carsologica, Naše jame in Poročila - Reports 3. SUWT ter knjige »Ljudje in kraji ob Pivki«.

Višji znanstveni sodelavec dr. France Habe je opravil terensko in kabinetno delo za speleološko karto lista Cerknica 4, ki obsega kras Male in Velike gore pri Ribnici ter Goteniške gore. Dopolnil je številne manjkajoče podatke, na novo raziskal 15 jam. Sestavljeni tolmač obsega 67 tipkanih strani. Za Geografski inštitut SAZU je korigiral krajevna imena na listih Postojna, Prestranek, Knežak, Palčje, Juršče, Koritnica in Studeno. Sodeloval je pri »Hidrogeološki, geomorfološki in hidrotehnični bibliografiji krša Jugoslavije«, kjer je zbral oziroma dopolnil dosedanje bibliografije za slovensko območje, ki obsega zdaj 572 bibliografskih enot. Od 1. 5. do 5. 5. 1975 je kot predsednik Komisije za zaščito jam in jamski turizem soorganiziral mednarodni simpozij v Obertraunu (Avstrija), kjer je tudi predaval o problemih zaščite krasa. Kot član izvršnega odbora Skupnosti za varstvo okolja Slovenije se je udeležil simpozija »Projekt Dinaridi« v Bihaču v dneh 25.—27. maja in na njem tudi predaval. Od 1.—4. avgusta se je udeležil simpozija o kraški denu-

daciji v Ljubljani in vodil del udeležencev v Postojnsko in Škocjanske jame. Od 26.—28. septembra je sodeloval na zboru in ekskurziji slovenskih geografov v Gornjem Posočju. Dr. F. Habe je vodil po naših jamah in krasu številne tuje in domače strokovnjake med njimi geologa D. Dančeva iz Bolgarije, speleologe iz Švice, Avstrije in Italije. Med sledilnim poskusom za 3. SUWT je vodil enodnevno ogledno ekskurzijo. Mnogo časa je posvetil pripravi in izvedbi predavanj, saj je strokovnim združenjem in društvom v Sloveniji in Jugoslaviji predaval 23-krat o krasu in jamah, predvsem o njihovi zaščiti. Opravljal je posle predsednika Kraške skupnosti za varstvo okolja in se trudil za izvajanje zaščitnih ukrepov pri Notranjski Reki in Škocjanskih jamah. Kot predsednik Speleološke zveze Jugoslavije pa je skrbel za povezavo med republiškimi društvi in za izdajanje Biltena.

Znanstveni sodelavec dr. Rado Gospodarič je za speleološko karto Slovenije izdelal lista Cerknica 1 in Novo mesto 1. Na obeh kartah za kras Suhe Krajine in kras med Krimom in Cerkniškim jezerom je popravil in z novimi ugotovitvami dopolnil tretjino starejših podatkov. Tolmača h kartam na 175 tipkanih straneh obravnavata 245 jam in 93 drugih kraških pojavov.

Pri organizaciji 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda je opravljal posle vodje komisije za simpozij in redigiral simpozijška Poročila 4 in 2. okrožnico s prijavnico. Vodil je številne sestanke komisije za simpozij, ki je obravnavala predvsem vsebino publikacije o sledilnem poskusu, ter aktivno sodeloval pri strokovnih sestankih organizacijskega odbora simpozija v Ljubljani, na Vrhniki in Dunaju. Sodeloval je pri pripravi in izvedbi sledilnega poskusa v zaledju izvirov Ljubljanice, v zvezi z raziskovalnimi deli za simpozij pa študiral mikrotektonske pojave v krasu med izviri Ljubljanice in Logaškim ter Planinskim poljem. Vse leto je opravljal posle pomočnika upravnika inštituta, ki so poleg številnih administrativnih in personalnih nalog zajemali še organizacijske zadeve pri obnovitvenih delih v pritličju inštitutske stavbe. Kot predsednik strokovnega sveta Kraške muzejske zbirke je skrbel za izvajanje programa zbirke ter skupaj z dr. P. Habičem in M. Urleb pripravil in uredil izdajo Vodnika št. 1. Opravljal je delegatske dolžnosti pri svetu delovne skupnosti SAZU, pri področni raziskovalni skupnosti za geologijo in drugih samoupravnih interesnih skupnostih. Uredil je 17. številko Naših jam, glasila Jamarske zveze Slovenije, v obsegu 23 avtorskih pol, kjer so pogloblitve prispevke sestavili sodelavci inštituta.

Asistent Andrej Kranjc je obdelal kabinetno in terensko gradivo za speleološko karto Slovenije, list Novo mesto 3 ter sestavil njegov tolmač v obsegu 150 tipkanih strani. Aktivno je sodeloval tudi pri ekipnem terenskem delu za sosednja lista speleološke karte na območju Dolenjskega krasa. Vodil je inštitutski kataster in urejeval gradivo o jamah, ki ga inštitut dopolnjuje in zamenjuje s katastrom Jamarske zveze Slovenije. Pregledal je 797 katastrskih map ter s pomočjo ostalih sodelavcev izdelal 564 različnih prepisov in kopij ter odposlal 48 zadevnih dopisov na jamoslovne enote v Sloveniji. V katastru je bilo na novo registriranih 315 kraških votlin, kar je doslej največje letno povečanje. Dne 1. 12. 1975 je bilo tako v Sloveniji registriranih 4379 kraških votlin. Nekaj zanimivosti o katastru je A. Kranjc objavil v poljudnoznansvenih revijah.

V okviru podiplomskega študija je preučeval kras okrog Kočevja in opravil številne analize vode in sedimentov v laboratorijih v Postojni in Ljubljani. Občasno je sodeloval tudi pri drugih skupnih delih pri sledilnem poskusu v porečju Ljubljane, pri korekturah novih topografskih kart in pri poskusnih paleolitskih izkopavanjih v Risovcu pri Postojni pod vodstvom dr. M. Brodarja. Imel je tudi štiri predavanja o kraški problematiki. Delegatske posle je opravljal pri komisiji za nagrajevanje na SAZU in bil predsednik osnovne sindikalne organizacije na inštitutu.

Asistent Janja Hladnik je bila nastavljena na inštitutu šele 1. oktobra 1975, z nalogo, da preučuje geokemijsko problematiko krasa in kraških procesov. Novembra in decembra je spoznavala ustrezne analitske metode v laboratorijih kemičnega inštituta »Boris Kidrič« v Ljubljani, hkrati pa je tudi obiskovala predavanja na podiplomski stopnji študija kemije.

Višji strokovni sodelavec Mehtilda Urleb je opravila terensko delo pri arheološki topografiji v zahodnem obrobju Pivške kotline in na Bloški planoti ter izvedla z ekipo arheološko izkopavanje pri farni cerkvi v Cerknici. Tu so odkopali 98 pretežno srednjeveških skeletov in predmetov. V kabinetu je opravila ustrezno inventarizacijo, sestavila katalog, kartoteko in fototeko ter elaborat za Raziskovalno skupnost Slovenije. Prav tako so bili arhivirani in na katastrske mape nanešeni terenski podatki arheološke topografije za postojnsko občino. Mnogo časa je kot vodja Kraške muzejske zbirke posvetila administrativnim poslom, pripravljanju razstav, uvajanju strokovnega delavca Jurija Hajno v delo, strokovnemu vodenju obiskovalcev po zbirkah in sestavi vodičev. Sodelovala je kot delegat pri Kul-

turni skupnosti Postojna in kot muzejski delavec z muzeji in zavodi za spomeniško varstvo na Primorskem in v Sloveniji.

Višji strokovni sodelavec Egon Pretner je opravljal 3-urno honorarno delo pri biospeleološkem raziskovanju jam v Sloveniji, obdelovanju in opisovanju novih vrst hroščev ter pri pripravi kataloga družine *Carabidae* za *Catalogus Faunae Jugoslaviae*. V ta namen je samostojno raziskal 17 jam v Sloveniji, v družbi domačih in tujih strokovnjakov pa še nadaljnjih 11 jam v Sloveniji in 5 v Istri. Pri strokovni ekskurziji slovenskih biologov na Popovo polje je v 14 jamah in na površju iskal in preverjal najdišča jamskih hroščev. V kabinetnem delu je dešifriral beležke L. Weiratha o jamskih najdiščih hroščev in za prirodoslovni muzej v Ženevi pripravil 155 strani obsežno študijo »Die Verdienste Leon Weiraths um die Biospeläologie, insbesondere Jugoslawiens, sein Höhlenkataster und seine Sammelplätze«. Predelal je manuskript »Travunia« K. Absolona o podzemeljskih hroščih Bosne in Hercegovine in uspel ugotoviti lokacijo in imena skoraj vseh najdišč, ki jih Absolon navaja. Za tisk je pripravil »Prilog poznavanju kolepterske favne pečina i jama Hrvatske«, kjer s podatki o 60 jamah dopolnjuje svoje že l. 1973 izšlo delo. S tujimi speleologi in biospeleologi iz Avstrije, Nemčije, Francije in Švice je nadalje obiskal več turističnih jam v Sloveniji. Od 23.—25. maja 1975 se je udeležil mednarodnega entomološkega srečanja na Slavniku, 8.—9. novembra pa drugega srečanja entomologov sosednjih dežel v Ljubljani. Od 29. 9.—3. 10. je sodeloval kot podpredsednik jug. entomološkega društva na 5. redni letni skupščini in entomološkem kolokviju v Hercegnovem.

Objave:

Rado Gospodarič:

Geološke zanimivosti doline Pivke. Ljudje in kraji ob Pivki, 17—23, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Po krasu in jamah Severne Amerike in Puerto Rica. Naše jame, 17, 188—199, Ljubljana 1975.

Rado Gospodarič, Peter Habič, Mehtilda Urleb:

Kraška muzejska zbirka. Vodnik, 1 (1975), Inštitut za raziskovanje krasa SAZU, Postojna, Ljubljana 1975.

France Habe:

Problemi jamskega katastra v Jugoslaviji. Naše jame, 17, 11—14, Ljubljana 1975.

Naloge jamarjev pri zaščiti kraškega podzemlja. Naše jame, 17, 173—178, Ljubljana 1975.

Pivška kotlina - streha notranjega krasa. Ljudje in kraji ob Pivki, 51—54, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Postojnska jama - barometer jugoslovanskega turizma. Ljudje in kraji ob Pivki, 313—321, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Stari podpisi v Postojnski jami. Ljudje in kraji ob Pivki, 306—307, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Ravbarjev stolp v Planini - novi jamarski dom. Naše jame, 17, 200—203, Ljubljana 1975.

Peter Habič:

Pivka in njena kraška jezera. Ljudje in kraji ob Pivki, 41—50, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Zemljevid Pivške kotline, posebna priloga h knjigi Ljudje in kraji ob Pivki, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

Razlike med alpskim in dinarskim krasom. Naše jame, 17, 77—84, Ljubljana 1975.

Peter Habič, Rado Gospodarič, Ivan Kenda, Andrej Kranjc:

Osnovna speleološka karta Slovenije, 1. nadaljevanje. Naše jame, 17, 137—150, Ljubljana 1975.

Osnovna speleološka karta Slovenije, 2. nadaljevanje. Naše jame, 17, 151—171, Ljubljana 1975.

Andrej Kranjc:

Nouvelles spéléologiques de la Slovénie (Yougoslavie). Spelunca, 1, 44—45, Paris 1975.

Štiritisoča registrirana jama v Sloveniji. Planinski vestnik 75/2, 89—90, Ljubljana 1975.

Brezno »Za barakco« - primer »nastanka« kraškega brezna. Proteus, 38/4, 138—140, Ljubljana 1975.

Egon Pretner:

Zasluge Leona Weiratha za jugoslovansko biospeleologijo. Acta Entomologica, 10 (1974), Zagreb 1975.

Podzemeljsko živalstvo Pivške kotline. Ljudje in kraji ob Pivki, 37—54, Kulturna skupnost, Postojna 1975.

France Šušteršič:

Principi vodenja jamskega katastra JZS. Naše jame, 17, 15—27, Ljubljana 1975.

Načrt dela za leto 1976

Program zajema raziskovalne naloge, ki so po vsebini nadaljevanje raziskovanja preteklega leta. Njihov obseg bo mogoče prav začrtati, ko bodo odobrena finančna sredstva iz kratko-ročnega in srednjeročnega programa inštituta.

Poglavitne raziskovalne naloge bodo obsegale:

1. raziskovalna dela na projektu »Raziskovanje krasa« za leto 1976, kjer imajo znanstveni delavci posamezne teme iz svoje specialnosti.

2. sestavo znanstvenih razprav za inštitutsko publikacijo *Acta carsologica*, 8. zvezek.

3. izdelavo speleološke karte Slovenije, 5. faza, listi Tolmin 1, 2, 3, 4 in Bled 1, 2, 3, 4.

4. izdelavo poročila o speleohidroloških raziskavah porečja Ljubljane.

5. organizacijo in izvedbo 3. mednarodnega simpozija o sledenju podzemeljskih voda (3. SUWT).

6. občasna raziskovalna dela po naročilih gospodarskih organizacij.

Program zajema še nadaljnje izpopolnjevanje katastra kraških pojavov, biblioteke in oblikovanje dokumentacijskega centra ter dejavnost Kraške muzejske zbirke s prirejanjem strokovnih in poljudnih razstav in predavanj. Z navedeno dejavnostjo so povezane še ureditev speleološkega laboratorija in delovnih prostorov ter dopolnitev raziskovalne opreme.

INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO S KARTOGRAFSKIM ZAVODOM

Poročilo o delu v letu 1975

Inštitut vključuje kartografski zavod in geofotolaboratorij. Napredovanja v letu 1975: Milena Hribar iz kartografa v višjega tehničnega sodelavca-kartografa; Milan Natek iz višjega strokovnega sodelavca v strokovnega svetnika; Marko Žerovnik iz strokovnega sodelavca v višjega strokovnega sodelavca.

Jana Snoj, bibliotekar pripravnik-administrator je zaprosila za razrešnico in je 1. 2. 1975 zapustila inštitut; izpraznjeno delovno mesto je 1. 9. 1975 zasedla Jelica Slavič, ki je bila po uspešno prestani trimesečni poskusni dobi s 1. 12. 1975 stalno nastavljena kot knjižničar-administrator. S 1. 11. 1975 je zasedla novo delovno mesto kartografskega risarja Maruša Rupert, ki je prišla iz Inštituta za geodezijo in fotogrametrijo Univerze v Ljubljani.

Glavno inštitutsko delo je bilo usmerjeno v sklepna terenska proučevanja in izdelavo elaboratov druge faze skupinskega dela dolgoročne raziskovalne naloge pri RSS—SBK »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«, katere nosilec je akademik Svetozar Ilešič, delajo pa pri njej poleg internih tudi zunanji strokovno-znanstveni sodelavci geografi. V letu 1975 so bili RSS—SBK oddani sledeči elaborati (tu so navedeni samo elaborati zunanjih sodelavcev, za notranje pa so imenovani v poročilu pod oznako »bibliografija«): Ivan Gams, Hidrografski oris porečja Mislinje s posebnim ozirom na poplave; Marko Kolbezen, Poplavna področja ob Sotli - I; Marjan Žagar, Poplavna področja ob Sotli - II (poplave in človek). Za tretjo fazo, za katero je z RSS že sklenjena pogodba, bodo obdelana nova območja; zanje so se že v letu 1975 začela osnovna pripravljalna dela.

Pogodbeno delo med inštitutom in VGI, o katerem je bilo dano poročilo že v prejšnjem Letopisu, je bilo uspešno končano pred rokom. Z internimi in ok. 50 zunanjimi sodelavci ter v sodelovanju z jezikoslovci Inštituta za slovenski jezik SAZU je bilo pregledano imenoslovje na 197 listih nove topografske karte SRS v merilu 1 : 25 000. V rokah inštituta je bila organizacija in koordinacija dela, inštitutski delavci pa so za območja, ki jih bolje poznajo, tudi sami opravili pregled imenoslovja. Rezultat uspešnega sodelovanja z VGI je bil ogled njihovega inštituta v Beogradu, kjer so bili Hribarjeva, Orožen Adamič, Vivod in Žerovnik.

Delo na pregledu imenoslovja osnovne državne karte SRS v merilih 1 : 10 000 in 1 : 5 000, ki ga opravlja inštitut že nekaj let v sodelovanju z jezikoslovci Inštituta za slovenski jezik SAZU v skladu z dogovorom z Geodetsko upravo SRS, se je leta 1975 nadaljevalo. Organiziran je bil pregled 61 listov.

V poletju je bila nekaj dni na študijskem posvetovanju v inštitutu in na terenskem ogledu prof. Danuta Schneider iz Chicaga, ki na univerzi v Milwaukeeju pripravlja doktorsko disertacijo o transformacijah agrarne strukture v Sloveniji.

Na sedemdnevnem strokovnem izpopolnjevanju je bila Milena Hribar v Zürichu in Bernu, kjer se je seznanjala predvsem s tehničnimi risarskimi postopki izdelave kart.

V duhu X. zborovanja slovenskih geografov v Zgornjem Posočju je organiziral inštitut v sodelovanju z Geografskim društvom Slovenije terenski ogled lokacije za načrtovanje hidroelektrarne Kobarid, o čemer je bil kasneje diskusijski večer v znanstveni sekciji GDS. Ob tem primeru naj bi se določila vloga in pomen geografije pri tovrstnih in podobnih posegih človeka v naravno in obstoječo kulturno pokrajino.

Brezplačno je dobil inštitut del knjižne zapuščine dr. Živka Šifrerja. Posebej uporabne so fotokopije popisov prebivalstva Slovenije od 1869 do 1931.

Pregledano je bilo stanje Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto ob koncu talilne dobe. Prvi ogled Triglavskega ledenika je vodil meteorolog Dušan Košir ob pomoči Milana Orožna Adamiča in Marka Žerovnika (zadnja imenovana sta bila na njem ob ugodnejšem vremenu za fotografiranje še enkrat), ledenik ob Skuti pa je dvakrat ogledal Košir sam. Ker se v Geografskem zborniku občasno objavljajo rezultati opazovanj, je leta 1975 za XV. knjigo Geografskega zbornika obdelal Dušan Košir za ledenik ob Skuti obdobje 1954—1973, Milan Šifrer pa za Triglavski ledenik obdobje 1963—1973. Z inštitutskimi sredstvi sta meteorološka opazovalca na Kredarici po navodilih inštituta postavila na obrobju ledenika kovinsko stojalo, s katerega bosta z istega mesta občasno in po potrebi fotografirala ledenik zaradi zasledovanja njegovega razvoja (debelina snežne odeje na njem, dotok snega s snežnimi plazovi, kopnenje snežne odeje, spreminjanje ledene površine in podobno).

Posledice katastrofalnega žleda med Idrijskim, Nanosom in Javorniki si je ogledal Milan Šifrer; proučitev tega zanimivega pojava bo prenesel v leto 1976.

Valter Bohinec je nadaljeval z urejanjem zbranega listkovnega gradiva za stvarni katalog slovenske bibliografske geo-

grafske kartoteke po modernih bibliotečnih načelih. Delo je v zaključni fazi in bo predvidoma končano leta 1976.

V tisku je XV. knjiga Geografskega zbornika z razpravami: Geografija poplavnega področja ob Pšati (kolektivno delo, narejeno s finančno pomočjo RSS) — avtorji: Marko Kolbezen, Franc Lovrenčak, Milan Natek, Darko Radinja, Milan Šifrer; Ivan Gams, Hidrografski oris porečja Mislinje s posebnim ozirom na poplave; Milan Šifrer, Dušan Košir, Nova dognanja o Triglavskem ledeniku in ledeniku pod Skuto. Knjigi je bila odobrena denarna podpora RSS v višini 88 000 din.

Individualna proučevanja v okviru inštituta so zajeta v poročilih o delu posameznih strokovno-znanstvenih delavcev.

Iz rednih inštitutskih sredstev sta bila nabavljena dva pisalna stroja znamke Olympia in en diaprojektor.

Upravnik inštituta akademik Svetozar Ilešič je razen aktivnega sodelovanja pri raziskovalni nalogi Geografija poplavnih področij na Slovenskem, katere nosilec je, in nadzora nad delom pri pregledu imenoslovja na novi topografski karti SRS v merilu 1 : 25 000 bil konec oktobra na slavnostnem zborovanju Geografskega društva SR Makedonije v Skopju ob priliki 25-letnice društva. Imel je referat (glej bibliografijo) in bil izvoljen za častnega člana Geografskega društva SR Makedonije.

Drago Meze je poleg čedalje obsežnejšega tajniškega dela v inštitutu vodil organizacijo pregleda imenoslovja na listih osnovne državne karte SR Slovenije, skupaj z Markom Žerovnikom in Milanom Orožnom Adamičem pa tudi na novi topografski karti SR Slovenije v merilu 1 : 25 000; sam je obdelal imenoslovje na devetih listih. Za temo Geografija poplavnih področij na Slovenskem je po končnih terenskih proučitvah pripravil elaborat o poplavnih področjih v Gornji Savinjski dolini. Za ugotavljanje razvoja hribovskih kmetij v zadnjem desetletju in pol na nekaterih najbolj tipičnih hribovskih območjih GSD je začel s pripravljalnimi deli, enako s proučevanjem poplavnih območij v Grosupeljskem in Radenskem polju.

Milan Natek je pripravil za tretjo knjigo Krajevnega leksikona Slovenije opis občine Žalec. Sodeloval je pri recenziji in dopolnitvi imenoslovja na topografski karti SR Slovenije 1 : 25 000 za območje Spodnje Savinjske doline in njenega obrobja (6 kart).

V okviru inštitutske raziskovalne naloge Geografija poplavnih področij na Slovenskem je proučil najpomembnejša in najbolj tipična poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini. Pri tem je bilo ugotovljeno, da so za zahodni predel Celjske kotline značilna kotlinska in dolinska poplavna območja. Po nastanku

moremo razlikovati enostavni in sestavljeni tip poplavnega sveta. Pri nastanku in oblikovanju prvega so bile poleg reliefnih in vremenskih ter fitopedoloških prilik najpomembnejše povodnji naraslih potokov, medtem ko se je pri razvoju drugega tipa pridružila še talnica. Razen pritokov iz normalno oblikovanega rečnega reliefa so savinjska poplavna območja oblikovali tudi tipični kraški potoki.

Nadaljnje proučevanje je pokazalo, da je na območju občine Žalec še vedno okrog 15 do 17,5 % nižinskega, to je obrečnega sveta pod stalnim preoblikovalnim vplivom povodnji in talnice, kar se kaže tudi v zamočvirjenosti zemljišča (sredi 19. stol. celo okoli 31 %). Močna deagrarizacija in industrializacija s spremljajočimi urbanizacijskimi vplivi in učinki čedalje bolj zožuje nekdanje najbolj rodovitno kmetijsko zemljišče. Spričo takšnega dogajanja potemtakem niso presenetljiva in ne neutemeljena prizadevanja kmetijskih in vodnogospodarskih strokovnjakov po zmanjšanju in ureditvi poplavnih območij in njihovi vključitvi v sodobnejše in intenzivnejše oblike kmetijstva. Prvi temeljitejši preureditveni posegi so zajeli strugo Savinje v Spodnji Savinjski dolini v letih 1876—1893. S to regulacijo je bilo rednim, to je vsakoletnim povodnjim odvzetih okoli 1.640 ha zemljišč v zahodnem predelu Celjske kotline. Toda zaradi posebne sestave in posebnega razvoja najnižje holocenske ravnice ob Savinji, ki je zajemala in sooblikovala značilno poplavno območje, se ta po zavarovanju pred povodnjimi ni mogla pomembneje vključiti v sodobnejše oblike kmetijskega gospodarstva. Holocensko ravnico ob Savinji namreč prekriva plitva skeletna, to je nerazvita naplavljen prst, na kateri prevladujejo še danes pašniki, logi in travniki z osamljenimi njivskimi parcelami. Proučevanja so pokazala, da bi bil nekdanji poplavni svet zaradi svoje specifične geneze in sestave prsti marsikje primernejši za namestitvev neagrarnih dejavnosti, kot pa za potrebe kmetijske proizvodnje. V kolikor bi nakazanim spoznanjem sledila današnja industrializacijska in urbanizacijska prizadevanja, toliko več rodovitnejših zemljišč bi bilo ohranjenih in namenjenih savinjskemu kmetijstvu.

Udeležil se je mednarodnega simpozija o geografiji turizma in prostorsko-regionalnem planiranju ter 2. slovensko-slovaškega geografskega simpozija, ki je bil v Mariboru v decembru 1975. Na 1. jugoslovansko-poljskem geografskem seminarju, ki je bil v Makedoniji od 24. do 29. maja 1975, je sodeloval z referatom »Nekatere družbeno-geografske spremembe v hmeljarskemu območju Spodnje Savinjske doline«.

Milan Orožen Adamič opravlja tajniške posle ob nalogi Geografija poplavnih področij na Slovenskem in je v okviru te teme začel s proučevanjem poplav ob Dragonji.

Z referatom »Zelene površine, rekreacija, šport in turizem v Ljubljani« se je udeležil simpozija »Geografija turizma in regionalno planiranje«, ki je bil aprila v Ljubljani.

Sodeloval je pri recenziji topografskih kart SR Slovenije v merilu 1 : 25 000 in obiskal maja Vojnogeografski inštitut v Beogradu. Udeležil se je tudi seminarja o aerofotointerpretaciji, ki ga je pripravil inštitut Geodetskega zavoda.

Kot tajnik znanstvene sekcije Geografskega društva Slovenije je sodeloval v pripravah za X. zborovanje slovenskih geografov v Zgornjem Posočju in je skupaj z Marjanom Ravbarjem pripravil referat o »Varstvu narave ter problemih okolja ob načrtih za hidroelektrarne v Zgornjem Posočju«. Po sklepih geografskega kongresa in v okviru delovanja na inštitutu je v novembru organiziral za člane znanstvene sekcije GDS terenški ogled lokacije za načrtovano hidroelektrarno Kobarid in sodeloval pri oblikovanju poročila.

Skupaj z Borisom Pleskovičem je za Geografski vestnik XLVII pripravil razpravo z naslovom »Problemi okolja in odlaganje trdih odpadkov v Ljubljani«. V tem letu je postal tudi član Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri SAZU.

V septembru se je udeležil dveh opazovanj Triglavskega ledenika.

Na oddelku za geografijo ljubljanske filozofske fakultete je nadaljeval s podiplomskim študijem.

Milan Šifrer je nadaljeval s proučevanjem geografije poplavnih območij v porečju Dravinje. Ob splošni geografski analizi teh območij se je še posebej zaustavljal ob vprašanju njihove zasnovanosti ter ob vlogi, ki jo je odigral pri razvoju tukajšnjih poplav človek s svojimi posegi v pokrajino. Rezultate proučevanja je strnil v elaboratu, ki obsega 87 strani, 60 slik ter 5 kart.

V zvezi s pripravami za X. zborovanje slovenskih geografov, ki je bilo jeseni leta 1975 v Tolminu in Bovcu, je nadaljeval s proučevanjem Soške doline ter pripravil za to zborovanje referat z naslovom »Poglavitna geomorfološka dognanja v Zgornjem Posočju«. Aktivno se je udeležil ekskurzij na tem zborovanju ter tudi na terenu poročal o najnovejših dognanjih.

Šifrer je dalje proučeval učinke žleda, ki je 17. ter 18. novembra leta 1975 polomil ter prevrnil na Snežniku, Javorniku ter še posebej na območju Hrušice, Nanosa, Trnovskega gozda in na območju idrijskih kraških planot (Vojsko, Šebrelje, Ledine,

Dole) okrog 250.000 kubičnih metrov gozda. Že dosedanja proučevanja kažejo, da je v tem svetu pojav žleda izredno pogost in da po intenzivnosti daleč presega učinke podobnih pojavov drugod po Sloveniji. Videti je, da bo treba pri tolmačenju tega pojava še posebej upoštevati reliefne razmere, predvsem zelo markantno dvigajoči se svet visokih dinarskih kraških planot (Snežnik, Javorniki, Nanos, Hrušica, Trnovski gozd), ki povzroča, da je tu stik med toplim mediteranskim podnebjem oziroma zahodnimi zračnimi tokovi ter pogosto močnejše ohlajeno kontinentalno notranjostjo še posebno oster, in da pripelje ob prav specifičnih vremenskih situacijah do pojava žleda.

Učinki žleda se omejujejo na razmeroma ozek pas (v višinah 800—1100 m) na severni strani omenjenih kraških planot. Na južno stran sežejo le v nižjih vrzelih v tej gorski pregradi in na območju Vojskega, ki je bilo v času nastajanja žleda v celoti močno ohlajeno. V tem pasu se je dež iz vlažnejših in toplejših višjih zračnih mas skoraj v celoti spremenjal v led ter povzročil enostransko obtežitev in katastrofalno lomljenje ter preobračanje drevoja na širokih gozdnih zaplatah. Pri tolmačenju učinkov katastrofe bo poleg že nakazanih dejstev, ki izvirajo iz vremenskih in reliefnih razmer, treba upoštevati tudi drobno razčlenjenost reliefa ter kamninsko ter pedološko sestavo tal in še posebej samo vrsto drevja. Že iz doslej zbranega gradiva je videti, da je bilo bukovo drevje s širokimi ter povečini enostransko razvitimi vejami ob tej katastrofi veliko močnejše prizadeto kot iglavci. Prav na območju bukovih gozdov je prišlo do najmočnejšega lomljenja ter preobračanja drevja, medtem ko so bili pri iglavcih najbolj pogosto polomljeni samo vrhovi.

V tridnevni ekskurziji po Gorenjskem in Posočju je Šifrer seznanil znanega kvartarnega geomorfologa dr. Helmuta Heubergerja iz Münchna s pogloblitnimi geomorfološkimi dognanji, do katerih smo se dokopali pri nas v zadnjih letih.

Jeseni leta 1975 se je udeležil tudi simpozija o problemih geomorfološkega kartiranja, ki ga je organiziral Geografski inštitut Srpske akademije nauka i umetnosti v Beogradu.

Marko Žerovnik je bil v prvi polovici tega leta še vedno intenzivno vključen v delo pri recenziji imenoslovja na novi topografski karti SR Slovenije 1 : 25 000. Tu je opravljal vsa tehnična dela, vključujoč razpošiljanje in sprejemanje recenziranih kart; na skrbi je imel celotno evidenco ter je sodeloval pri osnovni vsebinski sestavi kart; sam je recenziral tudi nekaj kart za območje občine Kamnik in dela občine Domžale.

V okviru tehničnega in vodstvenega dela na kartografskem zavodu je opravljal predvsem redakcijska kartografska dela

v zvezi z ilustriranjem petih poplavnih področij na Slovenskem s tematskimi kartami in drugimi grafičnimi prikazi, za elaboratske potrebe; v dveh primerih poplavnih območij pa tudi za ilustriranje prispevkov v XV. knjigi Geografskega zbornika. Po potrebi je dajal risarjem tudi tehnična navodila ter opravljal korekturo njihovih del.

Na geografskem zavodu PMF-a zagrebške univerze je na podiplomskem študiju.

V septembru se je udeležil dveh opazovanj Triglavskega ledenika. Udeležil se je X. zborovanja slovenskih geografov v Tolminu in Bovcu, kjer je bila razstava, za katero je pripravil tudi 8 tematskih kart.

V marcu se je mudil 12 dni v Pragi, kjer je spoznaval dosežke čeških geografov v kartografiji na primeru njihovih tematskih kart za novi nacionalni atlas Češkoslovaške.

V maju se je udeležil strokovne ekskurzije na Vojnogeografski institut v Beogradu, kjer si je s še nekaterimi člani našega inštituta ogledal nastajanje novih in reambuliranih topografskih kart ter aparature, ki so potrebne za moderni proces izdelave kart. V novembru se je udeležil mednarodnega simpozija o hidrografskih kartah v Budimpešti, za katerega je pripravil tudi referat pod naslovom: »Erläuternde thematische Karten von Überschwemmungsgebieten«.

V aprilu je bil izvoljen od Okrožnega sodišča v Ljubljani za stalnega sodnega izvedenca za področje aplikativne kartografije. Na predlog glavnega urednika Geografskega zbornika je postal tudi član širšega uredniškega odbora.

V inštitutski biblioteki je v letu 1975 narastel knjižni fond za 831 novih knjig in zvezkov revij, kar vse je bilo vpisano v abecedni katalog. Na dom je bilo izposojenih 250 knjig in revij.

Stiska s prostori je enaka, kot je bila prikazana v 25. knjigi Letopisa SAZU. Nespremenjeno je stanje tudi glede povečanja prostora za knjige.

Objave:

S. Ilešič:

Recherches typologiques sur l'utilisation agricole du sol en Slo-
vénie (Quelques résultats). Introduction. (Skupaj z I. Vrišerjem in
J. Medvedom). Société Languedocienne de Géographie, Bulletin.
Troisième Série, Tome 8, Fasc. 2, 171—173, Montpellier 1974.

Géographie humaine dans les pays de la Yougoslavie à la fin du
19^e et au commencement du 20^e siècle. Colloque de la Commission
de l'Histoire de la Pensée Géographique tenu au cours de la Confé-

rence Régionale Européenne de l'UGI à Budapest le 8—9 Août 1971, 67—78, Budapest 1974.

Značienieto na kompleksniot aspekt v sovremenata geografija na primerot na alpskrite področja vo Slovenija. Geografsko društvo na SR Makedonija. Posebno izdanje knj. 1, 23—33, Skopje 1974.

Glavne značilnosti petdesetletnega razvoja Geografskega vestnika. Geografski vestnik XLVII, 179—181, Ljubljana 1975.

Reliefna razčlenitev Jugoslavije. Geografski obzornik XXI, št. 4, 1—5, Ljubljana 1974.

Na rob razpravljanju o marksističnem izobraževanju pri pouku geografije in o novem učnem načrtu za gimnazijo. Geografski obzornik XXI, št. 4, 19—22, Ljubljana 1974.

D. Meze:

Poplavna področja v Gornji Savinjski dolini. Str. 60 (tipkopis). Elaborat za RSS-SBK, Ljubljana 1975.

Slovenska kraška terminologija. Naši razgledi XXIV/17, 443, Ljubljana 1975.

Inštitut za geografijo (s kartografskim zavodom) pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. Geografski vestnik XLVII, 161—164, Ljubljana 1975.

M. Natek:

Osnovni tipi rasti prebivalstva v SR Sloveniji. Geografski vestnik XLVII, 55—74, Ljubljana 1975.

O priseljenih delavcih v slovenski industriji. Geografski obzornik XXI, št. 4, 32—33, Ljubljana 1974.

Drago Meze, Porečje Kokre v pleistocenu. Planinski vestnik 75, 525—528, Ljubljana 1975.

Poplavna območja v Spodnji Savinjski dolini (z 9 tabelami, s 24 fotografijami in 2 diagramoma med besedilom in 3 kartami v prilogi). Inštitut za geografijo SAZU — Raziskovalna skupnost Slovenije (SBK), 121, Ljubljana 1975.

M. Orožen Adamič:

Zelene površine, rekreacija, šport in turizem v Ljubljani. Ciklostirano gradivo simpozija »Geografija turizma in regionalno planiranje«, št. 5, Ljubljana 1975.

Varstvo narave ter problemi okolja ob načrtih za hidroelektrarne v Zgornjem Posočju. Ciklostirano gradivo X. Zborovanja slovenskih geografov v Zgornjem Posočju, 19, Ljubljana 1975.

Infrardeča fotografija, tehnologija in možnosti uporabe. Proteus 38, št. 1, 39—42, Ljubljana 1975.

Problemi okolja in odlaganje trdih odpadkov v Ljubljani (soavtor Boris Pleskovič). Geografski vestnik XLVII, 121—132, Ljubljana 1975.

Krajinsko planiranje 5 (knjižno poročilo). Geografski vestnik XLVII, 203—204, Ljubljana 1975.

Ian L. McHarg, Design with Nature (knjižno poročilo). Geografski vestnik XLVII, 204—205, Ljubljana 1975.

Konferenca o zaščiti Jadrana. Opatija 21.—23. 11. 1974 (poročilo). Geografski vestnik XLVII, 224—225, Ljubljana 1975.

M. Šifrer:

Poglavitna dognanja o Triglavskem ledeniku v letih 1963—1973. Geografski zbornik XVI (v tisku).

Poglavitne geomorfološke značilnosti porečja Pšate. Geografski zbornik XV (v tisku).

Poglavitne geomorfološke značilnosti Zgornjega Posočja. Zbornik X. Zborovanja slovenskih geografov v Tolminu ter Bovcu (oddano za tisk).

Geografija poplavnega sveta v porečju Dravinje. Elaborat za RSS - SBK, 87 (tipkopis), Ljubljana 1975.

M. Žerovnik:

Nova topografska karta 1:25 000 za področje SRS. Geografski vestnik XLVII, 216—217, Ljubljana 1975.

M. Peterca, N. Radošević, S. Milisavljević, F. Racetin, Kartografija. Izdal Vojnogeografski institut, Beograd, Geografski vestnik XLVII, 215—216, Ljubljana 1975 (Knjižna ocena).

Kartografski zavod

Delo na zavodu je bilo omejeno predvsem na izdelavo kartografskih izdelkov, ki rabijo za ilustracijo geografskim razpravam in drugim strokovno-znanstvenim delom v okviru programa inštituta. V ta namen je bilo izdelanih na že pripravljene osnove s podatki orohidrografije in gozdnih površin 12 tematskih kart v merilu 1:50 000, ki iz raznih vidikov obravnavajo v večbarvni tehniki poplavna območja v Gornji Savinjski dolini, v Spodnji Savinjski dolini ter v porečju Mislinje, Dravinje in Sotle od izvira do Zelenjaka. Poleg teh kart je bilo izdelanih tudi nekaj diagramov, profilov in skic, ki ob pregledni karti poplavnih območij ilustrirajo tekstovni del v elaboratu »Geografija poplavnih področij na Slovenskem«. Za ta elaborat je pripravljen kartografski material v sedmih enakih izvodih.

Za XV. knjigo Geografskega zbornika so bili izdelani za tisk naslednji kartografski prikazi:

I. Večbarvne tematske karte v merilih 1:50 000:

1. Poplavno področje Pšate: reliefne značilnosti; obseg poplav pred regulacijami; regulacije in melioracije.
2. Prst in rastje na poplavnem območju Pšate.
3. Izraba tal in obrati na vodni pogon ob Pšati in Reki leta 1972.

4. Zemljiške kulture po katastrskih občinah na poplavnem svetu Pšate in Reke leta 1896 in 1971.

5. Mislinja — poplave in vodni pogoni v medvojni dobi.

II. Ostali enobarvni kartografski prikazi:

1. Krčenje Triglavskega ledenika v letih 1946—1973.

2. Meritve ledenika pod Skuto na izbranih merilnih točkah.

3. Padavine in odtok v porečju Mislinje 1955—1972.

4. Pregledna skica teras v Mislinjski dolini.

5. Gramoznica nad skladiščem Petrola v terasi Dobrove pri Dravogradu (stanje avgusta 1974).

6. Strmec Mislinje in Suhadolnice ter najdaljši prodniki.

7. Rečni režim Pšate v Mostah za 12-letno obdobje (1956 do 1967) — kolebanje višine vode.

8. Rečni režim Pšate v Mostah za 12-letno obdobje (1956 do 1967) — kolebanje vodnega pretoka.

Pomembno delo, ki zahteva veliko časa, opravlja zavod z registriranjem in vodenjem evidence ter nabavo listov ODK za SR Slovenijo v merilu 1 : 5000 in 1 : 10 000. Leta 1975 je bilo pridobljenih novih 119 listov 1 : 5000 in 17 listov 1 : 10 000; zbirka je s tem narastla na skupaj 1.483 izvodov. Geodetska uprava SRS je poslala za nazaj tudi vse obstoječe izvode ODK na transparentnem papirju, s čimer se je zbirka teh kart podvojila. V bodoče bo prejemal inštitut oba izvoda (na belem neprozornem kartografskem papirju in na transparentnem papirju) hkrati.

Ob pregledu imenoslovja na novi topografski karti 1 : 25 000 za območje SRS, ki se je pričel konec 1974. leta, je potekala preko zavoda vsa distribucija teh kart sodelavcem po raznih krajih Slovenije. Nosilec te zelo pomembne akcije je bila Geodetska uprava SRS; karte so večidel že natisnjene od Vojno-geografskega inštituta v Beogradu. Do sedaj je inštitut na račun sodelovanja pri teh kartah prejel že 105 listov od predvidenih 197 in to v treh različnih vsebinskih in barvnih variantah.

V letu 1975 je bila nabavljena večja količina prepotrebne specialnega potrošnega materiala za tekoče risarsko — kartografsko delo, dve kovinski omari za shranjevanje kart, ena pisalna miza, dve raztegljivi namizni svetilki, rollplanimeter, 72 listov italijanskih topografskih kart merila 1 : 25 000, 1 : 50 000, 1 : 100 000 in 1 : 200 000, ki obravnavajo predvsem slovensko etnično ozemlje v Italiji in v južnozahodnem delu Avstrije.

Geofotolaboratorij

Za potrebe inštituta in za nekatere druge delovne enote SAZU je fotografski mojster Vlado Vivod, edini delavec v fotolaboratoriju, izdelal: 260 reprodukcij raznih topografskih kart, risb in grafikonov v različnih formatih; 280 povečav formata 30×40 cm raznih kart v različnih merilih; 30 povečav formata 50×60 cm različnih kart in risb; 2941 slik različnih formatov (742 formata 21×29 cm, 150 18×24 cm, 256 13×18 cm in 1793 formata 9×14 cm); razvil je 183 raznih filmov. Urejal je priročno laboratorijsko foto- in diateko ter organiziral adaptacijo delovnega prostora fotografskega laboratorija. Inštitut ga je poslal na ogled fotokino razstave in VGI v Beograd. Udeležil se je posvetovanja o fotointerpretaciji, ki ga je organizirala Geodetska uprava SRS v Ljubljani. Za razstavo na Sterijinem pozorju v Novem Sadu je ob počastitvi 80-letnice Josipa Vidmarja izdelal vse slikovno gradivo in sodeloval pri postavitvi tega v razstavne prostore; razstava je bila kasneje prikazana tudi na Borštnikovem srečanju v Mariboru v počastitev jubila-lanta.

Leta 1975 se je geofotolaboratorij obogatil s specialno fotokamero Haselblad in delom opreme zanjo.

Načrt dela za leto 1976

Tudi v letu 1976 bo glavno inštitutsko delo naravnano na proučevanje geografije poplavnih območij, ki spada v okvir dolgoročne raziskovalne naloge pri RSS-SBK. V tretji fazi, ki je za to leto v načrtu, bodo izvedena terenska proučevanja v porečju Dragonje, Rižane in Badaševice, v dolini Krke od Bele Cerkve navzdol in na Grosupeljskem ter Radenskem polju. Začelo se bo proučevanje kvartarnega reliefa v porečju Bače in geografsko vrednotenje prirodnega okolja za potrebe regionalnega planiranja na primeru Domžal in okolice. Nadaljevalo se bo proučevanje hmeljarstva v Spodnji Savinjski dolini, z vzročnimi raziskavami razvoja hribovskih kmetij v GSD v zadnjih 15 letih in z aplikacijo kartografskih metod na primeru razvoja naselij v občini Kamnik. Izsledki s področja teoretske in aplikativne kartografije se bodo poizkušali aplicirati na nekaterih konkretnih primerih proučevanih poplavnih območij na Slovenskem in na nekaj tipičnih naseljih kamniške občine z ozirom na določeno poprečje stopnje razvitosti. Pozornost bo veljala nekaterim aktualnim geografskim problemom, pove-

zanim s slovenskim ozemljem. V jeseni bo izvedeno redno letno opazovanje Triglavskega ledenika in ledenika pod Skuto, končano pa bo delo pri dopolnjevanju stvarnega kataloga slovenske geografske bibliografske kartoteke. Za slovenski nacionalni atlas se bodo začele priprave in po možnosti izdelava kvartarne geomorfološke karte Slovenije. Izšla bo XV. knjiga Geografskega zbornika, za XVI. pa bo pripravljeno gradivo. Nadaljevalo se bo z delom pri pregledu imenoslovja na listih ODK SR Slovenije. Za ureditev geografske foto- in diateke Slovenije, za kateri je v inštitutu obilo le deloma urejenega gradiva, bo treba dobiti ustrezno honorarno delovno moč.

Kartografski zavod bo tudi v tem letu glavno delo usmeril predvsem na izdelavo osnov z orohidrografskimi in gozdnimi podatki za tematske karte petih poplavnih območij na Slovenskem. Dokončati pa bo treba tudi karte in diagrame poplavnih območij ob Muri od Gornje Radgone do izliva Mure v Dravo. Za XVI. knjigo Geografskega zbornika, kjer bo v ospredju obravnava zgornje gozdne meje v vzhodnih Karavankah in v Kamniških Alpah, bo treba izdelati ustrezne kartografske prikaze. V zvezi z dokončno ureditvijo ODK 1:5000 in 1:10 000 ter TK 1:25 000 bo treba pričeti z izdelavo registra in grafičnih prikazov za posamezna imenoslovna polja po vzorcu posebne pregledne karte ODK v merilu 1:200 000. Začelo se bo vlaganje ca. 3300 kart v kovinske omare; v prihodnjih dveh ali treh letih jih bo treba vložiti še ca. 3900. Začelo se bo s korekturami recenziranih imen na novi topografski karti SR Slovenije v merilu 1:25 000. Kot doslej bo tudi v bodoče sodeloval zavod z drugimi kartografskimi, geodetskimi in geografskimi inštitucijami doma in v tujini z namenom, da strokovno izpopolni in reši določene konkretne probleme, kot je to npr. izdelava metodologije za upodobitev posameznih elementov fizično in družbeno-geografskega značaja na kartah različnih meril.

Geofotolaboratorij bo skušal izpopolniti nujno potreben fotografski in fotolaboratorijski instrumentarij. V njem se bo nadaljevalo dopolnjevanje in urejanje priročne laboratorijske foto- in diateke.

Desetega kongresa jugoslovanskih geografov v Srbiji se namerava udeležiti razen upravnika večina strokovno-znanstvenih delavcev inštituta. Milan Orožen Adamič načrtuje strokovno potovanje na Nizozemsko v zvezi s proučevanji zaščite in varstva okolja. Milan Natek ima v načrtu sodelovanje na posvetovanju o demografskih problemih v Prištini in študijsko potovanje po hmeljarskih predelih Bolgarije. Milan Šifrer bo šel

na sedemdnevno študijsko potovanje in strokovno posvetovanje na geografski inštitut madžarske akademije znanosti v Budimpešti, v načrtu pa ima tudi obisk večjih središč za proučevanje kvartarne geomorfologije v ZR Nemčiji. Vlado Vivod bi se želel oktobra udeležiti fotokino razstave v Kölnu in enotedenskega tečaja v Zagrebu ali v tovarni Durst v Bolzanu, če bo uspelo nabaviti načrtovani povečevalnik in drugo aparaturu za preslikavanje barvnih diapozitivov. Marko Žerovnik ima v načrtu strokovno potovanje na Dunaj zaradi izpopolnjevanja v tematski kartografiji in navezave stikov s tamkajšnjimi kartografi.

Ob 10-letnici smrti akademika dr. Antona Melika (8. 6. 1966), ustanovitelja in dolgoletnega upravnika inštituta, bo v letu 1976 inštitut organiziral razstavo in se istočasno preimenoval v »Geografski inštitut Antona Melika«, kar je Predsedstvo SAZU potrdilo že v letu 1975.

INŠTITUT ZA PALEONTOLOGIJO

Poročilo o delu v letu 1975

Kratek pregled dela

V inštitutu je v letu 1975 tekla raziskava knidarijske favne iz senonske breče na Banjški planoti ter zgornjejurskih koral iz Zlobina na Hrvaškem. Nadaljnje preučevanje je veljalo velikim foraminiferam krednih skladov v okolici Postojne in Goleša ter nadaljevale so se raziskave paleogenskih plasti v južno-zahodni Sloveniji (*Hottingerina* n. gen.) ter v severni in severo-vzhodni Sloveniji. Raziskovale so se tudi recentne foraminifere in njih okolje na območju Kornatov in Piranskega zaliva.

Terensko delo

Zbiranje grebenskih fosilov v zgornjekrednih brečah na Banjški planoti, profiliranje zgornjekrednih skladov z velikimi foraminiferami v okolici Pivke jame in Goleša, iskanje zgornjekrednih koral in paleogenskih prodnikov v okolici Zreč ter iskanje vzorcev z recentnimi foraminiferami na področju Kornatov ter otoka Elbe. Zbiranje vzorcev iz eocenskega profila Szöcz na Madžarskem.

Laboratorijsko delo

Prepariranje grebenskih fosilov z Banjške planote in Zlobina, prepariranje velikih foraminifer iz okolice Postojne in Goleša ter spiranje recentnih sedimentov iz Jadrana.

Oprema

Inštitut je v letu 1975 dobil fotografsko kamero za stereomikroskop »Leitz«. V laboratoriju je bil nabavljen poseben aparat za sušenje vzorcev.

Podrobnejši opis dela posameznih delavcev inštituta

Višja znanstvena sodelavka dr. Dragica Turnšek je skupaj s H. Seyfridom in O. Geyerjem pripravila za tisk razpravo »Geološke in paleontološke raziskave koralnega nahajališča v subbetiški spodnji juri pri Murciji (južna Španija)«, od koder je raziskala liasne korale. Nadalje je v letu 1975 končala raz-

iskave zgornjejurskih koral iz Zlobina na Hrvaškem, ki jih je pred leti zbral prof. M. Salopek in so bile shranjene v zbirki geološko-paleontološkega zavoda zagrebške univerze. Določila je 19 vrst, od katerih je *Diplaraea croatica* prvič opisana. Vse opisane vrste se v raznih evropskih in azijskih nahajališčih pojavljajo v skladih oksfordija in kimmeridgija, zato moremo tudi nahajališče v Zlobinu šteti za spodnjemalmesko in ne za titonijsko, kot je bilo mišljeno doslej. Rezultati teh raziskav so natisnjeni v reviji *Palaeontologia Jugoslavica* 16, Zagreb.

Iz spodnjekrednih breč na Banjški planoti (osem nahajališč v okolici Levpe in Kanalskega Loma) je obdelala knidarije (korale, hidrozoje in hetetide), ki so jurske, spodnjekredne in zgornjekredne starosti ter so bili v senoniju presedimentirani iz primarnih nahajališč v brečo. Opisala je 35 vrst knidarijev, za paleontološko znanost so nove tri vrste in en rod. O rezultatih teh raziskav je s sodelavcem dr. S. Buserjem izdelala za Raziskovalno skupnost Slovenije elaborat »Grebenska favna zgornjekrednih skladov med Čepovanskim dolom in Idrijco«. V letu 1976 bo razprava pripravljena za tisk v Razpravah SAZU.

Za geološki zavod in univerzo je določila nekaj triasnih koral iz Polšnika, Logatca in Porezna.

V drugi polovici septembra 1975 se je udeležila 2. mednarodnega simpozija o fosilnih knidarijih v Parizu ter ekskurziji v Provansi in južni Akvitaniji, ki so bile namenjene ogledu koralnih grebenskih tvorb v jurskih, krednih in terciarnih skladih.

Znanstvena sodelavka dr. Katica Drobne je raziskovala velike foraminifere iz paleogenskih in zgornjekrednih plasti.

Iz paleocenskih plasti južnozahodne Slovenije je opisala nov rod foraminifere *Hottingerina lukasi*. Razprava je izšla v Razpravah IV. razreda SAZU.

Skupaj z R. Pavlovcem in F. Drobnetom je nadaljevala z determinacijo alveolin in numulitin ter sedimentne osnove v paleogenskih kamninah severne Slovenije. Ugotovili so 34 vrst velikih foraminifer ter 10 tipov sedimentne osnove iz časa cuizija in spodnjega lutecija.

Iz zgornjekrednih plasti ima v obdelavi več profilov iz okolice Postojne in Goleša. Z dosedanjimi raziskavami je ugotovila 11 vrst in 6 rodov foraminifer senonske starosti. Poseben pomen sistematične obdelave je ugotavljanje biostratigrafskega zaporedja vrst in foraminifernih združb ter njihova primerjava z istodobnimi nahajališči v Mediteranu. Zaključena je prva faza raziskav.

Pri študiju recentnih foraminifer in njihovega okolja je skupaj z F. Cimermanom izdelala prvo poročilo za področje Kornatov, ki obravnava 40 vrst in rodov do globine 65 m in sestavila listo foraminifer iz Piranskega zaliva z 20 vrstami in rodovi do globine 25 m.

Pripravila je dvojje predavanj: na strokovnem posvetovanju geologov dne 21. marca 1975 in pri Slovenskem geološkem društvu dne 25. novembra 1975.

Od 9. do 18. septembra se je udeležila 14. evropskega mikropaleontološkega kolokvija v Romuniji, kjer se je seznanila z geološko zgradbo vzhodnih Karpatov in Transilvanije ter nabrala vzorce iz krednih in terciarnih sedimentov s foraminiferami.

Od 8. do 12. decembra 1975 se je udeležila predavanj in ekskurzije na II. letnem znanstvenem sestanku. Sekcije za praktično geologijo, geofiziko in geokemijo znanstvenega sveta za nafto JAZU, kjer je bila posvečena posebna pozornost stratigrafiji in paleogeografiji Dinaridov in Panonskega bazena.

Aktivno sodeluje pri Slovenskem geološkem društvu kot referent za predavanja. V letu 1975 je organizirala in vodila 14 predavanj.

Višja tehnična sodelavka Milojka Huzjan je opravljala tehnično delo inštituta, ki je obsegalo pripravo ter tehnično obdelavo razprav inštituta za tisk in elaboratov, administrativno ter laboratorijsko delo. Opravljala je najnujnejše knjižničarsko delo. Sodelovala je prav tako pri terenskem delu.

Objave:

Rakovec, I. 1975: Sesalska favna na ozemlju Slovenije od riške glacialne dobe do naselitve prvih Slovanov. Arheološka najdišča Slovenije, 40—42, Ljubljana.

Rakovec, I. 1975: Razvoj kvartarne sesalske favne v Sloveniji. Arheološki vestnik, 24, 225—270, 1 priloga, Ljubljana.

Turnšek, D., H. Seyfrid, O. Geyer, 1975: Geologische und paläontologische Untersuchungen an einem Korallen-Vorkommen im Subbeticen Unterjura von Murcia (Süd-Spanien). Razprave IV. razreda SAZU, 18, 117—151, Tab. 1—25, Ljubljana.

Turnšek, D. 1975: Malmian Corals from Zlobin (South-West Croatia). Palaeontologia Jugoslavica, 16, 1—25, Pl. 1—12, Zagreb.

Drobne, K. 1975: La succession des Alvéolines paléogènes du Nord-Ouest de la Yougoslavie. Bull. soc. géol. France, 7^e sér., 17, 201—205, Paris.

Drobne, K. 1975: *Hottingerina lukasi* n. gen., n. sp. (Foraminiferida) iz srednjega paleocena v severozahodni Jugoslaviji. Razprave IV. razreda SAZU, 18, 239—253, Tab. 1—10, Ljubljana.

Elaborati:

Turnšek, D., S. Buser, 1975: Grebenska favna v zgornjekrednih skladih med Čepovanskim dolom in Idrijco. Raziskovalna skupnost Slovenije. 74 str., 22 tabel, Ljubljana.

Drobne, K., 1975: Alveolinide in orbitoidide iz krednih plasti Slovenije. 1. faza. Raziskovalna skupnost Slovenije. 25 str., 16 tabel, Ljubljana.

Drobne, K., F. Cimerman, 1975: Preiskava foraminifer zbranih avgusta 1974 na področju Kornatov. (za Zavod za zaščito prirode, Zagreb). 4 str., 6 slik, Ljubljana.

Drobne, K., R. Pavlovac, F. Drobne, 1975: Raziskave paleogenskih plasti med Mežico in Slovenj Gradcem. 2. faza. Raziskovalna skupnost Slovenije, 75 str., 24 tabel, Ljubljana.

Predavanja:

Drobne, K., 1975: Starejši paleogen na južnem obrobju Panonskega bazena. Strokovno posvetovanje geologov, Ljubljana.

Drobne, K., 1975: Z mikropaleontologi po Romuniji. Slovensko geološko društvo, Ljubljana.

Načrt dela za leto 1976

1. Raziskave zgornjekrednih koral iz vzhodne Slovenije in Hrvatske.
2. Začetek raziskav krednih koral iz Srbije.
3. Zbiranje triadnih koral iz Slovenije.
4. Nadaljevanje raziskav velikih bentonskih foraminifer paleogena in krede Slovenije (SW Slovenija in N Slovenija).
5. Začetek raziskav alveolin Bosne in Hercegovine ter Madžarske.
6. Nadaljevanje raziskav recentnih foraminifer in njih faciesa v Piranskem zalivu in na Kornatih.
7. Sodelovanje pri Slovenskem geološkem društvu kot referent za predavanja in v uredniškem odboru za izdajo kongresne publikacije 8. jugoslovanskega geološkega kongresa na Bledu 1974.
8. Sodelovanje pri nalogi »Kultura Ljubljanskega barja« z obdelavo živalskih ostankov iz kolišč.
9. Sodelovanje z geološkimi inštitucijami v Jugoslaviji - po potrebi.

Poročilo o delu v letu 1975

Splošne ugotovitve:

V preteklem letu je dobil inštitut tri nove sodelavce. S 1. aprilom 1975 je bil sprejet na delovno mesto preparatorja Peter Tonkli. Od 1. novembra 1975 dalje je v inštitutu pogodbeno zaposlen prof. biol. Narcis Mršić, ki se kot asistent-stažist usmerja v pedološke raziskave. S 1. decembrom je v inštitutu nastopil delo dopisni član SAZU prof. dr. Janez Matjašič, v nazivu znanstvenega svetnika. Prof. dr. Bogdan Vovk je postal redni zunanji sodelavec inštituta. Dr. Ivka Munda je dobila štipendijo Humboldtovega sklada in je delala na morski biološki postaji na Helgolandu.

Terensko delo:

J. Bole je večji del terenskih preiskav usmeril v proučevanje malakofavne ob severni meji. Material je zbran na 12 ekskurzijah v območju Karavank, Kamniških planin, Savinjskih Alp, v okolici Črne, Dravograda, Radgone in ob Muri pri Veržeju. V drugi polovici septembra je skupaj z B. Drovenikom, P. Tonkljem in E. Pretnerjem raziskal 9 jam na Popovem polju v Hercegovini. Za nalogo o zoocenozah je bila organizirana krajša pripravljalna ekskurzija na Notranjsko in v Slovensko Primorje, kjer so bili določeni raziskovalni objekti v območju Snežnika in Slavnika. Za dopolnitev trajnih raziskav je napravil še več ekskurzij na Lubnik nad Škofjo Loko, Križno goro pri Ložu, na Slavnik, v Trnovski gozd in na Kočevsko.

J. Cernelutti je raziskoval ob severni meji v Zg. Savski dolini, v Karavankah, Kamniških planinah, v Dravski dolini, okolici Maribora, Lenarta in pri Murski Soboti ter na Goričkem in Ravenskem. Za podrobne favnistične študije je naredil več ekskurzij v Julijske Alpe.

V Slovenskem Primorju in Istri je nadaljeval z rednimi opazovanji lepidopterov. V drugih republikah je poleg lokalnih raziskav na Mljetu zbiral material v Črnogorskem Primorju.

V Beneški Sloveniji (Čedad in okolica) je zbiral material za zoogeografske raziskave.

B. Drovenik je intenzivno raziskoval favno ob jugoslovansko-avstrijski meji, predvsem v severovzhodni Sloveniji in v Kara-

vankah. Bil je na daljši ekskurziji na Fruški gori, v vzhodni Srbiji, na Kopaoniku in v gorskih predelih Makedonije (Vodno, Pletvar, Galičica, Šar planina). Raziskovanju endemnih karabidov je bila posvečena ekskurzija na planine v okolici Sarajeva (Trebević, Jahorina, Vučja Luka) ter pri Bosanskem Petrovcu (Oštrelj). Redno enoletno raziskovanje karabidov je bilo usmerjeno v tri različne združbe v Smrekovi dragi v Trnovskem gozdu. Raziskovanju podzemelske favne je bila namenjena ekskurzija na Popovo polje v Hercegovini. Poleg omenjenih večjih ekskurzij je bil še na številnih enodnevnih ekskurzijah po Sloveniji.

Geobotanična skupina je pričela s terenskim delom v začetku maja in končala prve dni novembra (5. 5.—8. 11. 1975). Terenskih dni je bilo 160, od tega 15 deževnih. Sodelavci geobotanične skupine so posvetili 82 dni kartiranju vegetacije za nalogo »Vegetacijska karta Jugoslavije za območje SR Slovenije«, Soškemu gozdnemu gospodarstvu - GE Trnovo, Gozdarski in lesni industriji Nazarje - GE Ljubno ter Gozdnemu gospodarstvu Kočevje - GE Mozelj (TOZD Rog). Za proučevanje vegetacije za nalogo »Vegetacija Slovenije« so porabili 55 dni. V merilu 1 : 50 000 za republiško vegetacijsko karto je bilo skartiranih prek 50 000 ha na kartah Rogatec 3 in 4. Za gozdna gospodarstva pa je bilo skupno kartirano 6.000 ha gozdne površine. Proučevanja vegetacije so se nadaljevala v enakem obsegu in na istih območjih kot v preteklem letu. Na novo je sodeloval D. Robič pri raziskovanjih predalpskega jelovo-bukovega gozda. Poleg stalnih zunanjih sodelavcev M. Accetta, V. Gregoričeve, A. Hočevarja, L. Ilijanića, L. Markovičeve, J. Sušina, A. Šerclja in T. Wrabra je bilo letos pritegnjenih k sodelovanju še 5 študentov, ki so opravljali posle pomožnih kartircev.

I. Munda je študijsko bivanje na Helgolandu dopolnila s terenskimi raziskovanji na Islandu. Proučevala je porazdelitev združb alg v odnosu na slanost in temperaturo v Dryrafjörður na severozahodu in Reydarfjörður na vzhodu Islanda, dalje na otoku Grimsey ob polarnem krogu, na polotoku Tjörnes na severu, pa tudi na južni obali pri Keflaviku. Sočasno je nabirala material za kultiviranje alg. Na Helgolandu je raziskovala biomaso in populacijsko dinamiko v različnih globinah evlitoral.

P. Tonkli je opravil več ekskurzij na območje ob jugoslovansko-avstrijski meji, kjer je skrbel za stalne lovilne naprave in lovil insekte za nalogo: »Inventarizacija favne ob jugoslo-

vansko-avstrijski meji«. Sodeloval je tudi na ekskurzijah v Srbijo in Makedonijo, pri raziskavah v planinskih predelih Bosne in na speleobiološki ekskurziji na Popovo polje in v južno Dalmacijo.

Kabinetno delo:

J. Bole je največ kabinetnega dela posvetil obdelavi materiala nabranega ob severni meji. Dokončal je anatomsko obdelavo endemnega rodu *Phleoteras* in objavil rezultate. Dopolnil je raziskave nekaterih skupin mehkužcev Cerkniškega jezera in okolice. Začel pa je tudi z revizijami nekaterih rodov vodnih polžev iz družine *Orientaliidae*.

J. Carnelutti je prepariral, konzerviral ter znanstveno obdeloval na terenu zbrani material. Ob koncu leta pa je porabil veliko časa za strokovno in tehnično urejanje elaborata o inventarizaciji favne ob avstrijsko-jugoslovanski meji.

B. Drovenik je urejal zbirko hroščev iz družin *Carabidae* in *Cerambycidae*. Veliko kabinetnega dela je bilo namenjenega determiniranju hroščev za nalogo o inventarizaciji favne ob severni meji in za gozdarski fakulteti v Sarajevu in Skopju. Nadaljeval je z urejanjem kartoteke karabidov Slovenije in izdelal nekatere arealne karte. Zbiral je podatke iz muzejskih zbirk v Ljubljani in Celovcu.

Sestavil je sklepno poročilo o inventarizaciji hroščev ob severni meji.

Geobotanična skupina: A. Marinček, I. Puncer, A. Seliškar in M. Zupančič so predvsem proučevali in znanstveno obdelovali na terenu zbrano gradivo ter ga urejali, tabelirali in pripravljali za objavo. Zbirajo, urejajo in proučujejo pomembno tujo in domačo literaturo.

I. Puncer je poleg omenjenih del še reševal tehnične probleme v zvezi z vegetacijsko kartografijo. M. Prešeren in V. Žagar sta bila ves čas zaposlena s kartografskimi in drugimi tehničnimi deli za potrebe geobotanične skupine, obdelovala pa sta tudi na terenu zbrano gradivo glede na problematiko vegetacijskega kartiranja in načina ponazoritve na različnih kartah in diagramih.

M. Zupančič je organiziral delo geobotanične skupine, usmerjal raziskave in skrbel za koordinacijo z zunanjimi sodelavci.

I. Munda je delala kemične analize in merila biomaso vsak mesec ter ugotavljala letno nihanje. Vzporedno je opazovala

rekolonizacijo alg na stenah Helgolanda. Nadaljevala je s kultivacijo alg v različnih medijih.

P. Tonkli je prepariral na terenu zbrane insekte, spopolnjeval in vzdrževal zbirke in skrbel za lovilne naprave ter tehnični in laboratorijski material. Veliko je pomagal pri izdelavi elaborata o inventarizaciji favne ob severni meji.

O. Jokić je bila pretežno zaposlena s prepariranjem in izbiranjem ter sortiranjem na terenu zbranega materiala ter pomagala pri raznih laboratorijskih delih.

Sodelovanje z znanstvenimi in strokovnimi organizacijami:

J. Bole je imel cikel predavanj o mehkužcih za študente biologije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani.

J. Carnelutti je intenzivno delal v Slovenskem entomološkem društvu kot predsednik in v Jugoslovanskem entomološkem društvu kot član redakcijskega odbora Acta entomologica Jugoslavica. Sodeloval je tudi v uredniškem odboru »Biosystematica«.

B. Drovenik je sodeloval z gozdarskima fakultetama v Sarajevu in Skopju in s Prirodoslovnim muzejem v Skopju. V slovenskem entomološkem društvu je imel 4 predavanja. Z jugoslovanskim entomološkim društvom je sodeloval pri kartiranju entomofavne Jugoslavije.

Geobotanična skupina je podobno kot v preteklih letih tudi letos ohranila delovne stike z vsemi inštitucijami, s katerimi je že sodelovala.

I. Puncer in M. Zupančič sta ponovno postala člana Medrepubliškega odbora za koordinacijo dela na vegetacijski karti. V okviru tega odbora pa je I. Puncer še član tehnične komisije in M. Zupančič znanstvene komisije.

Zborovanja, posvetovanja, sestanki, predavanja:

J. Carnelutti je na entomološkem simpoziju jugoslovanskega entomološkega društva v Hercegovnem imel predavanje o narodnem parku Durmitor. Vodil je organizacijo seminarja o migracijah insektov, ki je bil na SAZU. Carnelutti je predaval o migracijah insektov v Sloveniji. Za simpozij je bila pripravljena tudi priložnostna razstava insektov, predvsem migrantov.

J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli so pripravili prvo srečanje entomologov sosednjih dežel na Slavniku, ki se ga je udeležilo veliko slovenskih entomologov pa tudi iz Avstrije in Italije.

J. Carnelutti, B. Drovenik in P. Tonkli so v novembru organizirali II. zborovanje entomologov sosednjih dežel. Zborovanja na SAZU so se udeležili poleg večine slovenskih entomologov tudi gostje iz Hrvatske, Vojvodine, Avstrije in Italije. J. Carnelutti je imel referat: »Značilnosti makrolepidopterov Triglavskega narodnega parka s posebnim poudarkom na problemih varstva insektske favne«.

B. Drovenik je imel na simpoziju jugoslovanskega entomološkega društva v Hercegnovem dve predavanji: »Carabidae in Cicindelidae Durmitorja« in »Rod *Carabus* v Evropi«. Udeležil se je tudi letnega zborovanja avstrijskih entomologov na Dunaju in koroških entomologov v Celovcu.

A. Marinček in A. Seliškar sta se udeležila 19. mednarodnega zborovanja fitocenologov v Rintelnu v Nemičji. A. Marinček je imel referat: »Die ökologischen Forschungen der lokal-klimatisch bedingten Tannenwälder in Slowenien«.

A. Marinček, I. Puncer in M. Zupančič so vodili seminar za gozdarske strokovnjake v Kočevju in imeli 3 predavanja o uporabnosti fitocenologije v gozdarstvu.

M. Prešeren in I. Puncer sta se udeležila v Sarajevu posveta s kartografskimi strokovnjaki Vojnogeografskega inštituta v zvezi z izdelavo in tiskom vegetacijskih kart.

Geobotanična skupina je 27. novembra 1975 organizirala v Ljubljani mednarodno sejo ožjega predsedstva Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije.

I. Puncer in M. Zupančič sta se udeležila dveh sej medrepubliškega odbora za koordinacijo dela na vegetacijski karti v Zagrebu 24. in 25. septembra in 10. novembra v Beogradu.

Obiski in gostovanja:

Inštitut oziroma njegove sodelavce so obiskali entomologi: R. Kenyery, S. Steiner, prof. C. Demelt, F. Rosse in dr. M. Schmidt iz Avstrije; dr. P. Brandmayr, dr. G. Calligaris, G. Vennerus in G. Quaia iz Italije, O. Krätschmer iz Nemčije in prof. dr. I. Lopatin iz Sovjetske zveze, prof. dr. Z. Lorković, prof. dr. Ž. Kovačević, ing. B. Milošević, ing. B. Britvec iz Zagreba, dr. R. Sijarić iz Sarajeva, prof. P. Jakšić iz Prištine, S. Radovanović iz Jazova, R. Kranjčev iz Koprivnice.

Na obiskih so bili fitocenologi doc. dr. H. Hartl iz Avstrije, prof. dr. L. Ilijanić iz Zagreba, prof. dr. ing. B. Jovanović iz Beograda, dr. I. Šugar iz Zagreba in dr. ing. W. Trepp iz Švice.

Obiave:

a) Znanstvena in strokovna dela

J. Bole:

Položaj mehkužcev v Hadžijevem sistemu živalstva. Biološki vestnik, 22 (2), 217—222, Ljubljana 1975.

Anatomija in taksonomski položaj vrste *Pholeoteras euthrix* Sturany 1904 (Gastropoda). Razprave SAZU, IV. razr., 18 (2), 34—46, Ljubljana 1975.

Beitrag zur Kenntnis der Gattung *Zospeum* Bourguignat 1856 (Gastropoda, Ellobiidae). Biološki vestnik 23 (1), 97—102, Ljubljana 1975. (Soavtor Heinz Ch. Maier).

B. Drovenik:

Nekaj o flori Menine planine. Varstvo narave, 8, 57—66, Ljubljana 1975.

Le subgenus *Orinocarabus* Kraatz 1878 en Yougoslavie (Coleoptera, Carabidae). Carbiologia, 3, 104—112, Lodelinzart 1975.

L. Marinček:

Gozdna vegetacija Moravske doline na miocenskih kamninah. Razprave SAZU, IV. razr., 18 (1), 1—28, Ljubljana 1975.

J. Matjašič:

Nekateri pogledi na sistematsko razdelitev amerijev. Biološki vestnik 22 (2), 229—233, Ljubljana 1975.

J. Matjašič, J. Štirn:

Flora in favna severnega Jadrana. Prispevek, 1, SAZU. IV. razr., 1—54, Ljubljana 1975.

I. Munda:

Hydrographically Conditioned Floristic and Vegetation Limits in Icelandic Coastal Waters. Botanica Marina, 18 (4), 233—235, Berlin - New York 1975.

Some seasonal associations of benthic marine algae from the Northern Adriatic. Rep. Proc. Vêrbaux des réunions de la CIEMS (XXIV Congrès, 1974).

I. Puncer:

Standard barv, sit in posebnih znakov za vegetacijsko karto. Vojnogeografski institut, Sarajevo 1975.

I. Puncer, M. Zupančič:

Osamelec bukovo-jelovega gozda v Pivški kotlini. Varstvo narave, 8, 39—46, Ljubljana 1975.

b) Poljudnoznanstvena dela, članki, poročila:

J. Bole:

Siniša Stanković. Letopis SAZU, 25, 93—94, Ljubljana 1975.

L. Marinček:

Flora in vegetacija občine Žalec ter Flora in vegetacija občine Sevnica. Krajevni leksikon Slovenije, 3, Ljubljana 1975.

I. Puncer:

Vode in ribe Slovenije. Gozdovi na Slovenskem. 307—309, Ljubljana 1975.

Gozdarstvo in lesna industrija, gozdna vegetacija, lovstvo in ribolovstvo na območju občine Mozirje. Krajevni leksikon Slovenije, 3, Ljubljana 1975.

M. Zupančič:

Akademiku Stjepanu Horvatiću v spomin. Gozdarski vestnik, 33 (9), 451—452, Ljubljana 1975.

c) *Znanstveno strokovni elaborati:*

J. Carnelutti, B. Drovenik, J. Bole, A. Marinček in zunanji sodelavci:

Poročilo o inventarizaciji favne in vegetacije ob jugoslovansko avstrijski meji v 1974. in 1975. letu. 400 str., 17 kart.

L. Marinček:

Osnovanje rastlinske odeje brežin avtoceste Hoče-Arja vas na podlagi vegetacijske in rastiščne analize. 41 str., 11 diagr. in 50 kart.

L. Marinček, A. Seliškar, M. Zupančič:

Okvirna mnenja k urbanističnim načrtom območij Šenčur, Cerklje in Preddvor na ekoloških osnovah s posebnim ozirom na vegetacijo. 5 str. in 3 karte.

Načrt dela za leto 1976

J. Bole bo proučeval malakološke razmere v Sloveniji, predvsem v Posočju in južni ter jugovzhodni Sloveniji. Nekaj ekskurzij bo usmeril tudi na dinarski kras Hrvaške, Bosne in Črne gore. Začel bo z malakološkimi raziskavami v okviru raziskovanj zoocenoz v zahodni Sloveniji. Kabinetno delo bo obsegalo obdelavo materiala, urejanje zbirke ter pripravo rokopisov za tisk, predvsem o malakoloških razmerah v mraziščih in o mehkužcih Cerknškega jezera in okolice.

J. Carnelutti bo raziskoval favno lepidopterov v Posočju, južnem delu Slovenskega Primorja in Istre, Makedonije in Dalmacije. Udeležil se bo entomoloških raziskovanj. Vodil bo organizacijo III. zborovanja entomologov sosednjih dežel v Ljubljani.

B. Drovenik bo posvetil največ pozornosti raziskovanju entomofavne Slovenije; za nadaljevanje proučevanja entomofavne

Jugoslavije pa bo naredil nekaj ekskurzij na dinarski kras Hrvatske, Bosne, Hercegovine in Črne gore ter dopolnil raziskave favne Srbije in Makedonije. Sodeloval bo tudi pri zooloških raziskavah v zahodni Sloveniji. Urejal bo zbirke in kartoteko hroščev ter pripravljaj arealne karte. Nadaljeval bo z delom za disertacijo in pripravil nekaj razprav za tisk.

Geobotanična skupina bo nadaljevala delo po zastavljenem srednjeročnem načrtu, ki zajema proučevanje in kartiranje vegetacije Slovenije. Pri nalogi »Vegetacijska karta Jugoslavije« je predvideno kartiranje v merilu 1 : 50 000 in sicer po prvi varianti listi Ljubljana 2, Bled 3, Tolmin 3 in 4, oz. po drugi varianti Rogatec 1, 2 in 3. Predvidena vsebina znanstvenih raziskovanj za nalogo »Vegetacija Slovenije« je tale: A. Marinček bo pričel z vegetacijskimi in ekološkimi raziskavami gorskih in predgorskih bukovih gozdov ter gozdov belega gabra v preddinarskem in subpanonskem svetu. I. Puncer bo začel z raziskavami jelovo-bukovega gozda v Trnovskem gozdu in okolici (*Abieti-Fagetum praealpinum dinaricum* n. n.). A. Seliškar in L. Ilijanić bosta nadaljevala proučevanje vlažnih in mokrih travnišč v dinarskem in preddinarskem svetu. M. Zupančič bo raziskoval smrekove gozdove Slovenije. M. Accetto bo nadaljeval s proučevanji poplavnih rastišč gozdov hrasta in belega gabra v Sloveniji. L. Markovičeva bo raziskovala ruderalno in segetalno vegetacijo Slovenije. D. Robič se bo posvetil študiju predalpskega jelovo-bukovega gozda v Sloveniji. T. Wraber bo še nadalje proučeval visokogorsko vegetacijo.

Geobotanična skupina bo tudi letos po posebnih pogodbah proučevala in kartirala v merilu 1 : 10 000 gozdno vegetacijo ter študije in karte aplicirala za gospodarske namene. Kabinetno delo bo obsegalo obdelavo na terenu zbranega gradiva, izdelavo vegetacijskih kart in elaboratov, pisanje razprav ipd. A. Marinček, I. Puncer, M. Zupančič se bodo udeležili 15. mednarodnega zborovanja Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za proučevanje vegetacije v Lienzu (Avstrija). A. Seliškar se bo udeležil zborovanja mednarodnega društva fitocenologov v Rintelnu (Nemčija).

I. Munda bo na Helgolandu nadaljevala s proučevanjem populacijske dinamike in biomase naselij bentonskih alg in rekolonizacije. V laboratoriju bo nadaljevala z rezistenčnimi poskusi na jadranskih in atlanskih vrstah rodu *Fucus*. Študirala bo proteinski metabolizem. Raziskovala bo na obalah Helgolanda in v severnem Jadranu.

MEDAKADEMIJSKI ODBOR ZA FLORO IN FAVNO JUGOSLAVIJE

Poročilo o delu v letu 1975

Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije je tudi v tem letu delal po ustaljenem dolgotrajnem delovnem programu, ki obsega priprave za izdajanje katalogov flore in favne Jugoslavije. Za to delo mora odbor poiskati nove strokovnjake za posamezne taksonomske skupine rastlin in živali, se z njimi dogovoriti oz. skleniti pogodbe za izdelavo rokopisov. Prejete rokopise mora nato uredniško obdelati in poskrbeti za natis posameznih katalogov. Delo mora potekati več ali manj kontinuirano, seveda pa prihaja do sprememb v intenzivnosti dela in izdajanju katalogov, kar je odvisno od specifičnih razmer pri obdelavi določenih rastlinskih in živalskih skupin ter od trenutne zasedenosti tiskarne, ki tiska kataloge.

V preteklih letih je nekoliko zastalo izdajanje serije »Catalogus florae Jugoslaviae«, saj je zadnji zvezek izšel že leta 1968. Delo na tej seriji je ponovno zaživelo z delovnim sestankom, ki je bil 7. in 8. februarja 1975 v Ljubljani in so se ga udeležili vodilni floristi Jugoslavije. Po obsežni razpravi o stanju floristike v Jugoslaviji ter o personalnih in materialnih možnostih za izdelavo posameznih zvezkov iz serije »Catalogus florae Jugoslaviae« je bil spremenjen prvotni vsebinski plan iz leta 1964 tako, da se vse višje rastlinstvo Jugoslavije porazdeli na manjše taksonomske enote, ki bodo neodvisno od kakršnekoli sistematske razporeditve postopoma izhajale v samostojnih zvezkih. Določene so bile ustrezne taksonomske skupine in za nekatere tudi že strokovnjaki za njihovo obdelavo. Nekaj preliminarinih terminov za oddajo prvih manuskriptov je predvidenih za jesen 1976, nadaljnji zvezki pa bodo izhajali sukcesivno, kakor bodo pripravljeni rokopisi.

V seriji »Catalogus faunae Jugoslaviae« sta bila v začetku leta dotiskana kataloga Brelih, S., G. Đukić: *Reptilia* in Karaman, G.: *Amphipoda*. V preteklem letu je odbor prejel rokopis Karaman, S.: *Oligochaeta* (25 strani). Rokopis je bil uredniško obdelan in je v tisku. Po dodatnih avtorjevih korekturah in delni predelavi je bil v septembru pripravljen rokopis Nikolić, F.: *Aranea*, ki obsega 180 strani. Rokopis je že urejen in bo oddan v tiskarno.

Načrt dela za leto 1976

Načrt dela za leto 1976 bo nekoliko razširjen, ker bo odbor obnovil izdajanje serije »Catalogus florae Jugoslaviae«. Za to leto je predvideno, da bodo pripravljeni rokopisi za nekatere rastlinske skupine in da bo do konca leta dotiskanih nekaj katalogov. V seriji katalogov favne pa bo pripravljen in tiskan katalog Bole, J.: Mollusca. Na novo pa bodo pripravili rokopise trije avtorji.

TERMINOLOŠKA KOMISIJA

Predsednik: univ. prof. ing. Albert Struna

Strokovni svet: akademika Viktor Korošec in Dragotin Cvetko, univ. prof. ing. Albert Struna, univ. prof. dr. Stanko Banič, univ. prof. dr. Janez Batis, prof. Ivan Krečič.

Pravna sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Sekcija je pridobila dva zunanja sodelavca: univ. profesorja dr. Sergeja Vilfana za pregled pravnogodovinskih gesel, Inštitut za slovenski jezik je dodelil sekciji za jezikovnega svetovalca in sodelavca pri tehnični redakciji Zvonko Leder-Mancini, višjega strokovnega sodelavca SAZU.

Sekcija je v poslovnem letu 1975 delala v sejah in izven sej.

Izven sej je en honorarni ekscerptor izpisoval za slovensko pravno terminologijo pravne vire, tj. uradna lista SFRJ in SR Slovenije. Konec leta 1975 je sekcijška kartoteka obsegala 265.483 izpisanih listkov.

Komisija je imela 25 sej. Z obravnavanjem terminov črk Z in Ž je končala drugo redakcijo osnutka slovenske pravne terminologije. Zaradi celotne predelave gesel vseh črk, uskladitve, poenotenja in dopolnjevanja z novim gradivom je sekcija začela s tretjim in tudi zadnjim komisijskim obravnavanjem osnutka, ki se istočasno tudi tehnično redigira. V letu 1975 so bile končane črke A, B, C in Č.

Sekcija je tudi sodelovala z uredništvom Slovarja slovenskega knjižnega jezika s tem, da je odgovarjala na dodatna vprašanja v zvezi z obdelanimi pravnimi in drugimi gesli.

Načrt dela za leto 1976

Sekcija bo nadaljevala izpisovanje najnovejših pravnih virov in v sejah končno in tehnično redigirala gesla črk D, E, F, G, H, I in J.

Tehniška sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Za drugo popravljeno in dopolnjeno izdajo Splošnega tehniškega slovarja, prvega dela od A do O je gradivo v celoti pripravljeno za tisk. Prva polovica tega gradiva je v tisku, za drugo polovico je potrebno še dodatno dopolnjevanje iz prispevkov strokovnih sodelavcev, posebno iz strok, ki si kar naprej bogate slovensko izrazje.

Drugo pomembno nalogo, tj. dokončno potrjevanje jugoslovanskih standardov (JUS) po terminoloških vidikih opravlja sekcija za Jugoslovanski zavod za standardizacijo v Beogradu. V letu 1975 je to delo opravila za 175 standardov. Standardi so deloma že natisnjeni v slovenščini.

Načrt dela za leto 1976

Sprva je potrebno korektorsko delo za Splošni tehniški slovar, prvi del od A do O, ki je oddan v tisk, da bi le-ta bil natisnjen v sredi leta 1976.

Vzporedno poteka sestavljanje rokopisa za drugi del slovarja z začetnicami od P do Ž po ustaljeni praksi, ob dopolnjevanju strokovnih sodelavcev in jezikovnega svetovalca.

Pregledovanje jugoslovanskih standardov (JUS) iz različnih tehničnih panog je nadaljnja obvezna naloga. Jugoslovanski zavod za standardizacijo obeta v letu 1976 še večje število standardov ter hkrati narekuje zelo kratke roke za pregled. Pri tem se namreč sklicuje na prevode in preglede za druge jugoslovanske jezike — ki so po zakonu obvezni kakor za slovenščino — in uspevajo v krajših rokih, kar je povsem očitno spričo večjih možnosti pri izbiri — jezikovno manj občutljivih — prevajalcev tehniških besedil.

Sodelovanje z leksikološko sekcijo pri SAZU za SSKJ je ustaljeno in se bo nadaljevalo.

Medicinska sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Medicinska sekcija Terminološke komisije SAZU se je sestajala vsak torek po 2 uri, razen v času poletnih počitnic. Poglavno delo sekcije je bila končna redakcija gradiva za poskusni

snopič črke A medicinskega terminološkega slovarja. Tipkopis je bil predan v tisk in ga je natisnila v 300 izvodih univerzitetna tiskarna v Ljubljani. Črko C je sekcija v preteklem letu obdelala do gesla citoblast.

Kakor v prejšnjih letih je sekcija tudi v letu 1975 sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik, odgovarjala na pismena vprašanja Inštituta ter dajala dopolnilna pojasnila k nekaterim razlagam medicinskih terminov.

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo Medicinska sekcija Terminološke komisije SAZU nadaljevala s končno redakcijo gradiva za Medicinski terminološki slovar in po možnosti pripravila tipkopis za prvi snopič slovarja, ki bo zajel nekaj črk.

Sekcija bo še naprej sodelovala z Inštitutom za slovenski jezik s pojasnili k nekaterim medicinskim terminom.

Veterinarska sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Člani sekcije so v letu 1975 pripravili za tisk razlage strokovnih izrazov za črki A in B. Vse razlage za posamezne izraze je sekcija posredovala nekaterim veterinarskim strokovnjakom na terenu zaradi pripomb in izboljšav.

Razlage strokovnih izrazov, ki so jih člani sekcije pripravljali doma, so potem preverjali na delovnih sejah (vsak teden po dve uri). Nadaljevali so tudi z ekscerpiranjem veterinarske literature in literature sorodnih strokovnih področij.

Veterinarska sekcija je sodelovala tudi z Inštitutom za slovenski jezik s pismenimi in ustnimi pojasnili glede veterinarskih strokovnih izrazov za slovar slovenskega knjižnega jezika.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev sekcija v letu 1975 ni izdala poskusnega snopiča za črko A, čeprav je bil ves material za tisk pripravljen. Člani sekcije so se prav zaradi tega odločili, da bodo pripravili za tisk več črk, tako da bi ves slovar izdali v treh ali štirih snopičih.

Prof. Batis je sodeloval tudi pri delu medicinske sekcije.

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bodo člani sekcije nadaljevali delo za veterinarski terminološki slovar. Pripravili bodo za tisk črki C in Č. Nadaljevali bodo tudi z ekscerpiranjem veterinarske literature in

sodelovali z Inštitutom za slovenski jezik pri preverjanju razlag veterinarskih strokovnih izrazov.

Načelnik sekcije bo še nadalje sodeloval pri delu Medicinske sekcije.

Naravoslovna sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

Naravoslovna sekcija je v letu 1975 opravila po posameznih strokah sledeče:

Botanika: ekscerpirana so bila ta-le dela: M. Cilenšek, Naše škodljive rastline; Kromar, Rožnik, Zdravilne rastline; R. Wilfort, Zdravilne rastline; G. Kromdijk, 200 sobnih rastlin; J. Stergar, Lončnice; A. Šiftar, Vrtno drevje in grmovnice; Petkovšek, Stanič, Gobe; J. Grom, Naše gobe.

Zoologija: izpisani so bili termini za nižje živali iz del Ilustrirana enciklopedija živali in Smolik, Živalski svet ter J. Hadži, Razvojna pota živalstva do strani 128; B. Žener, Akvarij.

Kemija: Ekscerpiranje del iz biokemije, in sicer dr. Miha in mgr. Milica Žemva, Biokemijske preiskave v medicini ter P. Karlson, Biokemija.

Astronomija: Nadaljevanje zbiranja gradiva kot dopolnitev že do sedaj zbranega gradiva za osnutek terminološkega slovarja.

Kot je bilo načrtovano, je izšel terminološki slovar za opisno geometrijo profesorja Otona Sajovica.

Do realizacije izdelave terminološkega slovarja za meteorologijo, kot je bilo v načrtu, zaradi službene preobremenjenosti avtorjev ni prišlo in je odložena za nedoločen čas.

Načrt dela za leto 1976

V letu 1976 bo Naravoslovna sekcija nadaljevala delo po strokah, ki naj bi potekalo takole: v botaniki ekscerpirati dela, ki doslej še niso prišla na vrsto, zlasti za nižje rastline kot so npr. mahovi in alge, katerih izrazi so raztreseni po raznih knjigah in revijah; zlasti bo potrebno pregledati časopis *Proteus*. Dokončati bo treba zdravilne rastline, t. j. pregledati knjigo dr. F. Smrdu, Zdravje iz rastlin. V zoologiji je nadaljevati izpisovanje terminov iz knjige J. Hadži, Razvojna pota živalstva, iz knjig Ilustrirana enciklopedija živali, Smolik, Živalski svet in knjigo Sesalci. V kemiji je načrtovano urejanje že

zbranih terminov kot bližnja priprava za izdelavo osnutka. V matematiki se bo pripravljalo in urejalo zbrano gradivo za izpopolnitev že izdanega matematičnega slovarja.

Sekcija bo še naprej sodelovala z inštitutom za slovenski jezik kot doslej.

Umetnostna sekcija

Poročilo o delu v letu 1975

V omenjenem letu je bilo več sej in delovnih sestankov sekcije, zadnjih so se udeleževali tudi zunanji sodelavci. Ob teh priložnostih je bilo prikazano delo z dosežki vred, sodelavci so podrobno razpravljali o aktualnih vprašanjih. Pokazalo se je, da je bilo delo v okviru danih pogojev in možnosti, ki jih še vedno omejuje manjkanje prostora in intenzivne koordinacije, vendar realizirano. Ekscerpiranje se je nadaljevalo po načrtu, to potrjuje storitev, razvidno pa je to tudi iz poročil sodelavcev, ki so odgovorni za posamezne, sistematično vodene podsekcije. Največ je bilo, podobno kot že doslej, opravljenega na področju likovne umetnosti ter umetne in ljudske glasbe. Zaostajajo ostale podsekcije, vendar kaže, da bo delo s pritegnitvijo novih članov (dr. Neubauer, D. Moravec in sodelavci) steklo tudi na teh področjih.

Glede na to, da je na nekaterih delovnih področjih (likovna umetnost, umetna in ljudska glasba, ljudski ples) delo že precej napredovalo, so bile v letu 1975 osnovane ustrezne redakcijske komisije, ki bodo postopoma pregledovale gradivo in ga prilagajale potrebnim kriterijem. Da bi bili le-ti kar najbolj enotni in bi bilo v strokovnem oziru doseženo, kar je namen takih slovarjev, so bila dosedanja navodila znova pregledana in še bolj precizirana. Z njimi so se seznanili tudi na novo pritegnjeni člani sekcije in njihovi sodelavci, kar bo seveda v korist eksaktnosti v nadaljevanju celotnega dela.

Ovire, ki so se kazale, so v glavnem te, kot so bile že prejšnja leta in so bile v letopisih SAZU že večkrat omenjene. Da bi se delovni tempo pospešil in čimprej privedel do cilja, namreč do redigiranih, za tisk pripravljenih in zrelih tekstov, jih bo treba odpraviti in s tem zagotoviti zaželeno učinkovitost delovnega procesa.

Načrt dela za leto 1976

O tem je tekla izčrpna razprava na sestanku sekcije v decembru 1975. Sklenjeno je bilo, da bodo delovni sestanki še češči, ravno tako tudi seje. Razen tega naj začnejo tam, kjer je to že

mogoče, z delom tudi redakcijske komisije. Vodje podsekcij so biti naprošeni, da podajo poročilo o tem, kar je bilo z ekscerpiranjem doslej že opravljenega in kaj mora v nadaljevanju še slediti; ta poročila so bila do konca 1975 že podana in so konkretno izhodišče za prizadevanja v zvezi z ekscerpiranjem v letu 1976, pa tudi za to, kar spada v delovno področje prej omenjenih redakcijskih komisij. Sekcija je še sklenila, da se bo nadalje trudila za odstranitev ovir, ki jo motijo v njenih načrtih in ki za intenzivnejše napore sodelavcev niso spodbudne.

ODDELEK ZA NAČRTOVANJE IN USKLAJEVANJE RAZISKOVALNEGA DELA

Poročilo o delu v letu 1975

Referat za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela

Referat ima določene, stalne naloge, ki jih opravlja vsako leto. Tako je zbral gradivo za 25. knjigo Letopisa SAZU, opravil prvo redakcijo in sodeloval pri izdaji te knjige. Druga stalna naloga referata je sodelovanje s Svetom akademij znanosti in umetnosti SFRJ in opravljanje nalog po naročilu sveta. Med te spada organizacija bivanja tujih znanstvenikov pri nas (ZDA, ZSSR, NDR, ČSSR in dr.), pomoč pri študijskih potovanjih naših znanstvenikov v tujino, posredovanje med Svetom akademij in medakademijskimi odbori, ki delujejo pri nas, posredovanje med drugimi slovenskimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in Svetom akademij, obveščanje o dogovorih o kulturnem ali znanstvenem sodelovanju med Jugoslavijo in drugimi deželami itn.

Referat po potrebi informira zainteresirane tuje ustanove o delu akademije (Europa Publ. Limited, Ocean Research Index, vprašalniki UNESCO etc.), v sodelovanju z upravo akademije izpolnjuje statistične liste, organizira predavanja v okviru akademije, posreduje informacije KSS in KSLj, vodi evidenco raziskovalnih nalog pri SAZU in odpošilja RSS elaborate in druga poročila. Letos je tudi tesno sodeloval z upravo in SDS SAZU pri izdelavi raziskovalno-finančnega načrta akademije za leto 1976.

Referat opravlja še številne sprotne, akcijske naloge, zbira in posreduje predloge za razne nagrade (npr. AVNOJ, SBK in dr.) in vodi redno vso administracijo Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU (vabila za seje, zapisniki sej, arhiv).

Predstojnik oddelka znanstveni svetnik dr. Avguštin Lah je podpredsednik izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije za področje družbenih dejavnosti, predsednik rep. komiteja za varstvo okolja in predsednik Sveta za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU.

Referent v oddelku vodi tudi arhiv osnovne organizacije sindikata pri SAZU kot njen tajnik.

Referat za tisk SAZU

Leta 1975 je referat za tisk publikacij SAZU pripravil za tisk 23 rokopisov monografij in razprav za posamezne peri-odične publikacije, ki jih izdajajo razredi; pripravil je tudi gradivo za zbornike (*Acta carsologica* 7, *Geografski zbornik XV in Traditiones* 3). Pripravil in oddal je nadalje v tisk prispevke iz knjižnega programa za leto 1976.

V letu 1975 je bilo dotiskanih 15 publikacij iz načrta za leto 1975, izšlo pa je še šest publikacij iz prejšnjega programa (pregled publikacij je v poročilu biblioteke).

Referent je poleg rednega dela sodeloval še pri organizaciji razstav knjižnih del akademikov dr. F. Kidriča in dr. J. Vidmarja ter pri organizaciji tiskovnih konferenc.

Referat tajništva razredov SAZU

Samostojen referat tega oddelka je tajništvo za razrede. Opravlja vso korespondenco in administracijo za 6 razredov, organizira seje, skrbi za zapisnike in arhiv ter pripravlja material (biografije, bibliografije, utemeljitve) o znanstvenem ali umetniškem delu kandidatov za nove člane SAZU. Vrh tega opravlja administrativno delo znanstvenih svetov nekaterih akademjskih inštitutov in medakademjskih odborov. Dalje je referat opravil vsa dela za ustanovitev Študijskega centra za družbeno problematiko 1. razreda in vodi administracijo ter redno delo tega centra, potem vsa dela v zvezi z delom predsednika mednarodnega slavističnega komiteja ter v zvezi s simpozijem o Ivanu Cankarju, ki bo leta 1976.

V okviru 5. razreda je referat organiziral bivanje gostov iz berlinske Akademije za umetnosti pri nas (akademik Werner Klemke in umet. zgodovinar Harri Nündl). Referat je poskrbel za odpremo razstave Slovenske partizanske grafike v Vzhodni Berlin, za carinjenje in zavarovanje pošiljke in za vsa potrebna dodatna opravila v zvezi z njo.

SVET ZA PROUČEVANJE IN VARSTVO OKOLJA PRI PREDSEDSTVU SAZU

Poročilo o delu v letu 1975

Svet za proučevanje in varstvo okolja je bil ustanovljen kot posvetovalni organ predsedstva za vprašanja okolja.

Sestavljajo ga člani in znanstveni delavci SAZU in sicer: akademiki Matej Bor, Svetozar Ilešič, Lado Vavpetič in Andrej O. Župančič, dopisna člana Jože Goričar in Marjan Mušič, znanstveni svetniki dr. Emilijan Cevc, dr. Peter Habič, dr. Avgustin Lah in dr. Alojz Šercelj, znanstveni sodelavec dr. Anton Cevc, višji strokovni sodelavec ing. Mitja Zupančič, asistent Milan Orožen Adamič, zunanja člana prof dr. Danimir Kerin in ing. arh. Marjan Tepina. Predsednik sveta je dr. A. Lah, tajnik dr. A. Šercelj, upravne zadeve vodi mag. Jolanta Groo-Kozak.

Po sklepu 5. se je svet zbral mnenja in predloge delovnih enot SAZU o njihovem prispevku in vključevanju v skupna prizadevanja na področju varstva okolja. Zbrano gradivo je svet obravnaval na seji 5. maja 1975 in ga sklenil v celoti posredovati Republiškem komiteju za varstvo okolja SRS. Tam je podal ekspozice tajnik sveta.

Jugoslovanskega posvetovanja o krasu v Zagrebu sta se udeležila dr. Lah in dr. Habič.

Republiškega posvetovanja o vplivih zunanjih dejavnikov na človeka, ki ga je svet s sodelovanjem nekaterih drugih ustanov nameraval sklicati v letu 1975, ni bilo mogoče pripraviti, ker SAZU vse do konca leta ni vedela, s kakšnimi finančnimi sredstvi bo razpolagala.

Svet pričakuje, da bo v letu 1976 dovolj zgodaj rešeno finančno vprašanje, da bo lahko pravočasno začel s pripravami za posvetovanje. Delo bo nadaljeval z obravnavanjem tekoče problematike na rednih sejah.

FOTOLABORATORIJ SAZU

Poročilo o delu v letu 1975

V fotolaboratoriju je zaposlena visokokvalificirana delavka, Carmen Narobe. Fotolaboratorij opravlja fotografske storitve za vse inštitute in sekcije SAZU v Ljubljani ter za inštitut za raziskavo krasa v Postojni, razen za geografski inštitut.

Opravljen delo: 6602 kom. fotografij različnih velikosti od 9×12 do 50×60 . 1592 kom. posnetkov velikosti 6×9 in 9×12 .

Večja dela:

1. Za Paleontološki inštitut - slikovni material za 3 elaborate in za 3 znanstvene razprave.

2. Za Biološki inštitut - slikovni material za 2 znanstvena elaborata.

3. Za dop. člana prof. Mušiča - posnetki in slike za knjigo »Lesena arhitektura na Slovenskem« (UNESCO).

4. Za inštitut za raziskavo krasa - posnetki in izdelava slik za Vodič.

Razstave po programu SAZU:

1. Dr. France Kidrič.

2. Akad. Josip Vidmar, predsednik SAZU ob 80-letnici.

3. Dr. Ivan Prijatelj.

Snemanje na terenu 8 dni.

Fotolaboratorij dela na podlagi naročil posameznih inštitutov, prilagojeno njihovim specifičnim zahtevam. Ta način dela zahteva nesorazmerno več časa za pripravo in izpeljavo postopkov, kot pa je to primer v laboratorijih z množično, serijsko produkcijo; to dejstvo dokazuje razmerje med številom posnetkov in številom fotografij (1 : 4).

Poleg strokovnega dela se v fotolaboratoriju opravljajo še vsa administrativna in obračunska dela, ki zadevajo delo v fotolaboratoriju, nabava materiala in delovnih priprav in sprotno vzdrževanje delovnih priprav.

Družbena aktivnost delavca fotolaboratorija:

član uredniškega odbora jugoslovanske revije »Fotografija i film«, član plenuma Zveze umetnikov fotografije Jugoslavije; član Izvršilnega odbora Združenja foto-filmskih delavcev in umetnikov Jugoslavije.

Sodelovanje na fotografskih razstavah:

1. Razstava v počastitev mednarodnega leta žena »Žene snimaju« v Beogradu pod pokroviteljstvom Jovanke Broz - diploma za 1. mesto.

2. Ob kongresu pediatrov Jugoslavije v Ljubljani. Razstava na temo »Otrok« - diploma za II. mesto.

3. Razstava ob 30. obletnici zmage nad fašizmom Portorož - Izola - Piran; I. mesto za črno-belo fotografijo - prosta tema.

Kolektivna društvena diploma za I. mesto na temo »Združeno delo«.

ZNA NSTVENO-STROKOVNA BIBLIOGRAFIJA
NEKATERIH ČLANOV AKADEMIJE
V LETU 1975*

Oton Berkop ec:

- Sedemdesetletnica Vilema Závade. — Delo, 17/1975, št. 126 (31. V.).
»Čehi in Jugoslovani v preteklosti.« — Delo, 17/1975, št. 207
(5. IX.). Rec.
Aleksa Šantić a česká literatura. — Slavia (Praha), 14/1975, 37—47.
Anton Aškerc a Česi. — Přehled (Daruvar), 9/1975, 8—19.
Jubileum slovinského kritika (Josip Vidmar). — Literární měsíčník (Praha), 4/1975, št. 9, 117—118.

Miroslav Brzin:

M. Brzin, V. M. Tennyson and W.-D. Dettbarn, Cytochemical localization of cholinesterase activity at the giant synapse of the squid. — *Histochemistry* 43, 305—311, 1975.

M. Brzin, M. Kordaš in Ž. Majcen, A comparison of the effects of cholinesterase inhibitors on the end-plate current and on cholinesterase activity in frog muscle. — *Neuropharmacology* 14, 791—800, 1975.

Ž. Majcen in M. Brzin, The inhibition of frog tissue cholinesterases and the influence of eserine and prostigmine on the action of acetylcholine on the frog heart. — *Biochem. Pharmacol.* 24, 1599—1602, 1975.

M. Brzin, A. I. D. de Lorenzo and W.-D. Dettbarn, Activity of cholinesterase and choline acetyltransferase and cytochemical localization of cholinesterase in motor axons, muscle fibers and neuromuscular junctions of lobster. — *Jugoslav. Physiol. Pharmacol. Acta* 11, 29—36, 1975.

Bojan Čop:

Knjigi:

Die indogermanische Deklination im Lichte der indouralischen vergleichenden Grammatik. — *SAZU. II*, Dela 31, Ljubljana 1975, 133 str.

Miscellanea Tocharologica I. Univerza v Ljubljani, Filoz. Fak., Oddelek za primerj. jezikoslovje in orient., Ljubljana 1975, 103 str.

Članki:

Indouralica VIII. — *Acta Lingu. Acad. Hung.* 24, Budapest 1974, 87—116.

Indouralica IV. — *Lingu. XIII* (Karel Oštir - In memoriam), Ljubljana 1973 (antedatirano), 116—190.

V spomin profesorju Karlu Oštirju, Profesor Karel Oštir zum Andenken, Oštirs Bibliographie, Oštirs sprachwissenschaftliche Ideenwelt. — *Lingu. XIII* (kot zgoraj), 3—96.

* V tem razdelku člani SAZU lahko navedejo sprotno letno bibliografijo svojih znanstveno-strokovnih ali umetniških del po lastni preloji in izboru.

Janez Fettich:

Primjena savremenih emulzijskih sistema u lokalnoj dermatoterapiji. (Skupaj z M. Betetom, S. Buntom in M. Činčem.) — *Acta dermatol. i venereol.* 1 (1974), 47—51.

Atrichia congenita totalis universalis. (Skupaj z S. Buntom.) — *Acta dermatol. i venereol.* 1 (1974), 97—100.

Tuberkuloza kože in sluznice. — V: M. Betetto in J. Fettich: *Mala dermatovenerologija*. Mladinska knjiga, Ljubljana 1974, 48—58 (isto v srbohrvaščini).

Intolerančne in alergične bolezni kože in sluznice. — *Ibidem*, 89—101 (isto v srbohrvaščini).

Spolne bolezni. — *Ibidem*, 204—222 (isto v srbohrvaščini).

Bemerkungen zur Klassifizierung der Berufsdermatosen. — *Derm. Mschr.* 160 (1974), 919.

Određivanje imunoglobulina E u krvnom serumu kod bolesnika atopičara s kožnim promjenama. (Skupaj z A. Kanskym, Matejo Bohinjec in D. Križnikom.) — *Acta dermatol. i venereol.* 2 (1975), 97—100.

Osnove morfološke diagnostike kožnih bolezni. — *Medicinski razgledi* 14 (1975), 179—190.

Leon Geršković:

Načela budućih zakona o udruženom radu. — *Privreda i pravo*, 1975, XIII, 1, 1—7.

Uloga i zadaci pravnika danas. — »Naša zakonitost«, 1975, XXIX, 1, 15—26.

Bogo Grafenauer:

The Historiography of Yugoslavia 1965—1975. — *Izd. The Association of Yugoslav Historical Societies*. Beograd 1975. Član uredniškega odbora in avtor poglavij: Problems of Methodology, General Synthesis and Common Questions, 11—21; The Slovenes in the Middle Ages, 39—51; The Slovenes 1500—1848, 160—169; The Slovenes 1848—1914, 286—297.

Poročilo (s Fr. Zwitterjem): Znanstveno zborovanje ob štiristoletnici hrvaško-slovenskega kmečkega upora v Stubiških Toplicah, 6.—9. II. 1975. — *ZC XXVIII*, 1974 (1975), 145—155.

In memoriam. Dušan Kermavner. — *ZC XXIX*, 1975, 149—154.

Na rob novi fevdalni »teoriji« o vzrokih hrvaško-slovenskega kmečkega upora 1572—73. — *Naši razgledi XXIV*, 1975, 21. II., 88—89.

Še o vzrokih upora 1572—73. Replika na obrambo fevdalne dogodkovnozgodovinske razlage hrvaško-slovenskega kmečkega upora 1572—73. — *Naši razgledi XXIV*, 1975, 4. IV., 177—179.

Ne več o puntu - le še pripomba o etiki znanstvenega dela. — *Naši razgledi XXIV*, 1975, 25. V., 226—267.

Akademik Fran Zwitter. Sedemdesetletnica. — *Naši razgledi XXIV*, 1975, 21. XI. (uredništvo je objavilo le drugi del prispevka).

Franjo Kogoj:

Therapie — wann und wie? — *Borgyógyászati es Venerologiai Szemle* 51, 1—8 (1975).

Putovi savremene dermatologije. — *Acta dermatovenerologica jugoslavica* 2, 83—86 (1975).

O dermatološkim sitagmama. — *Acta dermatovenerologica jugoslavica* 4, br. 4 (1975).

Janez Peklenik:

Proizvodna kibernetika - njen vpliv na tehnični in tehnološki razvoj in produktivnost. — *Zbornik X. posvetovanja proizvodnega strojništva*, Beograd 9.—10. okt. 1975, s. PK. 01. 1—53.

Hibridni celični moduli za delovne naprave. — YU patent št. 5591—P—830/75.

BIBLIOTEKA SAZU

Poročilo o delu v letu 1975

Delo biblioteke SAZU v letu 1975 je bilo bogato na vrsti delovnih uspehov. Gotovo so k temu v nemajhni meri pripomogle kolikor toliko urejene razmere, do katerih se je biblioteka po dolgih letih vendarle dokopala.

Predvsem je treba omeniti zadnjo etapo selitve v prostore na Novem trgu 5. Končana je bila z namestitvijo novih obstenjskih polic na hodnikih biblioteke, kakor tudi z notranjo ureditvijo ter opremo sobe rokopisnega oddelka. Tako je zdaj zbrano vse osebje biblioteke v skupnih delovnih prostorih iste stavbe, kar omogoča uspešnejše delo. Preseljevanje biblioteke je tako trajalo 5 let.

Od pomembnejših dogodkov preteklega leta velja omeniti, da je Slovenska akademija znanosti in umetnosti kot ustanoviteljica biblioteke podpisala zanjo samoupravni sporazum o pridobivanju strokovnih kvalifikacij bibliotekarske stroke.

Udruženje izdavača i knjižara Jugoslavije je podelilo akademiji za uspešno sodelovanje na jubilejnem 20. mednarodnem sejmu knjig v Beogradu diplomu ter s tem poudarilo pomembnost akademijskih publikacij.

Društvo bibliotekarjev Slovenije je lani ustanovilo za pospeševanje knjižničarstva Kalanov sklad. Biblioteka SAZU je takoj pristopila kot članica. Prav tako pa se je tudi večje število bibliotekskih uslužbencev včlanilo v ta sklad.

Društvo bibliotekarjev Ljubljana je ob začetku leta dalo pobudo, da bi biblioteke na primeren način proslavile 30-letnico osvoboditve. Biblioteka SAZU se je tej akciji pridružila s postavitvijo dveh razstav v svojih prostorih. V prvi je bila prikazana narodnoosvobodilna borba raznih narodov z izborom knjižnega materiala lastnih fondov, ki obravnava to tematiko. Razstava je bila odprta prav na dan osvoboditve 9. maja. Jeseni pa je bila postavljena druga razstava pod naslovom »Narodnoosvobodilna borba v umetniškem ustvarjanju raznih narodov«. Tudi eksponati za to razstavo so bili izbrani iz lastnih fondov. Obe razstavi sta bili odprti za javnost po teden dni in si ju je ogledalo lepo število obiskovalcev. Biblioteka je nadalje še sodelovala pri postavitvi razstave ob 80-letnici predsednika SAZU Josipa Vidmarja.

Kar zadeva delovne uspehe internega značaja, pade v leto 1975 dovršitev nekaterih akcij, ki so tekle več let. Gotovo je med temi najpomembnejša ta, da je bil dokončno postavljen čitalniški katalog, to je abecedni imenski katalog, ki je namenjen obiskovalcem biblioteke. S tem je matični katalog pridržan le še interni bibliotečni uporabi, kar je za njegovo trajno urejenost nadvse pomembno. Končana je bila tudi revizija matičnega abecednega imenskega kataloga, kar bo pospešilo ekspeditivnost dela.

Z novim šolskim letom je bilo zaradi novega delovnega mesta možno dokončno organizirati tudi poslovanje biblioteške čitalnice, tako s stalnim dežurstvom, kakor tudi z ureditvijo informacijske službe.

Končano je bilo še klasificiranje zapuščine Johna Jagra. V kratkem bo biblioteka objavila tudi popis knjižnega dela te dragocene zbirke, ki jo je pred nekaj leti akademiji darovala pokojnikova vdova.

Omeniti je še treba sodelovanje biblioteških uslužbencev pri pripravi za izdajo publikacije »Biografije in bibliografije znanstvenih ter strokovnih sodelavcev SAZU«.

Jesenskega posvetovanja knjižničarjev Slovenije v Portorožu so se udeležili 4 biblioteški delavci.

Da bi se pridobilo nekaj prostora v prenatrpanih skladiščih, je bilo sklenjeno, da se izloči ves tisti knjižni material, ki ga biblioteka more pogrešati. Pretežni del dubletnega fonda je bil poklonjen raznim zainteresiranim knjižnicam, drug material, ki nima posebne vrednosti (na primer stari časniki in podobno), pa je bil oddan za star papir v korist Onkološkega inštituta.

Iz vseh teh podatkov je razvidno, da je bilo delo v biblioteki SAZU leta 1975 dokaj razgibano, opraviti je bilo treba vrsto izrednih del in akcij. Kljub temu pa je bilo vse tekoče delo v redu in sproti izvršeno.

Poročilo o tekočem delu je razvrščeno po posameznih sektorjih biblioteške dejavnosti. Poleg statističnih podatkov so navedene tudi razne pripombe ali pojasnila:

Akcesija: Pri akcesiji daril je treba posebej omeniti obsežnejša darila akademika Ivana Rakovca, znanstvenega svetnika dr. Milka Matičetova in Inštituta za arheologijo SAZU. Razen tega je s precejšnjim številom izvodov obogatila biblioteški knjižni fond tudi založba »Svjetlost« iz Sarajeva. Kot zapuščina po pok. dopisnem članu dr. Ibrovcu je bila prejeta vrsta njegovih razprav.

Biblioteka je še kupila knjižno zapuščino pok. dopisnega člana dr. Dušana Kermavnerja in dr. Borisa Orla.

Prirastek knjižnega fonda je razviden iz naslednje tabele:

	Zamena	Darilo	Nakup	Obvezni izvodi	Skupaj
knjige	6.260	1.419	3.921	432	12.032
rokopisi	—	5	2	—	7
geografske karte	11	—	5	—	16
fotografije in reprodukcije	—	181	—	—	181
gramofonske plošče	—	1	—	—	1
Skupaj	6.271	1.606	3.928	432	12.237

Dubletni fond: Sezname dvojnic, ki so se nabrale med letom, je pošiljala biblioteka v izbiro 115 ustanovam, od tega 60 v inozemstvu, in uspešno zamenjala 524 dvojnic.

Celotni knjižni fond: Ob koncu leta 1975 je imela biblioteka SAZU inventariziranih:

knjig in letnikov revij	226.228
rokopisov	90
mikrofilmov	674
geografskih kart	2.368
reprodukcij in fotografij	4.270
gramofonskih plošč	110
Skupaj	235.740

Katalogi: Razen zapuščin, ki jih je SAZU prejela v zadnjih letih, to je po pok. članih SAZU Milku Kosu, Jovanu Hadžiju, Francetu Steletu, Maksu Wrabru in Dušanu Kermavnerju ter prof. Vladu Tregubovu in dr. Borisu Orlu (zadevno kataloško obdelavo bo zaradi obsežnosti fondov mogoče opraviti šele v nekaj letih), je ves knjižni fond obdelan v matičnem katalogu. Ta je hkrati tudi abecedni imenski katalog. V sistematičnem katalogu po mednarodni decimalni klasifikaciji je obdelan ves knjižni fond, ki je prispel po letu 1951.

Redno se izdelujejo tudi kataloški listki za knjige in revije, ki so deponirane v posameznih inštitutskih bibliotekah akademije.

Za katalog inozemskih knjig pri Jugoslovanskem bibliografskem inštitutu, kakor tudi za centralni katalog SR Slovenije pri Narodni in univerzitetni knjižnici, se redno izdelujejo in pošiljajo ustrezni kataloški listki.

Sproti se izdelujejo tudi kataloški listki za čitalniški katalog biblioteke SAZU.

Kredit: Odobreni kredit za nabavo znanstvenih in strokovnih knjig ter revij je bil v letu 1975 znatno povišan. Zato se je zlasti akademiskim inštitutom odprla možnost, da nabavijo vsaj najbolj nujno literaturo, ki jo potrebujejo za svoje znanstveno delo. Po več letih nemogočih omejitev pri nabavi literature zaradi pomanjkanja denarnih sredstev je končno vendarle nastopila prelomnica, ki bo vsaj v nekaj letih deloma mogla zapolniti nastalo vrzel. Odobrena sredstva za nabavo knjižnega materiala so znašala 750.000.— din.

Zamena: Knjižna zamenjava akademskih publikacij z znanstvenimi ustanovami je gotovo največje, najpomembnejše in najaktivnejše delovno področje biblioteke SAZU. Na ta način se steka vanjo najnovejša znanstvena literatura vseh strok z vsega sveta. To je pglavitni namen biblioteke in specifična značilnost njenega knjižnega fonda. Po drugi strani pa se tako seznanja svetovna znanstvena javnost z izsledki naših najbolj priznanih strokovnjakov.

S knjižno zamenjavo je biblioteka lahko zadovoljna. Vzpostavljene so redne zveze z vsemi najvažnejšimi ustanovami, katerih delovna področja ustrezajo zvrstem akademijske publikacijske dejavnosti.

Novi zamenjalni stiki so bili v preteklem letu navezani s 24 ustanovami (od tega 21 v inozemstvu), redno poslovanje pa je bilo prekinjeno z 2 inozemskima naslovnikoma.

Ob koncu leta je bila zamenjalna mreža razširjena na 81 držav vsega sveta in je obsegala 1.434 naslovov (1.196 v inozemstvu in 238 v SFRJ). V tem številu je zajetih 1.174 inozemskih in 237 domačih ustanov ter 22 inozemskih in 1 domač znanstvenik. Niso pa vštete razne občasne knjižne zamenjave niti zamenjave dubletnega fonda.

Recenzija: Akademijske publikacije se redno pošiljajo v oceno na 37 naslovov (od tega 32 inozemskih). Biblioteka je prejela več ocen, ki so bile objavljene v raznih časopisih in časnikih.

Ekspedit: Skupno je bilo razposlanih 26.544 publikacij. Od tega je bilo razposlanih publikacij SAZU ter skupnih publikacij naše akademije s Svetom akademij, kakor tudi izdaj, ki

jih je SAZU prejela kot dediščino nekaterih ustanov: v zameno 10.363, v dar 3.485, v prodajo 4.691, obveznih izvodov 5.318. Biblioteških publikacij pa je bilo odposlanih v dar 1.999 in 688 kot obvezni primerek.

Posebej je omeniti uspeh decembrske prodaje knjig z novoletnim popustom. V prodaji je bilo 67 starejših akademjskih publikacij, prvič pa so bili v razprodaji tudi Katalogi favne in flore Jugoslavije (16 zvezkov).

Stanje zaloge publikacij 31. 12. 1975 je znašalo 121.551.

Mnogo akademjskih publikacij je danes že razprodanih: pošle so zlasti starejše akademjske izdaje, letopisi in muzikalije. Vendar pa je tudi zaloga nekaterih publikacij zadnjih let prav minimalna.

Izposojevanje: Knjižni fond biblioteke se izposoja zainteresiranim osebam v čitalnici ali na dom. V čitalnici so čitateljem na razpolago po prostem pristopu enciklopedije, leksikoni, atlasi, slovarji, prav tako pa tudi okrog 400 raznih revij.

Centralna biblioteka je izposojala v preteklem letu dela iz svojega knjižnega fonda 383 bralcem. Ti so biblioteko obiskali 3049-krat (696-krat za izposajo v čitalnici, 2.353-krat za izposajo na dom).

Število izposojenih zvezkov v preteklem letu je bilo:

v čitalnici	4.241
na dom	4.782
inštitutskim bibliotekam	7.624
medbibliotečna izposoja:	
23 bibliotekam v državi	197
1 biblioteki v inozemstvu	6
Skupaj	16.850

Pripomniti pa je treba, da je medbibliotečno izposajo močno nadomestila izdelava kseroks-kopij, kar je posebej pri krajših člankih veliko bolj praktično in nič dražje.

Inštitutske biblioteke so knjižni fond, deponiran pri njih, same izposojale. Ker je pristop h knjižnemu fondu prost in vedno na voljo inštitutskim uslužbencem, o izposoji v njihovih čitalnicah ni statističnih podatkov.

Publikacije: Vsak mesec izdaja biblioteka Seznam o akcesiji knjig.

Razen tega je bilo v preteklem letu objavljeno še Poročilo o delu biblioteke v letu 1974, Letni seznam periodik 1975, Seznam razpoložljivih publikacij SAZU - april 1975, 3 sezname dublet in Historiat - ustroj - razvoj biblioteke SAZU (v slovenščini ter angleščini).

Vse biblioteške publikacije so tiskane v ciklostilni tehniki ter broširane. Naklada se giblje med 170 in 500 izvodov.

Publikacije biblioteke prejemajo člani akademije, akademjski inštituti in sekcije ter razne ustanove, knjižnice in knjigarne, ki se zanje zanimajo.

Od biblioteških uslužbencev je v letu 1975 publicirala Anika Koblar-Horetzky v Slavistični reviji 23/3—4 II. del bibliografije Franceta Koblarja, Primož Ramovš pa v Biblosu 24/4 članek »Die Bibliothek der Slowenischen Akademie der Wissenschaften und Künste, ihre Geschichte und Struktur«.

Administracija: Delovodnik biblioteke je obsegal v preteklem letu 2.561 števil.

Publikacije SAZU so se prodajale v lokalni ekspediti na Trgu osvoboditve 7, po 4 ure dnevno. Izkupiček za prodane publikacije je v preteklem letu znašal din 70.556,40.

Knjigoveznica: Akademjska knjigoveznica je v letu 1975 zvezala 463 knjig. Razen tega je broširala biblioteške publikacije, restavriral nekaj starih tiskov ter izvrševala druga dela knjigoveške narave.

Personalija: Centralna biblioteka ima 17 sistemiziranih delovnih mest. Vsa ta mesta so bila zasedena skozi vse leto, razen novega bibliotekarskega, ki je bilo dodeljeno in zasedeno z avgustom.

V akademjskih inštitutih in sekcijah so opravljali knjižničarske posle (razne pomožne kartoteke in izposojevanja) tamošnji delavci. Od tega jih je le 7 iz knjižničarske stroke, drugi pa so administrativni, strokovni ali priložnostni delavci in opravljajo potrebne knjižničarske posle poleg drugega dela.

Imenik biblioteških uslužbencev ob koncu leta 1975:

Primož Ramovš, višji bibliotekar-specialist, upravnik

Anika Koblar-Horetzky, višji bibliotekar-specialist

Marija Klemenčič, bibliotekarski referent

Sonja Stergaršek, bibliotekar-pripravnik

Vlasta Žigon, bibliotekar-pripravnik

Stana Tomšič, višji knjižničarski referent

Anamarija Valantič, višji knjižničarski referent

Darka Brejc, višji knjižničar

Olga Maleš, višji knjižničar
Miriam Sušnik, knjižničar
Milan Osrajnik, knjižničar
Meta Poljšak, knjižničarski manipulant
Vida Baebler, tajnica
Alenka Lavrač, oskrbnik knjižnega fonda
Ljubo Podpac, vodja ekspedita (s skrajšanim delovnim časom)
Gabrijel Skerl, knjigoveški mojster (s skrajšanim delovnim časom)
Marija Medjimorec, snažilka

Načrt dela za leto 1976

Biblioteka se bo trudila, da bo v letu 1976 vse tekoče delo redno in sproti opravila.

Kot posebno delo čakajo ureditve zapuščin. Vendar zaradi obsežnosti te obdelave ne bo možno v celoti opraviti. Pač pa je v načrtu dokončna ureditev in katalogizacija rokopisnih zapuščin Alfonza Paulina in Ivana Regna.

Biblioteka bo skušala čim bolj seznaniti javnost s posebnim značajem, vsebino in pomembnostjo svojega knjižnega fonda ter doseči zanj med obiskovalci čim večje zanimanje. S tem v zvezi namerava postaviti vsaj eno razstavo.

V decembru bo spet organizirana prodaja akademskih publikacij z znatnim popustom.

**PUBLIKACIJE
IN ZAMENJAVA PUBLIKACIJ**

PUBLIKACIJE

Slovenske akademije znanosti in umetnosti v letu 1975

SPLOŠNE IZDAJE

Letopis Slovenske akademije znanosti in umetnosti. 25. knjiga. 1974.
V Ljubljani 1975. 317 + (II) str. 8°. 2200 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA ZGODOVINSKE IN DRUŽBENE VEDE

Razprave IX. Ljubljana 1975. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

1. Jean Nougayrol: Le babylonien, langue internationale de l'antiquité. Str. 1—40.
2. Janez Höfler: Slovenska cerkvena pesem v 18. stoletju. Tipološki prikaz njenega glasbenega stavka. Str. 41—188.
3. France Starè: Etruščani in jugovzhodni predalpski prostor. Str. 189—274 + (IV) str. + pril.

Arheološki vestnik XXIV. 1975. Ljubljana 1975. 928 + (III) str. + (42) tab. + (18) pril. 8°. 1200 izv.

Vsebina:

- F[ranc] Leben: Neolitik in eneolitik Slovenije ter sosednjih pokrajin. Str. 11.
- Stanko Pahič: Najstarejše seliščne najdbe v severovzhodni Sloveniji. Str. 12—30.
- Alojz Benac: O odnosima Bosne i Slovenije u neolitskom dobu. Str. 31—37.
- Elisabeth Ruttkay: Über einige Fragen der Laibach-Vučedol-Kultur in Niederösterreich und im Burgenland. Str. 38—61.
- Šime Batović: Odnos Jadranskog primorja prema području jugoistočnih Alpa u neolitu i eneolitu. Str. 62—127.
- Walter Modrijan: Die kulturelle und chronologische Einordnung des Neo- und Äneolithikums in Kärnten. Str. 128—136.

- Walter Modrijan: Die kulturelle und chronologische Einordnung des Neo- und Äneolithikums in der Steiermark. Str. 137—144.
- France Leben: Opredelitev neolitske in eneolitske keramike iz jamskih najdišč jugovzhodnega alpskega prostora. Str. 145—160 + (1) pril.
- Dante Cannarella: Il neo-eneolitico del Carso Triestino. Str. 161—166.
- Paola Korošec: Eneolitik Slovenije. Str. 167—216.
- Katica Drobne: Favna koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju. Str. 217—224.
- Ivan Rakovec: Razvoj kvartarne sesalske favne v Sloveniji. Str. 225—270 + (1) pril.
- Borut Korošec: Application de methodes d'analyse statistique au problème de la chronologie du site de Starčevo. Données nouvelles sur la stratigraphie de la fosse 5 A. Str. 271—302 + (4) pril.
- Sporočilo. Str. 305.
- Stane Gabrovec: Uvodna beseda. Str. 307—308.
- Tone Knez: Figurale Situlen aus Novo mesto. Str. 309—326 + 14 tab. + (3) pril.
- Hans-Jürgen Hundt: Die Restaurierung der Funde aus den hallstattzeitlichen Fürstengräbern von Novo mesto. Str. 327—337 + 16 tab.
- Stane Gabrovec: Začetek halštatskega obdobja v Sloveniji. Str. 338—385 + (1) pril.
- Ivan Puš: Pomen ljubljanskega prostora v starejši železni dobi. Str. 386—396 + (3) tab.
- Drago Svoljšak: Prazgodovinsko grobišče v Tolminu. Prispevek k proučevanju načina pokopa in pogrebnih navad v svetolucijski kulturni skupini. Str. 397—415.
- Biba Teržan — Neva Trampuž: Prispevek h kronologiji svetolucijske skupine. Str. 416—460 + (1) pril.
- Mitja Guštin: Kronologija notranske skupine. Str. 461—506.
- Mehtilda Urleb: Halštatska nekropola na Križni gori pri Ložu. Str. 507—520 + (4) pril.
- Stanko Pahič: Najdišče starejše železne dobe v Podravju. Str. 521—543 + (1) pril.
- Janez Dular: Bela Krajina v starohalštatskem obdobju. Str. 544—591.
- Vera Vejvoda, Ivan Mirnik: Halštatski kneževski grobovi iz Kaptola kod Slavonske Požege. Str. 592—610.
- Nikola Tasić: Relativno hronološki odnosi južnopanonskog i slovenačkog halštata. Str. 611—620.

Otto-Herman Frey: Bemerkungen zur hallstättischen Bewaffnung im Südostalpenraum. Str. 621—636 + (2) tab.

Konrad Spindler: Die Ausgrabungen am Magdalenenberg bei Villingen im Schwarzwald. Str. 637—659 + (6) tab. + (2) pril.

Biba Teržan: Valična vas. Str. 660—729.

Vida Stare: Kultne palice iz Šmarjete. Str. 730—743.

Vida Stare: Gomile pod Koriti na Dolenjskem. Str. 744—779.

Gerhart Spitzer: Ein hallstattzeitlicher Tumulus von Dragatuš. Str. 780—830.

Mitja Guštin, Timotej Knific: Halštatske in antične najdbe iz Javora. Str. 831—847.

Peter Kos: Koritnica ob Bači. Str. 848—873.

Peter Petru: Zahodnoilirska družba po upodobitvah na vaški in magdalenskogorski situli. Str. 874—882.

Iva Mikl Curk: Zapažanja o temni rimski kuhinjski lončeni posodi v Sloveniji. Str. 883—900.

Jaroslav Šašel: Via Gemina. Str. 901—902.

Tine Kurent, Lojze Muhič: Petrica nova. Str. 903—905.

Miroslava Mirković: Legija IV Flavia i vojni logor u Viminacijumu. Str. 906—908 + (1) tab.

Knjižna poročila. Str. 909—928.

IZDAJE RAZREDA ZA FILOLOSKE IN LITERARNE VEDE

Dela 28. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede 6.
Milena Uršič: Jožef Kalasanc Erberg in njegov poskus osnutka za literarno zgodovino Kranjske. Ljubljana 1975. 258 + (I) str. 8°. 800 izv.

Dela 31. Bojan Čop: Die indogermanische Deklination im Lichte der indouralischen vergleichenden Grammatik. Ljubljana 1975. (II) + 133 + (I) str. 8°. 800 izv.

Traditiones 3. Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje. Ljubljana 1974. [V kolofonu 1975.] 308 str. + 1 pril. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

Ivan Grafenauer: Nekaj o značaju našega narodnega pesništva. Str. 5—16.

Vilko Novak: Balthasar Hacquet in slovenska ljudska kultura. Str. 17—68.

Niko Kuret: Navada in šega. Str. 69—80.

- Tóne Cevc: Okamnella živa bitja v slovenskem ljudskem izročilu. Str. 81—112.
- Peter Fister: Spremembe v prostorski organizaciji kmečkega stanovanjskega poslopja na osrednjem Gorenjskem med srednjim vekom in barokom. Str. 113—132.
- Fanči Šarf: Košnja na visokoležečih predplaninskih območjih. Str. 133—148.
- Pavle Zablatnik: Teritev na Koroškem. Str. 149—154.
- Vlasto Kopač: Pastirska torila z Velike planine. Str. 155—163.
- Janez Dolenc: Izročilo o beli ali veliki kači v Škofjeloškem pogorju. Str. 164—165.
- Alojz Dravec: Národná vera i navade v vési. Str. 166—174.
- Vilko Novak: Etnološki atlasi v Evropi. Str. 175—182 + 1 pril.
- Helena Ložar-Podlogar: Računalnik v etnologiji. Str. 183—184.
- N[iko] K[uret]: »Vpogled v stanje neke vede«. Odmev na kongres nemških narodopiscev 1973. Str. 184—186.
- N[iko] K[uret]: Iz Inštituta za slovensko narodopisje. Str. 187—188.
- Slavko Kremenšek: Etnološka topografija slovenskega etničnega prostora. Str. 189—191.
- P[avle] Z[ablatnik]: Slovensko narodopisje na Visoki šoli za izobraževalne vede v Celovcu. Str. 192.
- Janez Bogataj: Seminarium ethnologicum. (Ob koncu sedemletne akcije univerze Jana Komenskega iz Bratislave.) Str. 192—194.
- N[iko] K[uret]: Festival dei popoli. Str. 194.
- Primož Simoniti: Kako so leta 1672 pogasili požar v Stični. Str. 195—196.
- [Niko] Kuret: Indijanci na naši panjski končnici. Str. 196—197.
- [Niko] Kuret: »Sushiz ima rep savit...« Str. 197.
- [Niko] Kuret: »Pegám pisòw cesarju je...« Str. 197.
- N[iko] K[uret]: Naša 25-letnica. Komisija (1947—1951) in Inštitut za slovensko narodopisje SAZU (od 1951). Nastanek, razvoj, delo. (Nadaljevanje in konec.) Str. 198—222.
- Knjižna poročila in ocene. Str. 223—304.
- Sodelavci tega zvezka. Str. 308.

IZDAJE RAZREDA ZA MATEMATIČNE, FIZIKALNE
IN TEHNIČNE VEDE

Dela 11. Marjan Ribarič: Thermodynamics of Linear Transport Processes. Ljubljana, SAZU & Institut »Jožef Stefan« Univerze v Ljubljani 1975. VIII + 158 + (I) str. 8°. 700 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA PRIRODOSLOVNE VEDE

Razprave XVIII. Ljubljana 1975. 8°. 1000 izv.

Vsebina:

1. Lojze Marinček: Gozdna vegetacija Moravske doline na miocenskih kamninah. Str. 1—28 + (3) pril.
2. Jože Bole: Anatomija in taksonomski položaj vrste *Pholeo-terax euthrix* Sturany 1904 (Gastropoda). Str. 33—46.
3. Savo Brelih: Scientific results of the Yugoslav 1972 Himalaya expedition. Siphonaptera. Str. 49—80.
4. Mario Pleničar: Hipuriti Nanosa in Tržaško-komenske planote. Str. 81—115 + pril.
5. Dragica Turnšek, Hartmut Seyfried, Otto Franz Geyer: Geologische und paläontologische Untersuchungen an einem Korallen-Vorkommen im subbetischen Unterjura von Murcia (Süd-Spanien). Str. 117—151 + pril.
6. Pavel Ličar: Prispevek k poznavanju zgradbe in funkcije prebavila pri rasah *Asellus aquaticus* (Isopoda, Asellota). Str. 153—203 + pril.
7. Stanko Cervek: Prehranjevalni odnosi mezoartropodi tal — glive. Str. 205—237 + pril.
8. Katica Drobne: *Hottingerina lukasi* n. gen., n. sp. (Foraminiferida) iz srednjega paleocena v severozahodni Jugoslaviji. (III) str. + str. 239—253 + pril.

Dela 22. Stanko Grafenauer: Rudna petrologija ultramafičnih kamnin Jugoslavije. Ljubljana 1975. 152 str. + (2) pril. + 33 tab. 8°. 1000 izv.

Jože Lazar: Razširjenost sladkovodnih alg v Sloveniji. Ljubljana 1975. 83 + (I) str. 8°. 1000 izv.

Flora in favna Severnega Jadrana. Prispevek 1. Janez Matjašič, Jože Štirn s sodelavci. Ljubljana 1975. 54 + (II) str. 8°. 1000 izv.

IZDAJE RAZREDA ZA UMETNOSTI

Dela 34. Serija za glasbeno umetnost 34. Matija Bravničar:
Fantasia rhapsodica za violino in orkester. Ljubljana 1975. 4^o.
300 izv.

Vsebina:

Partitura. 60. str.

Izvod za violino in klavir. 20 str.

Violina. 7 str.

Dela 35. Serija za glasbeno umetnost 35. Matija Bravničar:
Koncert za violino in orkester. Ljubljana 1975. 4^o. 300 izv.

Vsebina:

Izvod za violino in klavir. 71 str.

Violina. 27 str.

ZAMENJAVA PUBLIKACIJ— EXCHANGE OF PUBLICATIONS

Biblioteka Slovenske akademije znanosti in umetnosti je v letu 1975 redno pošiljala v zameno akademijske publikacije naslednjim ustanovam:

In 1975 the Library of Slovenian Academy of Sciences and Arts was in continuous exchange of publications with following Institutions:

SFR JUGOSLAVIJA — SFR YUGOSLAVIA

Banja Luka:

Muzej Bosanske Krajine

Beograd:

Arheološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti

Arhitektonski fakultet

Astronomska opservatorija

Balkanološki institut Srpske akademije nauka i umetnosti

Biblioteka Odseka za matematičko-mehaničke nauke Prirodno-matematičnog fakulteta

Botanički zavod i bašta Prirodno-matematičnog fakulteta

Etnografski institut Srpske akademije nauka i umetnosti

Etnografski muzej

Etnološko društvo Jugoslavije

Geografski institut »Jovan Cvijić«

Geografski zavod Prirodno-matematičnog fakulteta

Građevinski fakultet

Institut društvenih nauka

Institut za ispitivanje materiala

Institut za nuklearne nauke »Boris Kidrič«

Institut za zaštitu bilja

Institut za zoologiju Prirodno-matematičnog fakulteta

Istorijski muzej Srbije

Jugoslovenski institut za zaštitu spomenika kulture

Katedra za matematiku. Elektrotehnički fakultet

Komisija za medicinsko-naučna istraživanja

Mašinski fakultet

Mašinski institut »Vladimir Farmakovski« Srpske akademije nauka i umetnosti

Matematički institut

Muzej grada Beograda

Muzej primenjene umetnosti

Muzej šumarstva i lova
Narodna biblioteka SR Srbije
Narodni muzej
Naučno društvo za istoriju zdravstvene kulture Jugoslavije
Prirodnjački muzej
Republički zavod za zaštitu prirode SR Srbije
Rudarsko-geološki fakultet
Savezni hidrometeorološki zavod
Seminar za istoriju jugoslovenske književnosti
Srpska akademija nauka i umetnosti
Srpsko biološko društvo
Srpsko geografsko društvo
Srpsko geološko društvo
Srpsko hemisko društvo
Srpsko lekarsko društvo
Šumarski fakultet
Univerzitetska biblioteka »Svetozar Marković«
Vojni muzej
Zavod za geološka i geofizička istraživanja

Biograd na moru:

Arheološka zbirka

Bitola:

Društvo za nauka i umetnost
Odbor za Herakleja

Brežice:

Posavski muzej

Celje:

Mohorjeva družba

Cetinje:

Zavod za zaštitu spomenika kulture SR Crne Gore

Dubrovnik:

Dubrovački muzej. Arheološki odjel
Historijski institut Jugoslavske akademije znanosti i umjetnosti

Idrija:

Mestni muzej

Ilidža:

Geološki zavod u Sarajevu

Kamnik:

Muzej Kamnik

Kikinda:

Narodni muzej

Kotor:

Pomorski muzej
Viša pomorska škola

Kranj:

Gorenjski muzej

Kutina:

Muzej Moslavine

Ljubljana:

Biotehniška fakulteta
Društvo meteorologov Slovenije

Elektrotehniški vestnik
 Geološki zavod SR Slovenije
 Gozdarski vestnik
 Hidrometeorološki zavod SR Slovenije
 Inštitut za biologijo Univerze
 Inštitut za gozdno in lesno gospodarstvo Slovenije
 Inštitut za javno upravo in delovna razmerja pri Pravni fakulteti
 Inštitut za sociologijo in filozofijo pri Univerzi
 Kmetijski inštitut Slovenije
 Narodna galerija
 Narodni muzej
 Nuklearni inštitut »Jožef Stefan«
 Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete
 Oddelek za muzikologijo Filozofske fakultete
 Planinska zveza Slovenije
 Prirodoslovni muzej Slovenije
 Prirodoslovno društvo Slovenije
 Slovenska Matica
 Slovenski etnografski muzej
 Slovenski gledališki muzej
 Slovenski šolski muzej
 Tehniški muzej Slovenije
 Urbanistični inštitut SR Slovenije
 Zavod SR Slovenije za statistiko
 Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij SR Slovenije
 Zavod za spomeniško varstvo SR Slovenije
 Zavod za zdravstveno in tehniško varnost SR Slovenije
 Zdravstveni vestnik
 Zgodovinski arhiv
 Zgodovinsko društvo za Slovenijo
 Zveza inženirjev in tehnikov SR Slovenije

Maribor:

Pokrajinski muzej

Mežica:

Geološka služba pri Rudniku svinca in cinka

Niš:

Balkanološki inštitut Univerziteta
 Filozofski fakultet
 Medicinski fakultet

Nova Gorica:

Goriški muzej

Novi Sad:

Centralna biblioteka Filozofskog fakulteta
 Matica Srpska
 Pokrajinski zavod za zaščito spomenika kulture
 Vojvodanski muzej

Novo mesto:

Študijska knjižnica Mirana Jarca

Ohrid:

Hidrobiološki zavod
 Naroden muzej

Osijek:

Historijski arhiv
Muzej Slavonije

Peć:

Viša ekonomska-komercialna škola
Zavod za šumarstvo

Piran:

Pomorski muzej »Sergej Mašera«

Portorož:

Morska biološka postaja. Inštitut za biologijo Univerze v Ljubljani

Prilep:

* Centar za istraživanje na staroslovenskata kultura
Naroden muzej

Priština:

Katedra za šiptarski jezik i književnost
Muzej Kosova i Metohije
Pravno-ekonomski fakultet
Prirodno-matematički fakultet

Prizren:

Zavod za vinogradarstvo i vinarstvo

Pula:

Arheološki muzej
Društvo za književnost i umjetnost

Rijeka:

Historijski arhiv
Medicinski fakultet
Pomorski i povijesni muzej
Sjeverojadranski institut Jugoslavenske akademije znanosti i
umjetnosti u Zagrebu

Rovinj:

Centar za istraživanje mora

Sarajevo:

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine
Arhiv Bosne i Hercegovine
Biološki institut Univerziteta
Društvo istoričara Bosne i Hercegovine
Ekonomska institut Univerziteta
Gazi Husrev-begova biblioteka
Geografsko društvo Bosne i Hercegovine
Institut za higijenu i socijalnu medicinu. Medicinski fakultet
Institut za jezik i književnost
Institut za šumarstvo
Katedra jugoslovenske književnosti. Filozofski fakultet
Medicinski fakultet Univerziteta
Poljoprivredni fakultet Univerziteta
Pravni fakultet Univerziteta
Šumarski fakultet Univerziteta

* Ustanove, s katerimi smo v letu 1975 vzpostavili zameno, so označene z zvezdico *.

The institutions with which the exchange of publications started in 1975 are marked with *.

Zavod za zaštitu spomenika kulture Bosne i Hercegovine
Zemaljski muzej

Skopje:

Ekonomski institut na Univerzitetot
Etnološki muzej
Geografski institut. Prirodno-matematički fakultet
Geografsko društvo na SR Makedonija
Geološki zavod
Institut za folklor
Institut za makedonski jezik »Krstе Misirkov«
Institut za matematika na Univerzitetot
Institut za nacionalna istorija
Katedra za južnoslovenski jezici. Filozofski fakultet
Makedonska akademija na naukite i umetnostite
Medicinski fakultet
Muzejsko-konzervatorsko društvo na SR Makedonija
Prirodonaučen muzej
Republički zavod za zaštita na spomenicite na kulturata
Seminar za istorija na star vek i arheologija. Filozofski fakultet
Seminar za klasična filologija. Filozofski fakultet
Seminar za makedonski jezik. Filozofski fakultet
Šumarski institut na SR Makedonija
Zavod za ribarstvo na SR Makedonija
Zemjodelsko-šumarski fakultet na Univerzitetot
Zoološki zavod. Prirodno-matematički fakultet

Slavonski Brod:

Historijski institut Slavonije

Smederevo:

Narodni muzej

Split:

Arheološki muzej
Etnografski muzej
Galerija umjetnina
Hidrografski institut Jugoslovenske ratne mornarice
Historijski arhiv
Institut za nacionalnu arheologiju
Institut za oceanografiju i ribarstvo
Muzej grada Splita
Naučna biblioteka
Pedagoška akademija
Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture
Vojnopomorski muzej Ratne mornarice

Sremski Karlovci:

Istorijski arhiv AP Vojvodine

Skofja Loka:

Loški muzej

Štip:

Naroden muzej

Titograd:

Biološki zavod
* Društvo za nauku i umjetnost Crne Gore
Istorijski institut Crne Gore

Republički zavod za zaštitu prirode
Zavod za geološka istraživanja Crne Gore

Tuzla:

Medicinski centar »Dr. Mustafa Mujbegović«
Muzej istočne Bosne

Vranje:

Narodni muzej

Vršac:

Narodni muzej

Vukovar:

Gradski muzej

Zadar:

Arheološki muzej
Historijski arhiv
Institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu
Institut za historijske nauke Filozofskog fakulteta Sveučilišta u
Zagrebu
Narodni muzej

Zagreb:

Arheološki muzej
Arhiv SR Hrvatske
Biblioteka Pravnog fakulteta Sveučilišta
Botanički zavod Prirodoslovnog fakulteta Sveučilišta
Društvo matematičara i fizičara
Društvo muzejsko-konzervatorskih radnika SR Hrvatske
Etnografski muzej
Geofizički zavod Sveučilišta
Geografsko društvo Hrvatske
Geološko-paleontološka zbirka i laboratorij za krš Jugoslavenske
akademije znanosti i umjetnosti
Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
Hrvatsko prirodoslovno društvo
Imunološki zavod
Institut Français
Institut za geološka istraživanja
Institut za historiju radničkog pokreta
Institut za hrvatsku povijest Sveučilišta
Institut za jezik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti
Institut za narodnu umjetnost
Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti
Muzej grada Zagreba
Muzej za umjetnost i obrt
Muzikološki zavod Muzičke akademije
»Naučna misao« — Društvo za unapređivanje i širenje nauke
Odjel za ornitologiju Instituta za biologiju Sveučilišta
Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet Sveučilišta
Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta
* Opća bolnica »Dr. Josip Kajfeš«. Znanstveno istraživački odjel
Poljoprivredna znanstvena smotra, Agronomski fakultet Sveučilišta
Povijesno društvo Hrvatske
Speleološki odsjek Planinarskog društva »Željezničar«
Staroslavenski institut »Svetožar Ritig«

Studijski kabinet za arheologiju Jugoslavenske akademije znanosti
i umjetnosti
Zavod za slavensku filologiju. Filozofski fakultet Sveučilišta
Znanstveni bilten

Zenica:

Muzej grada Zenice

EVROPA — EUROPE

Aachen (Federal Republic of Germany):

Geographisches Institut der Rheinisch-Westfälischen Technischen
Hochschule

Aarau (Switzerland):

Aargauische Naturforschende Gesellschaft

Aarhus (Denmark):

Botanical Institute of the University of Aarhus in Risskov

Geologisk Institut

Laboratoriet for Fysisk Geografi

Statsbiblioteket

Aberdeen (Great Britain):

Science Library. Aberdeen University

Aberystwyth (Great Britain):

National Library of Wales

Acacias-Genève (Switzerland):

Institut d'Anthropologie de l'Université

Acireale (Italy):

Accademia degli Zelanti e dei Dafnici

Alba-Iulia (Rumania):

Muzeul Regional

Amersfoort (Netherlands):

Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Amsterdam (Netherlands):

Artis-Bibliotheek. Universiteit van Amsterdam

Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen

Koninklijk Instituut voor de Tropen

Koninklijk Oudheidkundig Genootschap Rijksmuseum

Nederlands Genootschap voor Anthropologie

Nederlandse Entomologische Vereeniging

Zoölogisch Museum. Universiteit van Amsterdam

Antwerpen (Belgium):

Koninklijke Maatschappij voor Dierkunde van Antwerpen

Aquileia (Italy):

Associazione Nazionale per Aquileia

Arezzo (Italy):

Accademia »Petrarca« di Lettere, Arti e Scienze

Athēnai (Greece):

Akadēmia Athēnōn

* Athens Center of Ekistics

British School of Archaeology at Athens

Comité National Hellénique de l'Association Internationale des Études
du Sud-Est Européen

- Davis Library, American School of Classical Studies
 Deutsches Archaeologisches Institut
 École Française d'Archéologie
 Laboratoire de Géologie et de Paléontologie de l'Université
 Redaction de la revue Laografia
 Société Archéologique d'Athènes
 Société Spéléologique de Grèce
- Augsburg* (Federal Republic of Germany):
 Universitätsbibliothek
- Avenches* (Switzerland):
 Musée Romain
- Bacău* (Rumania):
 Muzeul de Istorie
 Muzeul de Stiintele Naturii
- Bad Godesberg* (Federal Republic of Germany):
 Deutsche Forschungsgemeinschaft
 Deutscher Forschungsdienst
 Friedrich-Ebert-Stiftung Bibliothek
 Institut für Raumordnung
- Barcelona* (Spain):
 Instituto Químico de Sarriá
 Museo Arqueológico
- Bari* (Italy):
 Accademia Pugliese delle Scienze
 Facoltà di Lettere e Filosofia e di Magistero
- Basel* (Switzerland):
 Geographisch-ethnologische Gesellschaft
 Historische und antiquarische Gesellschaft
 Naturforschende Gesellschaft
 Schweizerische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte
 Schweizerische Gesellschaft für Volkskunde
 Schweizerisches Institut für Volkskunde
- Bautzen* (German Democratic Republic):
 Institut für sorbische Volksforschung der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Stadtmuseum. Naturwissenschaftliche Abteilung
- Békéscsaba* (Hungary):
 Békés Megye Múzeumi Igazgatósága
- Belfort* (France):
 Société Belfortaine d'Émulation
- Bergamo* (Italy):
 Biblioteca Civica A. Mai
- Bergen* (Norway):
 Universitetsbiblioteket
- Berlin* (German Democratic Republic):
 Akademie der Künste der Deutschen Demokratischen Republik
 Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für deutsche Volkskunde der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Humboldt-Universität
 Universitäts-Bibliothek der Humboldt Universität

- Zentralinstitut für Alte Geschichte und Archäologie der Akademie
der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
Zentralstelle für die philosophische Information und Dokumentation
Berlin-Charlottenburg (Federal Republic of Germany):
Museum für Vor- und Frühgeschichte
- Bern* (Switzerland):
Bernisches historisches Museum
Geographische Gesellschaft
Naturforschende Gesellschaft
Stadt- und Universitätsbibliothek
- Besançon* (France):
Institut d'Archéologie de la Faculté des Lettres
Institut de Géographie de la Faculté des Lettres
Université de Besançon
- Białowieża* (Poland):
Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk
- Białystok* (Poland):
Muzeum w Białymstoku
- Bilbao* (Spain):
Grupo Espeleológico Vizcaíno
- Birmingham* (Great Britain):
Birmingham Natural History Society
- Blindern-Oslo* (Norway):
Det Norske Geografiske Selskab
Det Norske Meteorologiske Institutt
- Bochum-Querenburg* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Ruhr-Universität Bochum
- Bologna* (Italy):
Accademia delle Scienze dell'Istituto di Bologna
Gruppo Speleologico Bolognese
Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università
Istituto di Storia Antica. Università degli Studi
Museo Civico
Unione Speleologica Bolognese
- Bolzaneto-Genova* (Italy):
Club Alpino Italiano — Gruppo Speleologico
- Bondy* (France):
Office de la Recherche Scientifique et Technique Outre-Mer
- Bonn* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Institut für Landwirtschaftliche Zoologie der Universität. — Hydro-
biologische Arbeitsgruppe
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Naturhistorischer Verein der Rheinlande und Westfalens
Universitäts-Bibliothek
Verein von Altertumsfreunden im Rheinlande
- Bordighera* (Italy):
Istituto Internazionale di Studi Liguri
- Borgerhout* (Belgium):
Speleo-Scientia

Borok (USSR):

Institut biologii vnutrennih vod Akademii nauk SSSR

Boston Spa (Great Britain):

British National Book Centre, British Library, Lending Division

Braşov (Rumania):

Muzeul Judeţean Braşov

Bratislava (Czechoslovakia):

Filozofická fakulta Univerzity Komenského — Ústredná knižnica
Geografická knižnica Prírodovedeckoj fakulty Univerzity Komen-
ského

Geografický ústav Slovenskej akadémie vied

Geologický ústav Dionýza Štúra

Geologický ústav Slovenskej akadémie vied

Kabinet etnológie. Filozofická fakulta Univerzity Komenského

Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského — Ústredná kniž-
nica

Slovenska akadémia vied — Ústredná knjižnica

Slovenská technická knižnica

Slovenské národné múzeum

Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied

Univerzitná knižnica

Ústav experimentálnej biológie a ekológie Slovenskej akadémie
vied

Ústav svetovej literatury a jazykov Slovenskej akadémie vied

Ústavý spoločenských vied Slovenskej akadémie vied

Bremen (Federal Republic of Germany):

Übersee-Museum

Brescia (Italy):

Ateneo di Brescia

Museo Civico di Storia Naturale

Bristol (Great Britain):

Current Titles in Speleology

Brno (Czechoslovakia):

Archeologický ústav Československé akademie věd

Etnografický ústav Moravského musea

Filosofická fakulta. Sborník prací

Geografický ústav Československé akademie věd

Krajské středisko státní památkové péče a ochrany přírody

Matice Moravská

Moravské museum. Oddělení historické

Moravské museum. Prehistorické oddělení

Moravské museum. Ústav Anthropos

Pedagogický institut

Přírodovědecká fakulta University J. E. Purkyně

Speleologický klub

Univerzitní knihovna

Ústav pro ethnografii a folkloristiku Československé akademie věd

Ústřední knihovna lékařské fakulty University J. E. Purkyně

Ústřední knihovna veterinární fakulty Vysoké školy zemědělské

Brugg (Switzerland):

Gesellschaft Pro Vindonissa

Bruxelles (Belgium):

Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux-Arts de Belgique
Centre Belge de Recherches Archéologiques en Italie Centrale et Méridionale
Fédération Spéléologique de Belgique
Institut Royal des Sciences Naturelles de Belgique
Koninklijke Academie voor Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten van België
»Latomus«
Les Musées Royaux d'Art de d'Histoire
Revue Belge de Philologie et d'Histoire
Service de Physique Nucléaire
Société Royale Belge d'Anthropologie et de Préhistoire
Société Royale Zoologique de Belgique
Spéléo-Club de Belgique

București (Rumania):

Asociația Slaviștilor din Republica Socialistă România
Association Internationale d'Études du Sud-Est Européennes
Biblioteca Academiei Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală de Stat al Republicii Socialiste România
Biblioteca Centrală Universitară
Centrul de Informare și Documentare în Științele Sociale și Politice
Institutul Agronomic »N. Bălcescu«. Facultatea de Medicină Veterinară
Institutul de Arheologie al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Cercetări și Proiectări Piscicole
Institutul de Geologie și Geofizică
Institutul de Geologie și Geografie al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Istoria Artei al Academiei Republicii Socialiste România
* Institutul de Istorie și Teorie Literară al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Lingvistică al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Matematică al Academiei Republicii Socialiste România
Institutul de Speologie »Emil G. Racoviță«
Oficiul de Informare și Documentare al Învățământului
Societatea de Științe Biologice din Republica Socialistă România

Budapest (Hungary):

Budapesti Történeti Múzeum
Eötvös Loránd Tudományegyetem. Régészeti Tanszék
Földrajzi Tanszékek Könyvtára
Iparművészeti Múzeum
Magyar Állami Földtani Intézet
Magyar Földrajzi Társaság Könyvtára
Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat
Magyar Nemzeti Galéria
Magyar Nemzeti Múzeum. Központi Régészeti Könyvtár
Magyar Tudományos Akadémia. Földrajztudományi Kutatóintézet
Könyv- és Térképtára
Magyar Tudományos Akadémia. Irodalomtudományi Intézet
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára

- Magyar Tudományos Akadémia. Művészettörténeti Kutató Csoport
Könyvtára
- Magyar Tudományos Akadémia. Néprajzi Kutató Csoport
- Magyar Tudományos Akadémia. Nyelvtudományi Intézet
- Magyar Tudományos Akadémia. Régészeti Intézet
- Magyar Tudományos Akadémia. Történettudományi Intézet
- Néprajzi Múzeum Könyvtára
- Országos Műemléki Felügyelőség
- Szépművészeti Múzeum
- Természettudományi Múzeum Könyvtára
- Cambridge* (Great Britain):
Cambridge Philosophical Society
University Library
- Canterbury* (Great Britain):
University of Kent — The Library
- Capo di Ponte* (Italy):
Centro Camuno di Studi Preistorici
- Cardiff* (Great Britain):
National Museum of Wales. Department of Archaeology
- Castellana-Grotte* (Italy):
Istituto Italiano di Speleologia
- Catania* (Italy):
Accademia Gioenia di Scienze Naturali
Biblioteca Centrale di Scienze Geologiche
Facoltà di Lettere e Filosofia
* Istituto di Archeologia »G. Libertini«. Facoltà di Lettere e Filosofia
* Istituto Policattedra di Biologia animale dell'Università
- Chur* (Switzerland):
* Bündler Naturhistorisches und Nationalpark Museum
Historisch-antiquarische Gesellschaft von Graubünden
- Cividale* (Italy):
»Novi Matajur«
- Clermont-Ferrand* (France):
Institut de Géographie. Faculté des Lettres
- Cluj* (Rumania):
Academia Republicii Socialiste România — Filiala Cluj
Muzeul de Istorie al Transilvaniei
Muzeul Etnografic al Transilvaniei
- Coimbra* (Portugal):
Instituto de Arqueologia. Faculdade de Letras
Museu Zoológico da Universidade de Coimbra
Sociedade Broteriana
- Como* (Italy):
Rassegna Speleologica Italiana
Società Archeologica Comense
- Constanța* (Rumania):
Muzeul de Arheologie
- Craiova* (Rumania):
Centrul de Științe Sociale al Academiei de Științe Sociale și
Politice a Republicii Socialiste România

- Cremona* (Italy):
Biblioteca Statale di Cremona
- Debrecen* (Hungary):
Déri Múzeum
Egyetemi Könyvtár
Egyetemi Néprajzi Intézet
Klasszika Filológiai Intézete Kossuth Lajos Tudományegyetem
- Delft* (Netherlands):
Ethnografisch Museum
- Dijon* (France):
Bibliothèque de l'Académie de Dijon et de la Commission des Antiquités
Spéléo-Club de Dijon
- Dresden* (German Democratic Republic):
Bibliothek der Technischen Universität
Landesmuseum für Vorgeschichte
Sächsische Landesbibliothek
Staatliches Museum für Mineralogie und Geologie
Staatliches Museum für Tierkunde
- Dublin* (Republic of Ireland):
Royal Dublin Society
Royal Irish Academy
Royal Society of Antiquaries of Ireland
- Durham* (Great Britain):
University Library
- Eberswalde* (German Democratic Republic):
Institut für Pflanzenschutzforschung Kleinmachnow (BZA), Abt.
Taxonomie der Insekten
- Edinburgh* (Great Britain):
Royal Society of Edinburgh
School of Scottish Studies. University of Edinburgh
- Eisenstadt* (Austria):
Burgenländisches Landesmuseum
- Erlangen* (Federal Republic of Germany):
Institut für Kunstwissenschaft e. V. — Deutsches Institut für merovingische und karolingische Kunstforschung
Seminar für slawische Philologie der Friedrich-Alexander-Universität
- Faenza* (Italy):
Società Torricelliana di Scienze e Lettere
- Ferrara* (Italy):
Accademia delle Scienze di Ferrara
Istituto Ferrarese di Paleontologia Umana
- Firenze* (Italy):
Accademia della Crusca
Accademia Toscana di Scienze e Lettere
Rivista di Scienze Preistoriche
- Flémalle-Haute* (Belgium):
Société Royale Belge d'Études Géologiques et Archéologiques »Les Chercheurs de la Wallonie«

- Fossano* (Italy):
Biblioteca Civica
- Frankfurt a. M.* (Federal Republic of Germany):
Deutsches Archäologisches Institut. Römisch-Germanische Kommission
Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
- Freiburg i. Br.* (Federal Republic of Germany):
Deutsches Volksliedarchiv
Geographisches Institut I der Universität
Geologisches Landesamt
Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
Universitäts-Bibliothek
- Gavardo* (Italy):
Civico Museo Gruppo Grotte
- Gdańsk* (Poland):
Biblioteka Gdańska Polskiej Akademii Nauk
Gdańskie Towarzystwo Naukowe
Instytut Morski
- Genève* (Switzerland):
Bibliothèque d'Art et d'Archéologie
Bibliothèque Publique et Universitaire
Institut de Géologie de l'Université
Muséum d'Histoire Naturelle
Société de Géographie
Société de Physique et d'Histoire Naturelle
Société d'Histoire et d'Archéologie
Société Entomologique
- Genova* (Italy):
Accademia Ligure di Scienze e Lettere
Istituto di Filologia Classica dell'Università
Istituto di Geografia dell'Università
Istituto di Geologia dell'Università
Museo Civico di Storia Naturale »Giacomo Doria«
- Genova — Rivarolo* (Italy):
Gruppo Ricerche Speleologiche
- Gent* (Belgium):
Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde
Seminarie voor Archeologie. Faculteit der Wijsbegeerte en Letteren
- Giessen* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Justus Liebig-Universität
Universitäts-Bibliothek
- Glasgow* (Great Britain):
The Geological Society of Glasgow. The University Library
- Gorizia* (Italy):
Biblioteca Statale Isontina
Goriška Mohorjeva družba
- Göteborg* (Sweden):
Göteborgs Universitetsbibliotek
- Göttingen* (Federal Republic of Germany):
Akademie der Wissenschaften
Geographisches Institut der Georg-August-Universität

Seminar für slawische Philologie der Georg-August-Universität
Seminar für Ur- und Frühgeschichte der Georg-August-Universität
Systematisch-Geobotanisches Institut der Georg-August-Universität

Graz (Austria):

Historisches Institut der Universität
Institut für vergleichende Sprachwissenschaft der Universität
Institut für Slavistik an der Universität
Institut für Technische Petrographie und Mineralogie der Technischen Hochschule
Museum für Vor- und Frühgeschichte und Münzensammlung am Steiermärkischen Landesmuseum Joanneum
Naturwissenschaftlicher Verein für Steiermark
Steiermärkische Landesbibliothek
Steiermärkisches Landesarchiv
Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum. Botanische Abteilung
Steirischer Burgenverein
Steirisches Volkskundemuseum
Universitätsbibliothek

Greifswald (German Democratic Republic):

Ernst-Moritz-Arndt-Universität

Grenoble (France):

Société Scientifique du Dauphiné

Groningen (Netherlands):

Biologisch-Archaeologisch Instituut der Rijksuniversiteit

Győr (Hungary):

Xántus János Múzeum

Haarlem (Netherlands):

Teyler's Stichting Bibliotheek

Halle a. d. Saale (German Democratic Republik):

Landesmuseum für Vorgeschichte
Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt

Hallstatt (Austria):

Museum in Hallstatt

Hamburg (Federal Republic of Germany):

Geographische Gesellschaft in Hamburg
Geologisch-Paläontologisches Institut
Hamburgisches Museum für Völkerkunde
Museum für Hamburgische Geschichte
Naturwissenschaftlicher Verein in Hamburg
Seminar für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Staats- und Universitätsbibliothek

Hannover (Federal Republic of Germany):

Bundesanstalt für Geowissenschaften und Rohstoffe
Deutsche Quartärvereinigung
Naturhistorische Gesellschaft

Har'kov (USSR):

Central'naja naučnaja biblioteka. Har'kovskij gosudarstvennyj universitet

Heidelberg (Federal Republic of Germany):

Slavisches Institut der Universität
Universitätsbibliothek

- Heilbronn* (Federal Republic of Germany):
Historisches Museum
- Helsinki* (Finland):
College of Veterinary Medicine
Helsingin Yliopiston kirjaston Slaavilainen osasto
Helsingin Yliopiston Maantieteen laitos
Societas biologica fennica »Vanamo«
Societas pro fauna et flora fennica
Soumalainen Tiedeakatemia
Soumen Hyönteistieteellinen Seura
Suomen Maantieteellinen Seura
Soumen Muinaismuistoyhdistys
Suomen Tiedeseura
Valtion Riistantutkimuslaitos
- Heverlee* (Belgium):
Instituut voor Sociale en Economische Geografie
- Hradec Králové* (Czechoslovakia):
Státní vědecká knihovna
- Iasi* (Rumania):
Academia Republicii Socialiste România — Filiala Iași
Institutul de Istorie și Arheologie »A. D. Xenopol«
Institutul Politehnic
Muzeul de Istorie Naturală
- Innsbruck* (Austria):
Forstliche Bundesversuchsanstalt
Österreichische humanistische Gesellschaft
- Istanbul* (Turkey):
Ayasofya Müzesi Müdürlüğüne
İstanbul Arkeoloji Müzeleri Müdürlüğü
- Kaiserslautern* (Federal Republic of Germany):
Landesgewerbeanstalt
- Karlsruhe* (Federal Republic of Germany):
Lehrstuhl für Geologie II, Technische Hochschule
Naturwissenschaftlicher Verein
- Katowice* (Poland):
Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej
Śląski Instytut Naukowy
Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Kiel* (Federal Republic of Germany):
Bibliothek des Instituts für Weltwirtschaft an der Universität
Geographisches Institut der Universität
Universitäts-Bibliothek
- Kiev* (USSR):
Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Ukrainskoj RSR
Deržavna ord. TKZ Respublikans'ka biblioteka Ukrainskoj RSR
im. KPRS
Institut zoologii Akademii nauk Ukrainskoj RSR
- Kifisia* (Greece):
Goulandris Natural History Museum
- Kišinev* (USSR):
Akademija nauk Moldavskoj SSR

Klagenfurt (Austria):

Landesmuseum

København (Denmark):

Botanisk Centralbibliotek

Danmarks Geologiske Undersøgelse

Danmarks Institut for International Udveksling af Videnskabelige Publikationer

Dansk Geologisk Forening

Dansk Naturhistorisk Forening

Det Kongelige Danske Geografiske Selskab

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab

Entomologisk Forening

Mineralogisk Museum

Köln (Federal Republic of Germany):

Geographisches Institut der Universität

Kórnik (Poland):

Biblioteka Kórnicka

Košice (Czechoslovakia):

Geologický prieskum

Štátná vedecká knižnica

Východoslovenské múzeum

Kraków (Poland):

Instytut Botaniki Polskiej Akademii Nauk

Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

Redakcja Sprawozdań Archeologicznych

Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

Zakład Etnografii

Katedra Etnografii Słowian. Uniwersytet Jagielloński

Muzeum Archeologiczne

Muzeum Etnograficzne

Polska Akademia Nauk

Polskie Towarzystwo Geologiczne

Słownik Łaciny Średniowiecznej w Polsce

Towarzystwo Miłośników Historii i Zabytków Krakowa

Towarzystwo Miłośników Języka Polskiego

Zakład Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk

Zakład Zoologii Systematicznej Polskiej Akademii Nauk

Krefeld (Federal Republic of Germany):

Geologisches Landesamt Nordrhein-Westfalen

Krosno n/Wistoku (Poland):

Muzeum

Laichingen (Federal Republic of Germany):

Höhlenforschungsabteilung des HHV Laichingen e. V.

Łamianki (Poland):

* Instytut Ekologii Polskiej Akademii Nauk

Lausanne (Switzerland):

Société Vaudoise d'Histoire et d'Archéologie

Société Vaudoise des Sciences Naturelles

Lecce (Italy):

Biblioteca Centrale dell'Università degli Studi

- Leersum* (Netherlands):
Rijksinstituut voor Natuurbeheer
- Leeuwarden* (Netherlands):
Fryske Akademy
- Leicester* (Great Britain):
Department of Archaeology. University of Leicester
- Leiden* (Netherlands):
Bibliotheek van het Kamerlingh Onnes Laboratorium
Instituut voor Prehistorie der Rijksuniversiteit
Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging
Rijksmuseum van Natuurlijke Historie
Rijksmuseum van Oudheden
- Leipzig* (German Democratic Republic):
* Deutsche Bücherei
Geographische Gesellschaft der Deutschen Demokratischen Republik
Geographisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
Sächsishe Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik
- Leningrad* (USSR):
Biblioteka Akademii nauk SSSR
Naučnaja biblioteka im. M. Gor'kogo pri Leningradskom Gosudarstvennom universitete
Vsesojuznaja geologičeskaja biblioteka
- Leuven* (Belgium):
Centre International de Dialectologie Générale
Universiteitsbibliotheek K. U. L.
- Liberec* (Czechoslovakia):
Severočeské museum
- Liège* (Belgium):
Université de Liège
- Linz* (Austria):
* Botanische Arbeitsgemeinschaft am Oberösterreichischen Landesmuseum
Landesinstitut für Volksbildung und Heimatpflege in Oberösterreich
Oberösterreichisches Landesmuseum
Redaktion »Kunst und Kirche«
Stadtmuseum
- Liptovský Mikuláš* (Czechoslovakia):
Múzeum Slovenského krasu
- Lisboa* (Portugal):
Academia das Ciências de Lisboa
Centro de Estudos de Etnologia
Centro de Estudos Geográficos, Faculdade de Letras
Gabinete de Estudos de Espeleologia do Centro Universitario
Museu e Laboratório Mineralógico e Geológico. Faculdade de Ciências
Museu e Laboratório Zoológico e Antropológico. Faculdade de Ciências
Serviços Geológicos de Portugal

Sociedade de Geografia de Lisboa
Sociedade Portuguesa de Ciências Naturais

Łódź (Poland):

Biblioteka Uniwersytecka
Instytut Geograficzny Uniwersytetu Łódzkiego
Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
Zakład Archeologii Polski Instytutu Historii Kultury Materialnej
Polskiej Akademii Nauk

London (Great Britain):

The British Library, Slavonic and East European Branch
British Museum, Natural History, General Library
Folklore Society
Geologists' Association
Institute of Archeology, University of London
Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
Linnean Society of London
London and Middlessex Archaeological Society
Ministry of Technology
Polski Uniwersytet na Obczyźnie
Royal Anthropological Institute
Royal Geographical Society
Royal Society
School of Slavonic and East European Studies
Society of Antiquaries of London
Victoria & Albert Museum

Lublin (Poland):

Biblioteka Uniwersytecka K. U. L.
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej

Lund (Sweden):

Slaviska Institutionen vid Lunds Universitet
Universitetsbiblioteket

Luxembourg (Luxemburg):

Bibliothèque Nationale
Société des Naturalistes Luxembourgeois

L'vov (USSR):

Biblioteka L'vivs'kogo geologičnogo tovarystva
Instytut suspil'nyh nauk LDU. Viddil arheologii
Naučnaja biblioteka L'vovskog Gosudarstvennogo universiteta
im. Iv. Franko

Lyon (France):

Institut de Géographie, Faculté des Lettres et Sciences Humaines
Société Linnéenne de Lyon
Société Préhistorique de l'Ardèche

Madrid (Spain):

* Asociación de Academias de la Lengua Española
Centro de Estudios Hidrográficos
Consejo Superior de Investigaciones Científicas
Deutsches archäologisches Institut
Instituto Español de Entomología
Instituto Español de Prehistoria
Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales

- Real Academia Española
Seminario de Historia Primitiva
- Magdeburg* (German Democratic Republic):
Kulturhistorisches Museum
- Mainz* (Federal Republic of Germany):
Akademie der Wissenschaften und der Literatur
Römisch-germanisches Zentralmuseum
Staatliches Amt für Vor- und Frühgeschichte
- Marburg/Lahn* (Federal Republic of Germany):
Institut für mitteleuropäische Volksforschung
Staatsbibliothek der Stiftung Preussischer Kulturbesitz
Universitäts-Bibliothek
Vorgeschichtliches Seminar der Universität
- Marseille* (France):
Bibliothèque de l'Université d'Aix-Marseille
* Laboratoire de Paléontologie Humaine et de Préhistoire
Muséum d'Histoire Naturelle
- Martin* (Czechoslovakia):
Matica Slovenská
Slovenské národné múzeum
Slovenské národné múzeum — Národopisný odbor
- Martonvásár* (Hungary):
Magyar Tudományos Akadémia. Mezőgazdasági Kutató Intézet
- Messina* (Italy):
Università degli Studi
- Metz* (France):
Académie Nationale de Metz
- Milano* (Italy):
Centro Studi Terzo Mondo
Istituto di Scienza e Tecnica delle Costruzioni. Politecnico
Istituto di Storia Antica. Università degli Studi di Milano
Istituto Lombardo. Accademia di Scienze e Lettere
Museo Civico di Storia Naturale
Università Cattolica del Sacro Cuore
Università degli Studi
- Minsk* (USSR):
Fundamental'naja biblioteka imja Jakuba Kolasa Akademii
navuk BSSR
Institut teplo- i massoobmena Akademii navuk BSSR
- Miskolc* (Hungary):
Herman Ottó Múzeum
- Modena* (Italy):
Museo Civico Archeologico
- Mons* (Belgium):
Cercle Archéologique de Mons
- Montpellier* (France):
Laboratoire de Zoologie. Université des Sciences et Techniques
du Languedoc
Revue Archéologique de Narbonnaise

Moskva (USSR):

Gosudarstvennaja biblioteka SSSR imeni V. I. Lenina
Gosudarstvennaja publičnaja istoričeskaja biblioteka RSFSR
Gosudarstvennaja publičnaja naučno-tehničeskaja biblioteka SSSR
Institut istorii estestvoznanija i tehniki Akademii nauk SSSR
Institut naučnoj informacii i fundamental'naja biblioteka po
obščestvennym naukam im. V. P. Volgina Akademii nauk SSSR
Mikrofaunističeskaja laboratorija. Geologičeskij institut Akademii
nauk SSSR
Naučnaja biblioteka im. A. M. Gor'kogo Moskovskogo gosudar-
stvennogo universiteta
Vsesojuznaja gosudarstvennaja biblioteka inostrannoj literatury

München (Federal Republic of Germany):

Bayerische Akademie der Wissenschaften
Bayerische biologische Versuchsanstalt
Bayerische Staatssammlung für Paläontologie und historische Geo-
logie
Bayerisches geologisches Landesamt
Institut für Volkskunde der Kommission für Bayerische Landes-
geschichte bei der Bayerischen Akademie der Wissenschaften
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität
Kommission für alte Geschichte und Epigraphik des Deutschen
Archäologischen Instituts
Seminar für baltische und slavische Philologie der Universität
Südosteuropagesellschaft
Südost-Institut
Zentralinstitut für Kunstgeschichte
Zoologische Staatssammlung

Münster i. Westfalen (Federal Republic of Germany):

Landesmuseum für Naturkunde
Seminar für Vor- und Frühgeschichte

Nancy (France):

Académie de Stanislas

Nantes (France):

Société des Sciences Naturelles de l'Ouest de la France

Napoli (Italy):

Istituto di Paleontologia dell'Università
Istituto Universitario Orientale di Napoli. Seminario di Filologia
Slava
Società Nazionale di Scienze, Lettere ed Arti

Neuchâtel (Switzerland):

Société Neuchâteloise des Sciences Naturelles
Société Suisse de Spéléologie

Newcastle upon Tyne (Great Britain):

The University Library

Nice (France):

Association des Naturalistes de Nice et des Alpes Maritimes
Centre d'Études Méditerranéennes. Laboratoire de Biostratigraphie
et de Phylogénèse de Invertébrés

Nijmegen (Netherland):

Universiteitsbibliotheek

- Nitra-Hrad* (Czechoslovakia):
Archeologický ústav Slovenské akademie vied
- Nottingham* (Great Britain):
Department of Geology, The University
- Nürnberg* (Federal Republic of Germany):
Germanisches National-Museum
Wirtschafts- und Sozialgeographisches Institut der Friedrich-Alexander-Universität
- Nyiregyháza* (Hungary):
Jósa András Múzeuma
- Odense* (Denmark):
Odense Universitets Bibliotek
- Oeiras* (Portugal):
Centro de Estudos de Etnologia Peninsular
Estação Agronómica Nacional
- Offenbach* (Federal Republic of Germany):
Bibliothek des Deutschen Wetterdienstes
Offenbacher Verein für Naturkunde
- Olomouc* (Czechoslovakia):
Knihovni středisko filosofické fakulty University Palackého
Pedagogická fakulta University Palackého
Státní vědecká knihovna
Ústřední knihovna přírodovědecké fakulty University Palackého
Vlastivědný ústav
- Olsztyn* (Poland):
Muzeum Mazurskiego
- Opava* (Czechoslovakia):
Slezské museum
Slezský ústav — Československá akademie věd
- Oradea* (Rumania):
Institutul Pedagogic
Muzeul »Tării Crișurilor«
- Oslo* (Norway):
Geologisk Museum
Norsk Folkemuseum
Universitetets Oldsaksamling
Universitetsbiblioteket i Oslo
- Opiedo* (Spain):
Instituto de Geologia Aplicada. Facultad de Ciencias
- Oxford* (Great Britain):
Ashmolean Museum
Bodleian Library
Taylor Institution
- Padova* (Italy):
Accademia Patavina di Scienze, Lettere ed Arti
Istituto di Antropologia
Istituto di Filologia Slava
Istituto di Geografia dell'Università
Istituto di Geologia dell'Università
Tradizioni

- Palermo* (Italy):
Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
Istituto di Etnologia
- Pamplona* (Spain):
Museo de Navarra
- Pardubice* (Czechoslovakia):
Východočeské museum
- Paris* (France):
Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
Académie des Sciences
Annales de l'Université de Paris à la Sorbonne
Association de Géographes Français
Bibliothèque de Musée de l'Homme
Bibliothèque Nationale
Centre de Documentation sur l' U.R.S.S. et les Pays Slaves
Centre de Géographie de l'Université
Centre d'Études Archéologiques de la Méditerranée Occidentale
Centre d'Études Pré et Protohistoriques. École des Hautes Études
Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation
Centre National de la Recherche Scientifique. Centre de Documentation — Sciences Humaines
Comité National Français de Géodésie et de Géophysique
Fédération Française de Spéléologie
Institut d'Études Slaves
Laboratoire de Géologie de la Sorbonne
Muséum National d'Histoire Naturelle
Société Géologique de France
Société Nationale des Antiquaires de France
Société Préhistorique Française
Union Géodésique et Géophysique Internationale
- Parma* (Italy):
Biblioteca Generale della Facoltà di Medicina e Chirurgia dell'Università
- Pau* (France):
Société Nationale des Pétroles d'Aquitaine
- Pavia* (Italy):
Athenaeum
Istituto di Geologia dell'Università
Società Pavese di Storia Patria
- Pécs* (Hungary):
Dunántúli Tudományos Intézet Könyvtára
Janus Pannonius Múzeum
- Piatra Neamț* (Rumania):
Muzeul Arheologic
- Pisa* (Italy):
Istituto di Antropologia e Paleontologia Umana dell'Università
* Scuola Normale Superiore
Società Toscana di Scienze Naturali
Studi Classici e Orientali. Università di Pisa

- Plodiv* (Bulgaria):
 Naroden arheologičeski muzej
 Plovdivski universitet »P. Hilendarski« — biblioteka
 Višš pedagogičeski institut po prirodomatematičeskite nauki
- Plzeň*: (Czechoslovakia):
 Západočeské muzeum
- Pontevedra* (Spain):
 Museo de Pontevedra
- Pôrto* (Portugal):
 Faculdade de Ciências
 Instituto de Zoologia »Dr. Augusto Nobre«
- Potsdam-Babelsberg* (German Democratic Republic):
 Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Poznań* (Poland):
 Biblioteka Główna Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza
 Instytut Zachodni
 * Instytut Zoologii Polskiej Akademii Nauk. Oddział w Poznaniu
 Katedra Archeologii. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
 Katedra Etnografii Uniwersytetu Adama Mickiewicza
 Muzeum Archeologiczne
 Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk
 Przegląd Antropologiczny. Uniwersytet
 »Przyroda Polski Zachodniej«
 »Studia Logica«
 Zakład Archeologii Wielkopolski Instytutu Historii Kultury
 Materialnej Polskiej Akademii Nauk
- Praha* (Czechoslovakia):
 Archeologický ústav Československé akademie věd
 Československá společnost entomologická Československé akademie věd
 Československá společnost zeměpisná Československé akademie věd
 Československo-sovětský institut Československé akademie věd
 Department of History. Pedagogical Faculty. Charles University
 Filosofická fakulta University Karlovy
 Geofysikální ústav Československé akademie věd
 Historický ústav Československé akademie věd
 Kabinet cizích jazyků Československé akademie věd
 Kabinet pro studia řecká, římská a latinská Československé akademie věd
 Katedra chemie a zkoušení potravin vysoké školy chemicko-technologické
 Katedra ekonomické a regionální geografie na přírodovědecké fakultě University Karlovy
 Krasová sekce Přírodovědeckého sboru Společnosti Národního muzea
 Laboratory of Hydrobiology — Department of Water Technology
 Národní muzeum
 Národní muzeum — Přírodovědecké muzeum — Entomologické oddělení
 Památník národního písemnictví na Strahově
 Prehistorický ústav University Karlovy

Publikační komise. Přírodovědecká fakulta University Karlovy —
biologie

Slovanská knihovna

Spofa — spojené podniky pro zdravotnickou výrobu

Universitní knihovna

Ústav československých a světových dějin Československé akademie
věd

Ústav dějin socialistických zemí Československé akademie věd

Ústav pro českou literaturu Československé akademie věd

Ústav pro jazyk český

Ústav pro theorii a dějiny umění Československé akademie věd

Ústav ruského jazyka a literatury. Universita Karlová

Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací

Ústřední archiv Československé akademie věd

Ústřední ústav geologický

Základní knihovna Československé akademie věd

Prešov (Czechoslovakia):

Kabinet pre výskum krajiny

Prùhonice u Prahy (Czechoslovakia):

Botanický ústav Československé akademie věd

Rennes (France):

OGAM — Tradition Celtique

Société Scientifique de Bretagne

Reykjavík (Iceland):

Hidh íslenska fornleifafjelag

Vísindafélag Íslendinga

Thjóðhminjasafn Islands

Riga (USSR):

Latvijas PSR Zinātnu Akadēmija

Roma (Italy):

Accademia Nazionale dei Lincei

Belgisch Historisch Instituut te Rome

Biblioteca di Archeologia e Storia dell'Arte

British School at Rome

Circolo Speleologico Romano

Consiglio Nazionale delle Ricerche »La Ricerca Scientifica«

École Française de Rome

Institutum Romanum Finlandiae

Istituto di Archeologia dell'Università

Istituto di Filologia Slava dell'Università

Istituto di Geologia e Paleontologia dell'Università

Istituto di Paletnologia

Istituto di Studi Romani

Museo Nazionale Preistorico ed Etnografico »Luigi Pigorini«

Servizio Geologico d'Italia

Società Geografica Italiana

Società Geologica Italiana

Roma (Vatican City State):

Pontificia Accademia Romana di Archeologia

Rostock (German Democratic Republic):

Universitätsbibliothek

Rovereto (Italy):

Accademia degli Agiati di Scienze, Lettere ed Arti

- Saalburg-Kastell* (Federal Republic of Germany):
Saalburgmuseum
- Saarbrücken* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität des Saarlandes
Institut für Vor- und Frühgeschichte der Universität des Saarlandes
Universität des Saarlandes
- Saint-Germain-en Laye* (France):
Musée des Antiquités Nationales
- Salamanca* (Spain):
Universidad de Salamanca
- Salzburg* (Austria):
Botanisches Institut der Universität
- San Miniato* (Italy):
Accademia degli Euteleti
- San Sebastián* (Spain):
* Mundaiz. Estudios Universitarios y Técnicos de Guipúzcoa
Sociedad de Ciencias Naturales Aranzadi
- Santiago de Compostela* (Spain):
Seminario de Arqueología. Facultad de Filosofía y Letras
- Sarcelles* (France):
Société Scientifique Ševčenko
- Satu Mare* (Rumania):
Muzeul de Istorie
- Savignano sul Rubicone* (Italy):
Rubiconia Accademia dei Filopatridi
- Savona* (Italy):
* Gruppo Speleologico Savonese
- Schaffhausen* (Switzerland):
Naturforschende Gesellschaft
- Schio* (Italy):
* Gruppo Grotte Schio CAI
- Schleswig* (Federal Republic of Germany):
Schleswig-Holsteinisches Landesmuseum für Vor- und Frühgeschichte
- Schwäbisch Hall* (Federal Republic of Germany):
Historischer Verein für Württembergisch Franken
- Schwerin* (German Democratic Republic):
Museum für Ur- und Frühgeschichte
- Seckau bei Knittelfeld* (Austria):
Abtei
- Settle* (Great Britain):
British Speleological Association
- Sevilla* (Spain):
Museo Arqueológico Provincial
- Sibiu* (Rumania):
Muzeul Brukenthal
- Sieboldingen* (Federal Republic of Germany):
Vitis

- Siena* (Italy):
Accademia Musicale Chigiana
- Sint-Niklaas-Waas* (Belgium):
Oudheidkundige Kring van Waasland
- Siracusa* (Italy):
Società Siracusana di Storia Patria
- Sofija* (Bulgaria):
Bŭlgarska akademija na naukite
Bŭlgarsko istoričesko družestvo
Centralna biblioteka pri Visšite tehnički instituti
Narodna biblioteka »Kiril i Metodij«
Sel'skohozjajstvennaja akademija im. G. Dimitrova
Sofijskij universitet. Bibliotekata
Visš ikonomički institut »Karl Marks«
- Sopot* (Poland):
Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego
- Sopron* (Hungary):
Liszt Ferenc Múzeum
- Speyer a. Rh.* (Federal Republic of Germany):
Pfälzische Landesbibliothek
- Stavanger* (Norway):
Stavanger Museum
- Stockholm* (Sweden):
Department of Physical Geography. University of Stockholm
Kungliga Biblioteket
Kungl. Vetenskapsakademiens Bibliotek
Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitetsakademiens Bibliotek
Slaviska Institutionen
- Strasbourg* (France):
Centre de Géographie Appliquée. Service de Documentation
- Stuttgart-Hohenheim* (Federal Republic of Germany):
Geographisches Institut der Universität
Gesellschaft für Naturkunde in Württemberg
Institut für Auslandsbeziehungen
Landesdenkmalamt Baden-Württemberg. Archäologische Bibliothek
Staatliches Museum für Naturkunde
- Stuttgart-Hohenheim* (Federal Republic of Germany):
Gesellschaft für Agrargeschichte
- Suceava* (Rumania):
Muzeul Suceava
- Sverdlovsk* (USSR):
* Institut ekologii rastenij i životnyh Ural'skogo filiala Akademii nauk SSSR
- Szczecin* (Poland):
Muzeum Pomorza Zachodniego
- Szeged* (Hungary):
József Attila Tudományegyetem Földrajzi Intézet
Móra Ferenc Múzeum
- Székesfehérvár* (Hungary):
István Király Múzeum

- Szentendre* (Hungary):
 Ferenczy Múzeum
- Szombathely* (Hungary):
 Savaria Múzeum
 Vas Megyei Muzeumok
- Talence* (France):
 Institut de Géologie du Bassin d'Aquitaine. Faculté des Sciences de
 Bordeaux
- Tallinn* (USSR):
 Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keskraamatukogu
- Tarascon-sur-Ariège* (France):
 Société Préhistorique de l'Ariège
- Tarragona* (Spain):
 Real Sociedad Arqueológica
- Tatranská Lomnica* (Czechoslovakia):
 Správa Tatranského národného parku
- Teplíce* (Czechoslovakia):
 Oblastní muzeum
- Texel* (Netherlands):
 Nederlands Instituut voor Onderzoek der Zee
- Thessalonikē* (Greece):
 Aristoteleion Panepistēmion Thessalonikēs
 Institute for Balkan Studies
- Tihany* (Hungary):
 Magyar Tudományos Akadémia Biológiai Kutatóintézet
- Timișoara* (Rumania):
 Academia Republicii Socialiste România — Baza de Cercetări
 Stiințifice Universitatea
 Universitatea din Timișoara
- Tirana* (Albania):
 Institutit të Monumenteve të Kulturës
 Universiteti Shtetëror i Tiranës
- Torino* (Italy):
 Biblioteca Civica
 Gruppo Archeologico »Ad quintum«
- Tórshavn* (Denmark):
 Føroya Fróðskaparfelag
- Toruń* (Poland):
 Biblioteka Główna Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
 Muzeum Etnograficzne
 Muzeum Okręgowe w Toruniu
 Polskie Towarzystwo Filozoficzne. Zakład Logiki. Uniwersytet
 Towarzystwo Naukowe
 Zespół Katedr Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
- Toulon* (France):
 Académie du Var
- Toulouse* (France):
 Bibliothèque Universitaire
 Revue Géographique des Pyrénées et du Sud-Ouest
 Société d'Histoire Naturelle de Toulouse

- Tours* (France):
Institut d'Études Latines. Université François-Rabelais
- Trento* (Italy):
Museo Tridentino di Scienze Naturali
- Trier* (Federal Republic of Germany):
Rheinisches Landesmuseum
- Trieste* (Italy):
Civici Musei di Storia ed Arte
Gruppo Grotte »Carlo Debeljak«
Istituto di Geografia dell'Università
Istituto di Geologia dell'Università
Istituto ed Orto Botanico dell'Università
Museo Civico di Storia Naturale
Società Adriatica di Scienze
Società Alpina delle Giulie
Università degli Studi di Trieste
- Tromsø* (Norway):
Tromsø Museum
- Trondheim* (Norway):
Det Kongelige Norske Videnskabers Selskabs Bibliotek
- Tübingen* (Federal Republic of Germany):
Internationale Zeitschriftenschau für Bibelwissenschaft und Grenzgebiete
Universitätsbibliothek
- Turda* (Rumania):
Muzeul de Istorie
- Turku* (Finland):
Åbo Akademi Bibliotek
Nordic Institute of Folklore
Turun Yliopiston Kansatieteen laitos
Turun Yliopiston kirjasto
- Turnov* (Czechoslovakia):
Výzkumný ústav monokrystalů
- Tutzing bei München* (Federal Republic of Germany):
Museum Georg Frey
- Udine* (Italy):
Accademia di Scienze, Lettere ed Arti
Biblioteca della Facoltà di Lingue e Letterature Straniere — Università degli Studi di Trieste
Circolo Speleologico ed Idrologico Friulano
Deputazione di Storia Patria per il Friuli
Facoltà di Lingue e Letterature Straniere
Museo Friulano di Storia Naturale
Società Alpina Friulana
Società Filologica Friulana »G. I. Ascoli«
- Umeå* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Uppsala* (Sweden):
Universitetsbiblioteket
- Vaduz* (Liechtenstein):
Historischer Verein für das Fürstentum Liechtenstein

- Valencia* (Spain):
Servicio de Investigación Prehistórica
- Valladolid* (Spain):
Departamento de Historia Antigua. Facultad de Filosofía y Letras
- Varese* (Italy):
Centro di Studi Preistorici e Archeologici
- Varna* (Bulgaria):
Naroden arheologičeski muzej
- Veliko Tŕnovo* (Bulgaria):
Velikotŕnovski universitet »Kiril i Metodij«
- Venezia* (Italy):
Biblioteca Querini Stampalia
Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti
Museo Civico di Storia Naturale
- Verona* (Italy):
Accademia di Agricoltura, Scienze e Lettere
Museo Civico di Storia Naturale
- Veszprém* (Hungary):
Veszprém Megye Múzeumi Igazgatósága
- Vicenza* (Italy):
Centro Internazionale di Studi di Architettura »Andrea Palladio«
- Villach* (Austria):
Museum der Stadt Villach
- Villeurbanne* (France):
Département de Géologie. Université de Lyon
- Vilnius* (USSR):
Lietuvos TSR Mokslu Akademia
- Vrchlabí* (Czechoslovakia):
Krkonošské muzeum
- Warszawa* (Poland):
Biblioteka Uniwersytecka
Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego Polskiej Akademii Nauk
Instytut Chemii Fizycznej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Geografii Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk
Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego
Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk
Instytut Podstawowych Problemów Techniki. Politechnika
Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk
Mazowiecki Ośrodek Badań Naukowych
Muzeum Narodowe w Warszawie
Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk
Ośrodek Dokumentacji i Informacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk
Państwowe Muzeum Archeologiczne
Polska Akademia Nauk
Polskie Towarzystwo Archeologiczne
Polskie Towarzystwo Turistyczno-krajoznawcze
Seminarium Sławistyczne. Uniwersytet Warszawski

- Zakład Historii Stosunków Polsko-Radzieckich Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Paleozoologii Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Parazytologii Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk
- Weimar* (German Democratic Republic):
 Museum für Ur- und Frühgeschichte Thüringens
- Wels* (Austria):
 Musealverein Wels
- Wien* (Austria):
 Anthropologische Gesellschaft
 Bundesdenkmalamt
 Geographisches Institut der Hochschule für Welthandel
 Geographisches Institut der Universität
 Geologische Bundesanstalt
 Geologische Gesellschaft, Geologisches Institut der Universität
 Institut für osteuropäische Geschichte und Südostforschung der Universität
 Institut für Slavische Philologie der Universität
 Institut für Ur- und Frühgeschichte der Universität
 Kunsthistorisches Institut der Universität
 Museen der Stadt Wien
 Naturhistorisches Museum
 Niederösterreichische Landesbibliothek
 Österreichische Akademie der Wissenschaften
 Österreichische geographische Gesellschaft
 Österreichische Nationalbibliothek
 Österreichisches Archäologisches Institut der Universität
 Österreichisches Museum für angewandte Kunst
 Österreichisches Museum für Volkskunde
 Österreichisches Ost- und Südosteuropa-Institut
 Verband österreichischer Höhlenforscher
 Zoologisch-botanische Gesellschaft
- Wiesbaden* (Federal Republic of Germany):
 Hessisches Landesamt für Bodenforschung
- Wrocław* (Poland):
 Biblioteka Uniwersytecka
 Katedra Archeologii Polski Uniwersytetu Wrocławskiego im. Bolesława Bieruta
 Muzeum Archeologiczne — Redakcja »Silesia Antiqua«
 Muzeum Etnograficzne
 Polskie Towarzystwo Entomologiczne
 Polskie Towarzystwo Ludoznawcze
 Polskie Towarzystwo Zoologiczne
 Wrocławskie Towarzystwo Miłośników Historii
 Wrocławskie Towarzystwo Naukowe
 Zakład Antropologii Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Archeologii Nadodrza Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk
 Zakład Narodowy im. Ossolińskich Polskiej Akademii Nauk
- Würzburg* (Federal Republic of Germany):
 Geographisches Institut der Universität
 Universitätsbibliothek

Zielona Góra (Poland):

Lubuskie Towarzystwo Naukowe

Zürich (Switzerland):

Eidgenössische Technische Hochschule — Bibliothek

Geobotanisches Forschungsinstitut Rübel

Naturforschende Gesellschaft

Schweizerisches Landesmuseum

AMERIKA — AMERICA

Albany (U. S. A.):

New York State Library

Albuquerque (U. S. A.):

Zimmerman Library. University of New Mexico

Amherst (U. S. A.):

University of Massachusetts Library

Ann Arbor (U. S. A.):

University of Michigan Library

Antofagasta (Chile):

Departamento de Arqueología y Museos. Universidad de Chile

Universidad del Norte

Asunción (Paraguay):

Museo Etnográfico »Andrés Barbero«

Baltimore (U. S. A.):

The Milton S. Eisenhower Library. The Johns Hopkins University

Barranquilla (Colombia):

Biblioteca de la Universidad del Norte

Baton Rouge (U. S. A.):

Louisiana State University Library

Belo Horizonte (Brazil):

Boletim Mineiro de Geografia

Beltsville (U. S. A.):

United States Department of Agriculture. National Agricultural Library

Berkeley (U. S. A.):

University of California General Library

Bethesda (U. S. A.):

National Library of Medicine

Bogotá (Colombia):

Academia Colombiana

Academia Colombiana de Historia

Academia Colombiana de Investigación y Cultura

»Centro de Historie de la Cultura« y Biblioteca de la Familia Salazar

Centro de Investigaciones Lingüísticas y Etnográficas de la Amazonía Colombiana

Instituto Colombiano de Antropología

Sociedad Geografica de Colombia

Boston (U. S. A.):

* Mugar Memorial Library. Boston University

- Boulder* (U. S. A.):
University of Colorado Libraries
- Brasília* (Brazil):
Universidade de Brasília. Biblioteca Central
- Bucaramanga* (Colombia):
Facultad de Ingenieria de petroleos
Universidad Industrial de Santander
- Buenos Aires* (Argentina):
Instituto Nacional de Antropología
Museo Etnográfico
Sociedad Científica Argentina
- Buffalo* (U. S. A.):
Department of Classics. State University of New York
- Calgary* (Canada):
Department of Archaeology. University of Calgary
- Cali* (Colombia):
Universidad del Valle. Departamento de Bibliotecas
- Cambridge* (U. S. A.):
Museum of Comparative Zoology at Harvard College
Peabody Museum of Archaeology and Ethnology at Harvard
University
Slavic Division — Harvard College Library
- Caracas* (Venezuela):
Academia de Ciencias Matemáticas y Naturales
Academia Nacional de la Historia
Biblioteca de la Universidad Central
Escuela de Biología
Instituto Venezolano de Investigaciones Científicas
Sociedad Venezolana de Ciencias Naturales
Sociedad Venezolana de Espeleología
- Castro Valley* (U. S. A.):
Cave Research Associates
- Chicago* (U. S. A.):
Department of Geography. The University of Chicago
Field Museum of Natural History
John Crerar Library
University of Chicago Library
- Cincinnati* (U. S. A.):
Association of American Geographers Depository. University of Cincinnati
University of Cincinnati Library
- Ciudad Universitaria* (Costa Rica):
Biblioteca de la Universidad de Costa Rica
- Columbia* (U. S. A.):
University of Missouri Library
- Columbus* (U. S. A.):
Ohio State University Libraries
- Curitiba* (Brazil):
Biblioteca — Universidade Federal do Paraná
Universidade Católica do Paraná

- Denver* (U. S. A.):
United State Geological Survey
- Detroit* (U. S. A.):
Wayne State University General Library
- Durham* (U. S. A.):
Duke University Library
- East Lansing* (U. S. A.):
Michigan State University Library
- Habana* (Cuba):
*Archivo Nacional. Academia de Ciencias de Cuba
Biblioteca Nacional »José Martí«
Biblioteca Técnica »José A. Echevarría«
Centro de Información Científica y Técnica. Universidad de La Habana
Centro de Investigaciones Pesqueras
Dirección Nacional de Zoológicos y Acuarios de Cuba
Escuela de Ciencias Biológicas. Universidad de La Habana
Instituto de Zoología. Academia de Ciencias de Cuba
Ministerio de Minería, Combustibles y Metalurgia
Museo Antropológico Montané. Universidad de La Habana
- Houston* (U. S. A.):
The Fondren Library
- Huancayo* (Peru):
Universidad Nacional del Centro del Perú
- Huntsville* (U. S. A.):
National Speleological Society Library
- Indianapolis* (U. S. A.):
Indiana State Library
- Ithaca* (U. S. A.):
Albert R. Mann Library
Cornell University Library
- Kansas City* (U. S. A.):
Linda Hall Library. American Academy of Arts and Sciences
- Kent* (U. S. A.):
Slovenian Section. Kent State University Ethnic Collection
- Kingston* (Jamaica):
Geological Survey Department
- La Jolla* (U. S. A.):
University of California Library
- La Plata* (Argentina):
Facultad de Ingeniería
- Laramie* (U. S. A.):
University of Wyoming Library
- La Serena* (Chile):
Museo Arqueológico
- Lawrence* (U. S. A.):
University of Kansas Libraries
- Lexington* (U. S. A.):
University of Kentucky Libraries

Lima (Peru):

Biblioteca de la Facultad de Ciencias, Universidad Nacional Mayor
de San Marcos
Biblioteca Nacional del Perú
Sociedad Geográfica de Lima

London (Canada):

Department of Geology, The University of Western Ontario

Los Angeles (U. S. A.):

Hancock Library of Biology and Oceanography, University of
Southern California
Linguistic Society of America, University of California
Southwest Museum
University Research Library

Lubbock (U. S. A.):

Texas Tech University Library

Madison (U. S. A.):

The Slavic and East European Journal, University of Wisconsin
Wisconsin Academy of Sciences, Arts, and Letters, Memorial
Library

Maracay (Venezuela):

Instituto de Antropología e Historia del Estado Aragua

Mendoza (Argentina):

Instituto de Arqueología y Etnología, Facultad de Filosofía y Letras
Instituto de Geografía, Facultad de Filosofía y Letras

Menlo Park (U. S. A.):

United States Geological Survey

México (Mexico):

Comisión de Historia del Instituto Panamericano de Geografía e
Historia

Montevideo (Uruguay):

Museo Histórico Nacional
Museo Nacional de Historia Natural

Morgantown (U.S.A.):

Southern Appalachian Botanical Club, West Virginia University

Natal (Brazil):

* Universidade Federal do Rio Grande do Norte

New Haven (U.S.A.):

Yale University Library

New York (U.S.A.):

American Geographical Society
American Museum of Natural History
Archaeological Institute of America
Columbia University in the City of New York
Department of Slavic Languages, Columbia University
The New York Academy of Sciences
The New York Public Library
Rockefeller Foundation
* Society for Slovene Studies
Studia Slovenica
Ukrainian Free Academy of Arts and Sciences

- Ottawa* (Canada):
Inland Waters Branch Library
National Research Council
- Philadelphia* (U.S.A.):
Academy of Natural Sciences of Philadelphia
The Franklin Institute Library
University Museum
Van Pelt Library. University of Pennsylvania
- Pittsburgh* (U.S.A.):
Hillman Library. University of Pittsburgh
Library of the Carnegie Museum of Natural History
- Port-au-Prince* (Haiti):
Institut Français d'Haïti
- Puebla* (Mexico):
Universidad de las Américas. Biblioteca
- Quebec* (Canada):
Université Laval
- Quito* (Ecuador):
Biblioteca General de la Universidad Central
Museo Antropológico »Antonio Santiana« de la Universidad Central
- Rapid City* (U.S.A.):
Museum of Geology
- Resistencia* (Argentina):
Universidad Nacional del Nordeste, Biblioteca Central
- Reston* (U.S.A.):
United States Geological Survey
- Rio de Janeiro* (Brazil):
Academia Brasileira de Ciências
Biblioteca Central da Universidade Federal
Biblioteca Jardim Botânico
* Departamento de Botânica. Instituto de Biologia
Fundação Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística
- Rohnert Park* (U.S.A.):
Sonoma State College
- Salt Lake City* (U.S.A.):
Marriott Library. University of Utah
- San Francisco* (U.S.A.):
California Academy of Sciences
- San José* (Costa Rica):
* Museo Nacional de Costa Rica
- San Miguel* (Argentina):
Stromata
- San Miguel de Tucumán* (Argentina):
Fundación Instituto Miguel Lillo
- San Salvador* (El Salvador):
Museo Nacional »David J. Guzmán«
- Santa Barbara* (U.S.A.):
Historical Abstracts. American Bibliographical Center
- Santiago* (Chile):
Biblioteca Central de la Universidad de Chile
Instituto de Biología »Juan Noe«. Universidad de Chile

Instituto de Geografia, Facultad de Filosofia y Educacion
Museo Nacional de Historia Natural

São Paulo (Brazil):

Associação dos Geógrafos Brasileiros. Seção Regional de São Paulo
Departamento do Arquivo do Estado
Museu de Zoologia. Universidade de São Paulo
Museu Paulista

Seattle (U.S.A.):

University of Washington Library

St. Andrews (Canada):

Fisheries Research Board of Canada. Biological Station

Stanford (U.S.A.):

* The Stanford University Libraries

Toronto (Canada):

Slovenian School
University of Toronto. Department of Information
University of Toronto Library. Serials Department

Tuxtla Gutiérrez (Mexico):

Instituto de Ciencias y Artes de Chiapas

University (U.S.A.):

Geological Survey of Alabama

Urbana (U.S.A.):

University of Illinois Library

Valencia (Venezuela):

Instituto de Antropologia e Historia del Estado Carabobo

Valparaíso (Chile):

Departamento de Biología Marina y Oceanografía

Vancouver (Canada):

University of British Columbia Library

Washington (U.S.A.):

Library of Congress
National Academy of Sciences. Library
National Bureau of Standards
Slovenian Studies Circle
Smithsonian Institution

Wickliffe (U.S.A.):

Slovenian Research Center of America

AZIJA — ASIA

Alma-Ata (USSR):

Institut energetiki, Kazak SSR Gylm Akademijasy

Kazak SSR Gylm Akademijasy

Naučnaja biblioteka Kazahskogo ordena trudovogo krasnogo znamenija Gosudarstvennogo universiteta im. S. M. Kirova

Ankara (Turkey):

İngiliz Arkeoloji Enstitüsü

Türk Dil Kurumu

Türk Tarih Kurumu

Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu

- Aşgabat* (USSR):
Turkmenistan SSR Ylymlar Akademijasy
- Baghdad* (Iraq):
Faculty of Medicine
Iraq Academy
Iraq Museum Library
Iraq Natural History Museum. University of Baghdad
University of Baghdad. Central Library
- Baku* (USSR):
Azərbaycan SSR Elmlər Akademijasy
- Bangalore* (India):
Indian Academy of Sciences
Indian Institute of Science
- Beirut* (Lebanon):
Beirut Arab University
Palestine Liberation Organisation Research Center
- Calcutta* (India):
Asiatic Society
National Institute of Sciences of India
Zoological Survey of India
- Duşanbe* (USSR):
Akademijai Fanhoi RSS Toðžikiston
- Erevan* (USSR):
Gitouthjounneri Akademia
- Frunze* (USSR):
Kyrgyz SSR Ilimler Akademijasy
- Fujisawa* (Japan):
Tensor Society
- Fukuoka* (Japan):
Kyūshū Daigaku Ri-Gakubu
- Haifa* (Israel):
Israel Institute of Technology
- Hiroshima* (Japan):
Hiroshima Botanical Club. Hiroshima University
- Irkutsk* (USSR):
Naučnaja biblioteka pri Irkutskom Gosudarstvennom universitete
- Jerusalem* (Israel):
Department of Antiquities and Museums. Ministry of Education
and Culture
The Historical Society of Israel. University
The Jewish National and University Library
- Karachi* (Pakistan):
Iqbal Academy
Karachi University Library
- Kashikojima* (Japan):
Shima Marineland
- Kaslik* (Lebanon):
Université Saint-Esprit
- Kyoto* (Japan):
Geological & Mineralogical Institute. Faculty of Science

- Phytogeographical Society. Faculty of Science
Research Institute for Humanistic Studies
- Lahore* (Pakistan):
Pakistan Association for the Advancement of Science
- Madras* (India):
Academy of Tamil Culture
Government Museum
- Mosul* (Iraq):
College of Medicine
- Nagoya* (Japan):
Nanzan University Library
Sugiyama Jogakuen University Library
- Nara* (Japan):
Tezukayama University Library
- Nicosia* (Cyprus):
Department of Antiquities. Ministry of Communications and Works
Etaireia Kypriakōn Spoudōn
Greek Philological Association of Cyprus »Stasinós«
- Oita* (Japan):
Faculté d'Éducation
Faculté des Sciences et des Arts
- Peking* (China):
* Institute of Scientific and Technical Information of China
National Library of Peking
- Pilani* (India):
Rajasthan Academy of Sciences
- Pyongyang* (Democratic People's Republic of Korea):
State Central Library
- Sapporo* (Japan):
Faculty of Science, Hokkaido University
- Taškent* (USSR):
Akademija nauk Uzbekskoj SSR
- Tbilisi* (USSR):
Central'naja naučnaja biblioteka Akademii nauk Gruzinskoj SSR
Institut prikladnoj matematiki Tbilisskogo gosudarstvennogo uni-
versiteta
Tbilisskij matematičeskij institut im. A. M. Razmadze Akademii
nauk Gruzinskoj SSR
Vyčislitel'nyj centr Akademii nauk Gruzinskoj SSR
- Tokyo* (Japan):
Anthropological Society of Nippon. Faculty of Science
Chemical Society of Japan
Faculty of Science. University of Tokyo
Geographical Survey Institute
Kobayasi Institute of Physical Research
National History Institute — National Science Museum
- Yokohama* (Japan):
Department of Mathematics. Yokohama City University
Kanagawa Prefectural Museum

AFRIKA — AFRICA

- Abidjan* (Ivory Coast):
 Bibliothèque de l'Université d'Abidjan
 Bibliothèque Nationale
- Accra* (Ghana):
 Ghana Academy of Sciences
- Alger* (Algeria):
 Centre de Recherches Anthropologiques, Préhistoriques et Ethnographiques
 Service de la Carte Géologique de l'Algérie
 Service des Antiquités de l'Algérie
 Société d'Histoire Naturelle de l'Afrique du Nord. Université d'Alger
- Bloemfontein* (South Africa):
 Nasionale Museum
- Bukavu* (Zaire):
 Institut pour la Recherche Scientifique en Afrique Centrale
- Cairo* (Arabian Republic Egypt):
 Egyptian Academy of Sciences
 National Information and Documentation Centre
- Constantine* (Algeria):
 Société Archéologique, Historique et Géographique
- Dakar* (Senegal):
 Bibliothèque de l'Université de Dakar
- Durban* (South Africa):
 Durban Museum and Art Gallery
- Giza* (Arabian Republic Egypt):
 Cairo University Library
- Ibadan* (Nigeria):
 Department of Classics. University of Ibadan
 Ibadan University Library
- Jinja* (Uganda):
 East African Freshwater Fisheries Research Organisation
- Khartoum* (Sudan Arab Republic):
 Geological Survey Department
- Kisumu* (Kenya):
 EAFFRO Substation
- Lagos* (Nigeria):
 »Nigeria« Magazine
- Livingstone* (Zambia):
 Livingstone Museum
- Lourenço Marques* (Mozambique):
 Instituto de Investigação Científica de Moçambique
 Laboratório de Botânica dos Estudos Gerais Universitários de Moçambique
 Sociedade de Estudos de Moçambique
- Luanda* (Angola):
 Direcção Provincial dos Serviços de Veterinária. Biblioteca
 Instituto de Investigação Científica de Angola

- Mwanza* (Tanzania):
EAFFRO Substation
- Nairobi* (Kenya):
East Africa Natural History Society
The National Museums of Kenya
- Ouagadougou* (Upper Volta):
Centre Voltaïque de Recherche Scientifique
- Porto Novo* (Benin):
Institut de Recherches Appliquées
- Pretoria* (South Africa):
Die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns
Transvaal Museum
- Rabat* (Marocco):
Bulletin d'Archéologie Marocaine
Faculté des Lettres
Société des Sciences Naturelles et Physiques du Maroc
- Saint Louis* (Senegal):
Centre de Recherches et de Documentation
- Tananarive* (Malagasy Republic Madagascar):
Institut de Recherche Scientifique de Madagascar
- Tunis* (Tunisia):
Société des Sciences Naturelles de Tunisie
Université de Tunis
- Yaoundé* (Cameroon):
Bibliothèque Universitaire

AVSTRALIJA, INDONEZIJA IN OCEANIJA —
AUSTRALIA, INDONESIA AND OCEANIA

- Auckland* (New Zealand):
University of Auckland
- Baguio City* (Philippines):
Saint Louis University Library
- Brisbane* (Australia):
University of Queensland
- Broadway* (Australia):
Australian Speleological Federation
Sydney Speleological Society
- Brunei* (Brunei):
Muzium Brunei
- Clayton* (Australia):
Monash University Library
- Hobart* (Australia):
Royal Society of Tasmania
- Honolulu* (U.S.A.):
University of Hawaii Library
- Kuching* (Sarawak):
Sarawak Museum

Lake Tekapo (New Zealand):

Mount John University Observatory

Melbourne (Australia):

Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization
Royal Society of Victoria

Nedlands (Australia):

University of Western Australia
The Western Australian Speleological Group

St. Lucia (Australia):

University of Queensland

Sydney (Australia):

Fisher Library, University of Sydney
The Library, University of Sydney
Sydney University Speleological Society

Wellington (New Zealand):

Royal Society of New Zealand
Victoria University of Wellington

SUMMARY

The Members of the Slovene Academy of Sciences and Arts
(On 31st December, 1975)

Honorary Members

Broz, Josip — Tito

Kardelj, Edvard.

Section One — Historical and Social Sciences

Regular Members:

Cvetko, Drago, Ph. D., born in 1911. Professor of History of Slavonic and Modern World Music, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grafenauer, Bogo, Ph. D., born in 1916. Professor of History of the Slovenes, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Korošec, Viktor, LL. D., born in 1899. Professor of Roman Law and of General History of Ancient State and Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kušej, Gorazd, LL. D., born in 1907. Professor of the Theory of State and Law, and of Comparative Constitutional Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šnuderl, Makso, LL. D., born in 1895, Professor of Constitutional Law of the SFR of Yugoslavia, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vavpetič, Lado, LL. D., born in 1902, Professor of Public Administration and Administrative Procedure, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ziherl, Boris, born in 1910, Professor of General Sociology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Zwitter, Fran, Ph. D., born in 1905, Professor of General Modern History, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Finžgar, Alojzij, LL. D., born in 1902, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Goričar, Jože, LL. D., born in 1907, Professor of Sociology, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Majer, Boris, Ph. D., born in 1919, Professor of Philosophy, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Pretnar, Stojan, LL. D., born in 1909, Professor of Law, Faculty of Law, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Djordjević, Jovan, LL. D., born in 1908, Professor of Political Science and Constitutional Law, Faculty of Law, University of Belgrade, Belgrade.

Djurđev, Branislav, Ph. D., born in 1908, Professor of History of the Turkish Era and Historical Methodology, Faculty of Arts, University of Sarajevo, retired, Sarajevo.

Geršković, Leon, LL. D., born in 1910, Professor of Political Science, Belgrade.

Kostrenčić, Marko, LL. D., born in 1884, Professor of History of State and Law of the Peoples of the SFR of Yugoslavia up to the 19th century, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Novak, Grga, Ph. D., born in 1888, Professor of Ancient History, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Section Two — Philological and Literary Sciences

Regular Members:

Bezljaj, France, Ph. D., born in 1910, Professor of Comparative Slavonic Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ocvirk, Anton, Ph. D., born in 1907, Professor of History of World Literature and of Theory of Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Slodnjak, Anton, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1899, Professor of Slovene Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Vidmar, Josip, Dr. honoris causa, born in 1895, literary critic and essayist, Ljubljana.

Corresponding Members:

Bajec, Anton, Ph. D., born in 1897, Professor of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Čop, Bojan, Ph. D., born in 1923, Professor of Indo-European Comparative Linguistics, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Grošelj, Milan, Ph. D., born in 1902, Professor of Classical Philology, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Logar, Valentin, Ph. D., born in 1916, Professor of History and Dialectology of Slovene Language, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Berkopec, Oton, Ph. D., born in 1906, senior scientific collaborator. The Slavonic Institute of the Czechoslovak Academy of Sciences, retired, Prague.

Deanović, Mirko, Ph. D., born in 1890, Professor of Romance Philology, University of Zagreb, Zagreb.

Gligorić, Velibor, born in 1899, literary critic, Belgrade.

Koneski, Blaže, born in 1921, Professor of Macedonian Language, Faculty of Arts, University of Skopje, Skopje.

Lavrin, Janko, born in 1887, Professor of Modern Russian Literature, University of Nottingham, retired, London.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Regular Members:

Hadži, Dušan, D. Chem. Sc., born in 1921, Professor of Chemistry of Structures, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Kuhelj, Anton, D. Eng., Dipl. Ing. Elec. Eng., born in 1902, Professor of Mechanics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peterlin, Anton, D. Sc., born in 1908, Director, Camille Dreyfus Laboratory, Research Triangle Institute, Durham, North Carolina, U.S.A.

Vida v, Ivan. Ph. D., born in 1918, Professor of Mathematics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Corresponding Members:

Blin c, Robert, D. Phys. Sc., born in 1933, Professor of Electromagnetic Field and Optics, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Dolar, Davorin, D. Chem. Sc., Dipl. Ing. Chem., born in 1921, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Gosar, Peter, D. Phys. Sc., born in 1923, Professor of Physics of Solids, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Peklenik, Janez, D. Eng. Dipl. Ing. Habil., born in 1926, Professor of Technical Cybernetics and Processing Systems, Faculty of Mechanical Engineering, University of Ljubljana, Ljubljana.

Šuklje, Lujo, D. Eng., Dipl. Ing. Civ. Eng., born in 1910, Professor of Soil Mechanics and of Basic Technical Mechanics, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Tišler, Miha, D. Eng., Dipl. Ing. Chem., born in 1926, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Member:

Savić, Pavle, Dr. honoris causa, born in 1909, Professor of Physical Chemistry, Faculty of Natural Sciences and Mathematics, University of Belgrade, retired, Belgrade.

Section Four — Natural Sciences

Regular Members:

Brodar, Srečko, Ph. D., Dr. honoris causa, born in 1893, Professor of Prehistory of Man, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Ilešič, Svetozar, Ph. D., born in 1907, Professor of Geography, Faculty of Arts, University of Ljubljana, Ljubljana.

Rakovec, Ivan, Ph. D., born in 1899, Professor of Geology and Palaeontology, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Grafenauer, Stanko, D. Geol. Sc., born in 1922, Professor, Faculty of Natural Sciences and Technology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Matjašič, Janez, D. Biol. Sc., born in 1921, Scientific Adviser, Jovan Hadži Institute of Biology, The Slovene Academy of Sciences and Arts, Ljubljana.

Mayer, Ernest, D. Biol. Sc., born in 1920, Professor of Botanics, Biotechnical Faculty, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Kochansky-Devidé, Vanda, D. Nat. Sc., born in 1915, regular member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, Professor, Geological-Palaeontological Institute, Zagreb.

Kratochvíl, Josef, D. Nat. Sc., born in 1909, Professor of Entomology, Department of Agriculture, Brno, Brno.

Stevanović, Petar, D. Nat. Sc., born in 1914, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Faculty of Metallurgy and Geology, University of Belgrade, Belgrade.

Tavčar, Alois, D. Eng., Dr. honoris causa, Dipl. Ing. Agr., born in 1895, Professor of Genetics and Plant Refinement, Faculty of Agriculture, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Section Five — Arts

Regular Members:

Bravničar, Matija, born in 1897, Professor of Composition, Academy of Music, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Gaspari, Maksim, born in 1883, painter, Ljubljana.

Jakac, Božidar, born in 1899, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Kosmač, Ciril, born in 1910, writer, Portorož.

Kranjec, Miško, born in 1908, writer, Ljubljana.

Kreft, Bratko, Ph. D., born in 1905, Professor of Modern Russian Literature, Faculty of Arts, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Mihelič, France, born in 1907, painter, Professor, Academy of Fine Arts, Ljubljana, retired, Ljubljana.

Pavšič, Vladimir-Matej Bor, born in 1913, writer, Radovljica.

Corresponding Members:

Mušič, Marjan, Dipl. Ing. Arch., born in 1904, architect, Professor of the History of Architecture, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Ravnikar, Edvard, Dipl. Ing. Arch., born in 1907, architect, Professor of Public Buildings, Projecting and Arranging Settlements, Faculty of Architecture, Civil Engineering and Geodesy, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Cilenšek, Johann, born in 1913, composer, Professor, Franz Liszt Hochschule für Musik, Weimar, Weimar.

Krklec, Gustav, born in 1899, writer, Zagreb.

Krleža, Miroslav, born in 1893, writer, Zagreb.

Maksimović, Desanka, born in 1898, poetess, Belgrade.

Rajičić, Stanojlo, born in 1910, regular member of the Serbian Academy of Sciences and Arts, Professor, Academy of Music, Belgrade, Belgrade.

Section Six — Medical Sciences

Regular Members:

Bedjanič, Milko, M. D., born in 1904, Professor of Infectious Diseases, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Brecelj, Bogdan, M. D., born in 1906, Professor of Orthopaedics, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Milčinski, Janez, M. D., LL. D., born in 1913, Professor of Forensic Medicine, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Novak, Franc, D. Sc., M. D., born in 1908, Professor of Obstetrics and Gynaecology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Župančič, Andrej, M. D., born in 1916, Professor of Pathological Physiology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, retired, Ljubljana.

Corresponding Members:

Brzin, Miroslav, D. Sc. (Biochemistry), born in 1923, Professor, Scientific Adviser, Institute for Pathological Physiology, University of Ljubljana, Ljubljana.

Fettich, Janez, D. Sc., M. D., born in 1921, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Ljubljana, Ljubljana.

Nonresident Corresponding Members:

Čamo, Edhem, D. V. M., born in 1909, Professor of Zoohygiene, Faculty of Veterinary Surgery, University of Sarajevo, Sarajevo.

Kogoj, Franjo, M. D., born in 1894, Professor of Dermatovenereology, Faculty of Medicine, University of Zagreb, retired, Zagreb.

Stern, Pavel, D. M. Sc., born in 1918, Professor of Pharmacology, Faculty of Medicine, University of Sarajevo, Sarajevo.

Volkov, Mstislav Vasiljevič, D. of Orthopaedics, born in 1923, Director, Central Institute of Traumatology and Orthopaedics, Moscow, Moscow.

The Presidency

President:	Josip Vidmar
Vice-President:	Boris Zihelr
Vice-President:	Anton Kuhelj
Secretary-General:	Gorazd Kušej

The members of the Presidency are also the secretaries of the Sections.

Section One — Historical and Social Sciences

Secretary: Lado Vavpetič

1. Institute for General and National History
Director: Fran Zwitter
2. France Stelè Institute for History of Art
Director: Emilijan Cevc
3. Institute for Archaeology
Director: Mitja Brodar
4. Institute for Ancient Oriental Legal Systems
Director: Viktor Korošec

5. Institute for Musicology
Director: not appointed
6. Centre for the Problems of Social Sciences
Chairman: Lado Vavpetič
7. Centre of Studies of History of the Slovene Emigration
Chairman of the Council: Fran Zwitter

Section Two — Philological and Literary Sciences

Secretary: Tine Logar

1. Institute of the Slovene Language
Director: Bratko Kreft
 - (a) Dialectological Section
Head: Jakob Rigler
 - (b) Lexicological Section
Head: Janko Jurančič
 - (c) Etymological-Onomastical Section
Head: France Bezljaj
 - (d) Commission for the Slovene Grammar, Philology
and Orthography
Chairmanship: Anton Bajec, Jakob Rigler, Jože Toporišič
 - (e) Committee on Historical Dictionaries of the Slovene language
Chairman: France Bezljaj
2. Institute for the Slovene Literature and Literary Sciences
Director: Anton Ocvirk
3. Institute of the Slovene Ethnography
Director: Milko Matičetov.

Section Three — Mathematical, Physical and Technical Sciences

Secretary (Acting): Anton Kuhelj

Section Four — Natural Sciences

Secretary: Ivan Rakovec

1. Institute of Karst Research
Director: Svetozar Ilešič
2. Geographical Institute and Department for Cartography
Director: Svetozar Ilešič

3. Institute of Palaeontology
Director: Ivan Rakovec
4. Jovan Hadži Institute of Biology
Director: Jože Bole

Section Five — Arts

Secretary: Bratko Kreft

Section Six — Medical Sciences

Secretary: Milko Bedjanič

1. Institute of Medical Sciences
Director: not appointed

Other Units

1. Terminological Commission
Chairman: Albert Struna
2. Library
Director: Primož Ramovš
3. Department for Projecting and Co-ordinating Research Work
Director: Avguštin Lah
4. Council for Environmental Research and Protection
Head: Avguštin Lah
5. Administration management
Director: Lev Baebler

THE ACADEMY IN THE YEAR 1975

(1) The Members and Workers of the Academy

At the end of the year 1975 there were: 2 honorary members, 31 regular members, 21 corresponding members, 23 nonresident corresponding members, thus totally 77 members of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

There were 8 regular, 4 corresponding and 4 nonresident corresponding members in Section one, 4 regular, 4 corresponding and 5 nonresident corresponding members in Section Two, 3 regular, 6 corresponding and 1 nonresident corresponding member in Section Three, 3 regular, 3 corresponding and 4 nonresident corresponding members in Section Four, 8 regular, 2 corresponding and 5 nonresident corresponding members in Section Five, and 5 regular, 2 corresponding and 4 nonresident corresponding members in Section Six.

On March 20, 1975, the Slovene Academy of Sciences and Arts elected Academician Boris Ziherl the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts for the field of historical and social sciences and of humanities; Dr. Boris Majer, Dr. Alojzij Finžgar and Dr. Stojan Pretnar were elected corresponding members of the Section of Historical and Social Sciences; Academician Petar Stevanović of Belgrade and Vanda Kochansky-Devidé of Zagreb were elected nonresident corresponding members of the Section for Natural Sciences, and Academician Krsto Hegedušić of Zagreb and Academician Stanojlo Rajičić of Belgrade were elected nonresident corresponding members of the Section for Arts.

The President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar, was elected corresponding member of the Academy of Arts of the German Democratic Republic, on March 24, 1975. On June 6, 1975, Academicians Srečko Brodar and Dušan Hadži were elected corresponding members of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts.

Academicians Bogo Grafenauer and Božidar Jakac were named the corresponding members of the Academy of Sciences and Arts of Bosnia and Herzegovina.

In the year 1975 the Slovene Academy of Sciences and Arts lost three regular members (France Koblar, January 11, 1975, Boris Kalin, May 22, 1975, and Stanko Škerlj, July 21, 1975), one corresponding

member (Dušan Kermavner, June 11, 1975) and five nonresident corresponding members (Jean Nougayrol, January 23, 1975, Ivo Andrić, March 13, 1975, Krsto Hegedušić, April 8, 1975, Branimir Gušić, July 7, 1975, and Kosta Todorović, September 20, 1975).

At the end of the year 1975 there were employed with the Slovene Academy of Sciences and Arts 157 full-time workers, among them 78 research workers, 4 probationers, 8 specialists, 18 bibliothecary and library workers, 23 administrative and accountancy, 11 technical, and 15 auxiliary workers. There were 12 part-time workers and 11 permanent external collaborators.

Decorations, Awards, and Honourable Mentions

were conferred, in the year 1975, upon:

The President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar: the Yugoslav Flag Order with Belt, the golden plaque »Ilegalec« (on the occasion of the 30th anniversary of liberation of Ljubljana), the Župančič Award for the year 1975, for his translations of Molière's works, and on October 4, 1975, he was named an honorary member of the Slavonic Society of Slovenia.

The Order of Brotherhood and Unity with Golden Wreath was conferred upon the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Anton Kuhelj.

Academician Bratko Kreft was given: the AVNOJ Award for the year 1975, the Prešeren Award for the year 1975 for his life work in the field of literary and theatrical art, the Order of Merit for the People with Golden Star, and he was named the President of the International Slavonic Committee.

Academician Makso Šnuderl was conferred upon the Order of the Yugoslav Flag with Belt and the honorary doctorate in jurisprudence of the University of Ljubljana.

Academician Fran Zwitter was conferred upon the Order of Republic with Golden Wreath.

Scientific adviser Alfonz Gspan was conferred upon the Order of Republic with Silver Wreath.

The Kidrič Award for the year 1975 was given to: the late Academician France Koblar, Academician Anton Ocirk, Academician Fran Zwitter, and to the corresponding member Prof. Robert Blinc, D. Phys. Sc.

The Kidrič Fund Award was given to the corresponding member Dr. Ernest Mayer and to senior scientific collaborator Dr. France Bernik.

On June 24, 1975, Academician Stanko Škerlj was conferred upon the Order of Honorary Legion (Légion d'honneur), officer degree, for his merits in developing relations in science and culture between France and Yugoslavia.

Academician Janez Milčinski became in the year 1975 a member of the Main Committee of the Scientific Society of Kosovo and a member of the Administrative Board of the International University Association in Moscow.

The nonresident corresponding member, academician Desanka Maksimović was given the special Vuk Award for the year 1975 for her extraordinary contribution to the cultural development of the Socialist Republic of Serbia, as well as a memorial plaque for her co-operation in the field of juvenile literature.

The nonresident corresponding member, Academician Edhem Čamo, became in the year 1975 a corresponding member of the Yugoslav Academy of Sciences and Arts, the President of the Council of Academies, the president of the council of the Yugoslav association Science and Society, a member of the Presidium of the Republic Conference of the Socialist League of the Working People of Bosnia and Herzegovina, and a delegate of the Council of Academies on the Federal Committee on Science and Culture.

The nonresident corresponding member Franjo Kogoj was given, in the year 1975, a diploma by the Council of Preserving the Cultural Heritage of the Commune of Hvar and a golden plaque by the Military Medical Academy of Belgrade.

The scientific adviser, Dr. Jaroslav Šašel was named, on October 31, 1975, a corresponding member of the Austrian Archaeological Institute (Österreichisches Archäologisches Institut) by the Austrian federal minister for science and research.

Important Events

On January 1, 1975, was merged in the Institute of Karst Research of the Slovene Academy of Sciences and Arts the Museum of Interior Carniola, being up to that time a Karst museum collection.

On February 26, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts delivered an address on the occasion of opening the exhibition »The Primitive Man in the Pivka Area,« arranged on the premises of the Karst Research Institute in honour of Academician Srečko Brodar.

On March 14, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts delivered a farewell address to Ivo Andrić at the Serbian Academy of Sciences and Arts.

On May 10, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts took part in the central celebration of the 30th anniversary of liberation in Revolution Square at Ljubljana.

On June 4, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts accepted the invitation to attend at Budapest the publication of Prešeren's Poetry in the Hungarian language.

On June 8, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, as a member of the delegation of the Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, took part in the talks, taking place at Bucarest, on the co-operation between our Academies and the Roumanian Academy of Sociology.

On June 17, 1975, there was, at the seat of the Slovene Academy of Sciences and Arts, a widened session of the Committee of the Slovene Academy of Sciences and Arts on space planning, presided over by the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Anton Kuhelj.

On June 26, 1975, the Secretary General of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Academician Gorazd Kušej, attended the unveiling of the memorial tablet on the birth centenary of Dr. Gregor Krek, the first Secretary General of the Slovene Academy of Sciences and Arts, briefly outlining his creative work in the field of jurisprudence, while Academician Dragotin Cvetko talked about the late's merits for the Slovene music.

On July 1, 1975, there was the foundation session of the Centre for the Problems of Social Sciences.

On July 2, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts lectured at the Secondary school pupils' hostel of Celovec on the origin and development of the liberation movement among the Slovenes.

On July 14, 1975, the Secretary General, Academician Gorazd Kušej, as a representative of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts, took part in the beginning of the Fifth International Congress on Heterocyclical Chemistry, taking place at the Union Hall.

On July 15, 1975, a meeting took place at the Academy on financing, personnel policy and the investment construction of the Slovene Academy of Sciences and Arts, attended by the representatives of the Academy, by the representatives of the Research Community of Slovenia and by the representative of the Executive Council of the Socialist Republic of Slovenia. Josip Vidmar, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts was in the chair of the meeting.

In the days September 2 to 8 Academician Bratko Kreft was in the chair of the International Slavonic Committee, taking place at East Berlin.

On September 5, 1975, the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Anton Kuhelj and the chairman of the Work Community Council of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Mitja Zupančič, Eng., attended the opening of the exhibition at the Karst Research Institute of the Slovene Academy of Sciences and Arts, arranged to honour the 30th anniversary of liberation.

On September 12, 1975, there was entered in the self-mangement agreements' record the Self-Management Agreement on the Bases and Standards for Allotting Income and for Distributing the Means for Personal Income and Common Use of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

In September, Dr. E. Cevc, as a representative of the Slovene Academy of Sciences and Arts, attended the celebration and the symposium on the occasion of the fifth centenary of death of Juraj Dalmatinac, builder and sculptor, at Šibenik.

The Slovene Academy of Sciences and Arts was represented by Academicians Bogo Grafenauer and Fran Zwitter at the international scientific meeting on the occasion of the centenary of the revolts in Bosnia and Herzegovina and of other Balkan regions in the years 1875 to 1878, taking place at Sarajevo, from October 1 to 3, 1975.

On October 4, 1975, the President delivered a speech at the 8th Congress of the Writers of Yugoslavia.

On October 14, 1975, there was a solemn session at the Assembly of the Socialist Republic of Slovenia for honouring the 80th anniversary of the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar at which the President was awarded a mention of honour by the Socialist Republic of Slovenia for his merits in the sphere of the Slovene and Yugoslav cultural and general social development.

From October 6 to 13, 1975, the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts B. Ziherl visited the U.S.S.R., taking part as a representative of the Slovene Academy of Sciences and Arts in celebrating the 250th anniversary of the Academy of Sciences of the U.S.S.R., in Moscow. On that occasion he read also the message sent by the Slovene Academy of Sciences and Arts.

In the days from October 8 to 13, 1975, Academician Lado Vavpetič co-operated, giving a lecture, at the international meeting of jurists at Regensburg, being the Vice-President thereof.

In October 1975 Academician France Bezlag lectured at the 1st Yugoslav Onomastics Conference at Tivat.

At the end of October, 1975, Academician Svetozar Ilešič participated, giving a lecture, in the solemn meeting of the Geographic Society of the Socialist Republic of Macedonia at Skopje, being elected an honorary member of the Geographic Society of the Socialist Republic of Macedonia.

On October 27, 1975, the President received the representatives of the Council of the Yugoslav Academies, lead by the President of the Council, Academician Edhem Čamo.

On October 14, 1975, was published the 2nd book of the Dictionary of the Slovene Literary Language.

On November 13, 1975, Državna založba Slovenije, as the publishers of the Dictionary, arranged, at the Union Hotel, a press conference, at which addressed a speech, among others, Academician Bratko Kreft, and reports were given by Dr. J. Jurančič, Dr. J. Rigler, A. Vidovič-Muha, and by Z. Leder-Mancini.

On December 22 and 23, 1975, there was a scientific consultation on the liberation of Slovenia in 1945, at Ljubljana. Among the organizers was also the Institute for General and National History of the Slovene Academy of Sciences and Arts, and among the reporters were Academicians Fran Zwitter and B. Grafenauer.

On May 23, 1975, attended the conference on Karst at Zagreb, as a member of the Council for Environmental Research and Protection of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Dr. P. Habič.

On April 10, 1975, the President Josip Vidmar opened the exhibition, in Prešern Hall of the Slovene Academy of Sciences and Arts, devoted to the 25th anniversary of death of Academician France Kidrič. The exhibition remained open up to April 19, 1975.

On October 17, 1975, was opened, in Prešern Hall, to mark the 80th birth anniversary of the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, the exhibition on his life and work. The exhibition was opened by Vice-President Boris Zihnerl. It remained open until October 30, 1975.

On December 23, 1975, was opened in the same Hall the exhibition on Ivan Prijatelj. The exhibition was opened by President Josip Vidmar. The exhibition was planned to be opened by January 10, 1976.

Institutes

The Slovene Academy of Sciences and Arts has 13 institutes, the Terminological Commission with its legal, technical, medical, veterinary, natural scientific and arts sections, the Committee on historical dictionaries of the Slovene language, The Centre for Studies of

the Slovene Emigration, the Centre for the Problems of Social Sciences, within which there are acting four groups, dealing with the development of the legal thought in Slovenia, with the study of the national groups of alien nations, living in the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, with legal questions affecting the environment protection and the space planning, and with the problems of the impact, exerted by the remains of fascism and nazism upon neighbouring countries, and the Council for Environmental Research and Protection.

Publications

Under the scheme made for the year 1975 there were printed in the year 1975 15 publications, and there were published also another 6 publications under the previous scheme.

Lectures

Lectures, given at the Slovene Academy of Sciences and Arts:
— Professor Fran Petrè, Ph. D., France Kidrič in the Currents of Literary History, April 4, 1975.

— Corresponding member, Professor Stojan Pretnar, LL. D., Intellectual Creations Within Economy, June 4, 1975.

— Dr. Mariá Kosová, The Academy of Sciences, Bratislava, The Contemporary Ethnographic Theory and Practice in Slovakia, October 16, 1975.

— Corresponding member, Professor Alojzij Finžgar, LL. D., Some Legal Theoretical Aspects of Social Ownership, November 25, 1975.

— Academician Anton Slodnjak, Ivan Prijatelj in the Circle of the Literary Historians of His Period, December 23, 1975.

Foreign Relations

Prof. Karel F. Alexander, D. Eng., the Director of the Institute for Electronic Physics of the Academy of Sciences of the German Democratic Republic, Prof. Rudolf Münze, D. Eng., Head of the Department for Nuclear Sciences of the Academy of Sciences of the German Democratic Republic, and Prof. Manfred Balarin, Deputy Head of the Department for Nuclear Sciences of the Academy of Sciences of the German Democratic Republic, paid a visit to the Slovene Academy of Sciences and Arts. They were received by Vice-President, Academician Anton Kuhelj.

On February 7, 1975, the Consul-General of the German Democratic Republic, Kurt Stillmann, paid a protocol visit to the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar.

On February 20, 1975, the Slovene Academy of Sciences and Arts was visited by the Swiss Ambassador to Yugoslavia, Dr. Hansjörg Hess and by the Swiss Consul-General of Zagreb, Max Leu.

On March 17, 1975, the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts received, on the occasion of the fellows' meeting of the former Alexander von Humboldt Institution scholars, taking place at the Slovene Academy of Sciences and Arts, the Secretary General of this Institution, Dr. Heinrich Pfeiffer and the head of the Department for the contacts with Eastern Europe, Dr. Thomas Herberich.

On May 28, 1975, the Secretary-General of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Academician Gorazd Kušej, received the Vietnamese delegation of scientists, interested in the organization of scientific work in Slovenia.

On June 10, 1975, the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Anton Kuhelj, the Secretary-General of the Academy, Gorazd Kušej and Academician Bratko Kreft received the State Secretary of the Ministry of Culture of the German Democratic Republic, Kurt Löffler, being on a study trip in our republic at the invitation of the Vice-President of the Executive Council of the Socialist Republic of Slovenia, Dr. Avguštin Lah.

On June 27, 1975, the Ambassador of Egypt, Dr. Galeb, paid a protocol visit to the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

On July 7, 1975, the Secretary-General of the Slovene Academy of Sciences and Arts attended the reception at the American Cultural Center, marking the American Independence Day.

On September 22, 1975, Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts received at the Slovene Academy of Sciences and Arts Professor Sergio Parto, the Prorector of the University of Campinas, Brasil.

On October 4, 1975, Vice-President A. Kuhelj and Secretary-General of the Slovene Academy of Sciences and Arts, G. Kušej, attended the reception on the occasion of the 20th anniversary of the establishment of the German Democratic Republic.

On October 27, 1975, the Secretary-General of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Gorazd Kušej, attended the reception at the Austrian Consulate-General, on the occasion of the national holiday of Austria, and

on November 4, 1975, he attended the reception, given by the Consul-General of the U.S.S.R. on the occasion of the 58th anniversary of the October Revolution.

On November 11, 1975, the Vice-President of the Slovene Academy of Sciences and Arts received the Consul-General of the U.S.S.R., paying his parting visit.

Through the mediation of the Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia came to Ljubljana:

From March 3 to 10, 1975, Julija Beljajeva, of Moscow, the scientific collaborator of Slavonic languages and Balkan Studies of the Academy of Sciences of the U.S.S.R., who was paying a visit to the Faculty of Arts of Ljubljana.

On April 29, 1975, Dr. Norbert Langhoff and Wilfried Schneider, of the Academy of Sciences of the German Democratic Republic, Berlin, who were received by Vice-President A. Kuhelj.

On June 7 and 8, 1975, a delegation of Russian chemists, visiting the Jožef Stefan Institute and the Boris Kidrič Chemical Institute. The delegation included: Academician Nikolaj N. Zavoronkov, corresponding member Taljroze L. Viktor, Dr. Genadij I. Nikišin, Dr. Sergij B. Savvin, Dr. Vladimir Al. Sergejev, and Robert N. Šelokov.

In September there was paying a five-day visit to the Jožef Stefan Institute the scientific collaborator of the Institute for High Temperatures of the Academy of Sciences of the U.S.S.R., Dr. Lev Gorohov.

From the end of October to November 4, 1975, Dr. V. Kuderjavcev, professor and deputy dean at the Faculty of Mathematics of Moscow, was a guest of the Institute for Sociology and Philosophy of the University of Ljubljana.

On Decemebr 12, 1975, a delegation of seven scientists from the U.S.S.R., led by the member (corresponding) of the Academy of Sciences of the U.S.S.R., M. N. Rutkevič, visited the Institute for Sociology and Philosophy of the University of Ljubljana.

Within the scheme of co-operation of the Council of the Academies with the Russian Academy of Sciences, Prof. Žiga Knap, an independent researcher of the Institute for Sociology and Philosophy of the University of Ljubljana, stayed in Moscow for two months.

Within the scheme of co-operation with the National Academy of Sciences of Washington there came to Slovenia:

In May, 1975, Dr. Jeffrey R. Powell, Department of Biology, Yale University, N. H., Conn. He was received by Profesor F. Ločniškar.

In May, 1975, arrived for a six-month stay Dr. D. P. Adam, U. S. Geological Survey, Manlo Park, California. He worked with Dr. Šer-

celj at the Palinological Laboratory of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

In June, 1975, Dr. Roger G. Bates, Department of Chemistry, University of Florida.

On July 6, 1975, Dr. Robert Carlile, Professor, who visited INA at Lendava.

In September, 1975, Dr. Claude Garrod, Professor, Department of Physics, University of California, came to a six-month visit.

In July, 1975, returned from the U.S.A. Dr. Janez Kuščer, Professor of Physics, Faculty of Natural Sciences and Technology, Ljubljana, who was for study purposes at the Institute of Technology of California.

Using the foreign exchange, received by the Slovene Academy of Sciences and Arts in the year 1975, the members and collaborators of the Slovene Academy of Sciences and Arts attended a number of scientific conferences and meetings.

THE COUNCIL OF THE ACADEMIES OF SCIENCES AND ARTS OF THE SOCIALIST FEDERAL REPUBLIC OF YUGOSLAVIA

The Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia held their sessions at Belgrade, on February 5 and 6, 1975, and at Peštani near Ohrid, on June 13 and 14, 1975. The sessions of the Presidency of the Council of the Academies were held at Zagreb, on January 9, 1975, at Belgrade, on April 18, 1975, at Banja Luka, from September 25 to 27, 1975, and at Belgrade, on December 20, 1975.

From September 1, 1975, the seat of the Council is at Sarajevo, and it is presided over for a period of three years, by the President of the Academy of Bosnia and Herzegovina, Academician Edhem Čamo.

The session of the Council's 23rd plenary meeting was attended by the two members of the Federal Executive Council, Trpe Jakovljević, the President of the Federal Committee on Science and Culture, and Krsto Bulajić, the Director of the Federal Institute for the International Scientific, Cultural, and Technical Co-operation. In connection with the observation made by the Council at this session that the relations among the republic research communities and the Academies, and the co-operation with foreign Academies were not clarified, the two members of the Federal Executive Council explained that there was being prepared a document to formulate the scientific policy of Yugoslavia. In doing this work it will be necessary to engage both the Council and all the Academies. According to the statement made by the mentioned the Federation will engage in all the activities of the Council concerning the questions of its interest therein.

At this session the Society of Science and Arts of Montenegro was elected a member of the Council of the Academies.

Further, it was agreed that all the natural science-mathematical sections of the Academies advise the Committee on International Co-operation their possible proposal for setting up new Inter-Academies Committees in the field of exact sciences,

that the Academies delegate, one representative each, to the projecting committee for preparing the proposal for setting up an Inter-Academies Committee to co-operate with the Hungarian Academy

of Sciences in the project »Pre-Romanticism and Romanticism in Literature and Arts.«

Academician E. Čamo and administrative secretaries B. Tomašić and J. Papić were appointed to be the editorial staff for preparing an information brochure to be published in English and in Russian on the Council of the Academies.

At the 23rd session of the plenary meeting of the Council there was passed a resolution, among other things, that the Council would be a co-organizer of the celebration of the 120th birth anniversary of Nikola Tesla. Dr. Robert Blinc; a corresponding member, was also appointed to be a member of the organizational committee. This Committee made the proposal to establish the Nikola Tesla Medal to be awarded every year to renowned experts of Yugoslavia in the field of technology.

A general agreement on the co-operation between the Council of the Academies and the Academy of Sciences of the German Democratic Republic was signed in July, 1975. The Council of the Academies proposed, in August, 1975, to the Slovene Academy of Sciences and Arts a plan for the scientific co-operation between them and the Academy of Sciences of the U.S.S.R. for the period from the year 1976 to the year 1980, about which have agreed the Boris Kidrič Institute, the Jožef Stefan Institute, the latter accepting it entirely, and the Faculty of Sociology, Political Science and Journalism wants to adhere thereto, too.

In connection with the scientific co-operation with the Academy of Sciences of the U.S.S.R. it was proposed that the exchange of scientists should be reduced to 30 months.

At the suggestion made by the National Academy of Sciences of Washington the exchange of scientists should be reduced to 30 months also within the scheme of exchanging scientists between that Academy and the Council. It was proposed that within this scheme of co-operating the research work to be done in the Yugoslav territory should be financed by the Yugoslav party, and that in the American by the U.S.A. The Chairman on the Yugoslav part of the permanent committee set up for the co-operation in the joint projects between the Council of the Academies and the National Academy of Sciences is Academician Aleksandar Despić, and the representative of the Slovene Academy of Sciences and Arts on this Committee is the corresponding member of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Miha Tišler, Dr. Eng.

Within the scheme of the mentioned co-operation the Slovene Academy of Sciences and Arts approved of, in the year 1975, two projects:

»Development of Basic Mathematical Criteria for the Evaluation of Multichannel Electrically Stimulated Structures« and »Theoretical and Experimental Aspects of Reactivity of Azaheterocyclic Systems.«

In the year 1975 a new Inter-Academies Committee on Cardiovascular Pathology was set up with the Serbian Academy of Sciences, and from that year on there has been a permanent seat of the Inter-Academies Committee on Investigating into the Causes and Consequences of the Second World War with the Yugoslav Academy of Sciences and Arts.

THE REPORTS OF THE INSTITUTES OF THE ACADEMY
ON THE WORK IN THE YEAR 1975

Institute for General and National History

On June 11, 1975, died Dr. Dušan Kermavner, a corresponding member of the Slovene Academy of Sciences and Arts and a member of the Scientific Council of the Institute. In the year 1975 was published the publication written by Milko Kos, *The Materials for the Historical Topography of Slovenia* (for Carniola, up to the year 1500), I—III, pp. 884; the first two volumes of this publication are the work of the late Academician Milko Kos, and the third one presents the supplements written by the workers of the Institute; this is an internal publication, not being on sale and is meant as a provisional stage towards the final end — the publication of the *Historico-Topographical Lexicon of the Slovene territory as a whole, for the Middle Ages*. There was approved for publication the work, written by Petko Luković, *The Attitude of the Slovenes to the Rebellion in Herzegovina and Bosnia and to the Solving of the Bosnian-Herzegovinian Question in the Years 1875 to 1878*. The long-term tasks of the Institute include the preparatory work for the *Diplomatarium of the Slovene Mediaeval History*. Another long-term task is the already mentioned *Historical-Topographical Lexicon of the Slovene territory in the Middle Ages*, where is, relating to the form as presented in the publication, written by Milko Kos for Carniola, the nearest publication the one written for the Slovene Styria. At the Institute the work is in process also on other publications of sources and monographies, and in addition, the Institute co-operates also in the publications of a broader Yugoslav and international character (*Lexicon latinitatis medii aevi Iugoslaviae*; the international and the Yugoslav repertory of the mediaeval sources, the »*New Potthast*«). A great obstacle in achieving the Institute's aims is presented by the obligations of its collaborators relating to other works, on account of which there is being delayed, above all, the work on the second volume of its publication, the *History of Agrarian Branches*, within the framework of the broader series of the *Economic and Social History of the Slovenes*.

France Stelè Institute for History of Art

Under the decision made by the Assembly of the Slovene Academy of Sciences and Arts (on March 20, 1975) the Institute changed its name to the France Stelè Institute for History of Art.

The investigations made into the sculptural monuments in Slovenia between the Gothic and Baroque periods comprised, first of all, the north-west part of Slovenia, in part the Karst area, and it also touched the Venetian Slovenia. During these investigations there was discovered also the work of the up to the present unknown late-Gothic builder, Caspar of Tolmin (1521). — There was being completed the survey of the painting of the 17th century in Slovenia, and there was continued the investigation into the problems of the Romanesque retrospective in the art of the 16th and the 17 centuries. The investigation made into the architecture in the 19th century (by field work and from the archives) resulted, among other things, also in a number of new items of knowledge about the late-Baroque architecture in Slovenia. — There was finished the catalogue of the illustrations made by the academic painter Maksim Gaspari. There is being prepared the first part of the art historical atlas of Slovenia. There were being completed the card indexes of the monuments and of the artists, there was started the iconographical card index, and there was being completed the hemeroteca and the phototheca.

Institute for Archaeology

The personnel has been increased by two employees, namely, the technical worker in the Palynological Laboratory and the assistant for the metal age.

The work on the permanent tasks (archaeological topography, palaeolithic investigations, palynological investigations, documenting of the Slovene archaeological materials in the museums abroad) was proceeding according to the programme made, there was a temporary delay in the archaeological terminology only.

The internal work comprised, in addition to administration, in particular, editorial work, lectorial work, card index completing and an intense arranging of the library.

Field work: there were continued systematical palaeolithic excavations, there were excavated a number of trial trenches in Slovenia, there were done a number of topographical surveys and drillings. Also the assistance given in excavating to other institutions should be mentioned.

Arheološki vestnik (The Archaeological Bulletin), no. 24 was issued. The sheet *Naissus Tabulae imperii Romani* and *Arheološki vestnik* no. 25 are about to be published, while the no. 26 went to press. *Arheološka najdišča Slovenije* (The Archaeological Sites in Slovenia) are in the bookbindrey.

At the beginning of the year 1976 there will be published the work *Arheološka najdišča Slovenije*, in the course of the year in the sheet *Naissus Tabulae imperii Romani*, in spring *Arheološki vestnik* no. 25, until the end of the year probably also no. 26. while no. 27 will go to press, and no. 28 will be prepared. There will be prepared probably also the 1st volume of the archaeological topography: Slovenske gorice.

The work on the Institute's themes will be continued, as well as the work in the library where will go on the substituting of old cards with new ones. Also will go on the completing of the rest of the card indexes of the Institute.

In addition to its work on palaeofloristic investigations the Paly-nological Laboratory will extend its studies on to aeropalynological examinations of the city of Ljubljana.

Institute for the Ancient Oriental Legal Systems

The Institute for the Ancient Oriental Legal Systems held its regular technical study meeting on November 19, 1975. Thereto its external collaborator, Marko Urbanija, contributed a report on the book by W. Wolf, *Frühe Hochkulturen. Ägypten, Mesopotamien, Ägäis*. Stuttgart, 1969): Dr. Viktor Korošec outlinded in his lecture the historical development of the cuneiform systems of law.

V. Korošec gave a lecture to Prof. Guillaume Cardasci's students on the development of the Hittite law, in Paris, on Febr. 7, 1975. On June 13, 1975, he gave a lecture on the problems concerning the Hittite laws, at the 22nd Rencontre Assyriologique Internationale, at Göttingen. On Dec. 5, 1975, he gave a summary outline of the development of the cuneiform legal systems at the Symposium, organized by the Slovene Oriental Association. In the *Zgodovinski časopis* (XXVIII, 1974, pp. 173 to 176) was published the report on the continuation of the Assyriological Encyclopaedia (RLA, IV, 1 to 3, Berlin, 1972, 1973, 1 to 240).

In the Papers (Razprave) IX/1 of the Section for Historical and Social Sciences of the Slovene Academy of Sciences and Arts was published the lecture of the late corresponding member of the Slovene Academy of Sciences and Arts and the member of the Institute (Membre de l'Institut) in Paris, given at the Slovene Academy of

Sciences and Arts, on March 17, 1970: Le babylonien, langue internationale de l'antiquité. There were added, in the Slovene language, the adapted translation (by J. Faganel and V. Korošec) and the Preface (by V. Korošec).

The Institute's library increased, by 40, to 907 book units. The senior librarian, Julijana Sušteršič, was regularly completing the authors and contents catalogues of the Assyriological literature in the Socialist Republic of Slovenia, did the administrative work and also the entire proof-reading. In performing the decimal classification and in part also in transcribing the Hittite texts assistance was given by the external collaborator, Marko Urbanija.

Centre for the Problems of Social Sciences

The Centre for the Problems of Social Sciences has its chairman (Academician Vavpetič) and its managing vice-chairman (Prof. R. Kyovsky, LL. D.). There are four groups comprised, each gathering the themes accordingly: The first group: The study of the development of the legal thought in this country (Head: Prof. S. Vilfan). The second group: The study of the minorities problems (Head: Prof. R. Kyovsky).

the fourth group: The study of the fascist ideology in the world ecology (Head: corresponding member, J. Goričar),

the fourth group: The study of the fascist ideology in the world and its impact upon the social mentality in certain States (Head: Academician L. Vavpetič).

Institute of the Slovene Language

The Institute of the Slovene Language with its departments (Lexicological, Dialectological, Etymological-Onomastical) and with its two Commissions (the Commission for Orthography, Orthoepy and Grammar, and the Commission for the Historical Dictionaries of the Slovene Language) successfully continued the works already started previously, and finished them, respectively.

The second book of the Dictionary of the Slovene Literary Language was published, comprising I to Na. There was started the editorial work on the third book. The excerpting of the materials, general, terminological and dialectological, was continued. There was prepared the second additional alphabetarium for the letters M to N, there was started the preparation of the fourth book of the Dictionary of the Slovene Literary Language and the technical arrangement of the keywords for the same book.

The first part of the Etymological Dictionary has been sent to press. All the year round proof-reading was going on. The editorial work on the keywords of the letter K was started. The card index of the names of places in Slovenia was being completed and the material for the Dictionary of the Slovene Plant Names was being gathered.

The Institut took part in the preparatory work for the General Slav Linguistic Atlas, and was gathering the materials for the Slovene Linguistic Atlas as well as the materials for the description of the tertiary shift of emphasis in the rustic ways of speech.

The work on the new edition of the Slovene Orthography continued, also the completing of the rules of the future orthography, in particular the morphology, phonetics, stress and the letter metathesis of the foreign spellings into the Slovene language. Also is completed the general alphabetarium from T to Ž.

Finished is the complete (xerographical) excerpt of Dalmatin's Bible and of Trubar's Church Regulations and continued the preparatory works for excerpting other works for the historical dictionary and for arranging the keywords, on cards, from Dalmatin's Bible.

Institute of the Slovene Literature and Literary Sciences

a) Department of the Slovene Literary History

The book *Jožef Kalasanc Erberg and His Attempt at the Outline of the Literary History of Carniola* by Dr. Milena Uršič was published.

An exhibition of the works of Dr. France Kidrič, on the 25th anniversary of his death, and an exhibition of the works of Dr. Ivan Prijatelj, on the centenary of his birth, were arranged by Dr. France Bernik.

In the year 1976, a critical edition of *Pisanice*, revised, annotated and introduced by Dr. Lino Legiša, is to be printed. Selected works of Dr. France Kidrič, in two volumes, revised, annotated and introduced by Darko Dolinar, M. A., are to be handed in.

The Department will contribute to the scientific and cultural manifestations on the occasion of the centenary of Ivan Cankar's birth.

b) Department of Literary Theory

The preparatory works for the Slovene Literary Lexicon have progressed so far that there can be foreseen, for the year 1976, the publication of the first thematically rounded volumes of this Lexi-

con. — 47.680 cards were added to the card index of the Slovene literary theoretical terms and to the card index of the non-Slovene literary authors, dealt with in the Slovene newspapers from the end of the 18th century up to 1970. The first card index was put at the disposal of the examiners and was being currently supplemented, whereas the second one was being arranged and roughly set. In the year 1976 the excerpting work will be completed and the copying and arranging of the material will be continued. — On the occasion of the 80th anniversary of the President of the Slovene Academy of Sciences and Arts, Josip Vidmar, the Department arranged an exhibition of his critical, theoretical, translatory, and socio-political works. Two members of the Department took part in the symposiums of Yugoslav translators at Bled and at Belgrade, contributing their papers.

c) Department for Biography, Bibliography, and Documentation

The Department includes the editorial staff of the Slovene Biographical Lexicon. During the year 1975 two assistants were employed in the Department which has now five members: two part-time editors and three regular employees.

The main problem in preparing the manuscript of the 12th volume of the Slovene Biographical Lexicon (T—V) is the compiling of contributions by external collaborators. Out of 722 keywords, comprised in this volume, 533 articles have been handed in. The remaining 121 articles should be collected, while further 68 articles should be considered, as there are not sufficient data available for them. 269 articles have been handed in for the 13th volume (Vo—Ž), and 226 articles for the Addenda.

The question of the premises of the Department is an urgent one and calls for immediate solution.

The tasks for the year 1976:

To prepare for print the 12th volume of the Slovene Biographical Lexicon. To introduce both the assistants to the editorial work. The solving of the question of the premises. The keeping of the archives and gathering of the documentation. Preparing and distributing the questionnaires concerning the 13th volume.

Institute of Slovene Ethnography

1. The Department of Folk Literature started preparatory works for publishing Slovene mythological and historical narratives. Dr. Milko Matičetov is finishing his field-work in Resia where in 1975 he discovered the first Slovene secular variant of the fairy-tale of the

type AT 1910. He published also some interesting modern song-texts in the Resian idiom of a newly founded vocal-instrumental group. For the project of Slovene ethnological topography Marija Stanonik has compiled the questionnaires Language, Literary Art, and Reading.

2. The Department of Folk Customs and Folk Theatre concentrated its work on two research projects, subsidized by the Boris Kidrič Fund: Dr. Niko Kuret on masks, and Helena Ložar-Podlogar on wedding customs in Slovenia. For the above mentioned topographical project the questionnaires *Seasonal Customs, Children's Plays and Adult's Plays, Folk Theatre* were compiled by dr. Kuret, and the questionnaires *Birth, Wedding and Death Customs. Agrarian Work Customs* by H. Ložar-Podlogar.

3. In the Department of Material Culture Dr. Tone Cevc continued his fieldwork on periodically settled dwelling-places; he also collected and selected photographic documentation for the publication *Wood in Yugoslav Architecture*, prepared by an Inter-Academical Committee.

In 1975 the library-stock of the three departments increased to 3928 units. The librarian S. Zemljič-Golob and H. Ložar-Podlogar were engaged also in the work on ethnological documentation.

4. Department of Ethnomusicology. — The field-work was directed in particular to some not yet researched areas in Slovenia, to the Slovene minority in Italy, and to the folk art of chiming bells. The material collected, together with that sent in from other institutions, comprised 498 musical units. — The members of the department took an active part in the joint action of the Slovene ethnologists of drafting questionnaires for the Ethnological topography of the Slovene ethnical territory. Dr. Valens Vodušek, chief of the department, is one of the three co-editors for publishing these questionnaires. In 1975 the first booklet with the 8th group of questionnaires was published. The members of the department also actively co-operated in fusing the two existing professional societies into the newly founded Slovene Ethnological Society.

The publication of the second volume of the »Slovene Folk Songs« had to be postponed for the next year, as one part of the manuscript, owed by the third co-editor, was not yet finished in 1975. In the meantime, the department started to prepare the materials for the third volume of this work. This edition and the ethnomusicological research among the Carinthian Slovenes in Austria represent the main part of the planned work for 1976.

The research-workers of the department took part, with four papers, at the conference of the international study group »Alpes Orientales«, at Prato di Resia (Italy), in June, 1975. Three papers were related to the main theme of the conference, »The Emigration

in the Folk-life in the Eastern Alps, and one paper dealt with a phenomenon in the folk music of Resia.

Dr. Zmaga Kumer attended the symposium for research of folk ballads (within the framework of a special committee of S.I.E.F.), at Breukelen, Netherlands, July 10 to 12. She prepared, as chief editress, the publication of the *Jahresbibliographie der Volksballadenforschung. Annual Bibliography of Folk Ballad Research 4, for the years 1973—74.*

Inter-Academies Committee on the Studies of the Present Tendencies of the Scientific Work in Some Fields of Humanities

In the course of the year 1975 there was only one plenary session of the Committee and two sessions of its Executive Committee, composed of the chairman, Academician Lado Vavpetič and of Academician St. Rajičić and J. Andrassy. A member of the Executive Committee is also Nemanja Madžarević, in charge of the secretarial work. The writing of the papers was continued and so was their co-ordinating. In the course of the year 1975 the Committee received some papers: in the fields of teatrology and of the development of the pictorial art in the territory of Socialist Republic of Croatia. There was finally assured also the preparation of the paper by Academician Jonke, in the field of the linguistics in the territory of the S. R. of Croatia. For the end of January, 1976, there were assured two papers from Slovenia, and that for the fields of teatrology and of pictorial art in the respective territory. Prof. Vranicki, rector of the University of Zagreb, being the co-ordinator for the papers in the field of philosophy, will supply the appraisal of the papers in the field of philosophy.

Co-Ordinating Committee on Molecular Sciences

The activity of the Committee was directed mainly to the organizing of the sub-regional co-operation in molecular sciences, assisted by the UNESCO, and which includes all the research groups in the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, operating in the field of molecular sciences. There have been prepared 4 research projects (The Dynamics of Oxygen Bonds, Small and Medium-sized Molecules), in which research workers from 7 countries will co-operate. There were published two numbers of the Information Bulletin and there were organized 4 lectures.

Institute of Karst Research

In 1975 the collaborators of Inštitut za raziskovanje krasa SAZU (Institute for the Karst Research) have been investigating the dinaric karst of South Slovenia between Novo mesto on the east and Cerknica on the west side. By original method the geological, hydrographical, geomorphological and speleological facts of this karst have been united into synthesis map of Karst of Dolenjsko; in 7 commentaries including 700 typed pages speleological and karst characteristics have been explained. For 1976 the realization of the speleological map of the Julian Alps karst is foreseen.

An important work has been done regarding the 5th International Symposium of the Underground Water Tracing (5. SUWT, Bled—Ljubljana. September 27 — October 1, 1976). By the organization and achievement as well as by the publication of the results and of the combined tracing experiment results, which has been done in the karst Ljubljana sources hinterland in May and June 1975 by yugoslav and foreign scientists, the Institute is charged with.

Other investigation works of speleological, biospeleological and ecological character have been done all over the dinaric karst in Slovenia and Yugoslavia. The editorial board of *Acta carsologica* under the charge of director S. Plešič has put in order and delivered to the printing-establishment the 7th volume of this Institute's publication, while the 8th volume containing the communications of natural investigations about the karst polje of Cerknica is going to be ready. The content for the 7th volume treats the speleogenesis of the Postojna Cave System (by R. Gospodarič), hydrographic problematics of the northern part of Pivka Basin (by F. Habe), hydrologic study of karst near Vrhnika (by P. Habič) and the study about the karst caverns types in the part of Julian Alps (by A. Kranjc).

The karst museum collection, the special Institute's working unit, has organised two independent public expositions, has done the archaeological excavations of middle ages tombs in Cerknica and archaeological topography in Pivka Basin and on Bloke Plateau. The collection has been charged with popularization of investigation and cultural Institute's work. In 1975 the collaborators of the Institute have held the lectures on karst and caves in Slovenia and Yugoslavia and have published 20 different communications and articles in professional literature. They have participated on several professional meetings at home and abroad.

The Institute is charged by leading and organizing the karst objects cadastre in Slovenia. At the end of 1975 the cadastre has 4379 enregistered karst caves with more or less complete facts.

At the end of 1975 15 scientists, professional and technical workers with full and 3 workers with uncomplete working time have been employed on the Institute. Sub-director duties have been managed by dr. R. Gospodarič.

Geographical Institute, with Department for Cartography

The Institute also includes the Geophoto Laboratory.

The main project of the Institute was, in this year, too, the realization of the collective theme »The Geography of the Flood Areas in Slovenia«. In the form of the reports, handed over to the Research Community of Slovenia, there had been examined the following flood areas: the Mislinja river valley, the Sotla river basin, the Mura river area, the Dravinja Hills, the Upper and Lower Savinja valleys, and there was started preparatory work for examining new flood areas, to be comprised by the third stage of the examination (the Krka river valley, downstream from Bela Cerkev; the Dragonja, the Rižana and the Badaševica river areas; the Fields of Grosuplje and of Radenci).

Before the date set was completed the work to be carried out under the contract made with the Military Geographical Institute, for the reviewal of the nomenclature on the new topographical map of the Socialist Republic of Slovenia, to a scale of 1 : 25.000. The same theme was carried out for the 61 sheets of the Basic State Map of the S. R. Slovenia, to the scales of 1 : 10.000 and 1 : 5.000, being published by the Geodetic Authority of the S. R. Slovenia.

The examination of the hop culture in the Lower Savinja valley was continued and there were started the preliminary investigations into the development of the mountain farms in the course of the recent 15 years in some most typical areas of the Upper Savinja valley. In the bordering area between the littoral and continental part of Slovenia big damage was caused, on November 17 and 18, by sleet to forest trees, breaking und felling about 250.000 cubic metres; at the Institute they started examining the extent and the effects of the catastrophe. In collaboration with the Geographical Society of Slovenia there was organized the field survey of the location of the planned hydroelectric power station of Kobarid, with the purpose of establishing the role and the significance of geography in such human interference in the natural and existing cultural landscape.

The XVth book of the Geographic Review is about to be published, containing the papers: The Geography of the Pšata Flood Area (a collective work); A Hydrographical Outline of the Mislinja River

Basin, with a Special Reference to Floods; New Findings about the Triglav Glacier and the Skuta Glacier at the end of the melting period, being a part of the regular yearly observations made already through three decades.

The workers of the Institute participated in a number of professional meetings and study trips, in the country and abroad.

At the Department for Cartography, where a new draftman had been appointed, there were preparing cartographic works, following the working programme, and arranging the newly received sheets of the Basic State Map as well as the sections of the new topographical map of the S. R. Slovenia, to a scale of 1 : 25,000: the former came in amounting to 119, and the latter to 105. There was started a systematical arranging of the very extensive cartographic collection, filling already the almost entire space available at the Department. On the occasion of the tenth death anniversary of Academician Dr. Anton Melik the Department will organize an exhibition and at the same time change its name to the »Anton Melik Geographical Institute«.

Institute of Palaeontology

In the year 1975 the collaborators of the Institute investigated the Cnidarian fauna of the Senonian breccia in Banjška planota and the Upper Jurassic corals of Zlobin in Croatia. They, further, examined the larger foraminifera of cretaceous strata in the neighbourhoods of Postojna and of Goleš, and they continued examining the Paleogene strata in the south-west Slovenia (*Hottingerina* n. gen.) as well as in the north and north-east Slovenia. They also examined the ecology of living foraminifera in the Kornati Islands area and in the Gulf of Piran.

There were published six scientific and technical works and there were prepared four reports.

For the year 1976 the Institute has planned the examinations of the Cretaceous corals in eastern Slovenia, in Croatia and Serbia, of the larger foraminifera of the Paleogene and the Cretaceous age of Slovenia, Bosnia and Herzegovina and of Hungary, and of the living foraminifera of the Adriatic Sea.

Jovan Hadži Institute of Biology

The zoological examinations were directed in particular towards the continuation of investigating into the fauna along the northern border of Slovenia, for the purposes of the phytoquarantine border

service. The faunistic and the zoogeographical examinations, however, comprised various parts of Slovenia as well as Croatia, Serbia, Bosnia, Montenegro, and Macedonia. The geobotanic group continued mapping the vegetation of Slovenia, preparing the vegetation map of Yugoslavia, and the detailed examinations and mapping for the Forest Economies of Kočevje, Tolmin and Nazarje. The total mapping amounted to 560 square kilometres. The algological research was made along the coasts of Island, and a part of the research work was carried out at the Maritime Biological Station on Helgoland, Germany. The laboratory work included preparing, arranging and scientific treating of the materials, gathered in the field.

The workers of the Institute co-operated with similar scientific institutions in the country and abroad. The entomologists (Carnelutti, Drovenik, Tonkli) organized three entomological meetings, in which participated also the entomologists from the other republics and from Austria and Italy. At various international and domestic meetings the members of the Institute gave 7 lectures. The Institute was visited by 16 scientists from abroad and from the other republics. In the course of the past year there were published 12 scientific works, 6 popular scientific contributions, articles and reports, and there were prepared 3 technical-scientific papers.

For the year 1976 there has been planned the examination of the fauna in the Soča river valley and in the south-west Slovenia, as well as the intensified study of the zoocenosis in the Dinaric and sub-Mediterranean areas. The geobotanic group will investigate into the vegetation of the mountain and promontory forests and in part of the Panonian area, as well as the vegetation of the wet and moist grasslands. The algae research will take place in the North Adriatic and in the Atlantic.

Inter-Academies Committee on the Flora and Fauna of Yugoslavia

The Committee organized a preparatory meeting of the leading florists of Yugoslavia, where it was agreed to renew publishing the series »Catalogus florae Jugoslaviae«, and there have been planned, for the autumn 1976, some catalogues of smaller systematical groups. Within the series »Catalogus faunae Jugoslaviae« there have been sent to press two manuscripts, Karaman, S., *Oligochaeta* and Nikolić, F., *Aranea*. Some catalogues are being prepared.

Terminological Commission

Legal Section

The Section continued excerpting legal sources. At its sessions the Commission examined the keywords of the letters Z and Ž, thus finishing the second reading of the draft of the Slovene legal terminology. Then it started the final examining of the draft, which is being, at the same time, also technically drawn up. There have been arranged the keywords of the letters A to Č. In addition, the Section co-operated with the editorial staff of the Dictionary of the Slovene Literary Language.

The Section will continue excerpting the newest legal sources; at its sessions it will finally, as well as technically, draw up the keywords of the letters D to J.

Technical Section

In the year 1975 the Commission sent to press the finally drawn up material for the first part of the General Technical Dictionary, for the letters A to O. The publication is foreseen for the middle of the year 1976.

The manuscript of the second part of the Dictionary, including the letters from P to Ž, is being prepared and for the work will be needed at least the entire year 1976.

In the course of the year 1975 the Commission approved 175 Yugoslav Standards (JUS) for printing. During the year 1976 the Yugoslav Standardization Institute will supply for approving another larger number of the standards.

There is a permanent co-operation with the Institute for the Slovene Language, and with its Lexicological Section, respectively, being made much easier through a current advising with the linguistic adviser, attached to the Technical Section of the Terminological Commission from the Lexicological Section.

Medical Section

The Section published the trial volume of the letter A of the Medical Terminological Dictionary.

The Section will continue the editorial work on the material for the Medical Terminological Dictionary, and will prepare, within the bounds of possibility, the manuscript for the first volume of the Dictionary.

Veterinary Section

On account of the lacking financial funds the Section did not publish, in the year 1975, the trial volume for the letter A, in spite of the entire material having been prepared for printing. It was just in view of this that the members of the Section made the decision to prepare for printing more letters so that the Dictionary as a whole should be edited in three or four volumes.

In the year 1976 the members of the Section will continue their work on the Veterinary Terminological Dictionary. They will prepare for printing the letters C and Č.

Natural Sciences Section

In the course of the year 1975 the professional members of the Section carried out the work as follows: they excerpted the specialized works of the domestic and foreign authors. There was published the Terminological Dictionary of Descriptive Geometry, written by Professor Oton Sajovic, but, on account of the over work of the authors, there was not prepared the planned draft of the Meteorological Dictionary.

In the year 1976 there will be continued the already started work in the individual branches, the arranging and preparing the material to start preparing the drafts for mathematics and for chemistry.

Section of Arts

The most work was done in the sphere of visual art and in that of artistic and folklore music. The other sections are lagging behind, yet it seems that they may start through engaging new members. Taking into consideration the fairly progressed work in the spheres of visual art and of artistic and folklore music, there were set up the editorial commissions, entrusted with a gradual examining of the materials.

Department for Projecting and Co-ordinating Research Work

The department has been entrusted with determined, permanent tasks to be carried out each year. It co-operated in editing the Year-book of the Slovene Academy of Sciences and Arts, it co-operated with the Council of the Academies of Sciences and Arts of the Socialist Federal Republic of Yugoslavia, it organized the stay of the foreign scientists in this country, it dealt with the questions

of the Inter-Academies Committees, intervening between the Council and the other Slovene research institutions, it organized lectures, it kept records of the research projects, it co-operated with the administration and the Self-management Workers' Community of the Slovene Academy of Sciences and Arts in drafting the research — financial plan of the Academy for the year 1976. The Department is carrying out also a number of operational tasks and the administrative work of the Council for Environmental Research and Protection of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts.

The Section Division carries out all the administrative work for the six Sections, prepares the materials for electing new members of the Academy, carries out the administrative work of the scientific councils of some Academy Institutes and the Inter-Academies Committees.

The Press Division for publishing the publications of the Slovene Academy of Sciences and Arts prepared for printing 23 manuscripts of the monographies and of various papers, prepared the materials for various collections of papers, and sent to press the contributions from the book programme for the year 1976.

The Council for Environmental Research and Protection of the Presidency of the Slovene Academy of Sciences and Arts

The Council was set up as an advisory body of the Presidency for the questions relating to environment. It consists of a member of the Academy and of scientific workers of the Slovene Academy of Sciences and Arts, and of two external members.

The chairman of the Council is the vice-chairman of the Executive Council of the Socialist Republic of Slovenia Dr. Avguštin Lah, and the secretary was, in the course of this year, Dr. A. Šercelj.

For the next year the Council has planned to organize the Symposium about the influences exerted by the exterior agents upon the man.

Library

The work of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts in the year 1975 was a fairly active and successful one. All the current operations were duly carried out. Certainly, there contributed to it to a certain extent regulated circumstances, which the Library had finally, after a long series of years, managed to attain.

Among the significant events of the past year there should be mentioned in particular the signing of the Library Self-Management Agreement. Further, there was awarded the Diploma for a successful co-operation at the 20th jubilee International Book Fair at Belgrade.

In connection with the 30th anniversary of liberation there were organized two exhibitions, with appropriate themes.

There was finally organized the reading-room and information service and arranged the reading-room catalogue. The revision of the alphabetical catalogue of names was finished, too.

Among the legacies there was finally settled and classified John Jager's legacy.

The most important operational field of the Library of the Slovene Academy of Sciences and Arts is, no doubt, the book exchange of the Academies' publications. At present, it has been regularly established with 1.434 institutions throughout the world. On this basis, as well as through various donations and purchases, the Library's stock was increased, in the course of the year 1975, by 12.237 volumes, thus amounting to 233.740 stock units at the end of the year. The entire stock has been registered in the alphabetical catalogue of names and in the universal decimal catalogue. The Library also issues its monthly bulletins about accession, being available, free of charge, to all the concerned. Last year there were 16.850 volumes borrowed. The exchanging of the Library's doublet copies was favourably going on.

In addition to the current operation, which will be properly carried out, the Library intends in particular, to devote itself to the settling of the legacies. And it will try to acquaint the public, to the greatest possible extent and in various ways, with the contents of its book stock.

VSEBINA

I. Organizacija

Skupščina SAZU	7
Predsedstvo SAZU	9
Organizacija akademije	10
Uprava inštitutov, komisij in študijskih centrov	10

II. Člani

Častna člana	21
Redni in dopisni člani	21
Novi člani	45
Razred za zgodovinske in družbene vede	
Alojzij Finžgar	47
Boris Majer	54
Stojan Pretnar	60
Razred za prirodoslovne vede	
Vanda Kochansky-Devidé	62
Petar Stevanović	66
Razred za umetnosti	
Stanojlo Rajičić	70
Umrli člani	73
France Koblar	83
Jean Nougayrol	89
Ivo Andrić	97
Krstó Hegedušić	103
Boris Kalin	109
Dušan Kermavner	115
Branimir Gušić	119
Stanko Škerlj	123
Kosta Todorović	127

III. Poročilo o delu akademije

Akademija v letu 1975	133
Svet delovne skupnosti	155
Osnovna organizacija sindikata	156
Inštitut za občo in narodno zgodovino	158
Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	164

Inštitut za arheologijo	168
Medakademijski odbor za Arheološko karto Jugoslavije . .	172
Medakademijski odbor za Tabulo Imperii Romani	172
Inštitut za prava starega Orienta	173
Muzikološki inštitut	175
Študijski center za družbeno problematiko	176
Inštitut za slovenski jezik	177
Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	191
Inštitut za slovensko narodopisje	200
Medakademijski odbor za študij sodobnih teženj znanstvenega dela na nekaterih področjih humanističnih znanosti	219
Koordinacijski odbor za molekularne vede	221
Inštitut za raziskovanje krasa	223
Inštitut za geografijo s Kartografskim zavodom	232
Inštitut za paleontologijo	245
Biološki inštitut Jovana Hadžija	249
Medakademijski odbor za floro in favno Jugoslavije	257
Terminološka komisija	259
Oddelek za načrtovanje in usklajevanje raziskovalnega dela	265
Svet za proučevanje in varstvo okolja pri predsedstvu SAZU	267
Fotolaboratorij SAZU	268
Znanstveno-strokovna bibliografija nekaterih članov akade- mije za leto 1975	270
Biblioteka SAZU	273

IV. Publikacije in zamenjava publikacij

Publikacije	283
Zamenjava publikacij	289
Summary	331

LETOPIS SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI, 26. KNJIGA, 1976
Izdala Slovenska akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani
Natisnila Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani, 1976
Naklada 2200 izvodov

